

Základní škola, Klášterec nad Ohří, Školní 519

Školní vzdělávací program

Základní škola

„.....bystrý a zvědavý“

Verze I. z 31. 8. 2022

Platnost od 1. 9. 2022

OBSAH

1.	Identifikační údaje	4
2.	Charakteristika školy a ŠVP	5
2.1.	Charakteristika školy	5
2.2.	Charakteristika ŠVP	7
2.2.1.	Výchovné a vzdělávací strategie	7
2.2.2.	Začlenění průřezových témat	10
2.2.3.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	14
2.2.4.	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	15
3.	Učební plán	17
3.1.	Celkový	17
3.2.	Ročníkový	19
3.3.	Poznámky k učebnímu plánu	21
4.	Učební osnovy	22
4.1.	Jazyk a jazyková komunikace	22
4.1.1.	Český jazyk a literatura	23
4.1.2.	Anglický jazyk	43
4.1.3.	Další cizí jazyk	56
4.2.	Matematika a její aplikace	62
4.2.1.	Matematika	63
4.3.	Informatika	84
4.4.	Člověk a jeho svět	97
4.4.1.	Prvouka	99
4.4.2.	Vlastivěda	108
4.4.3.	Přírodověda	115
4.5.	Člověk a společnost	121
4.5.1.	Dějepis	122
4.5.2.	Výchova k občanství	131
4.6.	Člověk a příroda	139
4.6.1.	Fyzika	140
4.6.2.	Chemie	150
4.6.3.	Přírodopis	160
4.6.4.	Zeměpis	170
4.7.	Umění a kultura	181
4.7.1.	Hudební výchova	182
4.7.2.	Výtvarná výchova	190
4.8.	Člověk a zdraví	209
4.8.1.	Výchova ke zdraví	210
4.8.2.	Tělesná výchova	216
4.9.	Člověk a svět práce	240
4.9.1.	Pracovní činnosti	241
4.10.	Další vzdělávací a volitelné předměty	253
4.10.1.	Sportovní hry	254
4.10.2.	Seminář z českého jazyka	259
4.10.3.	Cvičení z matematiky	262
4.10.4.	Mediální výchova	267
4.10.4.	Seminář z přírodopisu	268
4.10.6.	Praktické činnosti	273
4.10.7.	Rýsování	275

4.10.8.	Příprava pokrmů	276
4.10.9.	Seminář z matematiky a fyziky	277
4.10.10.	Konverzace v anglickém jazyce	280
4.10.11.	Environmentální výchova	283
5.	Školní projekty	284
6.	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	293
7.	Přílohy	294
7.1.	Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků	295
7.2.	Čtenářská dílna od 1. 9. 2023	318
7.3.	Učební plán od 1. 9. 2023	319

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

79-01-C/01 Základní škola

Č.j.: SVP – 1 / 2022

Motivační název:

„.....bystrý a zvědavý“

Údaje o škole:

název školy	Základní škola, Klášterec nad Ohří, Školní 519, okres Chomutov
REDIZO	600077489
IČ	46787593
DIČ	CZ46787593
adresa školy	Základní škola, Školní 519, 431 51 Klášterec nad Ohří
ředitelka	Ing. Monika Bártová

Kontakty:

telefon	474 375 575
e-mail	reditelka@skolaklasterec.cz
www	www.skolaklasterec.cz
Fax	474 376 920

Zřizovatel:

zřizovatel	Město Klášterec nad Ohří
adresa zřizovatele	Nám. Dr. E. Beneše 85, 431 51 Klášterec nad Ohří
Kontakty:	Odbor sociálních věcí, školství a sportu
vedoucí odboru	Bc. Zdena Janichová
telefon	474 359 630
e-mail	janichova@muklasterec.cz
www	www.klasterec.cz
Fax	474 359 654

2. Charakteristika školy a ŠVP

2.1. Charakteristika školy

Velikost školy

Úplná základní škola sídlištního typu, pavilónová stavba otevřená v roce 1973. Škola leží na severozápadním okraji Klášterce nad Ohří. Výuka je organizována pro 1.- 9. ročník základní školy. Škola vystupuje jako právnický subjekt, příspěvková organizace.

Počet žáků a tříd se vlivem demografického vývoje stabilizoval. Průměrný počet žáků se v posledních letech pohybuje mezi 19 až 24 žáky. Současný stav umožňuje nadstandardní pojetí odborných učeben a laboratoří s ohledem na profilaci školy v oblasti přírodních věd a informatiky.

Vybavení školy

Komplex školy tvoří čtyři navzájem propojené pavilony. Pavilon II. stupně, I. stupně, tělocvičen a odborných pracoven (výpočetní technika, laboratoř chemie a dílna technických prací). V samostatné budově je školní jídelna a školní družina. Venkovní areál je dotvářen školním multifunkčním sportovištěm a školní zahradou. Ke škole patří parková zeleň, vzrostlé jehličnaté a listnaté stromy, prostranství před školou je použitelné pro venkovní výuku.

Objekt je koncipován na 22 kmenových tříd s dostatečným prostorem pro odborné učebny, laboratoře a ostatní zázemí nutné k zajištění kvalitní výuky. Ve škole jsou 2 počítačové učebny, 4 jazykové učebny, laboratoře pro fyziku, chemii a biologii, odborné učebny pro výuku přírodovědných i humanitních předmětů, otevřená knihovna na chodbách, učebna hudební i výtvarné výchovy, dvě tělocvičny. Všechny odborné učebny a specializované prostory jsou dobře vybavené, k dispozici pro výuku je moderní technické zařízení – počítače, dataprojektory, interaktivní tabule apod.

Chloubou školy je komplexně řešená počítačová síť, převyšující požadavky ICT standardu. Celkem je do sítě připojeno přibližně 100 zařízení, z nichž naprostá většina slouží pro výuku. Ve všech třídách a kabinetech je přístup k internetu a školní síti.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je v posledních letech doplňován novými pedagogy, aby škola co nejlépe naplnila potřebnou aprobovanost. Všichni pedagogičtí pracovníci buď mají patřičnou kvalifikaci nebo studují pro její dosažení.

Škola podporuje všechny formy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a všichni učitelé této možnosti dle nabídky vzdělávacích zařízení využívají. Systém DVPP umožňuje aplikovat do výuky nejnovější poznatky z oblasti realizace školního vzdělávacího programu. Také umožňuje prohlubovat a rozšiřovat vzdělání jednotlivých pedagogů školy.

Projekty a mezinárodní spolupráce

Škola se pravidelně zapojuje do projektů na různých úrovních, které souvisí s výukou a inovují výuku ve škole. Zapojení do projektů záleží na aktuální nabídce projektů a finančních možnostech školy.

V předchozích letech se škola účastnila především různých jazykových a přírodovědných projektů, škola se snaží na tyto aktivity navazovat.

Škola organizuje sportovní soutěže pro žáky kláštereckých škol. Pořádá výstavy žákovských prací v zámecké galerii, galerii Kryt a školní galerii Spojovačka.

Naši žáci se pravidelně účastní předmětových soutěží a olympiád organizovaných MŠMT.

Škola klade velký důraz na preventivní programy. Díky těmto programům ovlivňujeme postoje žáků k žádoucím životním hodnotám.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

ŠKOLSKÁ RADA

Byla zřízena v roce 2005 a pracuje v souladu s příslušnou legislativou. Šestičlenná rada je tvořena zástupci učitelů, zřizovatele, rodičů žáků.

SPOLEK PŘÁTEL ŠKOLY při Základní škole, Klášterec nad Ohří, Školní 519

Iniciovalo a podpořilo několik akcí určených žákům, vzorně a s porozuměním spolupracuje s vedením školy při řešení všech případných problémů.

VÝCHOVNÉ A KARIÉRNÍ PORADENSTVÍ – spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou

Funkci výchovného poradce vykonává pedagogický pracovník, který má pro tuto funkci potřebnou kvalifikaci. Spolupracuje s PPP s SPC v oblasti výchovného a kariérního poradenství.

2.2. Charakteristika ŠVP

Naše škola v průběhu vzdělávání rozvíjí všechny části osobnosti žáka – pedagogové předávají základní znalosti, umožní žákům osvojit si strategie učení a motivují je pro celoživotní učení, podněcují žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů, vedou žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci, rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, připravují žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti, vytvářejí u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjí vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě, učí žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný, vedou žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učí je žít společně s ostatními lidmi, pomáhají žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Naše škola se během svého vývoje postupně zaměřila na výuku přírodovědných předmětů a informačních technologií. Přírodovědné zaměření se postupně vyprofilovalo v rámci různého zaměření jednotlivých kláštereckých škol. V naší škole se dlouhodobě podporovala výuka přírodovědných předmětů nabídkou volitelných předmětů s přírodovědným zaměřením, získáváním aprobovaných vyučujících a podporou vybavení odborných učeben. Každý odborný předmět na svoji vlastní učebnu, učebny přírodopisu a fyziky prošly rekonstrukcí a nabízejí nadstandartní možnosti výuky s využitím moderních technologií a připojení k internetu.

Během posledního desetiletí vzrostla potřeba znalostí práce s moderními technologiemi. Naše škola na tuto potřebu reagovala velmi záhy a v současnosti probíhá výuka ve 3 počítačových učebnách a v mnoha ostatních učebnách je možnost vést výuku s pomocí ICT. V posledních letech se výuka zaměřuje na vyhledávání a zpracování informací.

2. 2. 1. Výchovné a vzdělávací strategie

Veškerá pedagogická činnost vede k naplnění klíčových kompetencí. Žáci jich dosáhnou postupně během školní docházky tím, že je vyučující cíleně vedou k zažití myšlenkových i pracovních postupů, které umožní žákům další osobní rozvoj i v pozdější době. Vyučující dají žákům dostatek možností, aby žáci mohli rozvíjet všechny typy klíčových dovedností a pomohou žákům s rozvojem klíčových kompetencí, které nejsou plně rozvinuty.

Kompetence k učení:

- volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků
- vysvětlujeme smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky – samostatné práce, referáty, práce ve skupinách, projekty v rámci jednotlivých předmětů
- klademe důraz na čtení s porozuměním, učíme žáky orientovat se v různých typech textů i v jiných informačních zdrojích (masmédia)
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, tabulkám, diagramům
- k získávání a prohlubování znalostí žáků využíváme na 1. i 2.stupni výukový software a audiovizuální techniku
- vedeme žáky k vlastní organizaci učení, věnujeme pozornost kladení otevřených otázek, povzbuzujeme žáky k jejich dotazům
- vedeme žáky k sebehodnocení a zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání, hodnotíme individuální pokrok v učení jednotlivých žáků

- připravujeme žáky na účast v soutěžích - školní a oblastní olympiády z různých předmětů, vědomostní a dovednostní soutěže, sportovní turnaje aj. tak, aby každý žák mohl zažít úspěch podle svých schopností a zájmů
- umožňujeme žákům uplatnit jejich tvořivost a fantazii nejen při výuce, ale i při školních a mimoškolních akcích

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení, hodnotit různá řešení, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor
- problémové úlohy zaměřujeme na praktické situace z každodenního života
- rozšířením výuky vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie na 1. i 2. stupni vedeme žáky k racionálnímu využívání PC, materiálně technické vybavení školy v oblasti výpočetní techniky umožňuje žákům nadstandartně využívat audiovizuální techniku – práce s výukovými a počítačovými programy, s internetem, interaktivní tabulí, prezentace prací žáků
- podporujeme účast našich žáků v celostátním testování vědomostí žáků – testy společnosti Scio, matematický a přírodovědný Klokán
- učíme žáky rozpoznat problémové situace ve škole i mimo ni, žáci vědí, že v případě nesnázi se mohou obrátit i na pedagoga (individuální pohovory, třídnické hodiny, konzultace s výchovným poradcem, s preventistou sociálně patologických jevů)
- učíme žáky hledat různé varianty řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- soustavně rozvíjíme slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- utváříme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu; schopnost respektovat při komunikaci druhého
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- dovednost komunikovat rozvíjíme ve výuce i mimo ni – prezentace žákovských prací, referátů ; skupinové prezentace; besedy; olympiády jednotlivých předmětů; spolupráce s různými institucemi
- dovednost komunikovat přes internet považujeme za nezbytnou součást gramotnosti člověka dnešní doby
- ve výuce cizích jazyků upřednostňujeme ústní komunikaci před písemnou

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě
- rozvíjíme klima přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty mezi žáky navzájem i mezi žáky, učiteli a ostatními zaměstnanci školy
- soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování, vychováváme k úctě k dospělým i starším občanům
- podporujeme u žáků samostatnost, sebedůvěru, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení, cíleně pěstujeme jejich samostatné rozhodování
- učíme žáky respektovat různá sociální postavení jedinců, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch
- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, učíme je rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce ostatních
- pomáháme žákům-cizincům zapojit se do běžného vzdělávání naší školy

Kompetence občanské:

- žáci mají prostor se podílet na vytváření školního řádu a chodu školy, upevňujeme v žácích potřebu dodržovat daná pravidla jako základ fungování demokratické společnosti
- třídní učitelé projednávají se žáky na třídnických hodinách problémy v kolektivu, společně nacházejí jejich řešení

- v hodinách Prvouky, Přírodovědy, Přírodopisu, Pracovních činností, Výchovy ke zdraví a Výchovy k občanství žáci nacvičují modelové situace, jak zvládat konflikt, bránit se proti násilí, pomáhat slabšímu, nacvičují jednání v situacích, které ohrožují zdraví nebo život člověka
- respektujeme a vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi žáky
- prostřednictvím projektů a besed s odborníky se snažíme předcházet rizikovému chování dospívajících a vedeme žáky k větší odpovědnosti za vlastní zdraví i způsob života
- prostřednictvím exkurzí, školních výletů, vycházek a následných besed v hodinách žáci získávají pozitivní přístup k uměleckým dílům, kulturnímu a historickému dědictví naší vlasti
- učíme žáky chápat příčiny a následky poškozování životního prostředí, orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody, účastnit se ochrany životního prostředí
- každoročně se uskutečňuje nácvik opuštění školní budovy
- vedeme žáky k otevřené diskusi, k vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za splnění úkol
- nabízíme různé volitelné, nepovinné předměty a zájmové útvary, aby se žák mohl vzdělávat v oblasti, která bude prospěšná pro jeho budoucí život a podporujeme tak žáky k dalšímu rozvíjení pracovních kompetencí
- volba oborů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je zaměřena na konkrétní pracovní činnosti, žák získává praktické dovednosti pro další období života
- zařazujeme vhodně do výuky problematiku volby povolání v průběhu celé školní docházky
- nabízíme pomoc při volbě vhodného povolání vypracovanou poradenskou činností, každoročně pořádáme informační burzu nabídky středních škol a odborných učilišť v prostorách školy
- výuka je doplňována o odborné přednášky a exkurze do místních podniků
- organizujeme návštěvy a besedy s pracovníky Úřadu práce v Chomutově
- vedeme žáky k chování s ohledem na udržitelný rozvoj a k aktivnímu podílu na ochraně životního prostředí

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- učíme žáky získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- učíme žáky využívání digitálních technologií a motivujeme je, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, a motivujeme je k seznamování se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizik jejich využívání
- vedeme žáky k předcházení situací ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

2. 2. 2. Začlenění průřezových témat**Osobnostní, sociální a morální rozvoj**

Pro realizaci zařazujeme do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují hlavně prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí. Některá témata jsou součástí učiva a jsou probírána i teoreticky.

Rozvoj schopností poznávání

5. ročník	Přírodověda	Člověk a jeho zdraví
8. ročník	Výchova k občanství	Člověk jako jedinec

Sebepoznání a sebepojetí

3. ročník	Prvouka	Člověk a jeho zdraví
7. ročník	Výchova ke zdraví	

Seberegulace a sebeorganizace

2. ročník	Prvouka	Člověk a jeho zdraví
7. ročník	Výchova ke zdraví	

Psychohygiena

2. ročník	Prvouka	Lidé kolem nás
8. ročník	Výchova k občanství	Člověk jako jedinec

Kreativita

5. ročník	Výtvarná výchova	Rozvíjení smyslové citlivosti
8. ročník	Výtvarná výchova	Rozvíjení smyslové citlivosti

Poznávání lidí

2. ročník	Prvouka	Lidé kolem nás
7. ročník	Výchova ke zdraví	
8. ročník	Výchova k občanství	Člověk jako jedinec

Mezilidské vztahy

4. ročník	Vlastivěda	Lidé kolem nás
7. ročník	Výchova ke zdraví	

Komunikace

2. ročník	Prvouka	Lidé kolem nás
9. ročník	Výchova k občanství	Člověk ve společnosti

Kooperace a kompetice

3. ročník	Prvouka	Lidé kolem nás
9. ročník	Výchova k občanství	Člověk ve společnosti

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

3. ročník	Prvouka	Lidé kolem nás
7. ročník	Výchova ke zdraví	

Hodnoty, postoje, praktická etika

3. ročník	Prvouka	Lidé kolem nás
9. ročník	Výchova k občanství	Člověk ve společnosti

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

4. ročník	Vlastivěda	Lidé kolem nás
6. ročník	Výchova k občanství	Člověk ve společnosti

Občan, občanská společnost a stát

4. ročník	Vlastivěda	Lidé kolem nás
6. ročník	Výchova k občanství	Stát a právo

Formy participace občanů v politickém životě

3. ročník	Prvouka	Místo, kde žijeme
7. ročník	Výchova k občanství	Stát a právo

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

7. ročník	Výchova k občanství	Stát a právo
-----------	---------------------	--------------

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

5. ročník	Anglický jazyk	
8. ročník	Anglický jazyk	
9. ročník	Výtvarná výchova	Ověřování komunikačních účinků

Objevujeme Evropu a svět

5. ročník	Anglický jazyk	
7. ročník	Zeměpis	Regiony světa
8. ročník	Anglický jazyk	

Jsme Evropané

5. ročník	Vlastivěda	Místo, kde žijeme
7. ročník	Výchova k občanství	Mezinárodní vztahy, globální svět
9. ročník	Dějepis	Moderní doba

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní difference

5. ročník	Český jazyk a literatura	Literární výchova
7. ročník	Zeměpis	Regiony světa

Lidské vztahy

5. ročník	Vlastivěda	Lidé kolem nás
7. ročník	Výchova ke zdraví	
9. ročník	Zeměpis	Česká republika

Etnický původ

4. ročník	Český jazyk a literatura	Komunikační a slohová výchova
9. ročník	Dějepis	Moderní doba

Multikulturalita

5. ročník	Vlastivěda	Lidé kolem nás
7. ročník	Výchova ke zdraví	

Princip sociálního smíru a solidarity

7. ročník	Výchova k občanství	Mezinárodní vztahy, globální svět
-----------	---------------------	-----------------------------------

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

2. ročník	Prvouka	Rozmanitost přírody
6. ročník	Přírodopis	Biologie rostlin
7. ročník	Přírodopis	Biologie živočichů
8. ročník	Zeměpis	Společenské a hospodářské prostředí

Základní podmínky života

2. ročník	Pracovní činnosti	Pěstelské práce
5. ročník	Přírodověda	Rozmanitost přírody
8. ročník	Chemie	Částicové složení látek
9. ročník	Přírodopis	Základy ekologie

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

2. ročník	Pracovní činnosti	Práce s drobným materiálem
9. ročník	Chemie	Organické sloučeniny, Chemické reakce
	Přírodopis	Neživá příroda

Vztah člověka k prostředí

3. ročník	Prvouka	Místo, kde žijeme
7. ročník	Výchova k občanství	Člověk ve společnosti
	Výchova ke zdraví	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

V 6. ročníku je řazen předmět Mediální výchova, který naplňuje výstupy tohoto průřezového tématu.

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

4. ročník	Český jazyk a literatura	Komunikační a slohová výchova
-----------	--------------------------	-------------------------------

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

4. ročník	Český jazyk a literatura	Komunikační a slohová výchova
-----------	--------------------------	-------------------------------

Stavba mediálních sdělení

5. ročník	Český jazyk a literatura	Komunikační a slohová výchova
-----------	--------------------------	-------------------------------

Vnímání autora mediálních sdělení

5. ročník	Český jazyk a literatura	Komunikační a slohová výchova
-----------	--------------------------	-------------------------------

Fungování a vliv médií ve společnosti

5. ročník	Český jazyk a literatura	Komunikační a slohová výchova
-----------	--------------------------	-------------------------------

Tvorba mediálního sdělení

5. ročník	Český jazyk a literatura	Komunikační a slohová výchova
-----------	--------------------------	-------------------------------

Práce v realizačním týmu

9. ročník	Informatika	Digitální technologie
-----------	-------------	-----------------------

2.2.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského poradenského zařízení.

Na naší škole vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd.

Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce. Třídní učitel je zodpovědný za koordinaci vytváření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) se vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Tvorbou PLPP se účastní vyučující předmětů, ve kterých se projevují žákovi obtíže. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách metod dle potřeb žáka.

V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení, kterému škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory žáka.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu (dále jen IVP), zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu, ředitel školy tuto žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

Obsah IVP je vypracován na základě zprávy ŠPZ a musí být v souladu s platnou legislativou. Výstupy minimální doporučené úrovně se využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠ. Zpráva ŠPZ určuje přizpůsobení výstupů a výběr učiva. Náhrada částí vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrná opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených platnou legislativou. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou částí nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s jiným než mentálním postižením dle platné legislativy je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od rozhodnutí ředitele školy. V IVP jsou zohledněny individuální vzdělávací potřeby žáka dle doporučení poradenského zařízení.

S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.

Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje, písemné vyhodnocení je vždy vyhotoveno ke konci pololetí. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.

Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení bez doporučení školy.

2.2.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce. Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů, kde se projevuje nadání žáka. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Poskytování podpůrných opatření učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje, v případě potřeby za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení, kterému škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory žáka.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu (dále jen IVP), zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu, ředitel školy tuto žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským

poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od vydání rozhodnutí ředitele. V IVP jsou zohledněny individuální vzdělávací potřeby žáka dle doporučení poradenského zařízení.

S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.

Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje, písemné vyhodnocení je vždy vyhotoveno ke konci pololetí.. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.

Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení bez doporučení školy.

3. Učební plán

3.1. Celkový

1. stupeň

	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	42+10	42
Český jazyk a literatura	33+10	33
Anglický jazyk	9	9
Matematika a její aplikace	20+4	20
Matematika	20+4	20
Informatika	2	2
Informatika	2	2
Člověk a jeho svět	11+2	11
Prvouka	5+1	-
Vlastivěda	3+1	-
Přírodověda	3	-
Umění a kultura	12	12
Hudební výchova	5	-
Výtvarná výchova	7	-
Člověk a zdraví	10	10
Tělesná výchova	10	10
Člověk a svět práce	5	5
Pracovní činnosti	5	5

2. stupeň

	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	33+3	33
Český jazyk a literatura	15+3	15
Anglický jazyk	12	12
Další cizí jazyk	6	6
Matematika a její aplikace	15+3	15
Matematika	15+3	15
Informatika	4	4
Informatika	4	-
Člověk a společnost	12	12
Dějepis	8	-
Výchova k občanství	4	-
Člověk a příroda	21+6	20
Fyzika	6+2	-
Chemie	3+1	-
Přírodopis	7+1	-
Zeměpis	5+2	-
Umění a kultura	9+1	9
Hudební výchova	2	-
Výtvarná výchova	7+1	-
Člověk a zdraví	9	9
Výchova ke zdraví	1	-
Tělesná výchova	8	-
Člověk a svět práce	1	1
Pracovní činnosti	1	-
Další vzdělávací a volitelné předměty	0+5	-
Sportovní hry	-	-
Seminář z českého jazyka	-	-
Cvičení z matematiky	-	-
Mediální výchova	-	-
Seminář z přírodopisu	-	-
Praktické činnosti	-	-
Rýsování	-	-
Příprava pokrmů	-	-
Seminář z matematiky a fyziky	-	-
Konverzace v anglickém jazyce	-	-
Environmentální výchova	-	-

3.2. Ročníkový**1. stupeň**

	1	2	3	4	5	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						42+10	42
Český jazyk a literatura	7+3	7+3	7+2	7	5+2	33+10	33
Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	9
Matematika a její aplikace						20+4	20
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4	20
Informatika						2	2
Informatika	-	-	-	1	1	2	2
Člověk a jeho svět						11+2	11
Prvouka	2	2	1+1	-	-	5+1	-
Vlastivěda	-	-	-	1+1	2	3+1	-
Přírodověda	-	-	-	1	2	3	-
Umění a kultura						12	12
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	-
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	-
Člověk a zdraví						10	10
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce						5	5
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-
CELKEM ZÁKLADNÍ	18	18	20	23	23	102	102
CELKEM DISPONIBILNÍ	3	4	4	2	3	16	16
CELKEM V ROČNÍKU	21	22	24	25	26	118	118

2. stupeň

	6	7	8	9	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace					33+3	33
Český jazyk a literatura	3+1	4+1	4	4+1	15+3	15
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12
Další cizí jazyk	-	-	3	3	6	6
Matematika a její aplikace					15+3	15
Matematika	4+1	3+1	4+1	4	15+3	15
Informatika					4	4
Informatika	1	1	1	1	4	-
Člověk a společnost					12	12
Dějepis	2	2	2	2	8	-
Výchova k občanství	1	1	1	1	4	-
Člověk a příroda					21+6	21
Fyzika	1+1	1+1	2	2	6+2	-
Chemie	-	-	2	1+1	3+1	-
Přírodopis	2	2	1+1	2	7+1	-
Zeměpis	1+1	1+1	1	2	5+2	-
Umění a kultura					9+1	9
Hudební výchova	1	1	-	-	2	-
Výtvarná výchova	2	2	1+1	2	7+1	-
Člověk a zdraví					9	9
Výchova ke zdraví	-	-	-	1	1	-
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	-
Člověk a svět práce					1	1
Pracovní činnosti	-	1	-	-	1	-
Další vzdělávací a volitelné předměty	0+1	0+2	0+2	-	0+5	-
Sportovní hry	0+1	0+1	0+1	-	-	-
Seminář z českého jazyka	0+1	0+1	0+1	-	-	-
Cvičení z matematiky	0+1	0+1	0+1	-	-	-
Mediální výchova	0+1	-	-	-	-	-
Seminář z přírodopisu	0+1	0+1	0+1	-	-	-
Praktické činnosti	0+1	0+1	0+1	-	-	-
Rýsování	-	0+1	0+1	-	-	-
Příprava pokrmů	-	0+1	0+1	-	-	-
Seminář z matematiky a fyziky	-	0+1	0+1	-	-	-
Konverzace v anglickém jazyce	-	0+1	0+1	-	-	-
Environmentální výchova	-	0+1	0+1			
CELKEM ZÁKLADNÍ	23	24	27	30	104	104
CELKEM DISPONIBILNÍ	5	6	5	2	18	18
CELKEM V ROČNÍKU	28	30	32	32	122	122

3.3 Poznámky k učebnímu plánu

1. stupeň

Na 1. stupni jsme posílili disponibilními hodinami hodinovou dotaci těchto předmětů :

- ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace předmět Český jazyk a literatura o deset hodin z disponibilní časové dotace (tři hodiny v 1. a 2. ročníku, dvě hodiny ve 3. a 5. ročníku)
- ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace předmět Matematika o čtyři hodiny z disponibilní časové dotace (jednu hodinu ve 2. až 5. ročníku)
- ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět předměty Prvouka ve 3. ročníku a Vlastivěda ve 4. ročníku o jednu hodinu z disponibilní časové dotace
- první cizí jazyk se vyučuje od 3. ročníku a tímto jazykem je pro všechny žáky pouze Anglický jazyk

Žádné předměty 1. stupně nejsou vzájemně integrovány, ale učivo je v rámci předmětů jednotlivých oblastí sladěno a vzájemně na sebe navazuje. Průřezová témata jsou integrována do předmětů a nevyučují se samostatně

2. stupeň

Na 2. stupni jsme posílili disponibilními hodinami hodinovou dotaci těchto předmětů:

- ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace předmět Český jazyk a literatura o tři hodiny z disponibilní časové dotace (jednu hodinu v 6., 8. a 9. ročníku)
- ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace předmět Matematika o tři hodiny z disponibilní časové dotace (jednu hodinu v 6. až 8. ročníku)
- ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda o šest hodin z disponibilní časové dotace – v předmětu Fyzika o jednu hodinu v 6. a 7. ročníku, v předmětu Přírodopis o jednu hodinu v 8. ročníku, v předmětu Chemie o jednu hodinu v 9. ročníku a v předmětu Zeměpis o jednu hodinu v 6. a 7. ročníku.

Další cizí jazyk bude vyučován v 8. a 9. ročníku, žáci si budou volit dle aktuální nabídky školy.

Další vzdělávací a volitelné předměty jsou dotovány z disponibilní časové dotace - jednu hodinu v 6. ročníku, dvě hodiny v 7. ročníku a dvě hodiny v 8. ročníku. Žáci si v uvedené časové dotaci volí předměty dle nabídky. V 6. ročníku všichni žáci absolvují předmět Mediální výchova.

Část obsahu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je integrován do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Tato vzdělávací oblast je proto posílena o dvě hodiny, tato dotace je převedena z dotace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Naše škola vyučuje tematické okruhy Pěstitelské práce, chovatelství a Svět práce. Okruh Pěstitelské práce je realizován předmětem Pracovní činnosti v 7. ročníku. Okruh Svět práce je integrován do předmětu Výchova k občanství v 8. a 9. ročníku.

Části obsahu vzdělávací oblasti Člověk a zdraví jsou integrovány do vzdělávacích oblastí Člověk a společnost a Člověk a příroda. Vzdělávací oblast Člověk a příroda je proto posílena o jednu hodinu, tato dotace je převedena z dotace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Učivo v rámci předmětů jednotlivých oblastí je sladěno a vzájemně na sebe navazuje. Průřezová témata jsou integrována do předmětů a nevyučují se samostatně. Pouze průřezové téma Mediální výchova je realizováno v průběhu 6. ročníku předmětem Mediální výchova (vždy absolvují všichni žáci 6. ročníků).

4. Učební osnovy

4.1. Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výchova, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura je vyučován v rámci předmětu Český jazyk a literatura, vzdělávací obor Cizí jazyk je vyučován v rámci předmětu Anglický jazyk, Další cizí jazyk si žáci od 8. ročníku zvolí dle aktuální nabídky školy.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

4. 1. 1. Český jazyk a literatura

Český jazyk a literatura na 1. stupni ZŠ

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je na 1. stupni vyučován v pěti ročnících. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Současně souvisí s očekávanými výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Obsah předmětu Český jazyk a literatura je rozdělen do následujících celků, které jsou realizovány ve všech ročnících – Jazyková výchova, Komunikační a slohová výchova a Literární výchova.

Předmět má časovou dotaci 44 hodin : 1.roč. – 10 h., 2. roč. – 10 h., 3.roč. – 9 h., 4. roč. – 7 h., 5. roč. – 7 h.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Významným faktorem je prostoupení klasického způsobu výuky s výukou pomocí PC programů. Tam, kde je to vhodné, jsou žáci děleni do skupin. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, divadel a kin. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Při výuce předmětu se realizují části těchto průřezových témat: Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Český jazyk a literatura na 2. stupni ZŠ

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je na 2. stupni rozdělen na tyto oblasti: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. V 6. a 8. ročníku je vyučován 4 hodiny týdně, v 7. a 9. ročníku 5 hodin týdně.

V návaznosti na výuku Českého jazyka a literatury v 1. – 5. postupném ročníku získávají žáci postupně vědomosti, dovednosti a návyky z jednotlivých oborů mluvnice (fonetika, stavba slova s pravopisem, sémantika, morfologie, syntax), slohového výcviku (vypravování, popis, úvaha, výtah a výklad, referát, diskusní příspěvek) a literární výchovy (jednotlivé žánry, od 7. ročníku soustředění na vývoj literatury v závislosti na dějinách lidstva). Učivo je probíráno cyklicky, v každém vyšším ročníku je daná disciplína rozšiřována o nové poznatky. Cílem učitelovy práce je komplexně vyvážený samostatný projev žáka bez sémantických, pravopisných a slohových chyb. Zde je důležitou součástí rozvoj individuální slovní zásoby, který by měl být podporován vlastní četbou. K rozvoji čtenářských dovedností slouží vřazení čtenářských dílen do hodin českého jazyka.

Výuka probíhá především v kmenových třídách, částečně v pracovních informatiky. Zde se však naráží na kapacitní omezení žákovských stanic i na hodinovou dotaci; přitom některé PC programy z oblasti pravopisu a skladby jsou k opakování a procvičování učiva velmi vhodné.

Velmi vítaným doplňkem výuky je návštěva různých kulturních zařízení města i regionu, divadla, kina, kulturních pořadů. Obdobně (i když vzhledem k prostředí méně efektně) působí i zájezdní kulturní pořady na půdě školy.

Výchovné a vzdělávací strategie v Českém jazyce a literatuře

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení:

- volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků
- vysvětlujeme smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky – samostatné práce, referáty, práce ve skupinách
- klademe důraz na čtení s porozuměním, učíme žáky orientovat se v různých typech textů
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat a třídit přečtené a slyšené informace o probírané látce, plánovat jednoduché pracovní postupy, dávat do vzájemných souvislostí získané poznatky ze všech oblastí jazyka
- k získávání a prohlubování znalostí a dovedností žáků využíváme na 1. i 2.stupni výukový software a audiovizuální techniku
- vedeme žáky k sebehodnocení a zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání, hodnotíme individuální pokrok v dovednostech jednotlivých žáků
- vytváříme situace, aby každý žák mohl prožít pocit úspěchu, podněcujeme žakovu tvořivost

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané dovednosti, znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení, hodnotit různá řešení, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor
- problémové úlohy zaměřujeme na praktické situace z každodenního života, využíváme vhodné literární texty
- učíme žáky hledat různé varianty řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- soustavně rozvíjíme slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- utváříme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu; schopnost respektovat při komunikaci druhého
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- podporujeme přátelské vztahy ve třídě i mezi třídami
- rozvíjíme schopnost žáků porozumět různým typům textů a využívat informace k rozvoji vědomostí a řešení problémů (inzeráty, recepty, jízdničky,..)

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě
- rozvíjíme klima přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty mezi žáky navzájem i mezi žáky, učiteli
- soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování, vychováváme k úctě k dospělým i starším občanům
- podporujeme u žáků samostatnost, sebedůvěru, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení, cíleně pěstujeme jejich samostatné rozhodování
- učíme žáky respektovat různá sociální postavení jedinců, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch

- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, učíme je rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce ostatních
- vedeme žáky k věcné obhajobě svých názorů
- pomáháme žákům-cizincům zapojit se do běžného vzdělávání naší školy
- učíme žáky, jak se chovat v kulturních institucích (kino, divadlo, výstavy,...)

Kompetence občanské:

- respektujeme a vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi žáky
- vedeme žáky k otevřené diskusi, k vyjádření vlastních myšlenek
- prostřednictvím literatury vedeme žáky k poznání naší kulturní tradice a historického dědictví
- na základě poučení z literatury a médií žák nachází nenásilné cesty k řešení konfliktů
- ve třídních kolektivech žáci společně s učitelem stanovují pravidla chování
- vedeme žáky k vědomí nebezpečí xenofobie a rasismu

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za splnění úkol, za průběh pracovní činnosti, za odvedení práce v nejvyšší možné kvalitě, za úklid pracovního místa po skončení práce
- připravujeme žáky na to, aby si svou činnost zvládli naplánovat a organizovat
- učíme žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu
- navštěvujeme knihovnu, kde se žáci učí hledat informace
- učíme žáky plánovat si domácí přípravu

Klíčové kompetence realizované v předmětu Český jazyk a literatura na 1. stupni ZŠ

Na 1. stupni základní školy je naším cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Důraz klademe na čtení s porozuměním. Snažíme se proto rozvíjet a obohacovat slovní zásobu žáků a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoli jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků vhodné dovednosti, způsoby a metody potřebné k osvojování učiva
- předkládat žákům možnosti používat osvojené dovednosti v jiných oblastech
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- poznávat smysl a cíl učení
- posoudit vlastní pokrok a určit překážky či problémy bránící učení
- kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k samostatnému nalézání pravidel, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- využívat získané vědomosti a dovednosti k objevení různých variant řešení
- nenechat se odradit případným nezdarem
- vytrvale hledat konečné řešení problému
- pokusit se problémy samostatně řešit
- ověřovat prakticky správnost řešení chyb v textu, odůvodňovat správné řešení
- sledovat při zdolávání problémů vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném a ústním projevu

- naslouchat druhým lidem a snažit se jim porozumět
- účinně se zapojovat do diskuse a obhajovat svůj názor
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- pomocí literárního a gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků
- porozumět různým typům textů a záznamů
- využívat informační komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitosti k diskusi žáků v malých skupinách i v rámci celé třídy
- ve skupině přispívat k diskusi a efektivně spolupracovat s druhými
- v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- podílet se na utváření příjemné atmosféry v daných skupinách
- upevňovat dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

- seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam
- projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům
- podporovat smysl pro kulturu a tvořivost
- utvrzovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace a četby

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru
- reagovat na změnu pracovních podmínek

Klíčové kompetence realizované v předmětu Český jazyk a literatura na 2. stupni ZŠ

Klíčové kompetence realizované v předmětu Český jazyk a literatura umožňují osvojit si strategii učení a získat motivaci pro celoživotní vzdělávání. Vedou k zvládnutí norem správného vyjadřování, k uvědomění si zákonitostí vztahu mezi vývojem společnosti v politické a kulturní oblasti a k přesné jazykové kultuře, která v současné době získává na významu (politika, veřejný život, společenské aktivity...). Umožňují zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a tyto informace využívat k dalšímu učení.

Kompetence k učení

- rozvoj schopnosti abstraktního myšlení
- v oblasti skladby rozvoj logického myšlení
- schopnost uložit a aplikovat poznatky
- orientace v dostupných zdrojích informací
- schopnost stanovit postup práce
- popsat a vysvětlit pracovní postup
- spolupracovat při řešení problémů
- kolektivně řešit problém
- rozlišit podstatné a nepodstatné informace
- posoudit konkrétní a abstraktní informace
- sdělovat své názory, poznatky
- podporovat logiku myšlení, určit podstatu děje

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů v závislosti na umělecké tvorbě
- zobecňovat a aplikovat poznatky v různých oblastech života
- schopnost objevovat a formulovat problém; hledat různé varianty a postupy jeho řešení.
- reprodukovat a analyzovat poznatky
- vyhledávat informace vhodné k řešení problémů žáků
- vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti, informací
- umět vyhledat informace, které vedou ke zvládnutí učiva
- propojovat získané vědomosti mezi jednotlivými předměty, mezipředmětová aplikace
- tolerovat odlišné názory a dokázat o nich diskutovat
- získané informace uplatňovat v praktickém životě
- diskutovat o daném problému, vnášet své názory, myšlenky, postoje
- obhájit svůj názor, předkládat vhodné argumenty
- stanovit postupy při kontrole - zpětná vazba
- dané problémy řešit v kolektivu, mít ohleduplný přístup k ostatním účastníkům
- přijímat názory jiných, diskutovat o nich, hledat společné řešení
- obhajovat své myšlenky

Kompetence komunikativní

- používat verbální i neverbální projevy, schopnost je vysílat i přijímat
- formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřovat se výstižně, souvisle, kultivovaně v písemném i ústním projevu
- uplatňovat myšlenky, rozvoj slovní zásoby i pomocí vhodné literatury
- vyjadřování v jazykovědné terminologii,
- pojmenovat sled myšlenek, rozumět významu, určit logický sled souvislostí
- zařazovat jazykovědné a kulturně historické pojmy do vzájemných vztahů
- diskutovat o daném problému, vnášet své názory, myšlenky, postoje
- obhajovat svůj názor, předkládat vhodné argumenty
- dokázat přijímat názory ostatních a naslouchat jim
- předávat informace ve skupině, podle možností si uvědomit postavení ve skupině

Kompetence sociální a personální

- dovednost kooperace činností
- schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- přijetí nové role v pracovní skupině
- tolerovat odlišné názory a diskutovat o nich
- problémy řešit v kolektivu, mít ohled k ostatním
- přijímat názory jiných, naslouchat názoru druhých
- poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- poznání současných možností rozvoje jazyka a jeho literární funkce
- uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti
- respektovat přesvědčení druhých lidí
- vážit si hodnot ostatních
- odmítat hrubé zacházení
- dodržovat normy chování
- dodržovat zákony a společné normy
- chránit svěřený majetek
- uvědomovat si své postavení v rámci, školy, třídy, rodiny
- uvědomovat si své začlenění v kolektivu

- rozlišovat situace reálné a nereálné

Kompetence pracovní

- poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti
- dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti
- pracovat pečlivě a zodpovědně
- vybírat a třídit vhodné zdroje informací
- využívat všech dostupných zdrojů
- využívat poznatky z jiných oblastí
- aplikovat získané znalosti do reálného života
- aplikovat vzájemné souvislosti, mezipředmětové vztahy
- vyhledávat souvislosti
- analyzovat jevy, posuzovat shodné a rozdílné informace
- pracovat s odbornými texty
- samostatně pracovat s odborným textem, výukovým programem na PC
- samostatně pracovat s odbornými informacemi
- podílet se na jednoduchých projektech

1. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova - porovnává významy slov - používá slova opačného významu - užívá správné tvary slov - pozná dvojice tiskacích a psacích písmen	Jazykové a sluchové hry, analýza, syntéza slov, orientace v prostoru, barvy, geometrické tvary, popis obrázku, podoby písmen tiskacích a psacích
- člení slova na hlásky - odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - určí počet slabik ve slově	Slabika, slovo, věta Interpunkční znaménka, básně, říkadla – správná výslovnost
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti	Praktické a věcné naslouchání, reakce na pokyny
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu - soustředí se při poslechu	Zážitkové čtení, naslouchání, poslech literárních textů
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Oslovení, pozdrav, omluva, poděkování, prosba, zdvořilost
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost	Spisovná mluva , správná výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Správné dýchání, tvoření hlasu

- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádky od ostatních vyprávění - dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary – podle svých možností- číslice a písmena - kontroluje vlastní písemný projev a správně spojuje písmena i slabiky - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Vypravování, využití dramatizace Pohádka Správné sezení, držení tužky, levák – pravák, světlo Technika psaní úhlednost, čitelnost, přehlednost Obrázková osnova – vypravování, popis obrázku
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- čte s porozuměním texty přiměřené rozsahu a náročnosti - přednáší z paměti	Technika čtení, dýchání Rozpočítadla, básně, veršované pohádky, říkanky

2. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova - člení slova na hlásky - odlišuje dlouhé a krátké samohlásky (slabiky) - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu - pozná slova souřadná, nadřazená a podřazená - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných a přídavných jmen, sloves - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Dělení slov na konci řádku Abeceda – seznámení Třídění slov Konec slov – párové souhlásky Slovesa, podstatná jména, předložky Spisovný jazyk v mluveném projevu, věta – jednotka jazykového projevu Druhy vět (znaménka), melodie hlasu

- odůvodňuje a píše správně „i – y“ po tvrdých a měkkých souhláskách - používá správně slabiky „dě, tě, ně, bě, pě, vě, fě, mě“ - orientuje se v psaní velkých písmen - rozlišuje psaní u – ů – ú	Tvrdé a měkké souhlásky Výslovnost a psaní slov s ě Vlastní jména, začátek vět
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - odpovídá na dané otázky - používá mimojazykové prostředky řeči - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - omluví se, požádá o něco - píše krátká sdělení - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - tvoří krátký mluvený projev (na základě vlastních zážitků) - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti - vypráví jednoduchý příběh - dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic - kontroluje vlastní písemný projev - správně spojuje písmena i slabiky - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Samostatná práce přiměřené složitosti Převyprávění textu Vyjadřuje své pocity, reakce na otázky, mimika, gesta Vzkaz, oznámení, oslovení, pozdrav, omluva, poděkování, prosba, zdvořilost Hygiena mluveného projevu, správná výslovnost Správné dýchání, tvoření hlasu Vypravování podle osnovy, dramatizace Správné sezení, držení tužky Zdokonalování psaní, úprava textu Dialog na základě obrazového materiálu
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - čte ve vhodném frázování literární texty přiměřené věku - čte a přednáší z paměti ve vhodném tempu	Zdokonalení techniky čtení, melodie věty, tempo, intonace Přednes vhodných literárních textů (vlastní

- vyjadřuje kresbou pocity z přečteného textu	výtvarný doprovod
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	Spisovatel, ilustrátor
- odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Odstavec, nadpis, kniha, čtenář
- pozná bajku	

3. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova	Dělení slov na konci řádku
- porovnává významy slov	Synonyma, homonyma, pozná předponu, kořen slova, příponovou část
- rozpozná slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená	
- vyhledává v textu slova příbuzná	
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Třídění slov podle významu, párové souhlásky
- doplní správnou párovou souhlásku	
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných a přídavných jmen, sloves	Slovní druhy (NE – zájmena, příslovce) Podstatná jména – rod, číslo, seznámení s pádovými otázkami
- určí rod a číslo podstatných jmen	
- používá slovesa ve správném tvaru	
- pozná infinitiv	
- rozlišuje slov. druhy v zákl. tvaru	
- orientuje se v psaní velkých písmen	Vlastní jména
- pozná vlastní jména	
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy v mluveném projevu	Tvoření jednoduchých souvětí a užívání běžných spojek
- odůvodňuje a píše správně „i – y“ po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	Vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná
- odůvodňuje a píše správně „i – y“ po obojetných souhláskách ve slovech příbuzných ke slovům vyjmenovaným	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům	Čtení – zdroj informací
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Komunikační žánr

- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - dodržuje posloupnost děje - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - kontroluje vlastní písemný projev - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Stručný zápis Rozhovor, gestikulace Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Dramatizace a vlastní výtvarný doprovod
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - přednáší z paměti - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - přednáší vhodné literární texty - vyhledává autory dětských knih - odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností	Využívání získaných čtenářských dovedností Orientace v textu, domýšlení příběhu Seznámí se s autory dětských knih Ilustrace Základní literární pojmy

4. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje ve slově: kořen, předponu, příponovou část a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech v mluveném projevu - přiřazuje vzory k daným podstatným jménům - časuje slovesa v jednotném i množném čísle - určí čas minulý, přítomný a budoucí - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné	Slova jednoznačná, mnohoznačná, citově zabarvená, homonyma, synonyma, antonyma Rozlišování předpon Určování slovních druhů, skloňování podstatných jmen (vzory) Poznání infinitivu, slovesa (os., č., čas) Slova spisovná a nespisovná

tvary - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné zákl. sklad. dvoj. označuje základ věty - vysvětlí pojmy podmět a přísudek - odlišuje větu jednoduchou a souvětí - vhodně mění věty jednoduché v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů - píše správně „i,y“ po obojetných souhláskách - určí slova příbuzná	Seznámení a určování – podmět, přísudek (zákl. sklad. dvoj.) Věta jednoduchá, souvětí, věta holá, spojky, větný vzorec Vyjmen. slova a slova příbuzná
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- rozlišuje podstatné a okrajové informace ve vhodném textu a zaznamenává je - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah sdělení - pamatuje si podstatná fakta - vede správně dialog, telefonního rozhovoru - zanechává vzkaz na záznamníku - rozpoznávání manipulativní komunikace v reklamě - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo podle komunikačního záměru - rozpozná některé komunikační žánry - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost - vhodně ji využívá podle komunikační situace - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - porovná představení filmové a divadelní	Krátký zápis Vyprávění podle osnovy a její sestavování Telefonování, SMS, krátký vzkaz Seznámení s reklamou Komunikační žánry (dialog, prosba, oslovení, omluva) Střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování Film, TV, divadlo, bulvární tisk
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	

Etnický původ	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - používá jednoduché literární pojmy - volně reprodukuje text podle svých schopností a tvoří text vlastní	Věcné čtení – zdroj informací Vyjadřuje dojmy a pocity Bajka, pohádka, pověst, povídka Tvořivé činnosti s literárním textem

5. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- porovnává významy slov, zvláště slova podobného a stejného významu - vyhledává slova z textů - rozlišuje ve slově kořen, předponu, příponovou část - vysvětlí pravidla psaní předpony a předložky „s,z“ - vysvětlí pravidla psaní předpony „vz“ - určuje slovní druhy plnovýznamových slov - využívá je v gramaticky správných tvarech - vyhledá vzory podstatných jmen a pracuje s nimi - časuje slovesa - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné zákl. sklad. dvoj. označuje základ věty - označuje v neúplné zákl. sklad. dvoj. základ věty - odlišuje větu jednoduchou a souvětí - vhodně mění věty jednoduché v souvětí - užívá vhodné spojovací výrazy - znázorní větný vzorec - píše správně „i,y“ po obojetných	Slova jednoznačná, mnohoznačná, citově zabarvená, homonyma, synonyma, antonyma Předpony a předložky, „s,z“, předpony „vz“ Skupiny bě, pě, vě, mě, mně Skloňování podstatných jmen (vzory) Časování sloves Spisovná a nespisovná slova Určování základní skladební dvojice Věta jednoduchá, souvětí, věta holá, spojky, větný vzorec, přímá řeč, interpunkce Vyjmenovaná slova a slova příbuzná

souhláskách	
- určí tvrdá a měkká přídavná jména	Koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých
- vyhledá základní příklady syntaktického pravopisu	Shoda přísudku s holým podmětem
- určuje přídavná jména přivlastňovací	Určování příd. jm. přivlast.
- pozná zájmena	Druhy zájmen
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- rozlišuje podstatné a okrajové informace ve vhodném textu a zaznamenává je	Krátký zápis
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení a reprodukuje obsah sdělení, pamatuje si podstatná fakta	Vyprávění podle osnovy, sestavování osnovy
- sestaví osnovu vyprávění	
- na základě osnovy vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev, v němž dodrží časovou posloupnost	Delší vzkaz, oznámení, inzerát, tiskopisy, přihlášky a dotazníky
- vede správně dialog, telefonní rozhovor	Tvoření vlastní reklamy
- zanechává vzkaz na záznamníku	
- napíše E-mail	Komunikační žánry, dialog, prosba, oslovení
- rozpoznávání manipulativní komunikace v reklamě	Archaismy, slangové výrazy, novotvary
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo podle komunikačního záměru	
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost	
- vhodně užívá výslovnost podle komunikační situace	
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Stavba mediálních sdělení	
Vnímání autora mediálních sdělení	
Fungování a vliv médií ve společnosti	
Tvorba mediálního sdělení	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty	Věcné čtení, čtení vyhledávací, klíčová slova

potichu i nahlas - vysvětlí obtížná slova - vyjadřuje své dojmy z četby - zaznamenává dojmy z četby formou dramatizace nebo vlastního výtvarného doprovodu - volně reprodukuje text podle svých schopností - tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - vysvětlí rozdíl herec - režisér - používá jednoduché literární pojmy - vyhledá známé dětské autory	Zaznamenává dojmy z četby Členění textu na odstavce Tvořivé činnosti s literárním textem Film, TV, divadlo Bajka, pohádka, pověst, povídka
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference	

6. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - písemným projevem zvládá slovtvorný pravopis - správně třídí slovní druhy - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projev zvládá pravopis morfologický a lexikální - v písemném projev zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché	Jazykové příručky Stavba slova a pravopis Tvarosloví – druhy slov Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa Skladba
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých	Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků) Naslouchání – praktické, věcné Mluvený projev – zásady dorozumívání,

dispozic a osobních zájmů - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherenční text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - vhodně používá jazykové i stylistické prostředky - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně používá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně používá verbálních i nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými zdroji - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	zásady kultivovaného projevu, připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez nich Písemný – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní Čtenářská dílna Vypravování Popis Práce s informacemi Výpisky Dopis, soukromý, úřední
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním a dramatickém či filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - tvoří vlastní lit. text na základě osvojených znalostí základů literární teorie- podle svých schopností	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Způsoby interpretace literárních a jiných děl Základy literární teorie Literární druhy Mýty, báje, legendy Pověsti Pohádky Bajky Balady a romance Povídka, román Lyrická tvorba, lyrické žánry Drama

7. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
-v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovní, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Opakování - gramatika - tvarosloví (sl. druhy 1-10) Význam slov Slovní zásoba a obohacování sl. zásoby Slovní zásoba – tvoření slov Skladba Stavba věty, základní a rozvíjející větné členy Podřadné souvětí
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherenční text s dodržováním pravidel mezivětného navazování -rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru -dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků), věcné, kritické prožitkové Naslouchání – praktické, věcné, kritické, zážitkové Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez nich Písemný – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní Vypravování Popis Subjektivně zabarvený popis Charakteristika Životopis, strukturovaný životopis Opakování
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla -formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů,

představení a názory na umělecké dílo -uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Způsoby interpretace literárních a jiných děl Základy literární teorie Literární druhy a žánry v proměnách času Opakování učiva 6. roč. Starověká literatura Středověká lit. Humanismus, renesance Baroko – J. A. Komenský Klasicismus Romantismus
---	--

8. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
-v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovní, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Opakování Tvarosloví
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Sl. přejatá – výslovnost, pravopis
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Skladba Stavba věty Podřadné a souřadné souvětí
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné výklady o českém jazyce
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků), věcné, kritické prožitkové Naslouchání – praktické, věcné, kritické, zážitkové
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherenční text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez nich
- zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Písemný – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Čtenářská dílna Charakteristika literární postavy

-využívá základy studijního čtení, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Komunikační projev připravený a nepřipravený na základě poznámek a bez poznámek Diskuze Referát Výklad Úvaha Vyjádření postoje k sdělovanému obsahu Žádost Objednávka Shrnutí - sloh
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla -formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo -uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Způsoby interpretace literárních a jiných děl Základy literární teorie Literární druhy a žánry v proměnách času Národní obrození Česká literatura 1. poloviny 19. století Česká literatura 2. poloviny 19. století Realismus Literatura na počátku dvacátého století

9. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
-spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Opakování pravopisu Zvuková podoba slov Zásady spisovné výslovnosti Slovní zásoba Tvoření slov Tvarosloví

-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba
-využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Výpověď a věta, pořádek slov ve větě, stavba textu
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherenční text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků), věcné, kritické prožitkové Naslouchání – praktické, věcné, kritické, zážitkové Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez nich Písemný – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní Čtenářská dílna Opakování – slohové útvary Slohotvorní činitelé Mluvené a psané texty Oficiálnost projevu, formální vyjadřování Sloh a funkce textu Publicistické útvary Přesvědčování a manipulace Pozvánka Souhrnné poučení o slohu
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře -rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty -formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Způsoby interpretace literárních a jiných děl Základy literární teorie Literární druhy a žánry v proměnách času Česká a světová literatura první poloviny 20. století Meziválečná literatura K.Čapek Obraz války v literatuře

	Česká literatura druhé poloviny dvacátého století Současná česká a světová literatura
--	--

4. 1. 2. Anglický jazyk

Anglický jazyk na 1. stupni ZŠ

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Obsah této oblasti se realizuje i ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím profesním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti způsobů života a kulturních tradic lidí jiných zemí. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Vzdělávání v cizím jazyce předpokládá na konci tříletého období (3. - 5. ročník) dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úroveň A1: Žák- rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Týdenní časová dotace pro výuku cizího jazyka na prvním stupni ZŠ je tři hodiny. Pokud je ve třídách více, jak 24 žáků, existuje možnost dělení hodin.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Anglický jazyk na 2. stupni ZŠ

Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka navazující na výuku anglického jazyka 1. stupně. V průběhu výuky anglického jazyka na 2. stupni si žáci prohlubují slovní zásobu z tématických okruhů z 1. stupně a seznamují se s novými tématickými okruhy: cestování a turistika, sport, technika a vynálezy, oblékání, péče o zdraví, životní prostředí, vzdělávání a kulturní život u nás a v zemích studovaného jazyka s vazbou na některá témata z dějepisu, zeměpisu atd.

Žáci se postupně učí jednoduše a přirozeně reagovat na nejběžnější situace z každodenního života, osvojují si cizí jazyk jako prostředek komunikace a prostředek k tomu, jak získávat další informace. Postupně rozvíjí své řečové dovednosti, čtení a písemné vyjadřování. Žáci si postupně začínají uvědomovat odlišnosti struktur anglického a českého jazyka. Žáci pracují s

autentickými materiály, využívají informací z cizojazyčných zdrojů pro obohacení výuky ostatních předmětů a seznamují se s realitami dané jazykové oblasti.

Předmět má časovou dotaci 3 hodiny v 6. až 9. ročníku. Výuka probíhá v učebně, PC učebnách a v rámci projektů v objektech mimo školu. V případě velkého počtu žáků ve třídě mohou být žáci rozděleni do více skupin. Významným faktorem je prostoupení klasického způsobu výuky s výukou pomocí PC programů a začleněním do činností na jednoduchých návazných projektech.

Ve výuce se využívají všechny dostupné prameny a informace. Učitelé postupují podle jednotné učebnice v kombinaci s dalšími výukovými materiály optimálními pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů. (DVD, CD nahrávky, mapy, PC programy, časopisy....) Majoritním faktorem je znalost, pocit, zkušenost

Při realizaci výuky se klade největší důraz na aplikaci získaných kompetencí a informací. Podstatou je schopnost aplikovat získané v běžném životě, a to včetně potřebných návyků a dovedností v celém spektru možných souvislostí.

Při výuce předmětu se realizují části průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie v Anglickém jazyce

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení:

- aktivně zapojujeme žáky do výuky- projekty a jejich prezentace, samostatné práce, prezentace písní, básní...
- volíme metody a formy práce zohledňující věk a individuální možnosti žáků
- motivujeme žáky k dlouhodobému a systematickému osvojení si pravidel cizího jazyka, hodnotíme jejich individuální pokrok
- vedeme žáky k posuzování vlastního učení, sebehodnocení, hodnocení spolužáků, k diskusi, vyhledávat a třídit informace
- vedeme žáky k samostatnosti- samostatné práce, projekty
- klademe důraz na porozumění textu, orientaci v různých typech textu, práci se slovníky
- vedeme žáky ke spolupráci- skupinové práce, práce ve dvojicích, soutěže
- vedeme žáky k využívání získaných dovedností v praxi- komunikace v cizím jazyce na úrovni jejich věku a schopností

Kompetence k řešení problémů:

- problémové úkoly prezentujeme na praktických situacích z každodenního života
- učíme žáky hledat různá řešení problémů, diskutujeme o nich, zdůvodňujeme jejich volbu
- vedeme žáky k vyhledávání informací v dostupných materiálech, prostředcích

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k souvislému vyjadřování slovem i písmem
- rozvíjíme soustavně jejich slovní zásobu
- učíme žáky souvisle vyjadřovat svůj názor, přání, prosbu
- tolerujeme pouze slušné a zdvořilé vyjadřování
- používáme verbální i neverbální způsoby komunikace
- učíme žáky porozumění a orientaci v psaných textech
- utváříme u žáků schopnost spolupracovat s ostatními- diskuse, předávání informací

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k respektu a toleranci k druhým
- zapojujeme žáky do práce ve skupinách, družstvech, dvojicích
- učíme žáky zdvořilosti, poskytnutí pomoci ostatním, požádání o pomoc
- pěstujeme u žáků pozitivní náhled na sebe sama
- rozvíjíme přátelské vztahy a příjemnou atmosféru ve třídě nebo pracovní skupině

Kompetence občanské:

- učíme žáky respektovat tradice a kulturní hodnoty jiných národů, ostatních občanů
- vedeme je k užívání zdravého životního stylu
- podněcujeme žáky k ochraně životního prostředí
- učíme žáky uplatňovat svá práva a plnit povinnosti

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k plnění povinností
- učíme žáky používat pracovní postupy a návody- práce na PC, se slovníky, časopisy, ..
- motivujeme žáky k vypracování jednoduchých projektů
- vedeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních zásad

Klíčové kompetence realizované v předmětu Anglický jazyk na 1. stupni ZŠ

Kompetence k učení

- dlouhodobá práce na osvojení si cizího jazyka
- vyhledávání a třídění informací
- systematické používání naučených jazykových prostředků
- posouzení vlastního učení
- práce s chybou

Kompetence k řešení problémů

- zvolení vhodných postupů řešení analýzou dosavadních znalostí
- obhájení zvolených postupů, myšlenek
- řešení problémů v kolektivu-diskuse, tolerance
- vyhledávání informací

Kompetence komunikační

- souvislé a kultivované vyjadřování slovem i písmem
- poslouchání a zapojení se do rozhovoru
- porozumění a práce s psanými texty
- spolupráce s ostatními žáky

Kompetence sociální a personální

- zapojení se do skupin a práce ve dvojicích
- zdvořilost, respekt a tolerance k druhým
- efektivní spolupráce
- pozitivní náhled na sebe sama

Kompetence občanské

- respektování tradic a kulturních hodnot jiných národů
- zdravý životní styl, pohyb
- ochrana životního prostředí
- uplatnění práv a plnění povinností

- respektovat ostatní, vážit si hodnot

Kompetence pracovní

- plnění svých povinností
- používání pracovních postupů a návodů, práce na PC
- vypracování jednoduchých projektů
- dodržování hygienických a bezpečnostních zásad

Klíčové kompetence realizované v předmětu Anglický jazyk na 2. stupni ZŠ

Umožňují osvojit si strategii učení a získat motivaci je pro celoživotní vzdělávání. Vedou k metodologickému poznávání přírodních zákonitostí prostřednictvím pozorování, experimentu a měření. Umožňují zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu, využívat je k dalšímu učení.

Kompetence k učení

- rozvoj schopnosti abstraktního myšlení
- rozvoj logického myšlení řešením problémových úkolů
- plánování a rozdělování informace
- schopnost uložit a aplikovat poznatky
- orientace v dostupných zdrojích informací
- popsat a vysvětlit pracovní postup
- spolupracovat při řešení problémů
- kolektivně řešit problém
- rozlišit podstatné a nepodstatné informace
- posoudit konkrétní a abstraktní informace
- sdělovat své názory, poznatky
- využívání experimentů v praxi

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti faktů
- zobecňovat a aplikovat poznatky v různých oblastech života
- logicky vyvozovat a předvídat
- schopnost bádát, objevovat, odhalovat a formulovat problém; hledat různé varianty a postupy jeho řešení.
- reprodukovat a analyzovat poznatky
- vyhledávat informace vhodné k řešení problémů žáků
- vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti, pokusu, informací
- ověřit hypotézy, vyvrátit pomocí příkladů a protikladů
- vyhledat informace, které vedou ke zvládnutí učiva
- propojovat získané vědomosti mezi jednotlivými předměty, mezipředmětová aplikace
- tolerovat odlišné názory a dokázat o nich diskutovat
- získané informace uplatňovat v praktickém životě
- diskutovat na daný problém, vnášet své názory, myšlenky, postoje
- obhájit svůj názor, předkládat vhodné argumenty
- stanovit postupy při kontrole - zpětná vazba
- dané problémy řešit v kolektivu, mít ohleduplný přístup k ostatním účastníkům
- přijímat názory jiných, diskutovat o nich, hledat společné řešení
- obhajovat své myšlenky

Kompetence komunikativní

- stručně, přehledně a objektivně sdělovat (ústně i písemně) poznatky a informace
- používat verbální i neverbálních projevů, schopnost je vysílat i přijímat
- formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřovat se výstižně, souvisle, kultivovaně v písemném i ústním projevu
- uplatňovat myšlenky, rozvoj slovní zásoby i pomocí vhodné literatury, řečového - -
- pojmenovat sled myšlenek, rozumět významu, určit logický sled souvislostí
- diskutovat na daný problém, vnášet své názory, myšlenky, postoje
- obhajovat svůj názor, předkládat vhodné argumenty
- dovede přijímat a naslouchat názory ostatních
- orientovat se v písemných textech
- předávat informace ve skupině, podle možností si uvědomit postavení ve skupině

Kompetence sociální a personální

- dovednost kooperace činnostech
- schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- přijetí nové role v pracovní skupině
- tolerovat odlišné názory a diskutovat o nich
- problémy řešit v kolektivu, mít ohled k ostatním
- přijímat názory jiných, naslouchat názoru druhých
- poskytnout pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti
- respektovat přesvědčení druhých lidí
- vážit si hodnot ostatních
- odmítat hrubé zacházení
- dodržovat normy chování
- dodržovat zákony a společné normy
- chránit svěřený majetek
- uvědomovat si své postavení v rámci, školy, třídy, rodiny
- uvědomovat si své začlenění v kolektivu
- rozlišovat situace reálného a nereálného

Kompetence pracovní

- poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti
- používat bezpečně a účinně materiály, nástroje, vybavení
- dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti
- pracovat pečlivě, zodpovědně, dodržovat pracovní návody a postupy
- dodržovat hygienické návyky
- dodržovat všechny bezpečnostní
- vybírat a třídit vhodné zdroje informací
- využívat všech dostupných zdrojů
- využívat poznatky z jiných oblastí
- aplikovat získané znalosti do reálného života
- aplikovat vzájemné souvislosti, mezipředmětové vztahy
- vyhledávat souvislosti
- analyzovat jevy, posuzovat shodné a rozdílné informace
- vytvářet vlastní hypotézy
- pracovat s odbornými texty

- samostatně pracovat s odborným textem, výukovým programem na PC
- samostatně pracovat s odbornými informacemi
- stanovit pracovní postup a sestavit písemný výstup
- podílet se na jednoduchých projektech

3. ROČNÍK

3. ROČNÍK	
očekávané výstupy	učivo
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Začínáme mluvit anglicky Vstupní audioorální kurz slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, tematické okruhy - zvířata - škola - barvy - číslice - jídlo - barvy - oblékání - příroda komunikační situace - dotazování - krátké odpovědi - pokyny při výuce, běžných činnostech a při hrách mluvnice- základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - my, your - sloveso být-tvar is - předložky in, on - jednoduché užití přítomného času zvuková a grafická podoba jazyka, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

4. ROČNÍK

4. ROČNÍK	
očekávané výstupy	učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	slovní zásoba- žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích tematické okruhy - škola - nákupy - domov - zvířata - lidské tělo - oblékání - jídlo - kalendářní rok
MLUVENÍ žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	komunikační situace - pokyny ve škole - dotazy, krátké odpovědi mluvnice- základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - sloveso být v kladné větě a otázce - kladná a záporná odpověď - přídavná jména - sloveso mít - množné číslo podstatných jmen - sloveso mít rád
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	zvuková a grafická podoba jazyka- fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI žák rozumí jednoduchým krátkým textům	

z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu PSANÍ žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře	
---	--

5. ROČNÍK

5. ROČNÍK	
očekávané výstupy	učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu MLUVENÍ žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák	slovní zásoba- žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích tematické okruhy - volný čas - zájmová činnost - bydliště - domov - lidské tělo - příroda - hodiny - počasí komunikační situace - dotazování - odpovědi - škola - rodina - popis domova - prožívání volného času - zdravý životní styl, sporty - dotazování na čas mluvnice- základní gramatické struktury

vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu PSANÍ žák napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře	a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - sloveso umět v otázce, záporu - předložky on, in, under - kladné a záporné příkazy - předložky opposite, next to - There is/are - přítomný čas průběhový - přítomný čas prostý - přídavná jména - sloveso mít zvuková a grafická podoba jazyka- fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět	

6. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
výstupy	učivo
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - přeloží obsah jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení	Témata - základní instrukce popisující práci v hodině - nejbližší rodina, rodinné vztahy - zvířata - škola, předměty - zvířata - sporty - prázdniny - aktivity - oblečení - jídlo a vaření Gramatické jevy - osobní zájmena - přívlastňovací zájmena

- zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o osvojovaných tématech - vypráví o škole, svém běžném dni, o trávení volného času - popíše město - vypráví jednoduchý příběh na zvolené téma Čtení s porozuměním - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - čte se správnou výslovností a frázováním přiměřené texty - přeloží obsah textu, který se týká osvojovaných témat a gramatických jevů Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - přeloží obsah textu, který se týká osvojovaných témat a gramatických jevů - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduché texty týkající se témat	- spojení There is/are - slovosled anglické věty - časování slovesa To be v přítomném čase - časování slovesa To have got v přítomném čase - přítomný čas prostý, průběhový - předložky určující místo - in, on, under, next to, in front of, behind, opposite, between - sloveso can v přítomném čase - rozdíl v použití přítomného času prostého a průběhového - minulý čas slovesa To be a dalších často používaných nepravidelných sloves - stupňování přídavných jmen
---	---

7. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
výstupy	učivo
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - přeloží obsah jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení - zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o osvojovaných tématech	Témata - opakování slovní zásoby z předchozího ročníku - popis lidí - škola a předměty - počasí - extrémní počasí a přírodní katastrofy - jídlo a pití - IT - místa ve městě - Austrálie Gramatické jevy - opakování gramatických jevů z předchozího ročníku - přivlastňovací zájmena - příslovce četnosti - minulý čas prostý - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména,

- vypráví o jídle, počasí - popíše zvíře, jídlo a pití, počasí - vypráví jednoduchý příběh na zvolené téma Čtení s porozuměním - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - čte se správnou výslovností a frázováním přiměřené texty - přeloží obsah textu, který se týká osvojovaných témat a gramatických jevů Psaní - přeloží obsah textu, který se týká osvojovaných témat a gramatických jevů - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduché texty týkající se témat	- jejich členy, tázací výrazy - vyjádření blízké budoucnosti spojením to be going to, použití will - tvorba a užití přídavných jmen, příslovčí - stupňování přídavných jmen - použití sloves should, must, have to a jejich záporů
---	--

8. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
výstupy	učivo
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny a reaguje na ně - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - přeloží obsah jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení - zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o osvojovaných tématech - popíše způsoby dopravy, přírodní katastrofy, směr cesty, nemoci a úrazy - vypráví jednoduchý příběh na zvolené téma Čtení s porozuměním - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických	Témata - opakování slovní zásoby z předchozích ročníků - životní etapy - rodinné svátky - vztahy - lidské tělo - nemoci, zranění a léčba - emoce - vesmír - vzdálenosti a rychlost - filmové a knižní žánry Gramatické jevy - opakování gramatických jevů z předchozích ročníků - vyjádření budoucnosti - rozdíly v použití to be going to a will - minulý čas průběhový - rozdíly v použití minulého času průběhového a prostého - členy zeměpisných názvů - užití some, any - předpřítomný čas - jednoduché podmínkové věty

materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - čte se správnou výslovností a frázováním přiměřené texty - přeloží obsah textu, který se týká osvojovaných témat a gramatických jevů Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - přeloží obsah textu, který se týká osvojovaných témat a gramatických jevů - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduché texty týkající se témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět	

9. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
výstupy	učivo
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny a reaguje na ně - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - přeloží obsah jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení - zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o osvojovaných tématech - vypráví o vyučovaném tématu - vypráví jednoduchý příběh na zvolené téma Čtení s porozuměním - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Témata - opakování slovní zásoby z předchozích ročníků - vztahy - denní aktivity - popis míst - věda - společnost - budovy - cestování - moderní život - média - nakupování a móda Gramatické jevy - opakování gramatických jevů z předchozích ročníků - rozdíly v použití předpřítomného a minulého času - vedlejší věty předmětné a podmětné - užití dvou sloves ve větě - sloveso +-ing nebo infinitiv - trpný rod - podmínkové věty - nepřímá řeč - časová souslednost

- čte se správnou výslovností a frázováním přiměřené texty - přeloží obsah textu, který se týká osvojovaných témat a gramatických jevů Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - přeloží obsah textu, který se týká osvojovaných témat a gramatických jevů - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduché texty týkající se témat	
--	--

4. 1. 3. Další cizí jazyk

Obsahem předmětu je výuka dalšího cizího neanglického jazyka. Dle možností školy bude na konci 7. ročníku nabídnuta žákům a jejich zákonným zástupcům volba preferovaného dalšího cizího jazyka.

V průběhu výuky tohoto jazyka si žáci osvojují slovní zásobu z tématických okruhů: cestování a turistika, sport, technika a vynálezy, oblékání, péče o zdraví, životní prostředí, vzdělávání a kulturní život u nás a v zemích studovaného jazyka s vazbou na některá témata z dějepisu, zeměpisu atd.

Žáci se postupně učí jednoduše a přirozeně reagovat na nejběžnější situace z každodenního života, osvojují si cizí jazyk jako prostředek komunikace a prostředek k tomu, jak získávat další informace. Postupně rozvíjí své řečové dovednosti, čtení a písemné vyjadřování. Žáci si postupně začínají uvědomovat odlišnosti struktur cizího a českého jazyka. Žáci pracují s autentickými materiály, využívají informací z cizojazyčných zdrojů pro obohacení výuky ostatních předmětů a seznamují se s realitami dané jazykové oblasti.

Předmět má časovou dotaci 3 hodiny v 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá v učebně, PC učebnách a v rámci projektů v objektech mimo školu. V případě velkého počtu žáků ve třídě mohou být žáci rozděleni do více skupin. Významným faktorem je prostoupení klasického způsobu výuky s výukou pomocí PC programů a začleněním do činností na jednoduchých návazných projektech.

Ve výuce se využívají všechny dostupné prameny a informace. Učitelé postupují podle vhodné učebnice v kombinaci s dalšími výukovými materiály optimálními pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů (DVD, CD nahrávky, mapy, PC programy, časopisy....) Majoritním faktorem je znalost, pocit, zkušenost

Při realizaci výuky se klade největší důraz na aplikaci získaných kompetencí a informací. Podstatou je schopnost aplikovat získané v běžném životě, a to včetně potřebných návyků a dovedností v celém spektru možných souvislostí.

Výchovné a vzdělávací strategie v Dalším cizím jazyce

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení:

- aktivně zapojujeme žáky do výuky- projekty a jejich prezentace, samostatné práce, prezentace písní, básní...
- volíme metody a formy práce zohledňující věk a individuální možnosti žáků
- motivujeme žáky k dlouhodobému a systematickému osvojení si pravidel cizího jazyka, hodnotíme jejich individuální pokrok
- vedeme žáky k posuzování vlastního učení, sebehodnocení, hodnocení spolužáků, k diskusi, vyhledávat a třídit informace
- vedeme žáky k samostatnosti- samostatné práce, projekty
- klademe důraz na porozumění textu, orientaci v různých typech textu, práci se slovníky
- vedeme žáky ke spolupráci- skupinové práce, práce ve dvojicích, soutěže
- vedeme žáky k využívání získaných dovedností v praxi- komunikace v cizím jazyce na úrovni jejich věku a schopností

Kompetence k řešení problémů:

- problémové úkoly prezentujeme na praktických situacích z každodenního života
- učíme žáky hledat různá řešení problémů, diskutujeme o nich, zdůvodňujeme jejich volbu
- vedeme žáky k vyhledávání informací v dostupných materiálech, prostředcích

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k souvislému vyjadřování slovem
- rozvíjíme soustavně jejich slovní zásobu
- učíme žáky souvisle vyjadřovat svůj názor, přání, prosbu
- tolerujeme pouze slušné a zdvořilé vyjadřování
- používáme verbální i neverbální způsoby komunikace
- učíme žáky porozumění a orientaci v psaných textech
- utváříme u žáků schopnost spolupracovat s ostatními- diskuse, předávání informací

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k respektu a toleranci k druhým
- zapojujeme žáky do práce ve skupinách, družstvech, dvojicích
- učíme žáky zdvořilosti, poskytnutí pomoci ostatním, požádání o pomoc
- pěstujeme u žáků pozitivní náhled na sebe sama
- rozvíjíme přátelské vztahy a příjemnou atmosféru ve třídě nebo pracovní skupině

Kompetence občanské:

- učíme žáky respektovat tradice a kulturní hodnoty jiných národů, ostatních občanů
- vedeme je k užívání zdravého životního stylu
- podněcujeme žáky k ochraně životního prostředí
- učíme žáky uplatňovat svá práva a plnit povinnosti

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k plnění povinností
- učíme žáky používat pracovní postupy a návody- práce na PC, se slovníky, časopisy, ..
- motivujeme žáky k vypracování jednoduchých projektů
- vedeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních zásad

Klíčové kompetence realizované v předmětu Další cizí jazyk

Umožňují osvojit si strategii učení a získat motivaci je pro celoživotní vzdělávání. Vedou k metodologickému poznávání přírodních zákonitostí prostřednictvím pozorování, experimentu a měření. Umožňují zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity, využívat je k dalšímu učení.

Kompetence k učení

- plánování a rozdělování informace
- schopnost uložit a aplikovat poznatky
- orientace v dostupných zdrojích informací
- popsat a vysvětlit pracovní postup
- spolupracovat při řešení problémů
- rozlišit podstatné a nepodstatné informace
- sdělovat své názory, poznatky

Kompetence k řešení problémů

- zobecňovat a aplikovat poznatky v různých oblastech života
- reprodukovat a analyzovat poznatky
- vyhledávat informace vhodné k řešení problémů žáků
- vyhledat informace, které vedou ke zvládnutí učiva
- propojovat získané vědomosti mezi jednotlivými předměty, mezipředmětová aplikace
- tolerovat odlišné názory a dokázat o nich diskutovat

- získané informace uplatňovat v praktickém životě
- diskutovat na daný problém, vnášet své názory, myšlenky, postoje
- obhájit svůj názor, předkládá vhodné argumenty
- dané problémy řešit v kolektivu, mít ohleduplný přístup k ostatním účastníkům
- přijímat názory jiných, diskutovat o nich, hledat společné řešení
- obhajovat své myšlenky

Kompetence komunikativní

- stručně, přehledně a objektivně sdělovat (ústně i písemně) poznatky a informace
- používat verbální i neverbálních projevů, schopnost je vysílat i přijímat
- formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřovat se výstižně, souvisle, kultivovaně v písemném i ústním projevu
- uplatňovat myšlenky, rozvoj slovní zásoby i pomocí vhodné literatury, řečového - -
- pojmenovat sled myšlenek, rozumět významu, určit logický sled souvislostí
- diskutovat na daný problém, vnášet své názory, myšlenky, postoje
- obhajovat svůj názor, předkládat vhodné argumenty
- dovede přijímat a naslouchat názory ostatních
- orientovat se v písemných textech
- předávat informace ve skupině, podle možností si uvědomit postavení ve skupině

Kompetence sociální a personální

- dovednost kooperace činnostech
- schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- přijetí nové role v pracovní skupině
- tolerovat odlišné názory a diskutovat o nich
- problémy řešit v kolektivu, mít ohled k ostatním
- přijímat názory jiných, naslouchat názoru druhých
- poskytnout pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti
- respektovat přesvědčení druhých lidí
- vážit si hodnot ostatních
- odmítat hrubé zacházení
- dodržovat normy chování
- dodržovat zákony a společné normy
- chránit svěřený majetek
- uvědomovat si své postavení v rámci, školy, třídy, rodiny
- uvědomovat si své začlenění v kolektivu
- rozlišovat situace reálného a nereálného

Kompetence pracovní

- poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti
- používat bezpečně a účinně materiály, nástroje, vybavení
- dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti
- pracovat pečlivě, zodpovědně, dodržovat pracovní návody a postupy
- dodržovat hygienické návyky
- dodržovat všechny bezpečnostní
- vybírat a třídit vhodné zdroje informací
- využívat všech dostupných zdrojů

- využívat poznatky z jiných oblastí
- aplikovat získané znalosti do reálného života
- aplikovat vzájemné souvislosti, mezipředmětové vztahy
- vyhledávat souvislosti
- analyzovat jevy, posuzovat shodné a rozdílné informace
- pracovat s odbornými texty
- samostatně pracovat s odborným textem, výukovým programem na PC
- samostatně pracovat s odbornými informacemi
- podílet se na jednoduchých projektech

8. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
výstupy	učivo
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - rozumí slovům a jednotlivým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - přeloží obsah jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace o osvojovaných tématech - zeptá se a odpoví jednoduchým způsobem na základní informace o osvojovaných tématech Čtení s porozuměním - vyhledá požadované informace v jednoduchých textech - rozumí krátkým a jednoduchým pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám týkajících se osvojovaných témat, vyhledá v nich požadované informace - rozumí krátkým a jednoduchým textům týkajících se osvojovaných témat, vyhledá v nich požadované informace - čte se správnou výslovností a frázováním přiměřené texty - přeloží obsah textu, který se týká osvojovaných témat a gramatických jevů	Témata - základní instrukce popisující práci v hodině - nejbližší rodina, rodinné vztahy - zvířata - škola, předměty - můj den - volný čas - koníčky, sporty - můj domov - kalendářní rok - roční období, měsíce, dny, hodiny - lidské tělo - počasí Gramatické jevy - základní číslovky 0 - 100 - osobní zájmena - přivlastňovací zájmena - slovosled věty - časování slovesa být v přítomném čase - časování slovesa mít v přítomném čase - určí čas - přítomný čas

Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - přeloží obsah textu, který se týká osvojovaných témat a gramatických jevů - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat	
---	--

9. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
výstupy	učivo
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - rozumí slovům a jednotlivým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - přeloží obsah jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace o osvojovaných tématech - zeptá se a odpoví jednoduchým způsobem na základní informace o osvojovaných tématech Čtení s porozuměním - vyhledá požadované informace v jednoduchých textech - rozumí krátkým a jednoduchým pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám týkajících se osvojovaných témat, vyhledá v nich požadované informace - rozumí krátkým a jednoduchým textům týkajících se osvojovaných témat, vyhledá v nich požadované informace - čte se správnou výslovností a frázováním přiměřené texty - přeloží obsah textu, který se týká osvojovaných témat a gramatických jevů	Témata - opakování slovní zásoby z předchozího ročníku - svátky během roku - zdraví - obec - povolání - cestování, dopravní prostředky - jídlo a pití - nakupování - oblékání - jídlo - příroda - realie zemí příslušné jazykové oblasti Gramatické jevy - opakování gramatických jevů z předchozího ročníku - vyjádření budoucnosti - vyjádření minulosti

Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - přeloží obsah textu, který se týká osvojovaných témat a gramatických jevů - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat	
---	--

4.2. Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je realizován v rámci předmětu Matematika.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

4. 2. 1. Matematika

Matematika na 1. stupni ZŠ

Matematika je v základním vzdělání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu na prvním stupni je rozdělen na tři tematické okruhy:

- a) čísla a početní operace – tento okruh dále na vyšším stupni prohlubuje tematický okruh – číslo a proměnná
- b) závislosti, vztahy a práce s daty
- c) geometrie v rovině a v prostoru

Ve 4. a 5. ročníku jsou důležitou součástí matematického vzdělávání „nestandardní aplikační úlohy a problémy“, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech školské matematiky, ale při němž je nutno uplatnit logické myšlení.

V 1. ročníku jsou 4 vyučovací hodiny Matematiky týdně, ve 2., 3., 4. a 5. ročníku je 5 vyučovacích hodin týdně.

Při výuce matematiky na prvním stupni se v 1. a v 2. třídě pracuje s pracovními sešity, v dalších ročnících se pak už užívají pouze učebnice.

Matematika na 2. stupni ZŠ

Matematika na 2. stupni navazuje na Matematiku 1. stupně. V 6. a 8. ročníku je 5 vyučovacích hodin týdně, v 7. a 9. ročníku 4 vyučovací hodiny týdně.

Žáci jsou vedeni k zvládnutí základních dovedností, početních operací a řešení jednoduchých logických úloh. Při řešení úloh je dáván důraz na úsudek a logické myšlení.

Obsah Matematiky je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Číslo a proměnná
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a v prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Tyto okruhy nejsou oddělené, ale v tematických celcích prochází celým druhým stupněm ZŠ. Okruh Nestandardní aplikační úlohy a problémy prolíná všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání.

Matematika rozvíjí logické a abstraktní myšlení žáku, vede je k myšlenkové samostatnosti a přispívá k jejich celkovému intelektuálnímu rozvoji. V hodinách matematiky pracují žáci samostatně nebo ve skupinách, manipulují s názornými učebními pomůckami. Používají nestandardní metody a postupy při řešení matematických úloh a problému z praxe.

Žáci získávají dovednost efektivně provádět operace s čísly, učí se upravovat číselné i algebraické výrazy a řešit lineární rovnice. Významnou úlohu ve studiu Matematiky hraje prohlubování pojmu proměnné, pochopení funkčních vztahu a orientace v práci s daty. Nezastupitelné místo má rovinná a prostorová geometrie, která vede žáky k dovednosti přesného a estetického rýsování a rozvíjí geometrickou představivost.

Výchovné a vzdělávací strategie v Matematicce

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení

- vybíráme metody práce, které jsou zaměřeny na rozvoj individuálních zájmů žáků a přitom rozvíjíme další znalosti žáků v oblasti matematiky - samostatná práce
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky - práce ve skupinách a ve dvojicích, soutěživé matematické hry
- klademe důraz na čtení s porozuměním - slovní úlohy a jejich interpretace samotným žákem
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat a srovnávat poznatky různého druhu - práce na PC (záživné matematické úlohy)
- povzbuzujeme žáky ke kladení dotazů k danému předmětu
- vedeme žáky k sebehodnocení - samostatná oprava provedeného cvičení a osobní klasifikace
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání a hodnotíme pokrok v učení jednotlivých žáků
- připravujeme žáky na účast v soutěžích v rámci republiky, okresu a školy – matematická olympiáda, Pythagoriáda, Matematický klokan, nebo v rámci třídy aj. a tato příprava směřuje k tomu, aby každý žák mohl zažít úspěch podle svých možností a zájmů
- umožňujeme žákům uplatnit jejich fantazii a tvořivost při výuce - vymýšlení slovních úloh na nejrůznější témata, využívání výtvarných schopností žáků při tvorbě těchto úloh, barevné odlišování matematické symboliky

Kompetence k řešení problémů

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení, hodnotit různá řešení, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor
- problémové úlohy zaměřujeme na praktické situace z každodenního života - využití příkladů z matematiky na konkrétní úkony (nakupování, pomoc v domácnosti - měření a vážení atd.)

Kompetence komunikativní

- soustavně rozvíjíme odbornou slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním a písemném projevu - přehledný a stručný zápis slovních úloh, příkladů a matematických znaků
- utváříme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu, schopnost respektovat při komunikaci druhého - dramatizace situací z každodenního života (dialog - prodávač a zákazník)
- netolerujeme agresivní, hrubé a vulgární chování žáků

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě
- rozvíjíme klima přátelských vztahů a úcty mezi žáky navzájem - řešení matematických úloh ve dvojicích i ve skupinách
- vedeme žáky k oceňování zkušenosti a dovednosti druhých a také k pomoci prospěchově slabším žákům
- netolerujeme vyvyšování úspěšných žáků nad žáky méně úspěšnými - motivační hodnocení

Kompetence občanské

- žáci mají prostor se podílet na vytváření pravidel chování v hodinách matematiky, upevňujeme v žácích potřebu dodržovat daná pravidla jako základ fungování demokratické společnosti
- žáky vedeme k chápání základních společenských principů, vlastních práv i povinností ve škole i mimo ni, dále pak k ochraně svěřeného majetku - péče o svěřené učebnice, chování v počítačových učebnách

- u žáků budujeme vztah k zachování životního prostředí a vedeme je k sebeuvědomování vlastního postavení v rámci rodiny, školy, třídy

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k odpovědnosti za splnění úkol - samostatné vypracování zadaných úloh, svědomité vypracování domácích úkolů, příprava a nošení pomůcek na výuku geometrie
- podporujeme žáky v dalším rozvíjení pracovních kompetencí
- zařazujeme do výuky problematiku volby povolání a ukazujeme potřebu znalostí tohoto předmětu v reálném životě - slovní úlohy zaměřené na převody jednotek veličin, výpočty velikosti obrazců, vzdálenosti a finanční propočty
- vedeme žáky k přesnému vyjadřování matematickými symboly k orientaci v grafech a tabulkách - čtení jízdních řádů, výpočty slev v obchodech
- učíme žáky přesně a srozumitelně formulovat postupy v matematických úlohách a zároveň je vedeme ke správnému zpracování údajů a poznatků

Klíčové kompetence realizované v předmětu Matematika na 1. stupni ZŠ

Obsah předmětu Matematika na 1. stupni přispívá k utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací a jejich využití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- praktické aplikování poznatků
- uvádění věcí do souvislostí
- kritické hodnocení vlastních výsledků

Kompetence k řešení problémů

- promýšlení a plánování způsobu řešení
- využívání logických postupů při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu
- naslouchání ostatním a účinné zapojení do diskuze

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve dvojicích a ve skupině
- ocenění zkušeností a dovedností druhých
- poskytnutí a přijetí pomoci

Kompetence občanské

- chápaní základních společenských principů
- chápaní vlastních práv a povinností ve škole i mimo ni
- respekt k životnímu prostředí a ochrana zdraví

Kompetence pracovní

- dodržování vymezených pravidel
- oceňování práce dospělých
- využívání znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost

Klíčové kompetence realizované v předmětu Matematika na 2. stupni ZŠ

- Učitel klade důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vede tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce – kompetence komunikativní.
- Učitel organizuje práci žáků ve skupinách – kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence pracovní.
- Podpora matematických soutěží (Matematická olympiáda, Matematický klokan, korespondenční semináře) – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní.

Kompetence k učení

- rozvoj schopnosti abstraktního myšlení
- rozvoj logického myšlení řešením problémových úkolů
- schopnost uložit a aplikovat poznatky
- orientace v dostupných zdrojích informací
- schopnost stanovit postup řešení problému
- spolupracovat při řešení problémů
- kolektivně řešit problém
- rozlišit podstatné a nepodstatné informace
- sdělovat své názory, poznatky

Kompetence k řešení problémů

- zobecňovat a aplikovat poznatky v různých oblastech života
- logicky vyvozovat
- schopnost bádát, objevovat, odhalovat a formulovat problém; hledat různé varianty a postupy jeho řešení
- vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti, informací
- hypotézy ověřit, vyvrátit pomocí příkladů a protikladů
- vyhledat informace, které vedou ke zvládnutí učiva
- propojovat získané vědomosti mezi jednotlivými předměty
- získané informace uplatňovat v praktickém životě
- stanovit postupy při kontrole - zpětná vazba
- dané problémy řešit v kolektivu, mít ohleduplný přístup k ostatním účastníkům
- přijímat názory jiných, diskutovat o nich, hledat společné řešení
- obhajovat své myšlenky

Kompetence komunikativní

- stručně, přehledně a objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup řešení
- formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory v logickém sledu
- rozvoj slovní zásoby
- vyjadřování v matematické terminologii
- zařazovat matematické pojmy do vzájemných vztahů
- diskutovat na daný problém, vnášet své názory, myšlenky, postoje

- obhajovat svůj názor, předkládat vhodné argumenty
- dovede přijímat a naslouchat názory ostatních
- uplatňovat matematickou symboliku
- orientovat se v písemných textech, grafech, tabulkách
- posoudit své výsledky, zdůvodnit postup, přesnost, chybu komentovat

Kompetence sociální a personální

- dovednost kooperace v činnostech
- schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- přijetí role v pracovní skupině
- tolerovat odlišné názory a diskutovat o nich
- problémy řešit v kolektivu, mít ohled k ostatním
- poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti
- odmítat hrubé zacházení
- dodržovat normy chování
- chránit svěřený majetek
- uvědomit si své postavení v rámci školy, třídy
- rozlišovat situace reálného a nereálného

Kompetence pracovní

- poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti
- dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti
- vybírat vhodné zdroje informací
- využívat poznatky z jiných oblastí
- aplikovat získané znalosti do reálného života
- aplikovat vzájemné souvislosti, mezipředmětové vztahy
- samostatně pracovat s odborným textem, výukovým programem na PC
- podílet se na jednoduchých projektech

1. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
- vytvoří si konkrétní představu čísla do 20 pomocí konkrétního souboru prvků (korálky, kuličky, počítadlo) - počítá předměty v daném souboru - čte, zapisuje číslice 0-20 a také zapisuje číslice v číselné řadě - porovnává čísla do 20 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - vyhledá a zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - sčítá a odčítá čísla v oboru 0-10 a v oboru 10-20 bez přechodu desítky - rozloží dané číslo na 2 sčítance	Číselný obor 0-20 Názorná představa číslic, psaní a čtení číslic Číselná řada Čtení a zápis znamének plus, mínus, rovná se, větší, menší Číselná osa do 20 Pojmy hned před, hned za Rozkládání čísel Příklady na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky Rozlišení vztahů o x více a o x méně

- používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací a aplikuje v nich osvojené početní operace - řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých sčítá a odčítá čísla v oboru 0-10 a v oboru 10-20 bez přechodu desítky - řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o x více a o x méně	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
- přečte znak l, 1 m, 1 kg - rozezná jejich užití v praktickém životě	Označení jednotek veličin - metr, litr, kilogram
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
výstupy	učivo
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinné a prostorové útvary - pozná krychli, kvádr a kouli	Rozeznávání čtverce, obdélníka, trojúhelníka a kruhu, krychle, kvádr a koule

2. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
- čte a píše číslice 0-100 - rozkládá čísla na jednotky a desítky - porovnává přirozená čísla do 100 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - zobrazí číslo na číselné ose a orientuje se na ní - zaokrouhlí číslo na desítky - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - počítá příklady na sčítání a odčítání s přechodem přes desítku do 20 - sčítá a odčítá čísla do 100 s přechodem přes desítku do 100 - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel s užitím vztahů o x méně a o x více - ovládá příklady se závorkami - zvládá spoje násobílek 2, 3, 4, 5 - užívá dělení násobílek 2, 3, 4, 5 - provede záměnu činitelů při násobení - řeší slovní úlohy na násobení a dělení - vypočítá slovní úlohy se dvěma početními výkony (sčítání a násobení) - zvládá slovní úlohy na vztahy x krát více a x krát méně	Číselný obor do 100 Čtení a psaní číslic do 100 Názorná představa čísel do sta Rozklad na jednotky a desítky Číselná osa do sta Zaokrouhlování na desítky Příklady na sčítání a odčítání s přechodem přes desítku do 20 Příklady na sčítání a odčítání s přechodem přes desítku do 100 Užití závorek Násobení a dělení přirozených čísel do 100 Násobilka 2, 3, 4, 5 Řady násobků daného čísla Činitel a záměna činitelů Dělení v oboru násobílek 2, 3, 4, 5 Vztahy mezi násobením a dělením

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
- přečte jednotky veličin a zařadí je v praktickém životě - čte údaje na hodinách - sleduje jednoduché závislosti na čase - čte a doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel - provádí převody jednotek	Označení jednotek veličin - metr, litr, kilogram Jednotky času - den, hodina, minuta, sekunda
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
výstupy	učivo
- nakreslí křivé a rovné čáry - narýsuje, odhaduje a změří délku úsečky v centimetrech - porovnává délky úseček - označí body úsečky - pozná a načrtne jednoduché souměrné rovinné útvary - pozná geometrická tělesa v praxi, najde je ve svém okolí - popíše základní rovinné útvary - vymodeluje tělesa (krychle, kvádr)	Křivá a rovná čára Bod Úsečka a její délka Jednotky-centimetr, metr Základní geometrická tělesa

3. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
- čte, zapisuje a porovnává čísla do 1000 - přečte a zobrazí číslo na číselné ose - zaokrouhlí číslo na desítky a stovky - rozloží číslo v desítkové soustavě - sčítá a odčítá násobky - zvládne písemné sčítání a odčítání 2 trojčíferných čísel - provede odhad i kontrolu výsledku - řeší a vytváří slovní úlohy na pamětné i písemné sčítání a odčítání a na vztahy o x více a o x méně - užívá spoje všech násobílek 2, 3, 4, 5 a 6, 7, 8, 9 - násobí pamětně dvojčíferné číslo jednocíferným - dělí dvojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek - určuje neúplný podíl a zbytek - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí k násobení a dělení a k užítí vztahů x krát více a x krát méně	Číselný obor 0-1000 Čtení a zápis čísel Zaokrouhlování na desítky a stovky Číselná osa do 1000 Rozklad čísla v desítkové soustavě Algoritmus písemného sčítání a odčítání Odhad a kontrola výsledku Sčítání a odčítání násobků 100 Násobilka 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 Dělení v oboru těchto násobílek Násobení a dělení dvojčíferných čísel jednocíferným číslem Dělení se zbytkem- neúplný podíl a zbytek Násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel Užítí závorek

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
- užívá tabulkové zápisy v praxi (vzdálenost, cena zboží atd.) - čte a sestavuje tabulky násobků - převádí jednotky délky s užitím činitele 1000, 100, 10 - orientuje se v čase	Zápis tabulek násobků a tabulek na převody jednotek veličin
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
výstupy	učivo
- rýsuje přímky, polopřímky, úsečky dané délky - pojmenuje vzájemnou polohu dvou přímek - označí průsečík přímek - nakreslí rovinné útvary ve čtvercové síti - měří délky stran rovinných obrazců - určí obvod jednoduchého obrazce sečtením délek jeho stran - modeluje stavbu krychle a kvádrů pomocí stavebnice	Přímka, polopřímka, úsečka Rovnoběžky a různoběžky Průsečík Čtvercová síť Strana obrazce a jeho obvod Krychle, kvádr a další prostorová tělesa

4. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
- přečte a zapisuje čísla v desítkové soustavě - přečte zapisuje a zobrazí číslo na číselné ose - zaokrouhlí číslo na 10, 100, 1000, 10 000, 100 000, 1000000 - porovná čísla do milionu - řeší nerovnice a rovnice s jednou neznámou - rozloží číslo v desítkové soustavě - pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše 2 číslice různé od nuly - pamětně násobí a dělí čísla do milionu - jednociferným číslem - písemně sčítá a odčítá do milionu - pozná vztahy mezi sčítáním a odčítáním a vztahy mezi násobením a dělením - vyjmenuje vlastnosti násobení - určuje pořadí početních výkonů - dělí písemně jednociferným dělitelem - násobí písemně jedno a dvojciferným činitelem - užívá při výpočtu závorek - vymezí základní vlastnosti početních výkonů - provádí kontrolu a odhad výsledku při písemných početních operacích	Číselný obor 0-1000000 Čtení a zápis čísel Číselná osa Zaokrouhlování na 10, 100, milióny Řešení rovnic a nerovnic o jedné neznámé Rozklad čísla v desítkové soustavě Písemné a pamětné sčítání a odčítání do milionu Pamětné násobení a dělení jednociferným číslem Písemné násobení jedno a dvojciferným činitelem Písemné dělení jednociferným dělitelem Odhad a kontrola výsledku Zlomek a celé číslo Celek a zlomková část Části zlomku - číselník, zlomková čára, jmenovatel Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina Porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem

- řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí k aplikaci různých početních výkonů - pozná číslo celé a zlomek - přečte a zapíše zlomek - vyznačí názorně zlomkovou část - modeluje a vypočítá zlomkovou část z celku - porovná, sečte a odečte zlomky se stejným jmenovatelem - řeší jednoduché slovní úlohy se zlomky	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
- čte, zapisuje a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - vytvoří tabulku přímé úměrnosti - čte údaje v autobusovém a vlakovém jízdním řádě - vyhledává, sbírá a třídí data - převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu a času	Tabulky, diagramy, grafy Přímá úměrnost Jízdní řád Převody jednotek délky, hmotnosti, objemu a času
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
výstupy	učivo
- určí vzájemnou polohu dvou přímek - narýsuje rovnoběžky a kolmice pomocí trojúhelníka s ryskou - načrtne a narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - načrtne a narýsuje libovolný rovnoběžník - načrtne a narýsuje čtverec a obdélník - pozná osově souměrné útvary, určí osu souměrnosti překládáním papíru a využije čtvercové sítě - určí obsah čtverce a obdélníka pomocí čtvercové sítě - užije základních jednotek obsahu - řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníků a čtverců - dokáže modelovat krychli a kvádr ze sítě - graficky sečte a odečte úsečky - určí délku lomené čáry	Vzájemná poloha 2 přímek v rovině - rovnoběžky, různoběžky a kolmice Průsečík Kružnice - střed, poloměr Rovnoběžníky Rýsování trojúhelníka - trojúhelníková nerovnost Rýsování obdélníka a čtverce Výpočet obvodu trojúhelníka, čtverce a obdélníka Osová souměrnost Osově souměrné útvary Obsah čtverce a obdélníka ve čtvercové síti Základní jednotky obsahu Kvádr a krychle a jejich síť
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
- řeší úlohy logického charakteru	Slovní úlohy zaměřené na logické uvažování Doplňování číselných a obrázkových řad Matematické soutěže v rámci třídy, účast na školních soutěžích například „Matematický

	klokan“
--	---------

5. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
- čte a zapisuje čísla do miliónu a přes - porovnává čísla v desítkové soustavě a zobrazuje je na číselné ose - zaokrouhluje čísla na 10, 100, 1000000 - sčítá o odčítá přirozená čísla z paměti (čísla mají nejvýše 2 číslice různé od nuly) - písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - písemně odčítá 2 přirozená čísla - zvládne násobit a dělit přirozená čísla v jednoduchých případech - násobí písemně až čtyřciferným činitelem - dokáže dělit jedno a dvojciferným dělitelem - řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly - provádí kontroly a odhady výpočtů - zapíše a přečte desetinné číslo řádu desetin a setin - zobrazí a přečte dané desetinné číslo na číselné ose - zaokrouhlí desetinné číslo na číselné ose - sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin - násobí a dělí desetinné číslo deseti - užívá desetinné číslo v praktických situacích - řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel - využívá praktických modelů desetinných čísel - peníze, jednotky hmotnosti a délky - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla, toto číslo vyznačí na číselné ose	Přirozená čísla do miliónu a přes milión Čtení a zápis čísel v desítkové soustavě Číselná osa Porovnávání čísel Zaokrouhlování na 10, 100, milióny Početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti Písemné algoritmy početních výkonů Pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel Písemné násobení až čtyřciferným činitelem Dělení jedno a dvojciferným dělitelem Odhad a kontrola výsledku Vlastnosti početních výkonů - komutativnost, asociativnost, distributivnost Řešení slovních úloh až na dva početní výkony Zlomek se jmenovatelem 10, 100 a zápis desetinným číslem Pojem desetina a setina Číselná osa řádu desetin a setin Písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin Násobení a dělení desetinných čísel řádu desetin a setin deseti a stem a také číslem menším než 10 Řešení slovních úloh vedoucích k užití desetinných čísel v jednoduchých případech Porozumění znaku „-“, pro zápis záporného čísla
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
- doplňuje a čte v tabulkách grafů a diagramů - pozná závisle a nezávisle proměnnou - čte a sestavuje jednoduché grafy závislosti např. změna teploty během dne - sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic	Tabulky, diagramy, grafy Soustavy souřadnic Závisle a nezávisle proměnná

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
výstupy	učivo
- zvládne rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem - načrtne a narýsuje pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný trojúhelník a čtverec a obdélník - vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka - vyjmenuje jednotky obsahu - řeší slovní úlohy na výpočty obsahů čtverce a obdélníka - vypočítá povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn a řeší tak i slovní úlohy z praxe - modeluje krychli a kvádr pomocí jednotkové krychle a určuje tak jejich objem	Rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem Rýsování pravoúhlého, rovnostranného, rovnoramenného trojúhelníka, čtverce a obdélníka Obvod a obsah obdélníka a čtverce Povrch kvádru a krychle Pojem objem a jednotková krychle Jednotky obsahu - ar, hektar, kilometr čtverečný
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
- řeší praktické slovní úlohy a problémy vedoucí k rozvoji logického myšlení	Slovní úlohy zaměřené na logickou úvahu Doplňování číselných a obrázkových řad Magické čtverce Třídní a školní matematické soutěže typu Matematický klokan

6. ROČNÍK

OPAKOVÁNÍ A ROZŠÍŘENÍ UČIVA Z 1. - 5. ROČNÍKU	
výstupy	učivo
- definuje přirozené číslo - запиše a správně přečte přirozené číslo v desítkové soustavě - zobrazí přirozené číslo na číselné ose - porovná a zaokrouhlí přirozená čísla - provede početní operace s přirozenými čísly včetně dělení jednociferným a dvojcif. dělitelem - určí, kolikrát se daná část vejde do daného celku - vyřeší slovní úlohy vedoucích na jeden až dva početní výkony s přirozenými čísly - vyřeší jednoduché rovnice a nerovnice - definuje zlomek jako část celku - zobrazí zlomek na číselné ose - porovná zlomky se stejným jmenovatelem - запиše zlomek smíšeným číslem - sečte a odečte zlomky se stejným jmenovatelem	Přirozená čísla, číselná osa, zaokrouhlování, porovnávání, sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel, jednoduchá rovnice a nerovnice, slovní úlohy Zlomky, zobrazování na číselné ose, porovnávání zlomků, smíšená čísla, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem

- rozezná základní rovinné útvary a obrazce - změří délky úseček - sestrojí úsečku dané délky - převede jednotky délky a obsahu - vysvětlí pojmy a rozezná rovnoběžné, kolmé a různoběžné přímky - sestrojí rovnoběžky s danou přímkou - sestrojí kolmice k dané přímce - načrtne a narýsuje trojúhelník, čtverec a obdélník s danými rozměry - načrtne a sestrojí kružnici s daným středem a poloměrem - změří, odhadne výsledek a vypočítá obvod rovinného obrazce - odhadne výsledek a vypočítá obsah čtverce a obdélníku - vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obvodů a obsahů obdélníku a čtverce - rozezná prostorové útvary (krychle, kvádr, hranol, válec, jehlan, kužel, koule) - načrtne a sestrojí síť kvádru a krychle - odhadne výsledek a vypočítá povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn - vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům povrchu kvádru a krychle	Rovinná geometrie - bod, přímka, polopřímka, úsečka, jednotky délky, vzájemná poloha dvou přímek v rovině, polorovina, rovinné obrazce - trojúhelník, obdélník, čtverec + konstrukce, kruh, kružnice, obvod rovinného obrazce, obsah čtverce a obdélníku, jednotky obsahu, slovní úlohy Prostorové útvary - krychle, kvádr, hranol, válec, jehlan, kužel, koule, síť a povrch kvádru a krychle, slovní úlohy
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
- definuje desetinné číslo - zobrazí desetinné číslo na číselné ose - porovná desetinná čísla - zaokrouhlí desetinná čísla na daný řád - vynásobí a vydělí desetinná čísla 10, 100, 1000 - písemně sečte a odečte, vynásobí a vydělí desetinná čísla - určí, kolikrát se daná část vejde do daného celku - převede jednotky délky, hmotnosti, obsahu a objemu - vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly - provede odhad a kontrolu výsledku řešených úloh	Desetinná čísla - desetinné číslo, zobrazování na číselné ose, porovnávání, zaokrouhlování, sčítání a odčítání des. čísel, násobení des. čísel přirozeným číslem, dělení des. čísel přirozeným číslem, převody jednotek délky, hmotnosti, obsahu a objemu, násobení des. čísla des. číslem, dělení des. čísla des. číslem, slovní úlohy
- vysvětlí pojmy násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, čísla soudělná a nesoudělná	Dělitelnost přirozených čísel - násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené,

- určí, zda je číslo násobkem jiného čísla - určí, zda je číslo dělitelem jiného čísla - určí všechny dělitele daného čísla - rozezná prvočíslo a číslo složené - řekne pravidla pro dělitelnost 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 a 10 - využije pravidla dělitelnosti a určí, zda je číslo dělitelné 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 a 10 - provede rozklad přirozeného čísla na součin prvočísel - určí největší společný dělitel 2 až 3 přirozených čísel - určí nejmenší společný násobek 2 až 3 přirozených čísel - určí čísla soudělná a nesoudělná - zkrátí zlomky na základní tvar - graficky znázorní a vyřeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku 2 až 3 přirozených čísel nebo největšího společného dělitele 2 až 3 přirozených čísel	znaky dělitelnosti, rozklad čísla na součin prvočísel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, čísla soudělná a nesoudělná, krácení zlomků, slovní úlohy
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
výstupy	učivo
- pozná úhel, definuje ho jako část roviny - přenesení úhel k dané polopřímce - změřit velikost úhlu pomocí úhloměru - narýsuje úhel dané velikosti určený ve stupních - odhadne velikost úhlu - převede stupně na minuty a naopak - sestrojí osu daného úhlu - graficky sečte a odečte úhly - sečte a odečte velikosti úhlů udané ve stupních a minutách, vynásobí velikost úhlu přirozeným číslem - graficky vynásobí úhel přirozeným číslem - zkonstruuje úhel dané velikosti bez použití úhloměru - pozná vrcholové a vedlejší úhly, určí jejich velikost - definuje shodné útvary - určí zda jsou dva rovinné obrazce shodné - načrtne a sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti - pozná osově souměrné útvary - určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce	Úhel - úhel jako část roviny, přenášení úhlů, měření a rýsování úhlů ve stupních, další jednotky, osa úhlu, sčítání a odčítání úhlů, sčítání a odčítání velikostí úhlů, násobení úhlů přirozeným číslem graficky, konstrukce úhlů bez použití úhloměru, dvojice úhlů Osová souměrnost - shodné útvary, osová souměrnost, souměrné útvary

- pozná trojúhelník, popíše jeho vlastnosti na základě vlastních zkušeností a teorie - určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů trojúhelníku - zdůvodní a rozhodne na základě délek stran, zda lze trojúhelník sestrojit - rozdělí trojúhelníky podle velikostí vnitřních úhlů a podle délek jejich stran - sestrojí těžnice, výšky a střední příčky trojúhelníku - sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	Trojúhelník - úhly v trojúhelníku, trojúhelníková nerovnost, třídění trojúhelníků, těžnice a těžiště trojúhelníka, výšky trojúhelníka, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku
- pozná kvádr a krychli, popíše jejich vlastnosti na základě vlastních zkušeností a teorie - načrtne a sestrojí krychli, kvádr ve volném rovnoběžném promítání - vysvětlí pojmy stěnová a tělesová úhlopříčka - načrtne a sestrojí síť krychle a kvádr - odhadne výsledek a vypočítá povrch a objem kvádr a krychle - převede jednotky objemu - vyřeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádr a krychle	Krychle a kvádr - obraz krychle a kvádr ve volném rovnoběžném promítání, stěnová a tělesová úhlopříčka, síť krychle a kvádr, povrch a objem kvádr a krychle, jednotky objemu, slovní úlohy
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
- vyhledá, vyhodnotí a zpracuje informace - porovná soubory dat, které zjistil nebo vypočítal v průběhu projektu s výsledky jiných žáků	Projekt „Postavme si dům“
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ PROBLÉMY A ÚLOHY	
výstupy	učivo
- logickou úvahou vyřeší problémovou úlohu - kombinací různých postupů řešení vyřeší problémovou úlohu - využitím prostorové představivosti vyřeší problémovou úlohu - aplikuje poznatky z různých oblastí	Pythagoriáda Matematický Klokán

7. ROČNÍK

OPAKOVÁNÍ	
výstupy	učivo
- aplikuje znalosti ze 6. ročníku	přirozená čísla, desetinná čísla, dělitelnost přirozených čísel, úhel, osová souměrnost,

	trojúhelník, kvádr a krychle, zlomky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
- vyjádří vztah mezi různými údaji zlomkem - zobrazí zlomky na číselné ose - rozšíří zlomek daným číslem - zkrátí daný zlomek na základní tvar - provede odhad a následně výpočtem porovná dva zlomky - převede zlomek na desetinné číslo a naopak - převede smíšené číslo na zlomek a naopak - určí společného jmenovatele zlomků - sečte a odečte zlomky - vynásobí zlomky - vysvětlí pojem převrácený zlomek - určí převrácený zlomek k danému zlomku - vydělí dva zlomky - vysvětlí pojem složený zlomek - vyřeší složený zlomek - vyřeší slovní úlohy se zákl. početními operacemi se zlomky	Zlomky - zobrazování na číselné ose, rozšiřování zlomků, krácení zlomků, porovnávání zlomků, vyjádření zlomků des. číslem, smíšená čísla, sčítání a odčítání zlomků, násobení zlomků, převrácený zlomek, dělení zlomků, složený zlomek
- definuje celá čísla - zapíše záporné a kladné číslo a zobrazí je na číselné ose - určí opačné číslo k danému číslu - vysvětlí pojem absolutní hodnota - určí absolutní hodnotu celého čísla - porovná celá čísla - sečte, odečte, vynásobí a vydělí celá čísla - vyřeší slovní úlohy se zákl. početními operacemi s celými čísly - definuje racionální čísla - zobrazí racionální číslo na číselné ose - určí absolutní hodnotu racionálního čísla - porovná racionální čísla - sečte, odečte, vynásobí a vydělí racionální čísla - vyřeší slovní úlohy se zákl. početními operacemi s racionálními čísly	Celá, racionální čísla čísla kladná a záporná, navzájem opačná čísla, zobrazování na číselné ose, absolutní hodnota celého čísla, porovnávání celých čísel, sčítání, odčítání, násobení a dělení celých čísel, záporná desetinná čísla, záporné zlomky, racionální čísla, zobrazování na číselné ose, absolutní hodnota racionálního čísla, porovnávání racionálních čísel, sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel
GEOMETRIE V PROSTORU A ROVINĚ	
výstupy	učivo
- definuje shodné útvary - určí shodné útvary - řekne věty o shodnosti trojúhelníků a využije je při řešení úloh - sestojí trojúhelník zadaný sss, sus, usu	Shodnost, středová souměrnost - shodnost geometrických útvarů, věty o shodnosti trojúhelníků, konstrukce trojúhelníků, středová souměrnost, středově souměrné útvary

- použije správnou matematickou symboliku - načrtne a sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti - pozná středově souměrné útvary - určí střed středově souměrného obrazce - užívá shodná zobrazení v praxi - pozná čtyřúhelník, rovnoběžník a lichoběžník, popíše jejich vlastnosti na základě vlastních zkušeností a teorie - vypočítá velikost vnitřního úhlu čtyřúhelníku ze zadaných dalších tří vnitřních úhlů tohoto čtyřúhelníku - rozlišuje typy rovnoběžníků a popíše jejich vlastnosti - odhadne výsledek a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníků - načrtne a sestrojí rovnoběžník - použije správnou matematickou symboliku - rozlišuje typy lichoběžníků a jejich vlastnosti - vypočítá obvod a obsah lichoběžníků - načrtne a sestrojí lichoběžník - vyřeší úlohy z praxe	Čtyřúhelníky - vnitřní úhly čtyřúhelníku, rovnoběžníky, druhy rovnoběžníků, obvod a obsah rovnoběžníku, konstrukce rovnoběžníku, lichoběžníky, obvod a obsah lichoběžníku, konstrukce lichoběžníku
ČÍSLO A PROMĚNNÁ, ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
- vysvětlí pojem poměr - porovná dvě veličiny poměrem - vyjádří vztah mezi různými údaji poměrem - zvětší (zmenší) danou hodnotu v poměru - daný poměr zjednoduší krácením - rozdělí celek v daném poměru - využije měřítko při čtení plánů a map - graficky znázorní a vyřeší úlohy z praxe na poměr - vysvětlí pojmy přímá a nepřímá úměrnost - zapíše tabulku pro přímou a nepřímou úměrnost - určí druh úměrnosti - narýsuje graf přímé a nepřímé úměrnosti - vyřeší slovní úlohy na přímou a nepřímou úměrnost - provede odhad výsledků řešených úloh - vysvětlí pojem procento - určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent - určí celek z dané části, z daného počtu procent	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - určování poměru, zvětšování a zmenšování čísla v daném poměru, dělení celku na části v daném poměru, měřítko, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost Procenta a úroky - procento, výpočet procentové části, výpočet základu, výpočet počtu procent, úrok, procenta v úlohách z praxe, grafy a diagramy, promile

- určí, kolik procent je daná část z celku - vyřeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části a základu - vyřeší jednoduché úlohy na výpočet úroků - orientuje se v grafech a diagramech s procenty - vysvětlí pojem promile - vyřeší slovní úlohy s promilemi	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
- vyhledá, vyhodnotí a zpracuje informace - porovná soubory dat, které zjistil nebo vypočítal v průběhu projektu s výsledky jiných žáků	Projekt „Postavme si dům“
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ PROBLÉMY A ÚLOHY	
výstupy	učivo
- logickou úvahou vyřeší problémovou úlohu - kombinací různých postupů řešení vyřeší problémovou úlohu - využitím prostorové představivosti vyřeší problémovou úlohu - aplikuje poznatky z různých oblastí	Pythagoriáda Matematický Klokán

8. ROČNÍK

OPAKOVÁNÍ	
výstupy	učivo
- aplikuje znalosti ze 7. ročníku	přirozená čísla, celá čísla, racionální čísla, poměr, přímá a nepřímá úměrnost, procenta, shodnost, středová souměrnost, konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníky, rovnoběžníky, lichoběžníky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
- vysvětlí pojmy druhá mocnina a druhá odmocnina - určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek - provede odhad výsledků druhých mocnin a odmocnin - vypočítá úlohy s druhými mocninami a odmocninami	Druhá mocnina a odmocnina - druhá mocnina, vlastnosti druhé mocniny, určování druhé mocniny pomocí tabulek, druhá odmocnina, vlastnosti druhé odmocniny, určování druhé odmocniny pomocí tabulek, slovní úlohy
- vysvětlí pojmy třetí mocnina a třetí odmocnina - určí třetí mocninu a odmocninu pomocí	Mocniny s přirozeným mocnitelem - třetí mocnina, určování třetí mocniny pomocí tabulek, třetí odmocnina, mocniny s

tabulek - vysvětlí pojem mocnina s přirozeným mocnitelem - pozná mocniny s přirozeným mocnitelem - provede základní početní operace s mocninami - zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti - vysvětlí pojmy číselný výraz, výraz s proměnnou, jednočlen, mnohočlen - zapíše reálné situace pomocí vztahů mezi proměnnými - vypočte hodnotu daného výrazu - zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých případech - sečte, odečte a vynásobí výrazy - vydělí výraz jednočlenem - upraví výraz vytýkáním před závorku - využije vzorce ke zjednodušení výrazů - vysvětlí pojmy rovnost, rovnice - vyřeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, určí počet řešení - provede zkoušku správnosti řešení - sestaví rovnice a s jejich pomocí vyřeší slovní úlohy z praxe - vyjádří neznámou z daného vzorce - vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení čís. hodnot všech daných veličin	přirozeným mocnitelem, sčítání a odčítání mocnin, násobení a dělení mocnin, umocňování mocnin, mocnina součinu, mocnina zlomku, zápis čísel v des. soustavě Výrazy - číselné výrazy, výrazy s proměnnými, mnohočlen, jednočlen, sčítání a odčítání výrazů, násobení a dělení mnohočlenů jednočlenem, násobení mnohočlenu mnohočlenem, rozklad mnohočlenu na součin, vzorce pro úpravu výrazů Lineární rovnice - rovnost, rovnice, ekv. úpravy rovnic, rovnice se zlomky, počet řešení rovnice, slovní úlohy, vyjádření neznámé ze vzorce
GEOMETRIE V PROSTORU A ROVINĚ	
výstupy	učivo
- vysvětlí pojem hranol - pozná hranoly, popíše jejich vlastnosti na základě vlastních zkušeností a teorie - načrtne a narýsuje hranol v rovině - načrtne a sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou - odhadne výsledek a vypočítá povrch a objem hranolu - vyřeší slovní úlohy z praxe - řekne a zdůvodní Pythagorovu větu - vyřeší slovní úlohy z praxe vedoucí k užítí Pythagorovy věty - rozhodne, zda je trojúhelník pravoúhlý – užívá obrácenou Pythagorovu větu	Hranoly - hranol, síť hranolu, povrch a objem hranolu Pythagorova věta - Pythagorova věta + význam, užití v úlohách, věta obrácená k Pyth. větě + užití

- pozná kružnici a kruh, popíše jejich vlastnosti na základě vlastních zkušeností a teorie - vysvětlí rozdíl mezi kruhem a kružnicí - určí vzájemnou polohu 2 kružnic, kružnice a přímky - sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě - sestrojí i z daného bodu vně kružnice - sestrojí soustředné kružnice - řekne Thaletovu větu - využije Thaletovu větu při řešení úloh z praxe - odhadne výsledek a vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice - vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice - pozná část kruhu nebo část kružnice	Kruh, kružnice - kruh, kružnice, vzájemná poloha s přímkou, vzájemná poloha dvou kružnic (kruhů), Thaletova věta + užití, obvod kruhu, délka kružnice, obsah kruhu, část kružnice, části kruhu Válec - válec, síť válce, povrch a objem válce
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
- vyhledá, vyhodnotí a zpracuje informace - porovná soubory dat, které zjistil nebo vypočítal v průběhu projektu s výsledky jiných žáků	Projekt „Postavme si dům“
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ PROBLÉMY A ÚLOHY	
výstupy	učivo
- logickou úvahou vyřeší problémovou úlohu - kombinací různých postupů řešení vyřeší problémovou úlohu - využitím prostorové představivosti vyřeší problémovou úlohu - aplikuje poznatky z různých oblastí	Matematický Klokán Logické a netradiční geometrické úlohy

9. ROČNÍK

OPAKOVÁNÍ	
výstupy	učivo
- aplikuje znalosti z předchozích ročníků	převody jednotek, mocniny, Pythagorova věta,

	výrazy, rovnice, hodnota neznámé ze vzorce, obvod, obsah, povrch, objem, zlomky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
- pozná lomený výraz - určí podmínky, kdy má lomený výraz smysl - pozná lineární rovnici s neznámou ve jmenovateli - vyřeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, provede zkoušku řešení - vyřeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli - pozná soustavu rovnic - vyřeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (dosazovací a sčítací metoda), provede zkoušku řešení - sestaví soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých a s její pomocí vyřeší jednoduché slovní úlohy	Lomené výrazy, lin. rovnice s neznámou ve jmenovateli - lomené výrazy, podmínky, kdy mají lomené výrazy smysl, rovnice s neznámou ve jmenovateli, slovní úlohy Soustavy lin. rovnic se 2 neznámými - soustava rovnic, dosazovací metoda sčítací metoda, slovní úlohy, úlohy na směsi, úlohy na roztoky, úlohy na pohyb
GEOMETRIE V PROSTORU A ROVINĚ	
výstupy	učivo
- používá základní pravidla přesného rýsování - použije pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice geometrického útvaru - použije pojem množina všech bodů dané vlastnosti k řešení konstrukčních úloh - sestrojí osu úsečky, osu úhlu - sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti - sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky v jednodušších případech - použije správnou matematickou symboliku - vysvětlí pojem podobnost - určí podobné útvary v rovině - řekne a využije při řešení úloh věty o podobnosti trojúhelníků - určí poměr podobnosti - rozdělí úsečku dané délky v daném poměru - sestrojí rovinný obraz podobný danému - využije poměr podobnosti při práci s mapami - vyřeší slovní úlohy	Konstrukční úlohy - množiny všech bodů dané vlastnosti, jednoduché konstrukce, konstrukční úlohy Podobnost - podobnost geometrických útvarů, věty o podobnosti trojúhelníků, využití podobnosti, dělení úsečky v daném poměru, zmenšování a zvětšování obrazců v daném poměru

- pozná jehlan, kužel a kouli, popíše jejich vlastnosti na základě vlastních zkušeností a teorie - načrtne a narýsuje jehlan a kužel v rovině - načrtne a sestrojí síť jehlanu, kužele - odhadne výsledek a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule - využívá kalkulátor při výpočtech - využije goniometrické funkce při výpočtu objemu a povrchu těles - vyřeší jednoduché úlohy z praxe	Jehlan, kužel, koule - jehlan, síť a povrch jehlanu, objem jehlanu, kužel, síť a povrch kužele, objem kužele, koule, povrch a objem koule
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
- rozezná funkční vztah od jiných vztahů - vyjádří funkční vztah rovnicí, tabulkou a grafem - určí definiční obor funkce a obor hodnot funkce - sestrojí graf lineární funkce - pozná rostoucí a klesající funkce - vyřeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic - sestrojí graf kvadratické funkce - sestrojí graf nepřímé úměrnosti - využije funkce při řešení jednoduchých úloh z praxe - definuje goniometrické funkce jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku - určí hodnoty goniometrických funkcí pomocí tabulek - využije goniometrické funkce při výpočtech a řešení úloh z praxe - využívá kalkulátor při výpočtech - vyhledá, vyhodnotí a zpracuje informace - porovná soubory dat, které zjistil nebo vypočítal v průběhu projektu s výsledky jiných žáků	Funkce - závislosti, přiřazování, předpisy, funkce + úlohy, přímá úměrnost, lineární funkce + její graf, funkce rostoucí a klesající, lineární funkce v praxi, kvadratická funkce, nepřímá úměrnost Goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku - funkce sinus, funkce kosinus, funkce tangens, výpočty v trojúhelníku, užití gon. funkcí Projekt „Postavme si dům“
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ PROBLÉMY A ÚLOHY	
výstupy	učivo
- logickou úvahou vyřeší problémovou úlohu - kombinací různých postupů řešení vyřeší problémovou úlohu - využitím prostorové představivosti vyřeší problémovou úlohu - aplikuje poznatky z různých oblastí	Matematický Klokán Logické a netradiční geometrické úlohy

4. 3. Informatika

Vzdělávací oblast informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Vzdělávací obsah oblasti je rozdělen do čtyř tematických okruhů – Data, informace a modelování, Digitální technologie, Algoritmizace a programování, Informační systémy. Je vyučován v předmětu Informatika.

Vzdělávací obsah je určen všem žákům a realizován v průběhu čtvrtého až devátého ročníku jednu hodinu týdně.

Výuka probíhá na počítačích v PC učebně nebo v běžné učebně s využitím vhodných pomůcek. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen důraz na pamětné učení a reprodukci.

Při výuce předmětu se realizuje část průřezového tématu Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie v Informaticce

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení:

- volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků
- vysvětlujeme smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi, zdůrazňujeme možnosti využití takto získaných znalostí a dovedností v oblasti ICT
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky – samostatné práce, referáty, práce ve skupinách, projektové práce
- klademe důraz na čtení s porozuměním, učíme žáky orientovat se v různých typech textů i v jiných informačních zdrojích, učíme žáky ověřovat informace z několika zdrojů
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, tabulkám, diagramům

- k získávání a prohlubování znalostí a dovedností žáků využíváme na 1. i 2.stupni výukový software a audiovizuální techniku
- vedeme žáky k vlastní organizaci učení a práce, věnujeme pozornost kladení otevřených otázek, povzbuzujeme žáky k jejich dotazům
- vedeme žáky k sebehodnocení a zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání, hodnotíme individuální pokrok v dovednostech jednotlivých žáků
- připravujeme žáky na účast v soutěžích – školní, oblastní i celostátní soutěže aj. tak, aby každý žák mohl zažít úspěch podle svých schopností a zájmů
- umožňujeme žákům uplatnit jejich tvořivost a fantazii při plnění zadaných prací a seznamujeme je se základními pravidly psaní dokumentů a estetickou úpravou prací

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané dovednosti, znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení, hodnotit různá řešení, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor
- problémové úlohy zaměřujeme na praktické situace z každodenního života
- rozšířením výuky vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie na 1. i 2.stupni vedeme žáky k racionálnímu využívání PC, materiálně technické vybavení školy v oblasti výpočetní techniky umožňuje žákům nadstandartně využívat audiovizuální techniku – práce s výukovými a počítačovými programy, s internetem, interaktivní tabulí, prezentace prací žáků
- učíme žáky rozpoznat problémové situace ve škole i mimo ni, žáci vědí, že v případě nesnázi se mohou obrátit i na pedagoga
- učíme žáky hledat různé varianty řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- soustavně rozvíjíme slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu s ohledem na odbornost předmětu a využívání odborné terminologie
- utváříme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu; schopnost respektovat při komunikaci druhého
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- dovednost komunikovat rozvíjíme ve výuce i mimo ni – prezentace žakovských prací a jejich vzájemné posuzování a hodnocení
- dovednost bezpečně komunikovat přes internet považujeme za nezbytnou součást gramotnosti člověka dnešní doby

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě
- rozvíjíme klima přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty mezi žáky navzájem i mezi žáky, učiteli
- soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování, vychováváme k úctě k dospělým i starším občanům
- podporujeme u žáků samostatnost, sebedůvěru, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení, cíleně pěstujeme jejich samostatné rozhodování
- učíme žáky respektovat různá sociální postavení jedinců, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám

- vedeme žáky k obezřetnému sdělování informací přes internet neznámým osobám
- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch
- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, učíme je rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce ostatních
- pomáháme žákům-cizincům zapojit se do běžného vzdělávání naší školy

Kompetence občanské:

- žáci mají prostor se podílet na vytváření pravidel v hodině, upevňujeme v žácích potřebu dodržovat daná pravidla a legislativu jako základ fungování demokratické společnosti, zejména potřebu dodržovat autorský zákon
- respektujeme a vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi žáky
- prostřednictvím projektů a besed se snažíme předcházet rizikovému chování na internetu a vedeme žáky k větší odpovědnosti za vlastní zdraví i způsob života
- učíme žáky chápat následky porušování autorského zákona
- vedeme žáky k otevřené diskusi, k vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za splněný úkol, za průběh pracovní činnosti, za odvedení práce v nejvyšší možné kvalitě, za úklid pracovního místa po skončení práce
- nabízíme různé typy činností, aby se žák mohl vzdělávat v oblasti, která bude prospěšná pro jeho budoucí život a podporujeme tak žáky k dalšímu rozvíjení pracovních kompetencí v oblasti práce s ICT
- vedeme žáky k využívání široké škály různých programů, aby se žák mohl vzdělávat v oblasti, která bude prospěšná pro jeho budoucí život a podporujeme tak žáky k dalšímu rozvíjení pracovních kompetencí
- připravujeme žáky na to, aby si svou činnost zvládli naplánovat a organizovat
- motivujeme žáky k hledání vlastních postupů při práci s ICT
- učíme žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu
- vedeme žáky ke schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při práci s počítačem algoritmický typ myšlení
- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti a hygieny při práci
- zařazujeme vhodně do výuky problematiku volby povolání v průběhu celé školní docházky
- vedeme žáky k chování s ohledem na udržitelný rozvoj a k aktivnímu podílu na ochraně životního prostředí

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- učíme žáky získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- učíme žáky využívání digitálních technologií a motivujeme je, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

- učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, a motivujeme je k seznamování se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizik jejich využívání
- vedeme žáky k předcházení situací ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

Klíčové kompetence realizované v předmětu Informatika

Kompetence k učení

- rozvoj logického myšlení řešením problémových úkolů
- plánování a rozdělování informací
- schopnost uložit a aplikovat poznatky
- orientace v dostupných zdrojích informací
- schopnost stanovit postup práce
- popsat a vysvětlit pracovní postup
- spolupracovat při řešení problémů
- rozlišit podstatné a nepodstatné informace
- sdělovat své názory, poznatky

Kompetence k řešení problémů

- zobecňovat a aplikovat poznatky v různých oblastech života
- reprodukovat a analyzovat poznatky
- vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
- vyhledat informace, které vedou ke zvládnutí učiva
- propojovat získané vědomosti mezi jednotlivými předměty
- tolerovat odlišné názory a dokázat o nich diskutovat
- získané informace uplatňovat v praktickém životě
- diskutovat na daný problém, vnášet své názory, myšlenky, postoje
- obhájit svůj názor vhodnými argumenty

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřovat se výstižně, souvisle, kultivovaně v písemném i ústním projevu
- vyjadřovat se v technické a počítačové terminologii
- zařazovat technické a počítačové pojmy do vzájemných vztahů
- diskutovat na daný problém, vnášet své názory, myšlenky, postoje
- obhajovat svůj názor vhodnými argumenty
- přijímat a naslouchat názory ostatních
- uplatňovat technickou a počítačovou symboliku
- orientovat se v písemných textech, grafech, tabulkách
- pracovat s návodem a pracovním postupem
- posoudit své výsledky, zdůvodnit postup, přesnost, chybu komentovat
- předávat informace ve skupině

Kompetence sociální a personální

- kooperace v činnostech
- spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- přijetí role v pracovní skupině

- tolerovat odlišné názory a diskutovat o nich
- řešit problémy v kolektivu, mít ohled k ostatním
- přijímat názory jiných, naslouchat názoru druhých
- poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- poznání současných možností rozvoje i zneužití informatiky
- vážit si práce ostatních
- odmítat hrubé zacházení
- dodržovat normy chování
- dodržovat zákony a společné normy
- chránit svěřený majetek
- poskytovat první pomoc při poranění

Kompetence pracovní

- poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti
- používat bezpečně vybavení učeben informatiky
- dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti
- pracovat pečlivě, zodpovědně, dodržovat pracovní návody a postupy
- dodržovat hygienické návyky
- dodržovat bezpečnost práce
- vybírat a třídit vhodné zdroje informací
- využívat všech dostupných zdrojů informací
- využívat poznatky z jiných oblastí
- aplikovat získané znalosti do reálného života
- aplikovat vzájemné souvislosti, mezipředmětové vztahy
- posuzovat shodné a rozdílné informace
- samostatně pracovat s odborným textem, výukovým programem
- podílet se na jednoduchých projektech

Kompetence digitální

- ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- samostatně se rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- jednat eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

4. ROČNÍK

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
- sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - vysvětlí, co je program a rozdíl mezi člověkem a počítačem - uvede možnosti využití, ke kterým digitální zařízení lze použít - vyjmenuje několik aplikací digitálních zařízení, které lze použít ke komunikaci - vysvětlí pravidla bezpečné komunikace - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Digitální zařízení, pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otvírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
- sestaví program pro robota - oživí robota, otestuje jeho chování	Sestavení programu a oživení robota Ovládání robota

- najde chybu v programu a opraví ji - upraví program pro příbuznou úlohu - pomocí programu ovládá robota - používá opakování, události ke spouštění programu	Opakování příkazů Ovládání pomocí senzoru
--	---

5. ROČNÍK

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
výstupy	učivo
- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu Systém, struktura, prvky, vztahy
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - edituje digitální text, vytvoří obrázek - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi - rozpoznává aplikace digitálních zařízení,	Digitální zařízení Propojení technologií, internet Kreslení čar, vybarvování Kreslení bitmapových obrázků Editace textu Počítačová data, práce se soubory Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení - počítačové sítě: internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat - bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

které lze použít ke komunikaci - dodržuje pravidla bezpečné komunikace - dodržuje pravidla pro práci s hesly	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt

6. ROČNÍK

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
výstupy	učivo
- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů - vysvětlí účel informačních systémů, které	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace

používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	Hardware a software: pojmy hardware a software; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, správa souborů, instalace aplikací Bezpečnost: sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Vytvoření programu Opakování Podprogramy

7. ROČNÍK

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
výstupy	učivo
- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	Informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
- nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Bezpečnost: zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
- v blokově orientovaném programovacím	Opakování s podmínkou

jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně	Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů; potřeby uživatelů; autorství a licence programu; etika programátora
---	--

8. ROČNÍK

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
výstupy	učivo
- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	Bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; Digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné

9. ROČNÍK

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace,

	antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
- řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy

4.4. Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, učí se chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Výuka vzdělávací oblasti je realizována v předmětech Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování rodinného rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvarům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

4. 4. 1. Prvouka

Vyučovací předmět je určen pro 1. -3. ročník 1. stupně. Jeho obsahem je část vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do následujících celků, které jsou realizovány ve všech ročnících – Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Žáci postupně získávají základní poznatky z různých oblastí života člověka, rodiny, kultury, techniky, zdraví, bezpečí, o přírodě kolem nás, o ochraně životního prostředí, učí se komunikovat. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, vnímá základní vztahy ve společnosti, pozoruje soudobý způsob života, jeho přednosti a problémy, včetně situací ohrožení, všímá si krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, přemýšlí o nich a chrání je. Svým široce pojatým obsahem směřuje k dovednostem pro praktický život.

V předmětu se prolínají dovednosti a znalosti z ostatních předmětů. Jsou zde zastoupeny velmi silné mezipředmětové vztahy především k

- českému jazyku /zdokonalování čtení a porozumění textu, rozvoj vyjadřovacích schopností, aktivní rozvoj slovní zásoby, schopnosti komunikovat a řídit činnost/
- k matematice /počítání prvků, čtení, zápis čísel, vztahy větší menší, seznámení s mat. symboly, pohyb ve čtvercové síti, vyhledávání tvarů v okolí, slovní úlohy, numerace.
- k informatice / dovednost získávat informace, nacházet zdroje, komunikační technologie/.

Takto pojatý předmět vyžaduje i velkou škálu forem realizace. A to vycházky do okolí, skupinové práce, práce ve dvojicích. Je možno využít krátkodobých i dlouhodobých projektů. Jednotlivé předměty se prolínají a navazují na sebe. Je vhodné v delších intervalech zařadit práci s výukovými programy.

Předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně.

Při výuce předmětu se realizují části těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie v Prvouce

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení:

- volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků
- vysvětlujeme smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky – samostatné práce, referáty, práce ve skupinách, projekty v rámci jednotlivých předmětů, čerpáme z prožitků vlastních, rodičů a příbuzných, kronik,
- klademe důraz na čtení s porozuměním, učíme žáky orientovat se v různých typech textů i v jiných informačních zdrojích (masmédiu), pracujeme se správným názvoslovím,
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, tabulkám, diagramům
- k získávání a prohlubování znalostí žáků využíváme výukový software a audiovizuální techniku
- vedeme žáky k vlastní organizaci učení, věnujeme pozornost kladení otevřených otázek, povzbuzujeme žáky k jejich dotazům, respektujeme pravidlo zpětné vazby
- vedeme žáky k sebehodnocení a zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání, hodnotíme individuální pokrok v učení jednotlivých žáků

- připravujeme žáky na účast v soutěžích – vědomostní a dovednostní soutěže aj. tak, aby každý žák mohl zažít úspěch podle svých schopností a zájmů, skupinová práce a práce ve dvojicích
- umožňujeme žákům uplatnit jejich tvořivost a fantazii nejen při výuce, ale i při školních a mimoškolních akcích

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení, hodnotit různá řešení, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor
- problémové úlohy zaměřujeme na praktické situace z každodenního života, práce s chybou
- učíme žáky hledat různé varianty řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- soustavně rozvíjíme slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu, řízený dialog, diskuse, použití spis. jazyka
- utváříme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu; schopnost respektovat při komunikaci druhého, komunikace celými větami, naslechl a rozbor jiných názorů
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- dovednost komunikovat rozvíjíme ve výuce i mimo ni – prezentace žákovských prací
- dovednost komunikovat přes internet považujeme za nezbytnou součást gramotnosti člověka dnešní doby
- ve výuce cizích jazyků upřednostňujeme ústní komunikaci před písemnou

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě
- rozvíjíme klima přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty mezi žáky navzájem i mezi žáky, učiteli a ostatními zaměstnanci školy, práce ve dvojicích a skupinách
- soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování, vychováváme k úctě k dospělým i starším občanům, dramatizace modelových situací
- podporujeme u žáků samostatnost, sebedůvěru, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení, cíleně pěstujeme jejich samostatné rozhodování,
- učíme žáky respektovat různá sociální postavení jedinců, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám,
- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch
- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, učíme je rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce ostatních

Kompetence občanské:

- žákům poskytujeme prostor se podílet na vytváření školního řádu upevňujeme v žácích potřebu dodržovat daná pravidla jako základ fungování demokratické společnosti
- třídní učitelé projednávají s žáky na třídnických hodinách problémy v kolektivu, společně nacházejí jejich řešení, stanovení pravidel a dohod
- v hodinách Prvouky žáci nacvičují modelové situace, jak zvládat konflikt, bránit se proti násilí, pomáhat slabšímu, nacvičují jednání v situacích, které ohrožují zdraví nebo život člověka
- respektujeme a vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi spolužáky a lidmi
- prostřednictvím projektů a besed s odborníky se snažíme předcházet rizikovému chování

- dospívajících a vedeme žáky k větší odpovědnosti za vlastní zdraví i způsob života
- prostřednictvím exkurzí, školních výletů, vycházek a následných besed v hodinách žáci získávají pozitivní přístup k uměleckým dílům, kulturnímu a historickému dědictví naší vlasti
 - učíme žáky chápat příčiny a následky poškozování životního prostředí, orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody, účastnit se ochrany životního prostředí, výstavy, soutěže, koutky přírody
 - vedeme žáky k otevřené diskusi, k vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za splnění úkol, úcta k vlastní práci a práci jiných, hodnocení výkonů
- volba oborů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je zaměřena na konkrétní pracovní činnosti, žák získává praktické dovednosti pro další období života, simulace pracovních postupů - dramatizace
- zařazujeme vhodně do výuky problematiku volby povolání v průběhu celé školní docházky, besedy,
- vedeme žáky k chování s ohledem na udržitelný rozvoj a k aktivnímu podílu na ochraně životního prostředí

Klíčové kompetence realizované v předmětu Prvouka

Základní výchovné a vzdělávací postupy ve vyučovacím předmětu Prvouka směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok
- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problému

- vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

- rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech /kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody/
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracování výstupů v oblasti vlastivědného a přírodovědného charakteru

- předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- poznávání podstaty zdraví i jeho příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Kompetence občanské

- na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- vést žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů
- ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku
- orientace v problematice peněz a spravování osobního rozpočtu

Kompetence pracovní

- seznámit žáky s vlastnostmi některých materiálů
- poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci
- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

1. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Výstupy	Učivo
- orientuje se ve školním prostředí, třídě, -- - dodržuje pravidla chování - dokáže zvládnout jednoduchou cestu - respektuje jednoduchá dopravní pravidla - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Škola a její okolí třída, bezpečná cesta do školy, zásady bezpečnosti, ochranné reflexní a jiné prvky Pravidla chování, bezpečnost ve třídě Domov, okolí domova, adresa Riziková místa a situace
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	Učivo
- rozlišuje nejbližší vztahy v rodině - rozlišuje role rodinných příslušníků - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům - osvojuje si vhodné chování ke spolužákům a dospělým osobám	Rodina, vztahy v rodině Soužití lidí, mezilidské vztahy v rodině Soužití lidí, mezilidské vztahy Komunikace, rizikové situace, rizikové chování, Chování ve skupině, ohleduplnost, předcházení konfliktům
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, - orientuje se základních částech hodiny a dne - pojmenuje základní zvyky k příslušným svátkům	Orientace v čase Režim dne, ráno, dopoledne Čtvrt, půl, třičtvrtě, celá. Týden, roční období Vánoce, velikonoce

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
- pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků - uplatňuje základní pravidla péče o životní prostředí	Znaky ročních období Praktická pozorování v přírodě Vycházky do přírody Ochrana životního prostředí Třídění odpadu
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
- uplatňuje základní hygienicko režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím základních znalostí o lidském těle, chování a zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a volný čas, uplatňuje základní pravidla silničního provozu - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne nepříjemnou komunikaci a zboží - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích	Péče o zdraví, zdravá výživa, sport, denní režim, pitný režim, inf,nemoci, Hygienické návyky Návykové látky,sociální síť, Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení Dopravní výchova Nácvik evakuace

2. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Výstupy	Učivo
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště a školy - popíše a zvládne cestu do školy - porovnává rozdíly mezi vesnicí, obcí a městem - pozná státní symboly - vyhledává informace v dostupných materiálech	Město a jeho okolí, nejbližší vesnice, Vycházky a praktická pozorování Nejdůležitější místa ve městě Doprava, kultura, školství, průmysl Významná místa ve městě ČR ,Znak, vlajka, hymna, hlavní město, Kroniky a pověsti místně příslušné
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Psychohygiena Komunikace	
LIDÉ KOLEM NÁS	
Výstupy	Učivo
- rozlišuje širší vztahy v rodině, role	Rodina a příbuzenské vztahy

rodinných příslušníků - uvede příklady funkce rodiny - odvodí význam a potřebu různých povolání a profesí - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jejich přednostem a nedostatkům - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně	Život a funkce rodiny Profese rodičů Práce a volný čas Suroviny a výrobky Tolerance přizpůsobivost Mravní zásady Různá nebezpečí
LIDÉ A ČAS	
Výstupy	Učivo
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje čas v minulosti, budoucnosti a přítomnosti - orientuje se v časových jednotkách - uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti o soužití, o práci lidí, porovnává současnost a minulost - pojmenuje některé rodáky, památky, významné události.	Určování času podle hodin Režim dne, části dne, týden, kal .rok Roční doby Průběh života Proměna způsobu života v závislosti na čase, věci denní potřeby Tradice, zvyky, velikonoce, vánoce Místní zajímavosti
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
- pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek a určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti - provádí jednoduchá pozorování v přírodě	Rozmanitost přírody, změny v přírodě v závislosti na ročním období Život živočichů a rostlin v ročních obdobích Praktické pozorování Základní třídění živočichů, stavba těla Chráněné druhy organismů Byliny, keře, stromy, stavba těla Zelenina, ovoce, třídění
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Ekosystémy	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
-využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života - účelně plánuje čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje základní znalosti z oblasti zdravé výživy, ochrany zdraví a preventivní ochranou	Lidské tělo, základní stavba a funkce Péče o zdraví Zdravý životní styl, správná výživa, výběr a uchování potravin, pitný režim, Nemoc, lékař Návykové látky, sex deviace, týrání, zneužívání

- vnímá dopravní situaci, vyhodnotí ji a vyvodí závěry jako chodec s cyklista - v případě potřeby dokáže požádat o pomoc pro sebe a jinou osobu - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Vlastní bezpečnost, Základní značky a dopravní situace Chodec, cyklista Prevence nemocí a úrazů Situace hromadného ohrožení Tísňová telefonní čísla
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace	

3. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Výstupy	Učivo
-Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - vyznačí v jednoduchém plánu cestu do školy, místa svého bydliště a cestu na určené místo, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - rozlišuje mezi náčrtu, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy - určí světové strany podle mapy i v přírodě, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu přírodě - vyhledá typické reg. zvláštnosti přírody, osídlení hospodářství a kultury posoudí jejich význam - začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR,- pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci, městě - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce	Světové strany, orientace na mapě, druhy map Naše obec Plán města Krajina v okolí domova Rozdíly mezi městy a vesnicemi Kulturní život, průmysl, zemědělství Obslužnost – zdrav., školství Národy, EU, cestování Kroniky, pověsti, encyklopedie, internet, Země, kde žijeme Naše vlast, hlavní město, symboly ivotní prostředí obce a okolí Rekreační místa, park, vodní plochy a sport. areály Přírodní a umělé vodní plochy Vláda, premiér, president, ministerstva
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kooperace a kompetence Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, ve městě - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat. - zná a plní svá práva a povinnosti - orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, zkontroluje cenu, vrácené peníze, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Rodinné a občanské vztahy a problémy Soužití lidí a etnických skupin Školní řád, vztahy mezi učiteli a spolužáky, respektování dohod a pravidel a jejich tvorba. Práva a povinnosti dětí, linka důvěry Šikana Praktická cvičení a nácvik reálných situací Finanční gramotnost
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy - využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Orientace v čase, časový řád Jednotky času a převody Lidská činnost a tvořivost Proměny způsobu života Lidé výrobky Práce a volný čas Svět v pohybu Svědectví práce našich předků Péče o památky Státní svátky a významné dny
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, rovnováhu a souvislost mezi vzhledem přírody a činností člověka - podle poznatků o Zemi jako součásti vesmíru vysvětlí spojitost rozdělení času a střídání ročních období - zkoumá společenstva ve vybraných lokalitách - porovnává na základě pozorování projevy života na konkrétních organizmech, třídí organismy do známých skupin, využívá klíče a atlasy - zhodnotí konkrétní činnosti člověka v přírodě, jejich prospěch nebo poškozování - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí výsledky pokusu	Voda, vzduch, nerosty horniny, rostliny, houby, živočichové, Rovnováha v přírodě Projevy života, Rozmanitost života v přírodě Rovnováha v přírodě Změny skupenství Přírodní společenstva Vesmír Ochrana a tvorba životního prostředí, rostlinstva, živočichů, vody, ovzduší, odpady, pohromy katastrofy Užívání a měření veličin pomocí jednotek

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
-Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - uvědomuje se a respektuje rozdíly mezi pohlavími - uplatňuje účelné způsoby chování situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná zranění a zajistí lékařskou pomoc	Lidské tělo, vývoj jedince od narození po dospělost Rozdíly pohlaví Peče o zdraví, prevence, očkování, přenosné a neprenosné nemoci, ochrana před infekcemi, Úrazy, první pomoc Krizové a mimořádné situace Závislosti, návykové látky, šikana Nácvik opuštění objektu, varovný signál, zkouška sirén, požáry, prevence požárů, ochrana a evakuace při požáru, integrovaný záchranný systém Čísla tísňového volání, správný způsob volání,dramatizace situací
pokrytí průřezových témat	
OBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí	

4. 4. 2. Vlastivěda

Vlastivěda v návaznosti na prvouku přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a výsledcích jejich činnosti. Žáci postupně získávají základní poznatky o místní krajině, o České republice a evropských státech. Utváří si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích.

Předmět má časovou dotaci dvě hodiny týdně ve čtvrtém a pátém postupném ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách a učebnách informatiky. Teoretické poznatky jsou doplňovány praktickou činností při vlastivědných vycházkách.

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří okruhů:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas

Při výuce předmětu se realizují části těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie ve Vlastivědě

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení

- snažíme se probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště
- vedeme žáky k dovednosti a schopnosti vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- začlenění město do příslušného kraje
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky – referáty, práce ve skupinách
- učíme žáky vyhledávat informace v encyklopediích a prostřednictvím elektronických médií
- kolektivně řešíme problém, sdělujeme své názory, poznatky
- podporujeme správnou terminologii a symboliku
- směřujeme k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, k logickému uvažování
- zobecňujeme a aplikujeme poznatky v různých oblastech života
- učíme žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi
- přijímáme názory jiných, diskutujeme o nich, hledáme společná řešení
- řešíme problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy)
- orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování rozpočtu

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů – rodina, nejbližší okolí
- vedeme ke schopnosti vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- vedeme k dovednosti ověřovat výsledky své práce
- učíme žáky obhajovat svůj názor, předkládat vhodné argumenty
- soustavně rozvíjíme slovní zásobu žáků, využíváme odbornou terminologii

- učíme žáky zprostředkovávat zkušenosti a zajímavosti z vlastních cest, ale i časopisů, encyklopedií, televizních pořadů

Kompetence sociální a personální

- rozlišovat vztahy mezi lidmi, národy,
- vycházet z událostí v rodině, obci, regionu a postupovat k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země
- odvodit význam, různých povolání a pracovních činností
- uvědomovat si své postavení v rámci rodiny, třídy, školy
- interpretovat a prezentovat různé texty, obrazové materiály a jiné formy záznamu
- učíme žáky spolupracovat ve skupinkách

Kompetence občanská

- rozvíjet národní cítění a vztah k naší zemi
- pojmenovat kulturní a historické památky, významné události u nás a v Evropě
- tolerovat přirozené odlišnosti ve společnosti
- dodržovat normy chování, odmítat hrubé zacházení i vyjadřování
- uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti

Kompetence pracovní

- uplatňujeme elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí
- porovnáváme minulost a současnost
- osvojit si samostatné plnění úkolů a postupů
- vyhledáváme souvislosti, samostatně pracujeme s výukovým programem na PC
- aplikovat získané znalosti do reálného života
- navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu

Klíčové kompetence realizované v předmětu Vlastivěda

Kompetence k učení

- schopnost vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- začlenění město do příslušného kraje
- orientace v dostupných zdrojích informací
- kolektivně řešit problém, sdělovat své názory, poznatky
- podporovat správnou terminologii a symboliku
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, k logickému uvažování
- zobecňovat a aplikovat poznatky v různých oblastech života
- pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi
- přijímat názory jiných, diskutovat o nich, hledat společná řešení

Kompetence komunikativní

- pojmenování pozorovaných skutečností a jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- schopnost vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- dovednost ověřovat výsledky své práce
- obhajovat svůj názor, předkládat vhodné argumenty

Kompetence sociální a personální

- rozlišovat vztahy mezi lidmi, národy
- odvodit význam, různých povolání a pracovních činností
- uvědomovat si své postavení v rámci rodiny, třídy, školy, vést žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci
- bezpečně komunikovat prostřednictvím elektronických médií
- interpretovat a prezentovat různé texty, obrazové materiály a jiné formy záznamu

Kompetence občanská

- pojmenovat kulturní a historické památky, významné události u nás a v Evropě
- vede k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití
- uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

Kompetence pracovní

- objevování a poznávání všeho, co žáka zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- uplatňovat elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí
- porovnávat minulost a současnost
- osvojit si samostatné plnění úkolů a postupů
- vyhledávat souvislosti, samostatně pracovat s výukovým programem na PC a jiných médiích
- aplikovat získané znalosti do reálného života
- vede k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

4. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - vysvětlí pojem nadmořská výška - najde na mapě a pojmenuje velké řeky, jezera a rybníky v ČR a v blízkosti svého bydliště a školy - vyhledá ČR na mapě Evropy - vysvětlí pojmy povodí, rozvodí, úmoří - objasní rozdíl mezi jezerem a rybníkem - určí Prahu jako hlavní město ČR - vypráví pověst o založení Prahy - vyjmenuje významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce - najde a ukáže na mapě probíranou oblast - stručně charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy	Místo, kde žijeme Naše vlast ČR Mapy

- vyhledá na mapě významná města a řeky a seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech - ukáže na mapě Čechy, Moravu, Slezsko - rozlišuje typy map - vysvětlí význam globu a mapy - vysvětlí význam měřítka mapy - ukáže na mapě a pojmenuje pohraniční pohoří - ukáže na mapě a pojmenuje rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny ČR - vysvětlí rozdíl mezi pohořím, vrchovinou, nížinou - uvede jméno prezidenta a premiéra ČR - řekne oficiální název ČR a správně ho napíše - ukáže na mapě větší města ČR - seznámí se s pěstováním plodin a chováním zvířat v ČR - určí druhy půd - řekne název kraje a krajského města - stručně charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy	
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou - objasní principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - vyjmenuje formy participace občana v politickém životě - dodržuje pravidla slušného chování - vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci - charakterizuje chování v národních parcích - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, - Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné, obchod, firmy, - Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
- pracuje s časovými údaji a využívá	Obrazy ze starších českých dějin

zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - poznává významná místa a kulturní památky našeho kraje - vypráví některé regionální pověsti - vyjmenuje některé postavy ze starých českých pověstí - vyjmenuje některé významné osobnosti a památná místa českých dějin - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o činnostech člověka, o lidské společnosti, zvycích a o práci, na příkladech porovnává minulost a současnost - charakterizuje dobu - popíše významné osobnosti doby - popíše významná místa českých dějin - popíše způsob života, bydlení, předměty denní potřeby	Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě
--	--

5. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
- rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy - vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - najde a ukáže poledníky a rovnoběžky, orientuje se na mapě polokoulí, ukáže podnebné pásy - ukáže na mapě státy EU - určí polohu států k ČR, najde hlavní města - charakterizuje jednotlivé části Evropy - ukáže na mapě nížiny a hory Evropy - vyhledá na mapě řeky Evropy - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - ukáže na mapě světadíly a pojmenuje - pojmenuje a ukáže na mapě sousední <u>státy</u>	- Oceány a světadíly - Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo

- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané	
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
- popíše charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - vysvětlí jednotlivé umělecké projevy jako kulturní život v užším smyslu - orientuje se v procesu adaptace literárního díla pro film či televizi - zprostředkuje zážitky z volnočasových aktivit jako součásti kulturního života v širším smyslu slova (sport, rekreace) - podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám - upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost - pojmenuje základní lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání a korupci, právní ochranu občanů a majetku včetně nároku na reklamaci - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole, soužití mezi chlapci a dívkami, soužití v rodině, v obci	-Soužití lidí – mezilidské vztahy, obchod, firmy, společný „evropský dům“ -Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku -Vlastnictví - Kultura - Základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy životního prostředí
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Multikulturalita	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
- vysvětlí současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků	Obrazy z novějších českých dějin od nástupu Habsburků až po Sametovou revoluci

- porovná a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - uvede významné osobnosti českých dějin a umí je zařadit do příslušného období - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	
--	--

4. 4. 3. Přírodověda

Přírodověda jako syntetický předmět opírající se o vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů je svým pojetím zaměřena na to, aby v procesu výuky žáci získávali takové vědomosti a dovednosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jím utvořený svět.

Žáci postupně získávají základní vědomosti o Zemi, člověku a technice. Poznávají základní jevy a vztahy v přírodě, souvislosti mezi organismy a prostředím, mezi organismy navzájem a mezi člověkem a ostatní biosférou.

Postupně se rozvíjí schopnost žáků samostatně poznávat, pozorovat, zkoumat přírodu a řešit přiměřeně náročné úkoly a problémy.

Přírodověda pomáhá žákům utvářet si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života i k ochraně životního prostředí jako celku.

Přírodověda se vyučuje ve 4. roč. po jedné hodině týdně a v 5. roč. po dvou hodinách týdně. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do dvou celků – Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Součástí výuky je exkurze do planetária.

Při výuce předmětu se realizují části těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie v Přírodovědě

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení:

- volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků
- vysvětlujeme smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky – samostatné práce, referáty, práce ve skupinách
- klademe důraz na čtení s porozuměním, učíme žáky orientovat se v různých typech textů i v jiných informačních zdrojích odborných textů, učíme žáky nacházet v těchto zdrojích odpovědi na konkrétní otázky
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu
- vedeme žáky k vlastní organizaci učení, věnujeme pozornost kladení otevřených otázek, povzbuzujeme žáky k jejich dotazům
- vedeme žáky k sebehodnocení a zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání v oblasti životního prostředí, hodnotíme individuální pokrok v učení jednotlivých žáků
- připravujeme žáky na účast v soutěžích - školní soutěže
- umožňujeme žákům uplatnit jejich tvořivost a fantazii

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení, hodnotit různá řešení, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor
- problémové úlohy zaměřujeme na praktické situace z každodenního života
- učíme žáky rozpoznat problémové situace ve škole i mimo ni, žáci vědí, že v případě nesnáží se mohou obrátit i na pedagoga (zejména problémy spojené s obsahem předmětu –

jedovaté houby a rostliny, chování ke zvířatům, zásady první pomoci, zdraví životní styl, problematika životního prostředí)

- učíme žáky hledat různé varianty řešení problémů a odpovědnosti za své rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

- soustavně rozvíjíme slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu

- utváříme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu; schopnost respektovat při komunikaci druhého

- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků

- dovednost komunikovat rozvíjíme ve výuce i mimo ni – prezentace žákovských prací, referátů ; skupinové prezentace; besedy;

- dovednost komunikovat přes internet považujeme za nezbytnou součást gramotnosti člověka dnešní doby

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě

- rozvíjíme klima přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty mezi žáky navzájem i mezi žáky a dalšími složkami životního prostředí

- soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování, vychováváme k úctě k dospělým i starším občanům

- podporujeme u žáků samostatnost, sebedůvěru, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení, cíleně pěstujeme jejich samostatné rozhodování

- učíme žáky respektovat jednotlivé složky přírody, být tolerantní a ohleduplný k všem složkám přírody

- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch

- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, učíme je rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce ostatních

Kompetence občanské:

- žáci mají prostor se podílet na vytváření pravidel chování v hodinách přírodovědy, upevňujeme v žácích potřebu dodržovat daná pravidla jako základ fungování demokratické společnosti

- nacvičujeme s žáky modelové situace, jak zvládat zásady první pomoci

- respektujeme a vedeme žáky k respektování všech složek životního prostředí

- prostřednictvím projektů a besed s odborníky se snažíme předcházet rizikovému chování žáků a vedeme je k větší odpovědnosti za vlastní zdraví i způsob života, za život kolem nich a péči o životní prostředí

- prostřednictvím exkurzí, vycházek a následných besed v hodinách žáci získávají pozitivní přístup k přírodnímu dědictví naší vlasti a ochraně životního prostředí

- učíme žáky chápat příčiny a následky poškozování životního prostředí, orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody, účastnit se ochrany životního prostředí

- vedeme žáky k otevřené diskusi, k vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za splnění úkol

- nabízíme různé doplňkové práce, aby se žák mohl vzdělávat v oblasti, která bude prospěšná pro jeho budoucí život a podporujeme tak žáky k dalšímu rozvíjení pracovních kompetencí

- vedeme žáky k chování s ohledem na udržitelný rozvoj a k aktivnímu podílu na ochraně životního prostředí

Klíčové kompetence realizované v předmětu Přírodověda

Kompetence k učení

- umožnit žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- získávat informace o přírodě, učit se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
- orientace v dostupných zdrojích informací
- plánování a rozdělovat informace
- popsat a vysvětlit pracovní postup
- sdělovat své názory, poznatky

Kompetence k řešení problémů

- zařazovat metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- vyhledat informace, které vedou ke zvládnutí nebo rozšíření učiva
- dané problémy řešit v kolektivu, mít ohleduplný přístup k ostatním účastníkům
- přijímat názory jiných, diskutovat o nich, hledat společné řešení

Kompetence komunikativní

- používat správnou terminologii
- rozšiřovat slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- učit se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných
- používat verbálních i neverbálních projevů, schopnost je vysílat i přijímat

Kompetence sociální a personální

- zadávat úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- pracovat ve skupině, učit se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektovat názory a zkušenosti druhých
- poskytnout pomoc nebo oni požádat

Kompetence občanské

- budovat u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- dodržování pravidel slušného chování
- poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učit se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
- umožnit každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- umožnit žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vést žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- vést žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- utvářet si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- samostatně pracovat s odborným textem, výukovým programem na PC

4. ROČNÍK

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
- objevuje a zjišťuje propojenost živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody - nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - poznává základní projevy života na konkrétních organismech - třídí organismy s použitím klíčů a atlasů - založí jednoduchý pokus - vyhodnotí a vysvětlí jeho výsledky - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě - rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - zněří délku předmětu pomocí měřidla - změří hmotnost tělesa na vahách - změří objem kapalin odměrným válcem - změří teplotu vzduchu, vody teploměrem ve °C - zhodnotí aktivity člověka znečišťující vodu a ovzduší - zkoumá základní společenství ve vybraných lokalitách regionu - zdůvodní vzájemné vztahy mezi organismy, nachází shody a rozdíly v přizpůsobování se organismů prostředí - vysvětlí závislost s rozdělením času a střídání ročních období na postavení Země ve vesmíru - využívá v praxi umění zacházet s kompasem, buzolou, mapou - popíše některé změny v přírodě, k nimž dochází v průběhu dne i roku	Rostliny, houby, živočichové - základní životní projevy a znaky, způsob života, výživa, stavba těla, význam v přírodě a pro člověka. Nerosty, horniny, půda Voda, vzduch- význam, vlastnosti. Oběh vody v přírodě - vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život. Základní společenství- les, pole, sad, potok, rybník Ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody. (ochrana čl. za mimořádných situací, pomoc starším) Střídání dne a noci, ročních období. Orientace na mapě

5. ROČNÍK

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
- objevuje a zjišťuje propojenost živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím	Výskyt a charakteristika živočišných rostlinných druhů v závislosti na prostředí. Krajinné typy, podnebné pásy. Výroba papíru, skla, energií. Ochrana životního prostředí, ekologie, třídění

- charakterizuje podnebí ČR - porovnává základní projevy života na konkrétních organismech - třídí organismy s použitím klíčů a atlasů - založí jednoduchý pokus - vyhodnotí a vysvětlí jeho výsledky - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s časem	odpadu. Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi Základní podmínky života na Zemi – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam podnebí a počasí Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období, hvězdy a souhvězdí, Měsíc a jeho podoby
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
- používá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkčních orgánů a soustav k podpoře vlastního zdraví a způsobu života - etapy lidského života - rozlišuje jednotlivé etapy lid. života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození - účelně plánuje čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a preventivní ochranou - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožení zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - předvede v modelových situacích odmítání návykových látek - ošetří drobná poranění - rozezná život ohrožující zranění	Lidské tělo Péče o zdraví Denní režim; vhodná a nevhodná místa pro hru Péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin vhodná skladba stravy, pitný režim Osobní bezpečí, krizové situace – bezpečné chování v krizových situacích; mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení Bezpečné chování v silničním provozu Návykové látky a zdraví, osobní bezpečí. Drogy, šikana, týrání, zneužívání. Média, gamblerství Drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních,

- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví - sexuální chování - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku - vysvětlí rozdíl mezi podnebím a počasím - charakterizuje podnebí ČR	osobní, intimní a duševní hygiena Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

4.5. Člověk a společnost

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obsah oblasti je vyučován v předmětech Dějepis a Výchova k občanství.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu

- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientace v problematice peněz a cena k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

4. 5. 1. Dějepis

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních

Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-9. ročníku 2 hodiny týdně. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do následujících celků – Člověk v dějinách, Počátky lidské společnosti, Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury, Křesťanství a středověká Evropa, Objevy a dobývání, počátky nové doby, Modernizace společnosti, Moderní doba a Rozdělený a integrující svět.

Předmět dějepisu navazuje na druhém stupni ZŠ na vlastivědu a prvouku, které jsou vyučovány na prvním stupni.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepisu směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí
- chápání pozitivního hodnotového systému

Při výuce předmětu se realizují části těchto průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie v Dějepise

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení:

- volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků
- vysvětlujeme smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky – samostatné práce, referáty, práce ve skupinách, projekty v rámci některých historických období
- klademe důraz na čtení s porozuměním, učíme žáky orientovat se v různých typech odborných i historických textů i v jiných informačních zdrojích (masmédiu)
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, tabulkám, diagramům
- k získávání a prohlubování znalostí žáků využíváme výukový software a audiovizuální techniku
- vedeme žáky k vlastní organizaci učení, věnujeme pozornost kladení otevřených otázek, povzbuzujeme žáky k jejich dotazům
- vedeme žáky k sebehodnocení a zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání, hodnotíme individuální pokrok v učení jednotlivých žáků
- připravujeme žáky na účast v soutěžích - školní a oblastní olympiády z dějepisu, aj. tak, aby každý žák mohl zažít úspěch podle svých schopností a zájmů
- umožňujeme žákům uplatnit jejich tvořivost a fantazii při výuce

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, hodnotit různá řešení, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor
- učíme žáky hledat různé varianty řešení problémů
- učíme žáky hledat paralely a srovnávat historii a současnost

Kompetence komunikativní:

- soustavně rozvíjíme slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- utváříme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu; schopnost respektovat při komunikaci druhého
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- dovednost komunikovat rozvíjíme ve výuce i mimo ni – prezentace žákovských prací, referátů; skupinové prezentace; besedy; olympiády jednotlivých předmětů; spolupráce s různými institucemi
- dovednost komunikovat přes internet považujeme za nezbytnou součást gramotnosti člověka dnešní doby

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě
- rozvíjíme klima přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty mezi žáky navzájem i mezi žáky, učiteli a ostatními zaměstnanci školy
- soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování, vychováváme k úctě k dospělým i starším občanům
- podporujeme u žáků samostatnost, sebedůvěru, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení, cíleně pěstujeme jejich samostatné rozhodování
- učíme žáky respektovat různá sociální postavení jedinců, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch

- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, učíme je rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce ostatních

Kompetence občanské:

- žáci mají prostor se podílet na vytváření pravidel chování v hodinách dějepisu, upevňujeme v žácích potřebu dodržovat daná pravidla jako základ fungování demokratické společnosti
- respektujeme a vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi žáky
- prostřednictvím exkurzí, školních výletů, vycházek a následných besed v hodinách žáci získávají pozitivní přístup k uměleckým dílům, kulturnímu a historickému dědictví naší vlasti
- učíme žáky chápat příčiny a následky poškozování životního prostředí, orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody, účastnit se ochrany životního prostředí z hlediska historického vývoje
- vedeme žáky k otevřené diskusi, k vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za splněný úkol
- nabízíme různé možnosti rozšiřujících prací, aby se žák mohl vzdělávat v oblasti, která bude prospěšná pro jeho budoucí život a podporujeme tak žáky k dalšímu rozvíjení pracovních kompetencí
- zařazujeme vhodně do výuky problematiku volby povolání v průběhu celé školní docházky
- vedeme žáky k chování s ohledem na udržení historických a kulturních tradic a památek

Klíčové kompetence realizované v předmětu Dějepis

Umožňují osvojit si strategii učení a získat motivaci pro celoživotní vzdělávání. Umožňují zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu, využívat je k dalšímu učení.

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení systematizace je efektivně využívá v procesu učení a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje se výstižně, kultivovaně v ústním a písemném projevu
- zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor, rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů

Kompetence občanské

- respektuje druhé lidi, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen se vcítit do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky a využívá svých znalostí v běžné praxi.

- poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti
- využívat poznatky z jiných oblastí
- pracovat s odbornými texty
- samostatně pracovat s odborným textem, výukovým programem na PC
- aplikovat vzájemné souvislosti, mezipředmětové vztahy
- vyhledávat souvislosti

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů
- zobecňovat a aplikovat poznatky v různých oblastech života
- vyhledávat informace vhodné k řešení problémů žáků
- vyhledat informace, které vedou ke zvládnutí učiva
- propojovat získané vědomosti mezi jednotlivými předměty, mezipředmětová aplikace
- tolerovat odlišné názory a dokázat o nich diskutovat
- diskutovat na daný problém, vnáší své názory, myšlenky, postoje
- obhájit svůj názor, předkládá vhodné argumenty
- stanovit postupy při kontrole - zpětná vazba
- dané problémy řešit v kolektivu, mít ohleduplný přístup k ostatním účastníkům
- přijímat názory jiných, diskutovat o nich, hledat společné řešení
- obhajovat své myšlenky

Kompetence sociální a personální

- dovednost kooperace činnostech
- schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- přijetí nové role v pracovní skupině
- tolerovat odlišné názory a diskutovat o nich
- problémy řešit v kolektivu, mít ohled k ostatním
- přijímat názory jiných, naslouchat názoru druhých
- poskytnout pomoc nebo o ni požádat

6. ROČNÍK

ČLOVĚK V DĚJINÁCH	
výstupy	učivo
- uvede konkrétní příklady potřeby dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací - pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány zdroje informací - orientuje se na časové ose a historické mapě - řadí hlavní epochy v chronologickém sledu	Úvod do studia dějepisu.
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
- vysvětlí charakteristiku Darwinovy teorie na vznik světa a člověka - porovná jej s dalšími teoriemi - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Pravěk, starší doba kamenná. Neolitická revoluce, rodová společnost, období kovů (bronz, železo).

- objasní význam živočišného a rostlinného hospodaření - objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost - rozliší jednotlivé etapy vývoje lidstva, objasní dobu neolitickou a období kovů. - orientuje se v popisech pravěkého osídlení v Evropě a u nás.	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY	
výstupy	učivo
- vysvětlí vliv přírodních poměrů na vývoj starověkých států - rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek jako součástí světového dědictví - demonstruje na jednotlivých příkladech přínos staroorintálních kultur - uvede přínos antické kultury a antických osobností pro rozvoj evropské civilizace - objasní vznik křesťanství - porovná formy vlády a postavení jednotlivých skupin obyvatel v jednotlivých státech - vysvětlí podstatu athénské demokracie - uvede obecné znaky hospodářského, společenského, kulturního a náboženského vývoje. - objasní úlohu bájí, pověstí a náboženství v životě Řeků, vysvětlí jejich vliv na vývoj evropské civilizace. - orientuje se v přírodních poměrech a vysvětlí jejich vliv na vývoj římské společnosti - vysvětlí rozdíly mezi dobou královskou a obdobím republiky. - orientuje se v období římského císařství, objasní aspekty vývoje s ohledem na minulé společenská zřízení. - vysvětlí podstatu a význam křesťanství - objasní vliv římské kultury na evropskou civilizaci. - orientuje se v díle významných osobností, vysvětlí význam jejich odkazu pro současnost	Staroorintální despocie Starověké Řecko a Řím Naše země a střední Evropa ve starověku, styky s antickým světem

7. ROČNÍK

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA	
výstupy	učivo
- popíše osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše. - popíše podstatnou změnu evropské situace nastalé v závislosti na christianizaci a vzniku nových států - charakterizuje první státní útvary. - objasní strukturu státních útvarů na našem území - orientuje se v problematice konstituování středověkých feudálních států - objasní situaci Velkomoravské říše - rozliší a vysvětlí významná období vývoje českého státu - vymezí úlohu křesťanství a církve ve středověku, konflikty vně i uvnitř církve - charakterizuje význam křížových výprav - objasní hospodářskou situaci středověkých hospodářských jednotek - vysvětlí strukturu středověké společnosti - objasní vládu posledních Přemyslovců - vysvětlí základní znaky románské a gotické kultury - objasní období vlády Karla IV	Byzantská říše, franská říše, křesťanství, církev. Vytvoření středověké Evropy. Sámská říše, Velká Morava, počátky českého státu. Nájezdy vikingů. Vznik středověké Anglie a Francie. Křížové výpravy. Český stát. Románská kultura. Život zemědělců, vznik středověkých měst, kolonizace. Poslední Přemyslovci. Stoletá válka. Gotická kultura. Vláda Karla IV. Předsudkové Čechy, úloha církve.
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY	
výstupy	učivo
- vysvětlí vývoj předhusitské společnosti a husitského hnutí - rozliší různé názory na význam husitství - vysvětlí období vlády Jiřího z Poděbrad a vlády Jagellovců - charakterizuje pozdně gotickou a renesanční kulturu, objasní základní znaky. - orientuje se v rozdílech pojmů humanismus a renesance. - vysvětlí znovuoživení antického ideálu člověka, nové myšlenky požadující reformu církve - orientuje se ve vývoji v jednotlivých částech Evropy - porovná vývoj v Evropě a ostatních částech světa - popíše hlavní objevné cesty, vysvětlí jejich význam - objasní postavení českých zemí v	Mistr Jan Hus, reformační hnutí. Husitská revoluce a její význam. Výsledky husitské revoluce. Vláda Jiřího z Poděbrad. Renesance a humanismus. Pokrok ve výrobě a obchodu. Příčiny a důsledky zámořských objevů. Zámořské objevy. Habsburkové a české stavovské povstání. Třicetiletá válka.

habsburské monarchii - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie , parlamentismus	
---	--

8. ROČNÍK

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
- objasní pojmy feudalismus a kapitalismus, vysvětlí rozdílné momenty - porovná vývoj v jednotlivých částech Evropy - vysvětlí základní rozdíly v činnosti cechovní dílny a manufaktury - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální a politické změny ve vybraných zemích a u nás - objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých struktur v Evropě a u nás - orientuje se v kulturních a hospodářských změnách v Evropě v 17. a 18. století - vysvětlí vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní vývoj našich zemí a ostatních částí Evropy - aplikuje výsledky francouzské revoluce na vývoj v evropských zemích - pracuje s fakty o osobnosti Napoleona Bonaparta - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných států Evropy - popíše uspořádání Evropy po vídeňském kongresu - vysvětlí průběh a výsledky revoluce 1848-49 v našich zemích - orientuje se v pojmu Jaro národů - objasní postavení českých zemí v Rakousko-Uhersku - vysvětlí hlavní cíle české politiky - orientuje se v příčinách a průběhu 1. světové války uvede a objasní důsledky 1. světové války pro naše země a utváření Evropy	Počátky kapitalismu v Anglii. Anglie před revolucí. Anglická revoluce. Manufakturní výroba. Počátky průmyslové revoluce. Francie Ludvíka XIV. Habsburská monarchie po třicetileté válce. Osvícenský absolutismus Marie Terezie a Josefa II. Boj anglických osad za nezávislost. Vznik a budování USA. Francouzská revoluce. Doba Napoleona Bonaparta. Habsburská monarchie v 1. polovině 19. století. České národní obrození. Revoluční rok 1848. České národní hnutí. Občanská válka v USA. Rakousko-uherské vyrovnání. Dualismus. Rusko-japonská válka. Ruská revoluce 1905.
MODERNÍ DOBA	
výstupy	učivo

- orientuje se v příčinách a průběhu 1. světové války - uvede a objasní důsledky 1. světové války pro naše země a utváření Evropy	První světová válka. Konec 1. světové války, rozpad Rakousko-Uherska. Vznik ČSR a nástupnických států.
--	--

9. ROČNÍK

MODERNÍ DOBA	
výstupy	učivo
- demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a důsledky tohoto zneužití na příkladech - orientuje se ve vývoji v ČSR, v Evropě a ve světě v 20. a 30. letech 20. století - vysvětlí vývoj v ČSR do začátku druhé světové války - rozpozná klady a nedostatky demokracie - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy - vysvětlí nástup totalit v ekonomických a politických souvislostech - rozpozná destruktivní charakter bolševismu, fašismu, nacismu - vyloží na příkladech antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech - orientuje se ve vnitřních sociálních, politických, kulturních a hospodářských otázkách ČSR - popíše nejdůležitější boje různých válčiček 2. světové války - vysvětlí důležitost otevření západní fronty pro konečný výsledek 2. světové války - pracuje s pojmy holocaust, rasismus, koncentrační tábor - uvede významné boje v Evropě a ve světě na konci 2. světové války - charakterizuje významné boje na našem území	První světová válka – shrnutí. Vznik ČSR. Světová hospodářská krize. Fašismus a nacismus. Mnichovská dohoda. Vznik 2. světové války, obsazování Evropy hitlerovským Německem. Průběh 2. světové války ve světě a u nás. Heydrichiáda. Východní fronta. Africké tažení. Invaze v Normandii Beseda o holocaustu, památník Terezín Konec a výsledky 2. světové války
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané	
ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT	
výstupy	učivo
- objasní výsledky boje demokratických sil	Vývoj ČSR v letech 1945/46; 1946-1948;

proti totalitním režimům u nás a ve světě - vysvětlí vývoj ČSR v letech 1945 – 1948 - orientuje se v problematice vzniku totalitních režimů ve světě a u nás - rozliší vývoj v Československu v období totality a po pádu komunistického totalitního režimu - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa , uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí mocenské a politické důvody euroatlantické spolupráce v hospodářství a vojenství - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa - popíše nejdůležitější etapy vývoje ČSR a ČSSR s důrazem na rok 1968 a 1989 - zhodnotí důležitost integrace ČR a střední Evropy do EU a NATO - orientuje se v kulturním světě 2. poloviny 20. století s poukazem na předchozí vlivy - orientuje se v dějinách 20. století s důrazem na národní dějiny	padesátá léta. Studená válka. Vývoj ČSR a ČSSR 1948 – 1967. Pražské jaro 68, 21. srpen, okupace. Normalizace. Rozklad totality. Revoluce 1989. Vývoj od vzniku ČR ke vstupu do EU. Opakování učiva 9. ročníku.
---	---

4. 5. 2. Výchova k občanství

Předmět Výchova k občanství, zařazený na druhém stupni základní školy, vybavuje žáka vědomostmi a dovednostmi potřebnými pro aktivní zapojení do života společnosti.

Vzdělání seznamuje žáka s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu.

Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Důležitou součástí vzdělání je také prevence rasistických a xenofobních postojů, výchova k toleranci, respektování lidských práv a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Do předmětu jsou integrovány tematický okruh Svět práce ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Svět práce je integrován do učiva 8. a 9. ročníku.

Předmět výchova k občanství se bude vyučovat v časové dotaci jedné hodiny týdně v šestém, sedmém, osmém a devátém ročníku.

Výuka navazuje na učivo probírané na 1. stupni v předmětech Vlastivěda, Přírodověda a Prvouka.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do následujících celků – Člověk ve společnosti, Stát a právo, Stát a hospodářství, Mezinárodní vztahy, globální svět a Člověk jako jedinec.

Při výuce předmětu se realizují části těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie ve Výchově k občanství

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení:

- volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků
- vysvětlujeme smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky – samostatné práce, referáty, práce ve skupinách
- klademe důraz na čtení s porozuměním, učíme žáky orientovat se v různých typech textů i v jiných informačních zdrojích (massmédia)
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, tabulkám, diagramům
- k získávání a prohlubování znalostí žáků využíváme na 2.stupni audiovizuální techniku, vedeme je k tomu, aby se uměli orientovat na internetových stránkách zaměřených na volbu povolání
- vedeme žáky k vlastní organizaci učení, věnujeme pozornost kladení otevřených otázek, povzbuzujeme žáky k jejich dotazům
- vedeme žáky k sebehodnocení a zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání, hodnotíme individuální pokrok v učení jednotlivých žáků
- umožňujeme žákům uplatnit jejich tvořivost a fantazii

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení, hodnotit různá řešení, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor
- problémové úlohy zaměřujeme na praktické situace z každodenního života, vedeme žáky ke kritickému pohledu na události z domova i světa
- rozšířením výuky vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie na 1. i 2. stupni vedeme žáky k racionálnímu využívání PC, materiálně technické vybavení školy v oblasti výpočetní techniky umožňuje žákům nadstandartně využívat audiovizuální techniku – práce s výukovými a počítačovými programy, s internetem, interaktivní tabulí, prezentace prací žáků
- učíme žáky rozpoznat problémové situace ve škole i mimo ni, žáci vědí, že v případě nesnázi se mohou obrátit i na pedagoga (individuální pohovory, třídnické hodiny, konzultace s výchovným poradcem, s preventistou sociálně patologických jevů)
- učíme žáky hledat různé varianty řešení problémů a odpovědnosti za své rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

- soustavně rozvíjíme slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- utváříme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu; schopnost respektovat při komunikaci druhého
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- dovednost komunikovat rozvíjíme ve výuce i mimo ni – prezentace žákovských prací, referátů ; skupinové prezentace; besedy; spolupráce s různými institucemi
- dovednost komunikovat přes internet považujeme za nezbytnou součást gramotnosti člověka dnešní doby

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě
- rozvíjíme klima přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty mezi žáky navzájem i mezi žáky, učiteli a ostatními zaměstnanci školy, k uvědomění si vlastní životní role v různých společenských skupinách
- soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování, vychováváme k úctě k dospělým i starším občanům
- podporujeme u žáků samostatnost, sebedůvěru, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení, cíleně pěstujeme jejich samostatné rozhodování
- učíme žáky respektovat různá sociální postavení jedinců, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch
- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, učíme je rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce ostatních
- pomáháme žákům-cizincům zapojit se do běžného vzdělávání naší školy

Kompetence občanské:

- upevňujeme v žácích potřebu dodržovat daná pravidla jako základ fungování demokratické společnosti
- v hodinách Výchovy k občanství žáci řeší modelové situace, jak zvládat konflikt, bránit se proti násilí, pomáhat slabšímu, nacvičují jednání v situacích, které ohrožují zdraví nebo život člověka

- respektujeme a vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi žáky
- prostřednictvím projektů a besed s odborníky se snažíme předcházet rizikovému chování dospívajících a vedeme žáky k větší odpovědnosti za vlastní zdraví i způsob života
- prostřednictvím exkurzí, besed (firmy, Úřad práce) se žáci seznamují s různými profesemi, získávají vědomosti potřebné k orientaci na trhu práce
- učíme žáky chápat příčiny a následky poškozování životního prostředí, orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody, účastnit se ochrany životního prostředí
- vedeme žáky k otevřené diskusi, k vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za splněný úkol
- zařazujeme vhodně do výuky problematiku volby povolání v průběhu celé školní docházky
- nabízíme pomoc při volbě vhodného povolání vypracovanou poradenskou činností, každoročně pořádáme informační burzu nabídky středních škol a odborných učilišť v prostorách školy
- výuka je doplňována o odborné přednášky a exkurze do místních podniků
- organizujeme návštěvy a besedy s pracovníky Úřadu práce v Chomutově
- vedeme žáky k chování s ohledem na udržitelný rozvoj a k aktivnímu podílu na ochraně životního prostředí
- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili svůj díl odpovědnosti za své uplatnění na trhu práce

Klíčové kompetence realizované v předmětu Výchova k občanství

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- získané informace si dává do souvislostí
- snaží se poznávat, využívat a rozvíjet vlastní možnosti

Kompetence k řešení problémů

- učí se řešit konkrétní životní situace

Kompetence komunikativní

- snaží se souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění
- učí se aktivnímu naslouchání
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- chápe význam týmové práce a postavení samostatné práce
- uvědomuje si svou roli v různých skupinách
- seznamuje se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se diskutovat

Kompetence občanské

- poznává základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- poznává naše kulturní tradice a historické dědictví a uvědomuje si nutnost je chránit
- respektuje přesvědčení druhých lidí a váží si jejich vnitřních hodnot
- nachází nenásilné cesty k řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

- nachází způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj

- orientuje se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci
- chápe cíl a riziko podnikání
- uvědomuje si svůj díl odpovědnosti za své budoucí uplatnění na trhu práce

6. ROČNÍK

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	-naše škola, -naše obec, region, kraj -kulturní život
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti,	-rozpočet

7. ROČNÍK

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- lidská setkání - vztahy mezi lidmi

- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- majetek, vlastnictví
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
- rozlišuje různé typy a formy státu, na příkladech porovná jejich znaky - vyloží smysl voleb do zastupitelstev a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	-právní základy státu -státní správa a samospráva -principy demokracie - lidská práva
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	
výstupy	učivo
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- svět kolem nás

pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Princip sociálního smíru a solidarity VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané	

8. ROČNÍK

ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
výstupy	učivo
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- podobnost a odlišnost lidí - vnitřní svět člověka - osobní rozvoj - volba profesní orientace
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Psychohygiena	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu	- principy tržního hospodářství

ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- právní řád ČR

9. ROČNÍK

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- vztahy mezi lidmi - zásady lidského soužití
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - manželství, vlastnictví, pracovní poměr - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava, pronájem věci ➤ - rozlišuje úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpoznává protiprávní jednání, rozlišuje přestupek a trestný čin a uvede jejich příklady - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	- protiprávní jednání - právo v každodenním životě

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	- peníze - hospodaření - banky a jejich služby - trh práce
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	
výstupy	učivo
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny a možné důsledky - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	- globalizace

4.6. Člověk a příroda

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Vzdělávací obsah oblasti je realizován v předmětech Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování

- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

4. 6. 1. Fyzika

Obsahem vzdělávacího oboru Fyzika je zkoumání převážně přírodních jevů v závislosti se změnami probíhajícími v prostoru a čase – jako je pohyb těles, elektromagnetické a světelné jevy, účinky síly a silových polí, rozpoznávání různých druhů energií a možnosti jejich využití, utváření uceleného pohledu na vesmír a jeho vývoj. Vzdělávací obsah směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili souvislosti mezi jevy probíhajícími v přírodě i možnost pozitivního ovlivňování, které by vedlo k optimálnímu soužití člověka s přírodou.

Při studiu tohoto předmětu se předpokládá, že žák zvládl očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se zjevným zaměřením na tematický celek „Rozmanitosti přírody“. Obzvláště je důležité, aby uměl pracovat s jednoduchými pomůckami, dokázal vyhodnocovat zjištěné poznatky. Uměl se prosadit v týmové práci tak, aby nepotlačoval činnost ostatních členů týmu a zároveň do výsledku uměl zařadit to, v čem vyniká.

Při studiu Fyziky se rozvíjí osobnostní a sociální výchova žáka. Především schopnost soustředit se, samostatně i ve skupině řešit problém, získávat dovednosti formou práce ve skupinách i samostatně, schopnost podílet se na výsledku, ocenit činnost ostatních.

Vyučovací předmět Fyzika je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku. V 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně.

Vzdělávací obsah oblasti je na 2. stupni rozdělen do sedmi tematických okruhů: látky a tělesa, pohyb těles, mechanické vlastnosti tekutin, energie, zvukové děje, elektromagnetické a světelné děje, vesmír.

Výuka probíhá v odborné pracovní fyziky, PC učebnách. V hodinách je kladen hlavní důraz na vytváření žádoucích žákovských kompetencí jako jsou: hledání informací, naučit se přemýšlet, pojmenovat problém, umět se vyjadřovat k problematice, používat mezipředmětové souvislosti a vlastní zkušenosti.

Klíčové kompetence realizované v předmětu Fyzika

Kompetence k učení

- pracuje s nejrůznějšími zdroji informací
- třídí, vyhodnocuje a ověřuje informace a vytváří si kritický pohled na zdroje informací
- objevuje podobnost vztahů, které ho vedou k samostatnému nalézání souvislostí

- využívá denní reality z fyzikálního pohledu a rozšiřuje si obzor o znalosti a dovednosti technické a fyzikální
- podněcuje svou vlastní zvědavost

Kompetence k řešení problému

- je schopen řešit problémové situace a strukturovat problém
- odlišuje podstatné od nepodstatného
- uplatňuje základní logické (myšlenkové) operace
- odhaduje, hádá výsledek, vytváří si představu o rozměru kterékoli (fyzikální) situace
- hledá rozdílné způsoby řešení problému
- hledá souvislosti s již vyřešenými problémy
- vytváří zjednodušený model reálné situace
- ověřuje správnost řešení
- hodnotí a je zodpovědný za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- je schopen neemotivně komunikovat
- zapojuje se do diskuse odbornějšího charakteru
- používá vhodnou terminologii pro vyjádření svých myšlenek
- dokáže přijmout jiný názor v případě „utlučení argumenty“
- fyzikální diskusi vnímá jako řešení problémů a objevování souvislostí, ne jako ohrožování své pravdy

Kompetence sociální a personální

- je schopen spolupracovat ve skupinách
- chápe efektivitu spolupráce
- je zodpovědný za svou roli – důvěřuje a je mu důvěřováno

Kompetence občanské

- podle svých možností se chová zodpovědně v případě ohrožení zdraví
- rozlišuje mezi vědeckým názorem a vírou druhých

Kompetence pracovní

- zvyšuje si svou zručnost v rámci fyzikálních cvičení při používání různých pomůcek a přístrojů (měřidel)
- dbá na dodržování pravidel odborné pracovny, a tím na svou vlastní bezpečnost
- plní pracovní úkoly a dodržuje pracovní postupy

6. ROČNÍK

LÁTKY A TĚLESA, SÍLY, ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE	
výstupy	učivo
- chápe předmět Fyziky a popíše způsob zkoumání Fyziky - vysvětlí rozdíl mezi tělesem a látkou - vysvětlí některé rozdílné vlastnosti skupenství látek pomocí rozdílů v jejich částicové stavbě - uvede příklady využití vlastností látek	skupenství látek souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze - Úvod do předmětu Fyzika

- popíše na konkrétním příkladu z praxe jev – difuze - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - popíše rozdíl mezi atomem, molekulou - na příkladech objasní, kdy dochází k vzájemnému silovému působení těles - na příkladech vysvětlí důležitost působení gravitačního pole Země na život na této planetě - chápe závislost gravitační síly Země na hmotnosti tělesa - chápe a umí použít vzorec pro přímou úměrnost mezi gravitační silou a hmotností těles - změří siloměrem velikost přitažlivé síly Země - vysvětlí rozdíl mezi přírodním a umělým magnetem - chápe souvislost mezi magnetickým polem zobrazeným železnými pilinami v okolí magnetu a magnetickými siločárami - odlišuje na magnetu magnetické póly, netečné pásmo - zmagnetizuje feromagnetickou látku - vysvětlí délku jako vzdálenost dvou bodů - změří rozměry obdélníkové plochy vhodným měřidlem - určí objem tělesa odměrným válcem - změří hmotnost tělesa laboratorními váhami - vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny - umí zvážit těleso na rovníramenných váhách - umí změřit čas digitálními stopkami - převádí jednotky času - umí určit rozdíl teplot z naměřených hodnot - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa - vysvětlí hustotu jako hmotnost částic vyplňující určitý objem (prostor) - určí hustotu pevného tělesa na základě změřených veličin - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při	- Těleso a látka - stavba látek – látky pevné, kapalné a plynné - atom a molekula - částicová stavba látek - Brownův pokus, difuze gravitační pole a gravitační síla - síla jako veličina – základní vlastnosti - vzájemné silové působení částic a těles - gravitační síla a gravitační pole - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností těle - měření síly magnetické pole tyčového magnetu a jeho znázornění - magnety přírodní a umělé - magnetické póly - magnetické pole tyčového magnetu a jeho znázornění - mg. pole Země - magnetizace látky měřené veličiny, značení, jednotky, převody - délka - objem - hmotnost - teplota a její změna - čas - hustota - určení hustoty tělesa pomocí hmotnosti a objemu tělesa - pevného či kapalného - změna objemu pevných, kapalných a plyných těles při změně teploty elektrický obvod - zdroj napětí - spotřebič
--	--

- řešení praktických problémů - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - Umí vysvětlit funkci vypínače, zdroje a spotřebiče - rozumí pojmu elektrický proud jako toku elektronů v jednom směru - chápe pojem uzavřený elektrický obvod - dodržuje pravidla bezpečnosti práce s el. zařízeními a při tom využívá poznatky o vedení el. proudu - vysvětlí jak postupovat při poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem	- spínač - elektrický proud - rozdíl mezi vodičem a izolantem - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
--	--

7. ROČNÍK

POHYB TĚLES, SÍLY, TLAK, MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN	
výstupy	učivo
- rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje nebo je v klidu - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - vysvětlí trajektorii jako křivku popisující průběh pohybu - odliší pohyb podle tvaru trajektorie - odliší pohyb rovnoměrný od pohybu nerovnoměrného - využívá s porozuměním při řešení úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - velikost rychlosti v dané jednotce vyjádří jinou jednotkou rychlosti - umí vypočítat průměrnou rychlost z délky dráhy a doby určitého pohybu - chápe význam tří základních údajů o síle - vysvětlí pojem působíště - vysvětlí pojem směr síly - vysvětlí pojem velikost síly - chápe význam znázornění síly působící na těleso - dokáže spočítat měřítko pro danou zobrazenou sílu - znázorní sílu graficky - určí výslednice sil působících v jedné	pohyb těles - Pohyb tělesa - pohyb a klid tělesa trajektorie a dráha - druhy pohybů rychlost - vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu, průměrná rychlost síla - působení jednoho tělesa na druhé - tři základní údaje o síl - znázornění síly pomocí šipky (vektoru) - určení měřítka síly - skládání sil - rovnováha sil - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - posuvné účinky síly

přímce - rozhodne, zda jsou dvě síly v rovnováze - zdůvodní, proč je v konkrétní situaci těleso v klidu nebo v pohybu, a určí síly působící na těleso - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - předpoví, jaký bude pohyb tělesa nebo změna, když zná sílu nebo výslednici sil, které na těleso působí - předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou těleso působí - výpočtem určuje velikost tlaku, tlakové síly i plochy - navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak - vysvětluje třecí sílu jako sílu působící proti pohybu tělesa - porovná třecí síly působící mezi tělesy při různých tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch - porovná smykové a valivé tření - Chápe a umí přednést Pascalův zákon - vysvětlí na příkladu z praxe princip hydraulického zařízení - vysvětluje důsledky působení gravitační síly Země na kapalinu - výpočtem určuje velikost hydrostatického tlaku - porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny, tlaky ve stejné hloubce různé kapaliny - vysvětluje velikost hydrostatického tlaku jako tlak v kapalině, závisící na hloubce, hustotě kapaliny a gravitačním zrychlení $p = h\rho g$ - chápe důvod, proč a jak působí vztlaková síla - dokáže přednést správné znění Archimedova zákona - předpoví, zda se těleso bude v kapalině potápět, vznášet nebo plovat z analýzy sil působících na těleso v klidné kapalině - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - chápe platnost Archimedova zákona v plynech	tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí třecí síla - smykové tření - ovlivňování velikosti třecí síly v praxi Mechanické vlastnosti tekutin Pascalův zákon – hydraulická zařízení hydrostatický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny Archimédův zákon - vztlaková síla - potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - atmosférický tlak - měření atmosférického tlaku - přetlak a podtlak
--	--

- umí popsat Torricelliho pokus - umí vysvětlit, proč by trubice u vody musela být mnohem delší, než když je použita rtuť - zná některé způsoby měření atmosférického tlaku - chápe pojmy přetlak a podtlak v uzavřené nádobě	
--	--

8. ROČNÍK

ENERGIE, ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE, ZVUKOVÉ DĚJE	
výstupy	učivo
- rozhodne, zda těleso koná mechanickou práci - výpočtem určí mechanickou práci vykonanou silou po určité dráze, po které síla působí (pro případ stálé síly působící rovno běžně se směrem dráhy $W=Fs$) - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - určí, na čem závisí velikost pohybové a polohové energie tělesa - v konkrétních situacích objasní, že změna pohybové nebo polohové energie tělesa je spojena s konáním práce - uvede příklad přeměny energie polohové na pohybovou při puštění tělesa v gravitačním poli Země - uvede příklad přeměny polohové energie vody na pohybovou energii turbíny - popíše, jak teplota tělesa souvisí s rychlostí neuspořádaného pohybu částic tělesa - objasní vnitřní energii tělesa jako energii, která souvisí s energií částic - předvede a vysvětlí, k čemu dochází při tepelné výměně - vysvětluje rozdíl mezi teplem přijatým a odevzdaným - vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou - předvede pokusy na změnu vnitřní energie tělesa konáním práce (např. třením) nebo tepelnou výměnou - rozlišuje a správně používá pojmy teplo a	Energie - mechanická práce - výkon - pohybová energie tělesa - polohová energie tělesa - přeměna pohybové a polohové energie Vnitřní energie. - vnitřní energie tělesa - teplo - změna vnitřní energie tepelnou výměnou - měrná tepelná kapacita látky - určení teplo přijatého a odevzdaného při tepelné výměně (bez změny skupenství) - tepelná výměna prouděním - využití energie slunečního záření Změny skupenství látky. - tání a tuhnutí - vypařování - var - kapalnění - hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny - pístové spalovací motory Elektromagnetické děje - elektrování těles třením - elektrické pole

teplota - zdůvodní na čem závisí teplo přijaté tělesem při tepelné výměně - vyhledá v tabulkách měrnou tepelnou kapacitu některých látek a vysvětlí jejich význam v praxi - určí teplo ze vztahu $Q=mc(t_2-t_1)$ - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů - uvede příklady změn skupenství (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace) z praktického života - v tabulkách nalezne teploty tání látek a rozhodne, v jakém skupenství je těleso dané látky při určité teplotě - popíše případ, který prokazuje zvětšení objemu vody při zmrznutí - na příkladech objasní, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu - vysvětlí rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem - na obrázku objasní činnost pístových spalovacích motorů - jmenuje složení atomu - rozhodne, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat nebo odpuzovat - elektrizuje těleso třením a tento jev vysvětluje - pomocí elektroskopu určuje zda je těleso nabitě - objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích, v elektrolytech a plynu - rozliší vodič a izolant - rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - v zadaném schématu dokáže vyznačit všechna napětí a všechny proudy - změří velikost elektrického napětí a proudu - předpoví změnu proudu v kovovém vodiči při změně napětí mezi konci vodiče - vysvětlí elektrický odpor jako vlastnost vodiče - Dokáže spočítat výsledný odpor sériového a paralelního zapojení odporů	- elektrický náboj - elektroskop - vodič a izolant v elektrickém poli. Elektrický proud - elektrický proud v kovech a vodných roztocích solí a kyselin - elektrické napětí - Ohmův zákon - elektrický odpor - zapojení spotřebičů za sebou - zapojení spotřebičů vedle sebe - reostat - elektrická práce - elektrická energie - výkon elektrického proudu Zvukové děje - zdroje zvuku - šíření zvuku - rychlost šíření zvuku - odraz zvuku na překážce (ozvěna) - ucho jako přijímač zvuku - ochrana před nadměrným hlukem
--	--

- užívá pro výpočet el. veličin (proud, napětí, odpor) Ohmův zákon - rozpozná, podle reálného zapojení i podle schématu zapojení za sebou i vedle sebe - určí výsledný odpor, proud a napětí zapojených spotřebičů za sebou i vedle sebe - určí elektrickou práci vykonanou za určitou dobu pro daný proud a napětí - určí výkon elektrického proudu I ve vodiči mezi jehož konci je napětí U - navrhne možné úspory elektrické energie bytě nebo domě popř. škole - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - chápe kmitání jako zdroj zvuku - uvede příklady dokazující, že rychlost zvuku záleží na prostředí, v němž se zvuk šíří - na příkladu vnímání blesku a hromu porovná rychlost šíření světla a zvuku - zdůvodňuje nutnost ochrany organismu před přílišným hlukem - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	
---	--

9. ROČNÍK

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE, ENERGIE, VESMÍR	
výstupy	učivo
- Zná a umí použít APPR - prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s proudem - určí severní a jižní pól cívky, kterou prochází elektrický proud - prokáže pokusem existenci magnetického pole cívky - vysvětlí princip činnosti elektromotoru - uvede příklady využití elektromotoru - umí prakticky prokázat elmg.indukci - objasní, jak lze měnit magnetické pole cívky - objasní vznik střídavého proudu při otáčení magnetu v blízkosti cívky - využívá prakticky poznatky o působení mag. pole na magnet - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku	Elektromagnetické děje - magnetické pole kolem vodiče, kterým protéká proud - magnetické pole cívky s proudem - elektromagnet - působení magnetického pole na cívku s proudem - elektromotor - elektromagnetická indukce - střídavý proud - generátor střídavého napětí - transformátory. - rozvodná elektrická síť - vedení elektrického proudu v látkách kapalných a plyných - vedení proudu v polovodičích - termistor a fotorezistor - polovodiče typu N a P

s proudem, a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - rozliší stejnosměrný proud od střídavého - vyjmenuje z čeho se skládá transformátor - chápe základní princip a funkci transformátoru - popíše a zdůvodní využití transformátorů v rozvodné elektrické síti - vysvětlí, proč vodič vede elektrický proud a izolant ne - vysvětlí, jak dochází k vedení proudu v elektrolytech - vysvětlí, jak dochází k vedení proudu v plynech - chápe pojem elektrolyza a ionizace - popíše podstatu vzniku blesku a objasní způsob ochrany před ním - zdůvodňuje využívání polovodičových materiálů v moderní technice - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - uvede příklad, jak může vzniknout zkrat - rozpozná bezpečné a nebezpečné zacházení s elektrickými zařízeními - vysvětlí, proč je životu nebezpečné dostat ránu el. proudem - objasní, jak by zajistil první pomoc při úrazu el. proudem - jmenuje základní pravidla pro bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními - vysvětlí rozdíl mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží - využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh - objasní, proč dochází k zatmění Slunce a Měsíce - zná rychlost světla - vysloví zákon odrazu světla - zobrazí graficky obraz předmětu vytvořený různými typy zrcadel a určí jeho vlastnosti - rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda nastane lom od kolmice nebo ke kolmici a využívá	- polovodičové součástky Bezpečnost práce s elektrickými zařízeními - elektrické spotřebiče v domácnosti - ochrana před úrazem elektrickým proudem Světelné děje - světlo a jeho vlastnosti - zákon odrazu světla - odraz světla v rovinném zrcadle - zrcadla dutá i kulová - lom světla - čočky - optické vlastnosti oka - optické přístroje Elektromagnetické vlny a záření - elektromagnetické vlny a záření - vlnová délka a kmitočet - zdroje záření Energie Jaderná energie - atom, atomová jádra - izotopy a nuklidy - radioaktivita - využití jaderného záření - řetězová jaderná reakce - jaderný reaktor - jaderná energetika - ochrana před zářením - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Vesmír - Země a vesmír. - Sluneční soustava - naše Galaxie. - kosmický výzkum
--	---

této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - vysvětlí funkci čočky v lidském oku - vysvětlí, jak lze pomocí čoček odstranit krátkozrakost a dalekozrakost - uvede příklady využití lupy, mikroskopu a dalekohledu - jmenuje rozdílné vlastnosti elektromagnetických vln o různých vlnových délkách a jejich využití v praxi (využití mikrovln, rentgenového záření, rádiových vln) - na obrázku sinusoidy znázorní a vysvětlí co se rozumí vlnovou délkou - zdůvodní, proč je nebezpečné přílišné opalování na Slunci - s využitím získaných poznatků popíše atom - popíše složení jádra atomu, zná význam protonového a nukleonového čísla - vysvětlí pojem radioaktivita jako samovolný rozpad velkých a těžkých jader - uvede druhy radioaktivního záření a porovná jejich vlastnosti - popíše řetězovou reakci a objasní nebezpečí jejího zneužití v jaderných zbraních i možnost využití jaderných elektrárnách - rozumí, k jakým přeměnám dochází v jaderné elektrárně a porovná je s přeměnami v tepelné a vodní elektrárně - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - jmenuje možnosti ochrany před jaderným zářením - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - vyjmenuje planety Sluneční soustavy - vytváří si představu vesmíru jako nekonečného prostoru - uvědomuje“ si relativnost času a pomíjivost	
---	--

4. 6. 2. Chemie

Obsah předmětu Chemie má komplexní charakter. Vzhledem k pokrytí obsahových témat se člení na dvě diametrálně odlišné disciplíny - chemii anorganickou (včetně chemie obecné) a organickou.

Vzdělávací obsah oboru je rozdělen do následujících celků:

8. ROČNÍK - POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE, SMĚSI, ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY, ANORGANICKÉ SLOUČENINY

9. ROČNÍK – OPAKOVÁNÍ, CHEMICKÉ REAKCE, ORGANICKÉ SLOUČENINY, CHEMIE A SPOLEČNOST

V návaznosti na korespondující předměty a jejich obsah je nedílnou součástí nejen oblasti Člověk a příroda, ale zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Návaznost a propustnost je dána především pojetím a obsahem předmětů přírodověda, přírodopis, fyzika a zeměpis.

Žáci postupně získávají základní poznatky z různých oborů chemie, osvojují si dovednosti spojené s experimentální činností ve všech jejích formách a možnostech. Kombinací praktických a teoretických poznatků vyvozují závěry a jsou schopni je aplikovat. Poznávají zásady bezpečnosti práce s chemickými látkami, jsou si vědomi možných rizik.

Předmět má časovou dotaci 2 hodiny v 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá v chemické laboratoři, PC učebnách a v rámci projektů v objektech mimo školu. Významným faktorem je prostoupení klasického způsobu výuky, začleněním laboratorních prací a činností v návazných projektech. Popisovaná oblast se přímo nabízí k využití experimentů, nových postupů, realizaci metodik, námětů, potřeb regionu.

Vyučovací předmět chemie je pojímán jako systém poznatků, činností, kompetencí a postojů, které činí člověka člověkem.

Ve výuce se využívají všechny dostupné prameny a informace. Majoritním faktorem je znalost, pocit, zkušenost

Klíčovým mechanismem je experiment, který umožňuje konfrontaci s náhledem na problém, vytváří prostor pro diskuzi, umožní ověření zvoleného postupu, odhalí příčinu chyb, pomůže eliminovat zdroje chyb a zvolit optimální obecně platné řešení

Při realizaci výuky se klade největší důraz na aplikaci získaných kompetencí, odstranění kumulace balastních informací. Podstatou je schopnost aplikovat získané v běžném životě, a to včetně potřebných návyků a dovedností v celém spektru možných souvislostí.

Při výuce předmětu se realizují části průřezového tématu Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie v Chemii

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení:

- volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků
- vysvětlujeme smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi s důrazem na využití získaných znalostí a dovedností v průběhu dalšího studia v návaznosti na budoucí povolání
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky – samostatné práce, referáty, práce ve skupinách, laboratorní práce, projekty, exkurze
- klademe důraz na čtení s porozuměním, učíme žáky orientovat se v různých typech textů i v jiných informačních zdrojích, vedeme žáky k ověření věrohodnosti informací získaných prostřednictvím internetu s důrazem na informace z odborných webů

- vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, tabulkám, diagramům a vzorcům
- k získávání a prohlubování znalostí žáků využíváme auditovaný výukový software a audiovizuální techniku
- vedeme žáky k vlastní organizaci učení, věnujeme pozornost kladení otevřených otázek, povzbuzujeme žáky k jejich dotazům, k danému tématu nabízíme možnost diskuze
- vedeme žáky k sebehodnocení (práce s chybou) a zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání, hodnotíme individuální pokrok v učení jednotlivých žáků
- připravujeme žáky na účast v soutěžích - školní a oblastní olympiády, tak, aby každý žák mohl zažít úspěch podle svých schopností a zájmů
- umožňujeme žákům uplatnit jejich tvořivost a fantazii nejen při výuce, ale i v rámci souvisejících akcí (exkurze, projekty) s důrazem na maximální bezpečnost a zodpovědnost

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení, hodnotit různá řešení, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor
- problémové úlohy zaměřujeme na praktické situace z každodenního života, zařazujeme globální problematiku
- zařazováním aktuálních témat vedeme žáky k racionálnímu myšlení při hledání postupů a řešení, využívání materiálně technického vybavení školy v oblasti chemie a výpočetní techniky usnadňuje žákům orientaci v dané problematice s důrazem na experiment.
- podporujeme účast našich žáků v celostátním testování vědomostí žáků – přírodovědný Klokán, Chemická olympiáda
- učíme žáky rozpoznat a vyhodnotit problémové situace ve škole i mimo školu, žáci vědí, že se v případě potřeby, nesnáží a nejasností mohou obrátit na pedagoga
- učíme žáky hledat a vyhodnocovat různé varianty řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- soustavně rozvíjíme slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu s důrazem na používání odborné terminologie a nutnosti exaktní formulace
- vedeme žáky k uvědomění si nutnosti a potřeby vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu; k toleranci a respektu při komunikaci
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- dovednost komunikovat rozvíjíme ve výuce i mimo ni – prezentace žákovských prací, referátů, skupinové prezentace v rámci projektů a laboratorních prací, besedy; olympiády
- dovednost komunikovat přes internet považujeme za nezbytnou součást gramotnosti člověka dnešní doby (komunikace s vyučujícím prostřednictvím e-mailu, předávání referátů....)

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě
- rozvíjíme klima přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty mezi žáky navzájem i mezi žáky, učiteli a ostatními zaměstnanci školy
- soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování, vychováváme k úctě k dospělým i starším občanům

- podporujeme u žáků samostatnost, sebedůvěru, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení, cíleně pěstujeme jejich samostatné rozhodování
- učíme žáky respektovat různá sociální postavení jedinců, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch
- vedeme žáky k uvědomění si zodpovědnosti za kolektiv
- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, učíme je rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce ostatních
- pomáháme žákům-cizincům zapojit se do běžného vzdělávání naší školy

Kompetence občanské:

- žáci mají prostor se podílet na vytváření pravidel ve vztahu k průběhu výuky, upevňujeme v žácích potřebu a nutnost dodržovat daná pravidla a zásady vzhledem k požadavkům hygieny a bezpečnosti práce
- v hodinách se žáci seznamují s možným řešením krizových a problémových situací, nacvičují jednání v situacích, které ohrožují zdraví nebo život člověka
- respektujeme a vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi žáky
- prostřednictvím modelových situací se snažíme předcházet rizikovému chování a vedeme žáky k větší odpovědnosti za vlastní zdraví i způsob života
- prostřednictvím exkurzí a následných besed v hodinách žáci získávají pozitivní vztah k přírodnímu a duševnímu dědictví a ochraně životního prostředí
- učíme žáky chápat příčiny a následky poškozování životního prostředí, orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody, podílet se na ochraně životního prostředí
- vedeme žáky k otevřené diskusi, k vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za splnění úkol, za bezpečný průběh experimentu, za dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce
- zařazujeme vhodně do výuky problematiku volby povolání v průběhu výuky předmětu
- vedeme a motivujeme žáky k hledání a konzultaci vlastních postupů
- učíme žáky dodržovat pracovní postup, přesně formulovat a prezentovat výstupy
- výuka je doplňována o odborné přednášky a exkurze do místních podniků
- vedeme žáky k uvědomělému chování s ohledem na udržitelný rozvoj a k aktivnímu podílu na ochraně životního prostředí

Klíčové kompetence realizované v předmětu Chemie

Umožňují osvojit si strategii učení a získat motivaci je pro celoživotní vzdělávání. Vedou k metodologickému poznávání přírodních zákonitostí prostřednictvím pozorování, experimentu a měření. Umožňují zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity, využívat je k dalšímu učení.

Kompetence k učení

- rozvoj schopnosti abstraktního myšlení
- rozvoj logického myšlení řešením problémových úkolů
- plánování a rozdělovat informace
- schopnost uložit a aplikovat poznatky
- orientace v dostupných zdrojích informací
- schopnost stanovit postup práce
- popsat a vysvětlit pracovní postup
- spolupracovat při řešení problémů

- kolektivně řešit problém
- rozlišit podstatné a nepodstatné informace
- posoudit konkrétní a abstraktní informace
- sdělovat své názory, poznatky
- podporovat logiku myšlení, určit podstatu děje
- využívání experimentů v praxi

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- zobecňovat a aplikovat poznatky v různých oblastech života
- logicky vyvozovat a předvídat rozvíjí
- schopnost bádát, objevovat, odhalovat a formulovat problém; hledat různé varianty a postupy jeho řešení.
- reprodukovat a analyzovat poznatky
- vyhledávat informace vhodné k řešení problémů žáků
- vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti, pokusu, informací
- umět hypotézy ověřit, vyvrátit pomocí příkladů a protikladů
- vyhledat informace, které vedou ke zvládnutí učiva
- propojovat získané vědomosti mezi jednotlivými předměty, mezipředmětová aplikace
- tolerovat odlišné názory a dokázat o nich diskutovat
- získané informace uplatňovat v praktickém životě
- diskutovat na daný problém, vnáší své názory, myšlenky, postoje
- obhájit svůj názor, předkládá vhodné argumenty
- stanovit postupy při kontrole - zpětná vazba
- dané problémy řešit v kolektivu, mít ohleduplný přístup k ostatním účastníkům
- přijímat názory jiných, diskutovat o nich, hledat společné řešení
- obhajovat své myšlenky

Kompetence komunikativní

- stručně, přehledně a objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup, výsledky pozorování, měření, experimentů.
- používat verbální i neverbálních projevů, schopnost je vysílat i přijímat
- formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřovat se výstižně, souvisle, kultivovaně v písemném i ústním projevu
- uplatňovat myšlenky, rozvoj slovní zásoby i pomocí vhodné literatury, řečového - -
- vyjadřování v chemické terminologii,
- pojmenovat sled myšlenek, rozumět významu, určit logický sled souvislostí
- zařazovat chemické pojmy do vzájemných vztahů
- diskutovat na daný problém, vnáší své názory, myšlenky, postoje
- obhajovat svůj názor, předkládá vhodné argumenty
- dovede přijímat a naslouchat názory ostatních
- uplatňovat chemickou symboliku
- orientovat se v písemných textech, grafech, tabulkách
- pracovat s legendou, návodem, pracovním postupem
- vyhledávat nejoptimálnější postupy
- orientovat se a dokázat prolínat několika pracovními postupy
- posoudit své výsledky, zdůvodnit postup, přesnost, chybu komentovat
- předávat informace ve skupině, podle možností si uvědomit postavení ve skupině

Kompetence sociální a personální

- dovednost kooperace činnostech
- schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- přijetí nové role v pracovní skupině
- tolerovat odlišné názory a diskutovat o nich
- problémy řešit v kolektivu, mít ohled k ostatním
- přijímat názory jiných, naslouchat názoru druhých
- poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- poznání současných možností rozvoje i zneužití jednotlivých disciplín
- odpovědnost za zachování životního prostředí
- uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti
- respektovat přesvědčení druhých lidí
- vážit si hodnot ostatních
- odmítat hrubé zacházení
- dodržovat normy chování
- dodržovat zákony a společné normy
- chránit svěřený majetek
- poskytovat první pomoc při poranění
- znát zásady poskytování první pomoci
- uvědomovat si své postavení v rámci, školy, třídy, rodiny
- uvědomovat si své začlenění v kolektivu
- rozlišovat situace reálného a nereálného

Kompetence pracovní

- poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti
- používat bezpečně a účinně materiály, nástroje, vybavení
- dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti
- pracovat pečlivě, zodpovědně, dodržovat pracovní návody a postupy
- dodržovat hygienické návyky
- dodržovat všechny bezpečnostní
- vybírat a třídit vhodné zdroje informací
- využívat všech dostupných zdrojů k jejich
- využívat poznatky z jiných oblastí
- aplikovat získané znalosti do reálného života
- aplikovat vzájemné souvislosti, mezipředmětové vztahy
- vyhledávat souvislosti
- analyzovat jevy, posuzovat shodné a rozdílné informace
- vytvářet vlastní hypotézy
- pracovat s odbornými texty
- samostatně pracovat s odborným textem, výukovým programem na PC
- samostatně pracovat s odbornými informacemi
- stanovit pracovní postup a sestavit písemný výstup
- podílet se na jednoduchých projektech

8. ROČNÍK

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	
výstupy	učivo
- objasní pojem přírodní věda a vysvětlí, čím se zabývají základní obory chemie - vysvětlí pojmy – hmota, látka, prvek, sloučenina, směs, pole, těleso, chemická a fyzikální změna, tepelný a elektrický vodič a izolant - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - vysvětlí jednotlivé body řádu laboratoře chemie - používá při práci tabulky, pracuje s tabelovanými hodnotami – t.t. t.v., rozpustnost, hustota, - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - rozlišuje piktogramy - označení nebezpečných látek a objasní jejich význam - objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek	Co je chemie Obory chemie Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, vliv podmínek na skupenství látek, tepelná a elektrická vodivost Pozorování a pokus v chemii Bezpečnost práce v laboratoři Nebezpečné látky Mimořádné události
SMĚSI	
výstupy	učivo
- rozlišuje směsi a chemické látky - vyvodí rozdíl mezi směsí homogenní a heterogenní - uvede základní příklady směsí - vypočítá složení roztoku, připraví prakticky roztok daného složení - používá pojem koncentrace, roztok nasycený, nenasycený, „přesycený“ - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi - vysvětlí princip destilace, usazování, krystalizace a filtrace - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu - popíše zjednodušený princip úpravy pitné vody, čistírny odpadních vod, princip odsolování - vysvětlí pojem atmosféra, ozonová vrstva - popíše složení vzduchu	Směsi Heterogenní směsi Homogenní směsi - roztoky Složení roztoků – hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku Oddělování složek směsí Voda – druhy vod, úprava pitné vody a čistota vody Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva

- vysvětlí pojem ekologie	
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY	
výstupy	učivo
- používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech - popíše stavbu atomu, jeho základní části a částice a jejich náboj - uvede počet částic v atomu - orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti - orientuje se v pojmech skupina, perioda, prvek, izotop, nuklid, radioaktivita, valenční vrstva, elektronegativita, orbital, protonové číslo - uvede základní chemické prvky, jejich český název a značku, - nalezne základní vlastnosti, údaje o výskytu, použití a způsobu výroby vybraných základních prvků - používá získané vědomosti k přípravě vodíku a kyslíku - uvede počet atomů, molekul ze zápisu - určí chemickou vazbu ve sloučenině	Stavba atomu – částicové složení látek Periodický systém Chemické prvky Kovy Nekovy Polokovy Chemický prvek – chemická sloučenina Atomy a molekuly Chemická vazba
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	
ANORGANICKÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - ovládá chemické názvosloví základních oxidů a halogenidů - odvodí chemické názvosloví ostatních zástupců binárních sloučenin – koncovky, kladné a záporné oxidační číslo, funkční skupiny, křížové pravidlo - orientuje se v názvosloví základních hydroxidů a základních kyselin (bezokyslíkatých a kyslíkatých) - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi - vysvětlí pojem kyselost a zásaditost roztoků,	Halogenidy Oxidy Další binární sloučeniny Hydroxidy Kyseliny bezkyslíkaté Kyseliny kyslíkaté Kyselost a zásaditost Indikátory

neutrální látka, pH, indikátor - používá způsoby odvození názvu a vzorce soli	Soli
CHEMICKÉ REAKCE	
výstupy	učivo
- rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, zhodnotí jejich využívání - přečte chemickou rovnici - užívá pojem chemická rovnice, chemické reakce a základní typy chemických reakcí - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu - používá základní výpočty látkového množství, molární hmotnosti a hmotnosti - rozliší základní typy chemických reakcí	Chemická rovnice a reakce Příprava solí

9. ROČNÍK

OPAKOVÁNÍ	
výstupy	učivo
- vysvětlí pojmy a popíše základní částice atomu - rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti - vyjmenuje základní chemické prvky, český název, značka, výskyt a využití - rozliší kovy, nekovy a polokovy - používá způsoby odvození názvu a vzorce u základních anorganických sloučenin - orientuje se v chemickém názvosloví základních oxidů a halogenidů, hydroxidů, kyselin a solí - rozliší pojmy chemická reakce a rovnice, - přečte zápis chemické reakce - rozliší základní typy chemických reakcí	Stavba atomu Periodický systém Chemické prvky Názvosloví anorganických sloučenin Binární sloučeniny Hydroxidy, kyseliny Soli Příprava solí
CHEMICKÉ REAKCE	
výstupy	učivo
- rozliší pojmy exotermní a endotermní - popíše faktory ovlivňující rychlost chemické reakce - přečte chemickou rovnici - s užitím zákona zachování hmotnosti se orientuje ve výpočtu hmotnosti výchozí látky	Chemická reakce Zákon o zachování hmotnosti Chemická rovnice Výpočty z chemických rovnic

nebo produktu - vysvětlí pojmy redukce a oxidace, redukční činidlo, katalyzátor, redoxní reakce - určí změny oxidačních čísel - charakterizuje princip výroby železa a oceli a jejich využití v praxi - popíše korozní prostředí, druhy koroze, způsoby ochrany - orientuje se v pojmech elektrolýza, elektrolyt, katoda a anoda - vysvětlí rozdíl mezi Galvanickým článkem a akumulátorem	Redoxní reakce Výroba surového železa Výroba oceli Koroze Elektrolýza Redoxní děje jako zdroj energie
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
ORGANICKÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - vysvětlí pojem obnovitelný a neobnovitelný zdroj energie a uvede jejich příklady a výhody a nevýhody - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - orientuje se v názvosloví základních uhlovodíků - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - orientuje se v názvosloví základních derivátů uhlovodíků - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů - popíše základní zástupce sacharidů jejich vlastnosti a využití - rozliší tuky podle původu a konzistence, vyjmenuje příklady z praxe - vysvětlí pojem makromolekulární látka, peptid, bílkovina, aminokyselina - uvede základní funkce bílkovin - charakterizuje význam nukleových kyselin, vitamínů, enzymů a hormonů a jejich funkci - vysvětlí pojem biokatalyzátor	Zdroje energie Obnovitelné zdroje energie Neobnovitelné zdroje energie Organická chemie - chemie uhlíku Alkany, Alkeny, Alkyny, sieny.... Areny, Rozvětvené a cyklické uhlovodíky Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty, Alkoholy, Fenoly Aldehydy, Ketony, Karboxylové kyseliny Ostatní deriváty Přírodní látky Sacharidy Tuky Bílkoviny Biokatalyzátory
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

CHEMIE A SPOLEČNOST	
výstupy	učivo
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka - vyhledá složení potravy a základní způsoby konzervace potravin, význam základních kategorií léčiv, návykových látek a nebezpečí jejich požívání - vyhledá významné chemické závody v ČR, základní stavební materiály, pesticidy, hnojiva, čisticí prostředky a mycí prostředky v domácnosti - vysvětlí pojmy doping, droga, havárie - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem - vyhledá základní plasty - vyhledá příklady znečištění ovzduší, půdy, vody a negativní účinky chemických látek na životní prostředí a člověka	Nebezpečí chemie Chemie a výživa Chemie a zdraví Chemie a průmysl Chemie a domácnost Chemie a zemědělství Plasty a syntetická vlákna Chemie a životní prostředí Opakování učiva

4. 6. 3. Přírodopis

Předmět Přírodopis se v rámci oblasti Člověk a příroda zaměří na ucelení představy o vztazích mezi živou a neživou přírodou a spjatosti člověka s přírodou. V rámci předmětu se žáci seznámí s různorodými formami života a naučí se chápat jejich význam v přírodě, získají základní přehled o fungování a vývoji lidského organismu, osvojí si znalosti o stavbě, vývoji a geologických pochodech na Zemi.

Vzdělávací obsah oboru navazuje na předměty Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda a je na 2. stupni rozdělen do osmi oblastí – Obecná biologie a genetika, Biologie hub, Biologie rostlin, Biologie živočichů, Biologie člověka, Neživá příroda, Základy ekologie, Praktické poznávání přírody. Celek Praktické poznávání přírody je začleněn do výuky ostatních oblastí.

Do předmětu je integrována část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví). Tato část je integrována do učiva 8. ročníku. Dotace předmětu Přírodopis byla posílena v 8. ročníku o jednu hodinu, ta je převedena z dotace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu všech ročníků 2. stupně dvěma hodinami týdně.

Žáci se učí poznávat, srovnávat, aplikovat a vyvozovat informace o jednotlivých složkách přírody. Učí se chápat význam jednotlivých složek přírody a vyvozovat důsledky plynoucí z jejich změny. Velký důraz je kladen na začlenění environmentálního myšlení a chování.

Ve výuce se využívají všechny dostupné prameny a informace. Majoritním faktorem je znalost, pocit, zkušenost.....

Při realizaci výuky se klade největší důraz na aplikaci získaných kompetencí, odstranění kumulace balastních informací. Podstatou je schopnost aplikovat získané v běžném životě, a to včetně potřebných návyků a dovedností v celém spektru možných souvislostí.

Při výuce využíváme multimediální pracovní přírodopisu a učebny informatiky, praktické poznávání přírody probíhá v areálu školy či jejím okolí.

Při výuce předmětu se realizují části průřezového tématu Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie v Přírodopise

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení:

- volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků, abychom využili maximálně zájmu o přírodu a životní prostředí
- co nejvíce vycházíme ze znalostí žáků, tyto znalosti rozvíjíme, učíme žáky kombinovat jejich znalosti a nové učivo
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky – laboratorní práce, samostatné práce, referáty, práce ve skupinách, projekty v rámci předmětu
- klademe důraz na čtení odborných textů s porozuměním, učíme žáky orientovat se v různých typech odborných textů i v jiných informačních zdrojích, učíme žáky nacházet v těchto zdrojích odpovědi na konkrétní otázky
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat a srovnávat poznatky různého druhu
- k získávání a prohlubování znalostí žáků využíváme tištěné i elektronické výukové materiály, výukový software a audiovizuální techniku
- věnujeme pozornost kladení otevřených otázek, povzbuzujeme žáky k jejich dotazům a tím rozvíjíme jejich zájem
- vedeme žáky k sebehodnocení a zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání v oblasti životního prostředí, hodnotíme individuální pokrok v učení jednotlivých žáků

- připravujeme žáky na účast v soutěžích - školní a oblastní biologická olympiáda, zdravotnické soutěže, vědomostní a dovednostní soutěže aj. tak, aby každý žák mohl zažít úspěch podle svých schopností a zájmů
- umožňujeme žákům uplatnit jejich tvořivost a fantazii při výuce

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení, hodnotit různá řešení, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor
- problémové úlohy zaměřujeme na praktické situace z každodenního života
- podporujeme účast našich žáků v celostátním testování vědomostí žáků – přírodovědný Klokán
- učíme žáky rozpoznat problémové situace ve škole i mimo ni, žáci vědí, že v případě nesnáží se mohou obrátit i na pedagoga (zejména problémy spojené s obsahem předmětu – jedovaté houby a rostliny, chování ke zvířatům, zásady první pomoci, zdraví životní styl, problematika životního prostředí)
- učíme žáky hledat různé varianty řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- soustavně rozvíjíme odbornou slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- vedeme žáky k psaní protokolů laboratorních prací, kde se učí jasně a srozumitelně formulovat postup, průběh a závěry práce
- utváříme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu; schopnost respektovat při komunikaci druhého
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- dovednost komunikovat rozvíjíme ve výuce i mimo ni – prezentace žákovských prací, referátů; skupinové prezentace; besedy; olympiády jednotlivých předmětů; spolupráce s různými institucemi

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě
- rozvíjíme klima přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty mezi žáky navzájem i mezi žáky a dalšími složkami životního prostředí
- soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování, vychováváme k úctě k životnímu prostředí
- podporujeme u žáků samostatnost, sebedůvěru, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení, cíleně pěstujeme jejich samostatné rozhodování
- učíme žáky respektovat jednotlivé složky přírody, být tolerantní a ohleduplný k všem složkám přírody
- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch
- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, učíme je rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce ostatních

Kompetence občanské:

- žáci mají prostor se podílet na vytváření pravidel chování v hodinách přírodopisu, upevňujeme v žácích potřebu dodržovat daná pravidla jako základ fungování demokratické společnosti
- nacvičujeme s žáky modelové situace, jak zvládat zásady první pomoci
- respektujeme a vedeme žáky k respektování všech složek životního prostředí

- prostřednictvím projektů a besed s odborníky se snažíme předcházet rizikovému chování dospívajících a vedeme žáky k větší odpovědnosti za vlastní zdraví i způsob života, za život kolem nich a péči o životní prostředí
- prostřednictvím exkurzí, vycházek a následných besed v hodinách žáci získávají pozitivní přístup k přírodnímu dědictví naší vlasti a ochraně životního prostředí
- učíme žáky chápat příčiny a následky poškozování životního prostředí, orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody, účastnit se ochrany životního prostředí
- vedeme žáky k otevřené diskusi, k vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za splněný úkol
- vedeme žáky k práci s přírodninami, laboratorní technikou a práci v terénu, vedeme je k psaní protokolů laboratorních prací, kde se učí jasně a srozumitelně formulovat postup, průběh a závěry práce, vedeme je k správnému zpracování údajů a poznatků
- nabízíme různé doplňkové práce, aby se žák mohl vzdělávat v oblasti, která bude prospěšná pro jeho budoucí život a podporujeme tak žáky k dalšímu rozvíjení pracovních kompetencí
- zařazujeme vhodně do výuky problematiku volby povolání v průběhu výuky předmětu, poukazujeme na různé aspekty jednotlivých povolání, které mají souvislost s životním prostředím
- vedeme žáky k chování s ohledem na udržitelný rozvoj a k aktivnímu podílu na ochraně životního prostředí

Klíčové kompetence realizované v předmětu Přírodopis

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace o složkách přírody a přírodních jevech
- srovnává a vyvozuje informace na základě svých znalostí a zkušeností
- aplikuje získané informace o složkách přírody a přírodních jevech
- vysvětlí a používá základní pojmy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

- popíše problém, promyslí a naplánuje způsob jeho řešení, využívá k tomu vlastního úsudku, zkušeností a zdroje informací
- samostatně či ve skupině řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů vhodné postupy
- ověřuje správnost řešení problémů a postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- kriticky myslí, je schopen obhájit a zhodnotit svá řešení problému

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá druhým lidem, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá ke svému rozvoji různé typy informací
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- aktivně spolupracuje při řešení problémů a práci ve skupině

Kompetence sociální a personální

- aktivně a ohleduplně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce ve skupině
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- aktivně přispívá k řešení problému, chápe potřebu spolupracovat s druhými, respektuje a uvažuje o zkušenostech druhých

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení a hodnoty druhých
- dodržuje zásady společenského chování
- poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích a při poskytování první pomoci
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní zadané úkoly, reaguje na změněné nebo nové pracovní podmínky
- při plnění úkolu zohledňuje kvalitu práce, bezpečnost a ochranu životního prostředí
- využívá získané znalosti a zkušenosti k vlastnímu rozvoji

6. ROČNÍK

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
výstupy	učivo
- používá základní pojmy - popíše základní projevy a podmínky života - orientuje se v přehledu vývoje organismů - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Základní projevy života
- popíše základní druhy bakterií, jejich vztah k člověku a přírodě - nakreslí jednoduché schéma bakterie a vysvětlí funkci jednotlivých částí buňky - popíše základní pravidla hygieny zabráňující přenos nemocí způsobených bakteriemi	Bakterie Charakteristika skupiny Druhy bakterií a jejich význam
- popíše základní vlastnosti virů, jejich vztah k člověku a přírodě	Viry Charakteristika skupiny, jejich význam
- vyjmenuje základní podmínky života rostlin a na příkladech vysvětlí	Podmínky života rostlin
- nakreslí jednoduché schéma bakteriální, rostlinné a živočišné buňky a vysvětlí funkci jednotlivých částí - vysvětlí rozdíl mezi buňkami - rozpozná a objasní funkci základních orgánů	Rostlinná buňka Organely a jejich funkce

rostlin	
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Rozmnožování organismů
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Přizpůsobení organismů
BIOLOGIE ROSTLIN	
výstupy	učivo
- vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování
- na základě pozorování odvodí uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva k jednotlivým orgánům	Stavba rostlin
- porovná a popíše vnější stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	Rostlinné orgány – kořen, stonek, list, květ, plod, semeno
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin, jejich charakteristické znaky a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Systém rostlin
- vysvětlí rozdíl mezi vyššími a nižšími rostlinami	- sinice - řasy - mechorosty - kaprad'orosty - nahosemenné rostliny - krytosemenné rostliny - dvouděložné - pryskyřníkovité, brukvovité, bobovité, miříkovité, hvězdnicovité, hluchavkovité, lilkovité - jednoděložné – lipnicovité, liliovitě
- uvede příklady přizpůsobení rostlin prostředí, vysvětlí důvody změn nutných k přizpůsobení prostředí	Přizpůsobení rostlin prostředí
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Ekosystémy	
BIOLOGIE HUB	
výstupy	učivo
- rozpozná a popíše naše nejznámější jedlé i jedovaté houby a porovná je podle charakteristických znaků	Houby – kvasinky, vřeckovýtrusé, stopkovýtrusé
- vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	
- popíše pravidla houbaření a správnou	- pravidla houbaření

přípravu jídel z hub	
- objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku	Lišejníky
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání a pozorování přírodnin a přírody	Odborné pomůcky při určování přírodnin

7. ROČNÍK

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
výstupy	učivo
- používá základní pojmy - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - vyjmenuje základní podmínky života živočichů a na příkladech vysvětlí - nakreslí jednoduché schéma živočišné buňky a vysvětlí funkci jednotlivých částí - vysvětlí rozdíl mezi živočišnou, rostlinnou buňkou a bakterií - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů živočichů - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Podmínky života živočichů Živočišná buňka Orgány a jejich funkce Rozmnožování organismů Přizpůsobení organismů
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných skupin živočichů - vysvětlí funkci jednotlivých orgánů vybraných skupin živočichů - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů - určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na	Vnější a vnitřní stavba těla, funkce jednotlivých částí Vývoj, vývin, systém živočichů Rozšíření, význam a ochrana živočichů Projevy chování živočichů Vybrané skupiny živočichů: prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, ostnokožci, členovci), strunatci (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)

příkladech objasní jejich způsob života a přízpůsobení se danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání a pozorování přírodnin a přírody	Odborné pomůcky při určování přírodnin

8. ROČNÍK

BIOLOGIE ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka a charakterizuje je	Původ a vývoj člověka Charakteristika nejdůležitějších předků člověka
- popíše a charakterizuje základní tkáň lidského těla	Tkáň lidského těla Základní rozdělení a charakteristika
- určí polohu, objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav, vysvětlí jejich vztahy - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla - objasní význam zdravého způsobu života	Soustava opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, nervová, kožní, vylučovací, pohlavní
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří, charakterizuje jednotlivá stádia vývoje	Těhotenství a vývoj jedince
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání a pozorování přírodnin a přírody	Odborné pomůcky při určování přírodnin

9. ROČNÍK

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
výstupy	učivo
- definuje základní pojmy z oblasti dědičnosti - popíše způsob rozmnožování buněk pohlavních a nepohlavních - aplikuje princip přenosu dědičných vlastností na základě Mendlových zákonů - uvede příklady genetického působení v oblasti šlechtitelství a chovatelství - objasní klady a zápory manipulace s geny	Základy genetiky Fyziologie rozmnožování buněk Zákony dědičnosti
NEŽIVÁ PŘÍRODA	
výstupy	učivo
- používá základní terminologii - charakterizuje vznik planety Země a utvoření jednotlivých sfér - popíše stavbu zemského tělesa a stručně charakterizuje jednotlivé vrstvy - vyjmenuje a datuje geologické éry - charakterizuje geologický a biologický vývoj jednotlivých ér - pozná a zařadí základní paleontologické nálezy - charakterizuje nerost a horninu, vysvětlí rozdíl mezi nerostem a horninou - vyjmenuje základní vlastnosti nerostů - vysvětlí stavbu krystalové mřížky a vliv krystalové struktury na vlastnosti nerostu - uvede a na vzorcích nerostů určí hlavní fyzikální vlastnosti nerostů – hustota, mechanické vlastnosti (tvrdost, soudržnost, štěpnost, lom), optické vlastnosti (barva, lesk, propustnost světla, vryp), elektrické, magnetické a tepelné vlastnosti nerostů - na základě vlastností nerostů určí podle klíče druh nerostu - rozdělí nerosty podle chemické stavby - charakterizuje základní skupiny nerostů a nerosty - prvky, sulfidy, halogenidy, oxidy, uhličitany, křemičitany, sírany, organické nerosty - na základě vlastností nerostů určí podle klíče druh nerostu - charakterizuje vlastnosti a vznik hornin	Základní pojmy Planeta Země Vznik a stavba planety Složení planety Vývoj Země Práhory, Starohory, Prvohory, Druhoohory, Třetihory, Čtvrtohory Nerosty Stavba nerostů Tvar nerostů Fyzikální vlastnosti nerostů Chemické vlastnosti nerostů Nejznámější nerosty Základní vlastnosti a využití Horniny - Typy a vznik

- rozdělí horniny podle způsobu vzniku na vyvřelé hlubinné a výlevné, usazené a přeměněné - na základě vlastností hornin určí podle klíče druh horniny - popíše geologický oběh hornin - popíše geologickou stavbu okolí Klášterce nad Ohří - rozliší vnitřní a vnější geologické jevy - popíše stavbu litosférické desky - ukáže na mapě největší litosférické desky - objasní způsob vzniku a zániku litosférických desek - vysvětlí způsoby vzniku pohoří - popíše mechanismus vrásnění a pohybů zemských ker - charakterizuje vulkanickou činnost - charakterizuje zemětřesení - vysvětlí příčiny a důsledky mechanického, chemického a biologického zvětrávání - vysvětlí koloběh vody v přírodě - vysvětlí příčinu hromadění podzemní vody - popíše způsoby ochrany podzemních a povrchových vod - charakterizuje počasí v jednotlivých podnebných pásích a objasní vliv geologických útvarů na počasí a klima - charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí - popíše dopady mimořádných událostí způsobených počasím a navrhne možnosti ochrany a zhodnotí možnosti rozvoje v oblastech takto zasažených - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů - popíše způsoby těžby nerostných surovin - ukáže na mapě lokality nalezišť nerostných surovin na území ČR	Hlubinné a výlevné vyvřeliny Usazené horniny Přeměněné horniny Vznik a vývoj litosféry Stavba litosférických desek Vznik a zánik lit. desek Horotvorná činnost Vulkanická činnost Zemětřesení Zvětrávání Podzemní a povrchová voda Počasí -přírodní světové katastrofy - nejčastější mimořádné události v ČR Využití bohatství neživé přírody
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

ZÁKLADY EKOLOGIE	
výstupy	učivo
- používá základní terminologii - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – ekosystémy - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - sestaví a popíše jednoduchý potravní řetězec minimálně 2 ekosystémů - vysvětlí důsledky lidských zásahů do přírody a navrhne možnosti nápravy - vysvětlí funkci chráněných území - zdůvodní příčiny a navrhne možnosti řešení globálních problémů z hlediska biologie a geologie	Základní pojmy Vztahy mezi složkami přírody Typy ekosystémů Potravní řetězce Vliv člověka na životní prostředí Globální problémy Chráněná území
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání a pozorování přírodnin a přírody	Odborné pomůcky při určování přírodnin

4. 6. 4. Zeměpis

Zeměpis je vzdělávací obor a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních a společenských procesů a tím si uvědomovat i jejich užitečnost a použitelnost v praktickém životě. Zvláště významné je, že si žáci při studiu geografických poznatků osvojují i důležité dovednosti.

Jedná se především o dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat přírodní jevy, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy. Učí se využívat poznatých zákonitostí a následně je schopně předvídat a ovlivňovat.

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku dvě hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka navazuje na učivo 1. stupně v předmětech vlastivědy, přírodovědy a prvouky.

Vzdělávací obsah Zeměpisu je rozdělen do sedmi oblastí – Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie; Přírodní obraz Země; Regiony světa; Společenské a hospodářské prostředí; Životní prostředí; Česká republika; Terénní geografická výuka, praxe a aplikace.

Zeměpis se vyučuje v odborné učebně. Řád učebny zeměpisu je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

Vzdělávání v předmětu Zeměpis směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod, k získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací, k respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí, k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka, k rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování a k aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Při výuce předmětu se realizují části těchto průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie v Zeměpise

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení:

- volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků, abychom využili maximálně zájmu o Zemi jako celek, cestování a poznání jiných krajů, národností, ochranu životního prostředí
- vysvětlujeme smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky – samostatné práce, referáty, práce ve skupinách, projekty v rámci předmětu
- klademe důraz na čtení odborných textů s porozuměním, učíme žáky orientovat se v různých typech obecně zeměpisné i politické mapy Světa. V odborných textech i v jiných informačních zdrojích, učíme žáky nacházet v těchto zdrojích odpovědi na konkrétní otázky
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět a vyznat se v mapě, k získávání a prohlubování znalostí žáků využíváme tištěné i elektronické výukové materiály, výukový software a audiovizuální techniku

- vedeme žáky k vlastní organizaci učení, věnujeme pozornost kladení otevřených otázek, povzbuzujeme žáky k jejich dotazům, vyvoláváme záměrné diskuse na daná témata, vedeme žáky k vytvoření si vlastního názoru a u vědoměji si souvislostí.
- vedeme žáky k sebehodnocení a zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání, hodnotíme individuální pokrok v učení jednotlivých žáků
- připravujeme žáky na účast v soutěžích - školní a oblastní olympiády z různých předmětů, vědomostní a dovednostní soutěže, školní a oblastní zeměpisná olympiáda, ekologické soutěže tak, aby každý žák mohl zažít úspěch podle svých schopností a zájmů
- umožňujeme žákům uplatnit jejich tvořivost a fantazii nejen při výuce, ale i při školních a mimoškolních akcích

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení, hodnotit různá řešení, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor
- problémové úlohy zaměřujeme na praktické situace z každodenního života
- rozšířením výuky vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie na 1. i 2. stupni vedeme žáky k racionálnímu využívání PC, materiálně technické vybavení školy v oblasti výpočetní techniky umožňuje žákům nadstandartně využívat audiovizuální techniku – práce s výukovými a počítačovými programy, s internetem, interaktivní tabulí, prezentace prací žáků
- učíme žáky rozpoznat problémové situace ve škole i mimo ni, žáci vědí, že v případě nesnázi se mohou obrátit i na pedagoga (individuální pohovory, třídnické hodiny, konzultace s výchovným poradcem, s preventistou sociálně patologických jevů)
- učíme žáky hledat různé varianty řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- soustavně rozvíjíme odbornou slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- utváříme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu; schopnost respektovat při komunikaci druhého, diskusi
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- dovednost komunikovat rozvíjíme ve výuce i mimo ni – prezentace žákovských prací, referátů ; skupinové prezentace; besedy; olympiády jednotlivých předmětů; spolupráce s různými institucemi
- dovednost komunikovat přes internet považujeme za nezbytnou součást gramotnosti člověka dnešní doby

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě
- rozvíjíme klima přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty mezi žáky navzájem i mezi žáky, učiteli a ostatními zaměstnanci školy
- soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování, vychováváme k úctě k dospělým i starším občanům
- podporujeme u žáků samostatnost, sebedůvěru, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení, cíleně pěstujeme jejich samostatné rozhodování
- učíme žáky respektovat různá sociální postavení jedinců, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch

- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, učíme je rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce ostatních
- pomáháme žákům-cizincům zapojit se do běžného vzdělávání naší školy

Kompetence občanské:

- žáci mají prostor se podílet na vytváření pravidel chování v hodinách zeměpisu, upevňujeme v žácích potřebu dodržovat daná pravidla jako základ fungování demokratické společnosti
- žáci si nacvičují modelové situace, jak zvládat konflikt, bránit se proti násilí, pomáhat slabšímu, nacvičují jednání v situacích, které ohrožují zdraví nebo život člověka
- respektujeme a vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi žáky
- prostřednictvím projektů a besed s odborníky se snažíme předcházet rizikovému chování dospívajících a vedeme žáky k větší odpovědnosti za vlastní zdraví i způsob života
- prostřednictvím exkurzí, školních výletů, vycházek a následných besed v hodinách žáci získávají pozitivní přístup k naší vlasti, srovnávají ji s jinými kulturami a zeměmi celého Světa
- učíme žáky chápat příčiny a následky poškozování životního prostředí, orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody, účastnit se ochrany životního prostředí
- každoročně se uskutečňuje nácvik opuštění školní budovy
- vedeme žáky k otevřené diskusi, k vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za splněný úkol
- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu s přihlédnutím na životní prostředí.
- nabízíme různé doplňkové práce, aby se žák mohl vzdělávat v oblasti, která bude prospěšná pro jeho budoucí život a podporujeme tak žáky k dalšímu rozvíjení pracovních kompetencí
- zařazujeme vhodně do výuky problematiku volby povolání v průběhu výuky předmětu, poukazujeme na různé aspekty jednotlivých povolání, které mají souvislost s životním prostředím
- vedeme žáky k chování s ohledem na udržitelný rozvoj a k aktivnímu podílu na ochraně životního prostředí

Klíčové kompetence realizované v předmětu Zeměpis

Kompetence k učení

- vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojovat získané poznatky z širších celků, nalézat souvislosti
- získané poznatky kriticky posuzovat, porovnávat a formulovat závěry
- poznávat smysl a cíl učení, mít pozitivní vztah k učení
- vyhledávat, shromažďovat, třídit, porovnávat informace
- používat odborné terminologie
- nalézat souvislosti mezi získanými poznatky a využívat v praxi
- využívat vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat
- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržovat předem stanovených pravidel vzájemné komunikace

- naslouchat a respektovat názorů druhých
- interpretovat či prezentovat různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- učí se myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí
- vyhledávat a kombinovat informace z různých informačních zdrojů
- využívat metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- argumentovat, diskutovat na dané téma, obhajovat své výroky
- odpovídat na otevřené otázky
- pracovat s chybou

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňovat dobré mezilidské vztahy, pomáhat si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
- využívat skupinového a inkluzivního vyučování
- utvářet pocit zodpovědnosti za svá jednání
- ochotně pomáhat a o pomoc požádat
- spoluúčastnit se na vytváření kritérií hodnocení a následném hodnocení svých výsledků
- dodržovat dohodnuté kvality, postupy, termíny
- zodpovídat za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- respektovat názory druhých, uvědomovat si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- rozhodovat zodpovědně podle dané situace
- chápat základní environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, jednat v zájmu trvale udržitelného rozvoje
- dodržovat pravidla slušného chování
- pochopit práva povinnosti v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- brát ohled na druhé
- vytvářet osobní představy o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- seznámit se s pravidly bezpečného chování v terénu
- dodržovat pravidla bezpečného chování v terénu
- pracovat efektivně
- vyhledávat a využívat různých zdrojů informací

6. ROČNÍK

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	
výstupy	učivo
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země - zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - zná jednotlivé fáze Měsíce	Země jako vesmírné těleso - Vesmír a hvězdy - Slunce a sluneční soustava - Měsíc – přirozená družice Země - Země jako vesmírné těleso, tvar, velikost a pohyby Země

- vysvětlí střídání dne a noci - vysvětlí souvislost pohybů Země s ročními obdobími - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry - charakterizuje jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost - rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - charakterizuje přírodní sféry - používá a pracuje s příslušnými mapami	- Střídání dne a noci, světový čas, časová pásma, datová hranice - Roční období, střídání ročních období - Krajinná sféra - Přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra - Složky a prvky přírodní sféry - Litosféra – stavba Země, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, vnější činitelé, působení vody různých skupenství - Atmosféra - oběh vzduchu - složení a stavba atmosféry, meteorologické prvky, počasí - podnebí, podnebné pásy na Zemi - System přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy - Krajinná sféra - Hydrosféra - pohyby mořské vody, voda na pevnině v ledovcích, bažinách a vodních nádržích - Pedosféra - System přírodní sféry na planetární úrovni - Biosféra - geografická šířková pásma, - výškové stupně - System přírodní sféry na regionální úrovni - Biosféra - přírodní oblasti: tropické deštné lesy, savany, pouště a polopouště, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu, tundry a lesotundry, polární oblasti
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín - Vztah příroda a společnost – udržitelný rozvoj, zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	
výstupy	učivo
- používá s porozuměním základní	Geografická kartografie a topografie

geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- Globus, měřítko globusu - Určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti - poledníky a rovnoběžky, zeměpisná síť a zeměpisné souřadnice - Mapy - měřítko a obsah plánů a map
- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich vzájemnou souvislost, odlišnost a podmíněnost	Základní topografické útvary - důležité body, výrazné liniové útvary, plošné útvary
REGIONY SVĚTA	
výstupy	učivo
- lokalizuje jednotlivé oceány - porovná jednotlivé oceány podle polohy, rozlohy - vyvodí důležitost a význam pro lidskou populaci - na mapě lokalizuje Afriku, Austrálii, oblasti Oceánie – Melanésie, Mikronésie, Polynésie, Nový Zéland - lokalizuje a pojmenuje nejdůležitější hraniční a další přírodní útvary Afriky, Austrálie, oblasti Oceánie – Melanésie, Mikronésie, Polynésie, Nového Zélandu, popíše jejich přírodní podmínky - na mapě lokalizuje a charakterizuje nejdůležitější státy Afriky, Austrálie, oblasti Oceánie – Melanésie, Mikronésie, Polynésie, Nový Zéland, hodnotí je z hlediska polohy, rozlohy, přírodních, sociokulturních, politických a hospodářských poměrů - popíše podstatné změny v Africe, Austrálii, oblasti Oceánie (Melanésie, Mikronésie, Polynésie, Nový Zéland) které se staly a popíše jejich vliv na současnost a budoucnost, hodnotí tyto změny a vyvozuje z nich závěry - na mapě lokalizuje polární kraje – Arktida a Antarktida, charakterizuje klimatické podmínky	Oceány, světadíly, makroregiony světa - Světový oceán - rozdělení a jeho charakteristika - Tichý oceán - Atlantský oceán - Indický oceán - Severní ledový oceán - Afrika - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, obyvatelstvo - Afrika - vybrané státy - přírodní, společenské, politické, hospodářské prostředí - Severní Afrika – Alžírsko, Egypt, Tunisko - Střední Afrika – Kamerun, Nigérie - Východní Afrika – Keňa, Madagaskar, Tanzanie - Jižní Afrika – Jihoafrická republika, Namíbie - Austrálie a Oceánie - poloha, povrch, vodstvo, obyvatelstvo - Austrálie a Oceánie - vybrané státy- přírodní, společenské, politické, hospodářské prostředí - Austrálský svaz - oblasti Oceánie – Melanésie, Mikronésie, Polynésie - Nový Zéland - Arktida - Antarktida
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
výstupy	učivo
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografická exkurze - orientační body, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování světových stran, pohyb

- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	podle azimutu, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích
--	---

7. ROČNÍK

REGIONY SVĚTA	
výstupy	učivo
- na mapě lokalizuje severní a jižní Ameriku, lokalizuje a pojmenuje nejdůležitější hraniční a další přírodní útvary, popíše jejich přírodní podmínky a charakterizuje typické sociokulturní poměry - na mapě lokalizuje části severní a jižní Ameriky a hodnotí je podle zvolených kritérií - na mapě lokalizuje a charakterizuje nejdůležitější státy – Kanada, USA, Mexiko, hodnotí je z hlediska polohy, rozlohy, přírodních, sociokulturních, politických a hospodářských poměrů - popíše podstatné změny, které se v severní a jižní Americe staly, stávají a mohou nastat a jejich vliv na současnost a budoucnost a co je jejich příčinou - vysvětlí pojem Eurasie - určí hranici mezi Evropou a Asií - na mapě lokalizuje Asii, lokalizuje a pojmenuje nejdůležitější hraniční a další přírodní útvary, popíše jejich přírodní podmínky a charakterizuje typické sociokulturní poměry - na mapě lokalizuje části Asii a hodnotí ji podle zvolených kritérií - na mapě lokalizuje a charakterizuje nejdůležitější státy dle oblastí – hodnotí je z hlediska polohy, rozlohy, přírodních, sociokulturních, politických a hospodářských poměrů - popíše podstatné změny, které se v Asii staly, stávají a mohou stát a jejich vliv na současnost a budoucnost a co je jejich příčinou - na mapě lokalizuje Evropu, lokalizuje a pojmenuje nejdůležitější hraniční a další přírodní útvary, popíše jejich přírodní	Amerika - členitost, rozloha - povrch - podnebí - vodstvo - obyvatelstvo Významné státy - Kanada, USA, Mexiko Asie - členitost, rozloha - povrch - podnebí - vodstvo - obyvatelstvo Významné oblasti Asie - Blízký Východ, Střední Východ, Zakavkazsko, Střední Asie, Jižní Asie, Jihovýchodní Asie, Východní Asie a Dálný Východ Evropa - členitost, rozloha - povrch

podmínky a charakterizuje typické sociokulturní poměry - na mapě lokalizuje části Evropy a hodnotí ji podle zvolených kritérií - na mapě lokalizuje a charakterizuje nejdůležitější státy – hodnotí je z hlediska polohy, rozlohy, přírodních, sociokulturních, politických a hospodářských poměrů - popíše podstatné změny, které se v Evropě staly, stávají a mohou stát a jejich vliv na současnost a budoucnost a co je jejich příčinou	- podnebí - vodstvo - obyvatelstvo Významné oblasti Evropy - Jižní Evropa, Západní Evropa, Severní Evropa, Střední Evropa, Jihovýchodní Evropa, Východní Evropa
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět	

8. ROČNÍK

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - orientuje se ve statistických datech a jejich grafickém vyjádření - uvede příklady rozmístění lidských plemen, národů a náboženství na Zemi - pracuje s mapami v atlase, umí vysvětlit demografické pojmy - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla - pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - sleduje společenské a sídelní poměry současného světa - přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství - lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Obyvatelstvo světa - Základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky. - Demografie - obyvatelstvo světa a jeho početní růst, rozmístění obyvatel na Zemi, územní pohyb obyvatel (migrace), lidská plemena, národy a jazyk; náboženství ve světě Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - Aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa - Sídla - venkovská, městská, proces urbanizace, suburbanizace Regionální společenské, politické a hospodářské útvary - územní struktura měst, funkce měst, aglomerace, megalopolis Světové hospodářství - světové zemědělství - význam a rozmístění - pěstování zemědělských plodin - chov hospodářských zvířat

- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - objasní si vzájemné vztahy průmyslových odvětví - používá základní informační geografické údaje - pracuje s hospodářskými mapami regionů světa - uvádí důvody důležitosti dopravy pro lidskou společnost - vyjmenuje a charakterizuje složky dopravy, jejich výhody a nevýhody - uvede politické problémy ve vybraných světových regionech - vysvětlí pojem město, aglomerace - porovnává státy světa na základě podobných a odlišných znaků - vyjmenuje zájmové a politické integrace států světa - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- rybolov, vodní a lesní hospodářství - světová průmyslová výroba - sektorová a odvětvová struktura - těžba surovinových zdrojů - těžký průmysl - energetický, hutnický, strojírenský, chemický - spotřební průmysl - doprava - cestovní ruch - mezinárodní obchod Regionální společenské, politické a hospodářské útvary - Státy podle polohy, rozlohy a počtu obyvatel - Státy podle státního zřízení - Státy podle způsobu vlády - Státy podle stupně rozvoje států světa - Hlavní a periferní oblasti světa - Mezinárodní politické, hospodářské a vojenské organizace a seskupení - Ohniska neklidu v současném světě
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Ekosystémy	
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	
výstupy	učivo
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - vytváří myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech - hodnotí místa, objekty, jevy a procesy v nich	Komunikační geografický a kartografický jazyk - statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky - základní informační geografická média a zdroje dat Hlavní kartografické produkty – plán, mapa, měřítko a obsah plánů a map Jazyk mapy – symboly, smluvené značky, vysvětlivky
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
výstupy	učivo
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body, jevy, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu - pohyb podle azimutu a podle topografické mapy

- uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- buzola a kompas Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy - opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích
---	--

9. ROČNÍK

ČESKÁ REPUBLIKA	
výstupy	učivo
- určí absolutní geografickou polohu České republiky - vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií - zhodnotí polohu České republiky v evropském a světovém kontextu - uvádí příklady začlenění České republiky do mezinárodních či nadnárodních organizací, institucí a integrací států	Česká republika - poloha - rozloha Česká republika v Evropě Česká republika a svět
- určí a vyhledá horopisné celky - charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy - popíše rostlinstvo a živočišstvo na území ČR - vymezí NP a CHKO	Přírodní bohatství - povrch - podnebí - vodstvo - půdy - biota
- vyhledá, popíše a zdůvodní rozdíly v soustředění obyvatelstva v České republice - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice - pracuje s aktuálními demografickými údaji	Společenské prostředí - obyvatelstvo - město - venkov
- charakterizuje jednotlivé druhy průmyslu, jejich význam pro hospodářství	Hospodářská činnost 1. Průmyslová výroba - těžba paliv - energetika - hutnický průmysl - chemický průmysl - průmyslově stavební průmysl - dřevozpracující průmysl - strojírenský průmysl - oděvní a kožedělný průmysl - spotřební průmysl
- charakterizuje a na mapách vyhledá hlavní oblasti a zástupce rostlinné a živočišné výroby	2. Zemědělství - rostlinná výroba - živočišná výroba - potravinářský průmysl

- vysvětlí význam lesů a vody pro život člověka, společnosti - charakterizuje jednotlivé druhy dopravy - na mapách určí hlavní dopravní cesty - charakterizuje jednotlivé oblasti - vysvětlí jejich ekonomický přínos - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice - vysvětlí spojitost přírodních podmínek, hospodářství - charakterizuje přírodní podmínky, přírodní zdroje, hospodářství a lidský potenciál jednotlivých krajů - porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost - zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci - popíše, vymezí a lokalizuje místní oblast - regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, hospodářství místního regionu - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu	3. Lesní a vodní hospodářství 4. Doprava a spoje 5. Služby - cestovní ruch - zahraniční obchod Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu místní region České republiky – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

4.7. Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací obsah oblasti je vyučován v předmětech Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

4. 7. 1. Hudební výchova

Hudební výchova vede žáka vokálními, instrumentálními, hudebně pohybovými a poslechovými činnostmi k porozumění hudby, k jejímu vnímání a zpěvu. Činnosti se navzájem propojují, ovlivňují a doplňují celkovou osobnost žáka. Ten pak může uplatnit svůj hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, dále rozvíjí své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby, je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, posilování správných pěveckých návyků, pěstování pěveckého a mluvního projevu.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební produkci a reprodukci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je reagování na hudbu pomocí pohybu, tance, gest.

Obsahem Poslechových činností je poznávání různých žánrů, stylů hudby, její analýza a interpretace.

Hudební výchova je realizována ve 1. až 7. ročníku jednou hodinou týdně.

Vyučovací předmět Hudební výchova podněcuje, rozvíjí a kultivuje přirozenou potřebu setkávání s hudbou, obohacuje estetické vnímání a prožívání světa. V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem žáků směřuje zvláště k tomu, aby žáci kultivovali svůj vkus a rozvíjeli své hudební schopnosti, citění a tvořivost.

Ve výuce klademe důraz na upevňování a prohlubování hudebních schopností, pěvecké techniky, schopností sluchové analýzy, rozlišování slohotvorných znaků hudby jednotlivých období, přehled známých i méně známých hudebních skladatelů a jejich děl.

Výchovné a vzdělávací strategie v Hudební výchově

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení:

- volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků
- vysvětlujeme smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky – referáty, zpěv ve skupinách nebo sóla, duety, projekty v rámci výuky (Z pohádky do pohádky, Písničky, které nás zaujaly)
- učíme žáky orientovat se v různých informačních zdrojích (masmédiu)
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu
- k získávání a prohlubování znalostí žáků využíváme na 1. i 2. stupni výukový software a audiovizuální techniku
- věnujeme pozornost kladení otevřených otázek, povzbuzujeme žáky k jejich dotazům
- vedeme žáky k sebehodnocení a zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání, hodnotíme individuální pokrok v učení jednotlivých žáků
- připravujeme žáky na účast v soutěžích – akademie, „Vánoční kapřík“, aj. tak, aby každý žák mohl zažít úspěch podle svých schopností a zájmů

- umožňujeme žákům uplatnit jejich tvořivost a fantazii nejen při výuce, ale i při školních a mimoškolních akcích

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení, hodnotit různá řešení, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor
- problémové úlohy zaměřujeme na praktické situace z každodenního života
- rozšířením výuky vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie na 1. i 2.stupni vedeme žáky k racionálnímu využívání PC, materiálně technické vybavení školy v oblasti výpočetní techniky umožňuje žákům nadstandartně využívat audiovizuální techniku – práce s výukovými a počítačovými programy, s internetem, interaktivní tabulí, prezentace prací žáků
- učíme žáky hledat různé varianty řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- soustavně rozvíjíme slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- utváříme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu; schopnost respektovat při komunikaci druhého
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- dovednost komunikovat rozvíjíme ve výuce i mimo ni – prezentace žákovských prací, referátů ; skupinové prezentace; besedy; návštěvy divadel, spolupráce s různými institucemi
- dovednost komunikovat přes internet považujeme za nezbytnou součást gramotnosti člověka dnešní doby

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě
- rozvíjíme klima přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty mezi žáky navzájem i mezi žáky, učiteli a ostatními zaměstnanci školy
- soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování, vychováváme k úctě k dospělým i starším občanům
- podporujeme u žáků samostatnost, sebedůvěru, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení, cíleně pěstujeme jejich samostatné rozhodování
- učíme žáky respektovat různá sociální postavení jedinců, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch
- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, učíme je rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce ostatních
- pomáháme žákům-cizincům zapojit se do běžného vzdělávání naší školy

Kompetence občanské:

- žáci mají prostor se podílet na vytváření školního řádu a chodu školy, upevňujeme v žácích potřebu dodržovat daná pravidla jako základ fungování demokratické společnosti
- třídní učitelé projednávají se žáky na třídnických hodinách problémy v kolektivu, společně nacházejí jejich řešení
- respektujeme a vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi žáky
- prostřednictvím projektů a besed s odborníky se snažíme předcházet rizikovému chování dospívajících a vedeme žáky k větší odpovědnosti za vlastní zdraví i způsob života

- prostřednictvím exkurzí, návštěv divadel, školních výletů, vycházek a následných besed v hodinách žáci získávají pozitivní přístup k uměleckým dílům, kulturnímu a historickému dědictví naší vlasti
- učíme žáky chápat příčiny a následky poškozování životního prostředí, orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody, účastnit se ochrany životního prostředí
- vedeme žáky k otevřené diskusi, k vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za splněný úkol
- nabízíme různé zájmové útvary (Pěvecký kroužek), aby se žák mohl vzdělávat v oblasti, která ho zajímá a podporujeme tak žáky k dalšímu rozvíjení pracovních kompetencí

Klíčové kompetence realizované v předmětu Hudební výchova

Kompetence k učení

- přizpůsobí se různým výukovým aktivitám
- rozpozná některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální a instrumentální, rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- otevřeně diskutuje s učitelem i spolužáky o svých vědomostech v oblasti hudby
- vysvětlí a uvede příklady, jak se může konkrétní učivo hodit v jeho osobním životě
- užívá správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- využívá vhodné rytmické nástroje k doprovodné hře
- využívá odbornou literaturu, vyhledává v ní informace k učivu
- rozlišuje hudební žánry
- rozlišuje rytmus
- přijímá názory jiných, diskutuje o nich, toleruje odlišné názory

Kompetence komunikativní

- ztvárňuje hudbu pohybem, gesty, tancem
- používá správnou terminologii a výstižné výrazy, které souvisejí s daným tématem
- postupuje chronologicky od začátku do konce při vyprávění příběhů-např. ze života některých hudebních skladatelů
- vyjádří svou myšlenku, prožitek, při poslechu hudebních děl
- dovede přijímat názory ostatních a naslouchat jim

Kompetence sociální a personální

- plní jednoduché úkoly s menším počtem kroků
- po dobu práce udržuje pracovní pořádek
- sleduje práci celé třídy i jednotlivců
- vybere si takové úkoly, které dokáže sám nebo s pomocí skupiny splnit

Kompetence občanské

- vyslechne názory druhých až do konce
- emocím druhých se neposmívá
- chová se tak, aby neomezoval druhé a nepoškozoval prostředí, ve kterém pracuje
- respektuje naše národní tradice
- navštěvuje kulturní události v našem městě

Kompetence pracovní

- vybere z nabídky takové nástroje, které nejlépe odpovídají jeho úkolu
- poznává hru na různé hudební nástroje
- získává informace o profesích spojených s hudbou (skladatel, dirigent, zpěvák, baletka, houslista atd.)
- vhodným způsobem nabídne vlastní služby (např. naučí děti svou oblíbenou píseň, zahraje naučenou skladbu, doprovodí spolužáky při zpěvu na nějaký hudební nástroj, atd.)

1. ROČNÍK

1. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- zpívá v jednohlase - rytmizuje slovní spojení a jednoduchá říkadla - využívá při zpěvu správného dýchání - zřetelně vyslovuje - pracuje nejméně s 10 písněmi - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje - rozliší mluvený a zpívaný hlas - rozpozná hlas mužský, ženský, dětský - seznámí se s Hymnou ČR - seznamuje se s krátkými skladbami různých skladatelů - využívá jednoduché nástroje k doprovodné hře - pojmenuje jednoduché rytmické nástroje - využívá hru na tělo - reaguje pohybem na znějící hudbu - podle svých možností zvládne jednoduché taneční hry - rozliší chůzi a pochod	Vokální činnosti: Správné dýchání, zřetelná výslovnost, uvolněné zpívání Rytmizace jednoduchých slovních spojení a říkadel Poslechové činnosti: Rozpoznání některých hudebních nástrojů Rozlišení zvuku, tónu, hlasu mluveného a zpívaného Seznámení s Hymnou ČR Instrumentální činnosti: Doprovod na jednoduché hudební nástroje Hudebně pohybové činnosti: Správné držení těla Jednoduché taneční hry Chůze, pochod

2. ROČNÍK

2. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- zpívá v jednohlase - zřetelně vyslovuje - dodržuje podle svých individuálních možností rytmus - pracuje nejméně s 10 písněmi - rozlišuje základní hudební nástroje - vyjádří dojmy z poslouchané hudby	Vokální činnosti: Hospodárné dýchání, zřetelná výslovnost, uvolněné zpívání, dodržování rytmu Poslechové činnosti: Seznámení s lidovou a umělou písní

- seznamuje se s krátkými skladbami různých autorů - upevňuje si pojmy lidová a umělá píseň - rozezná ukolébavku - využívá jednoduché nástroje k doprovodné hře - hrou na jednoduché nástroje vyjádří zesilování a zeslabování - hrou na jednoduché nástroje vyjádří zrychlování a zpomalování tempa - vyjádří pohybem směr melodie - rozliší dvoudobý a třídobý rytmus - užívá pojmy notová osnova, houslový klíč - objevuje hodnotu některých not - pohybem reaguje na znějící hudbu - využívá prostoru k vyjádření pohybu - pohybem vyjádří pomalé a rychlé tempo - rozliší chůzi a poskok	Poznávání dalších hudebních nástrojů Skladby dle výběru učitele přiměřené věku dětí Hudební žánry-ukolébavka Instrumentální činnosti: Jednoduchý doprovod na rytmické nástroje Hudebně pohybové činnosti: Poznávání vzestupné a sestupné melodie Seznámení s pojmy notová osnova, houslový klíč, noty Hodnota not Rozlišování tempa(pomalé, rychlé) Orientace v prostoru- chůze, poskok
--	--

3. ROČNÍK

3. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- zpívá v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - využívá správných pěveckých návyků - pracuje nejméně s 10 písněmi - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - při poslechu hudby rozezná některé hudební nástroje - rozliší hudbu zábavnou a slavnostní - seznámí se s hudbou některých našich skladatelů - vyjadřuje své pocity při poslechu skladeb - vysvětlí, k čemu slouží metronom - rozliší, kdy hraje orchestr a kdy sólový hráč - využívá rytmické nástroje k doprovodné hře - využívá hry na tělo - reaguje pohybem na znějící hudbu - pohybem vyjadřuje metrum, tempo,	Vokální činnosti: Pokračování v osvojených činnostech z předešlých ročníků Správný pěvecký postoj Osvojení pěveckého dělení slov Poslechové činnosti: Poznávání hudby zábavné, slavnostní Skladby B. Smetany, A. Dvořáka, L. Janáčka Poznávání dalších hudebních nástrojů Metronom Instrumentální činnosti: Zdokonalování doprovodu na rytmické nástroje Hudební hry Hudebně pohybové činnosti: Taktování na dvě doby

dynamiku, směr melodie - vyjádří náladu pohybem - seznamuje se s názvy not	Vyjádření nálady hudbou a pohybem Seznámení s názvy not
--	--

4. ROČNÍK

4. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- zpívá v jednohlase či dvojhlasu - zpívá v durových i mollových tóninách - při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - pracuje nejméně s 10 písněmi - vysvětlí, co je repetice - vysvětlí, co je kánon, pracuje alespoň s jednou takovou písní - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - pozná hymnu ČR - vyjádří své pocity při poslechu skladeb - seznamuje se s krátkými skladbami různých autorů - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - používá jednoduché hudební nástroje i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby podle svých individuálních schopností - rozliší jednoduché lidové tance - polka, valčík, mazurka	Vokální činnosti: Rozšiřování hlasového rozsahu, nasazení a tvorby tónu Zpěv kánonu Durové a mollové tóniny Poslechové činnosti: Poslech drobných skladeb Základní poznatky o hudebních skladatelích Akord, souzvuk Taneční hudba Hymna ČR Instrumentální činnosti: Hra na rytmické nástroje, reprodukce motivů, jednoduchých skladeb a písní, tvorba přede hry, mezihry a dohry Hudebně pohybové činnosti: Takt dvoudobý, třídobý a čtyřdobý Taneční hry se zpěvem Jednoduché lidové tance Orientace v notovém zápisu jednoduché písně

5. ROČNÍK

5. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- zpívá v jednohlase či dvojhlasu - zpívá v durových i mollových tóninách - při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - realizuje podle svých individuálních	Vokální činnosti: Rozšiřování pěveckého rozsahu, pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, dynamicky odlišený zpěv) Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu

schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - pracuje nejméně s 10 písněmi - podle svých možností zazpívá Hymnu ČR - podle svých možností zazpívá ve skupině kánon, pracuje alespoň s jednou takovou písní - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků - poslouchá drobné skladby různých autorů - dokáže krátce pohovořit o některých hudebních skladatelích (B.Smetana, A.Dvořák) - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím jednoduchých tanečních kroků - podle svých možností zvládne taktování - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - využívá jednoduché hudební nástroje k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry - provádí jednoduché hudební improvizace	Kánon a dvojhlas Zpěv v durových a mollových tóninách Hymna ČR Orientace v notovém záznamu jednoduché písně Poslechové činnosti: Hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje Poslech drobných skladeb Základní poznatky o hudebních skladatelích Hudebně pohybové činnosti: Taktování – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt Taneční hry se zpěvem Instrumentální činnosti: Hra na hudební nástroje-reprodukce motivů, jednoduchých skladeb a písní
--	--

6. ROČNÍK

VOKÁLNÍ, INSTRUMENTÁLNÍ, HUDEBNĚ POHYBOVÉ A POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - vytváří a volí jednoduché doprovody - provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná některé z tanců různých stylových období - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	<i>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</i> - vícehlasý a jednohlasý zpěv - hudební rytmus - notový záznam vokální skladby - reprodukce tónů <i>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</i> - nástrojová reprodukce melodií - hra a tvorba doprovodů - vyjadřování hudebních i nehupebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje <i>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</i> - pohybový doprovod znějící hudby - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace - reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <i>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</i>

- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - hudební dílo a její autor – hudební skladba v kontextu s jinými díly, dobou vzniku a životem autora - interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla
--	---

7. ROČNÍK

VOKÁLNÍ, INSTRUMENTÁLNÍ, HUDEBNĚ POHYBOVÉ A POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - vytváří a volí jednoduché doprovody - provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná některé z tanců různých stylových období - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<i>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</i> - vícehlasý a jednohlasý zpěv - hudební rytmus - notový záznam vokální skladby - reprodukce tónů <i>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</i> - nástrojová reprodukce melodií - hra a tvorba doprovodů - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje <i>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</i> - pohybový doprovod znějící hudby - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace - reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <i>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</i> - orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům - interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla

4. 7. 2. Výtvarná výchova

Obsah předmětu Výtvarná výchova má komplexní charakter, pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Na 1. stupni má předmět časovou dotaci 1 hodinu v 1., 2. a 3. ročníku a 2 hodiny ve 4. a 5. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách. V předvánočním období nebo před Dnem matek mohou žáci vyrábět své výrobky v prostorách DDM „Volňásek“. V jarním období při slunném počasí pracují žáci v exteriéru školy, města, zámeckého parku apod.

Na 2. stupni má předmět časovou dotaci 2 hodiny týdně v 6. až 9. ročníku. Výuka navazuje na výuku výtvarné výchovy na 1. stupni, průběžně jsou volena témata, která se prolínají veškerými předměty 1. i 2. stupně.

Výuka probíhá většinou v odborné učebně výtvarné výchovy, která je k tomuto účelu přizpůsobena svým vybavením. V případě tvorby počítačové grafiky využíváme počítačové učebny. Dle počasí a možností pracujeme i v terénu, zejména při malbě v plenéru, výuce perspektivy či při land-artu. Tyto terénní tvořivé činnosti vždy fotodokumentujeme a na vyhrazených místech pak prezentujeme. V rámci výuky rovněž navštěvujeme výtvarné výstavy či galerie.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Při výuce předmětu se realizují části těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z pozorování dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Klíčovým mechanismem je tvůrčí činnost – tvorba, vnímání a interpretace. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Výchovné a vzdělávací strategie ve Výtvarné výchově

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení:

- volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků – vhodný výběr výtvarných technik a materiálů

- vysvětlujeme smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi – ukázky výtvarných děl
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky – samostatné práce, referáty, práce ve skupinách, projekty v rámci jednotlivých předmětů
- vedeme žáky k vlastní organizaci učení, věnujeme pozornost kladení otevřených otázek, povzbuzujeme žáky k jejich dotazům
- vedeme žáky k sebehodnocení a zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání, hodnotíme individuální pokrok v učení jednotlivých žáků
- připravujeme žáky na účast v soutěžích – výtvarné soutěže, výstavy výtvarných prací
- umožňujeme žákům uplatnit jejich tvořivost a fantazii nejen při výuce, ale i při školních a mimoškolních akcích

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení, hodnotit různá řešení, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor
- problémové úlohy zaměřujeme na praktické situace z každodenního života
- rozšířením výuky vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie na 1. i 2. stupni vedeme žáky k racionálnímu využívání PC, materiálně technické vybavení školy v oblasti výpočetní techniky umožňuje žákům nadstandartně využívat audiovizuální techniku – práce s internetem, interaktivní tabulí, prezentace prací žáků
- učíme žáky rozpoznat problémové situace ve škole i mimo ni, žáci vědí, že v případě nesnázi se mohou obrátit i na pedagoga (individuální pohovory, třídnické hodiny, konzultace s výchovným poradcem, s preventistou sociálně patologických jevů)
- učíme žáky hledat různé varianty řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- soustavně rozvíjíme slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- utváříme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu; schopnost respektovat při komunikaci druhého
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- dovednost komunikovat rozvíjíme ve výuce i mimo ni – prezentace žákovských prací, skupinové prezentace; besedy; spolupráce s různými institucemi – městská knihovna, interiéry klášterického zámku
- dovednost komunikovat přes internet považujeme za nezbytnou součást gramotnosti člověka dnešní doby

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě – výzdoba vlastními výtvarnými pracemi
- rozvíjíme klima přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty mezi žáky navzájem i mezi žáky, učiteli a ostatními zaměstnanci školy
- soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování, vychováváme k úctě k dospělým i starším občanům
- podporujeme u žáků samostatnost, sebedůvěru, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení, cíleně pěstujeme jejich samostatné rozhodování
- učíme žáky respektovat různá sociální postavení jedinců, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám

- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch
- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, učíme je rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce ostatních
- pomáháme žákům-cizincům zapojit se do běžného vzdělávání naší školy

Kompetence občanské:

- žáci mají prostor se podílet na vytváření školního řádu a chodu školy, upevňujeme v žácích potřebu dodržovat daná pravidla jako základ fungování demokratické společnosti
- třídní učitelé projednávají se žáky na třídnických hodinách problémy v kolektivu, společně nacházejí jejich řešení
- respektujeme a vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi žáky
- prostřednictvím projektů a besed s odborníky se snažíme předcházet rizikovému chování – výtvarné zpracování témat besed a vedeme žáky k větší odpovědnosti za vlastní zdraví i způsob života
- prostřednictvím exkurzí, školních výletů, vycházek a následných besed v hodinách žáci získávají pozitivní přístup k uměleckým dílům, kulturnímu a historickému dědictví naší vlasti
- učíme žáky chápat příčiny a následky poškozování životního prostředí, orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody, účastnit se ochrany životního prostředí
- každoročně se uskutečňuje nácvik opuštění školní budovy
- vedeme žáky k otevřené diskusi, k vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za splnění úkol, zejména za odvedení práce v co nelepší kvalitě, za úklid pracovního místa a pomůcek
- nabízíme různé volitelné techniky, aby se žák mohl vzdělávat v oblasti, která bude prospěšná pro jeho budoucí život a podporujeme tak žáky k dalšímu rozvíjení pracovních kompetencí
- volba oborů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je zaměřena na konkrétní pracovní činnosti, žák získává praktické dovednosti pro další období života
- zařazujeme vhodně do výuky problematiku volby povolání v průběhu celé školní docházky
- nabízíme pomoc při volbě vhodného povolání vypracovanou poradenskou činností, každoročně pořádáme informační burzu nabídky středních škol a odborných učilišť v prostorách školy
- výuka je doplňována o návštěvy výstav v místních galeriích a besed v městské knihovně
- vedeme žáky k chování s ohledem na udržitelný rozvoj a k aktivnímu podílu na ochraně životního prostředí

Klíčové kompetence realizované v předmětu Výtvarná výchova na 1. stupni ZŠ

Umožňují rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr vhodných prostředků pro její vyjádření. Umožňují uplatňovat vlastní zkušenosti při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Umožňují utvářet obsah vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace.

Kompetence k učení

- rozvoj schopnosti abstraktního myšlení
- rozvoj smyslového vnímání
- schopnost uložit a aplikovat získané poznatky a dovednosti
- schopnost stanovit postup práce
- popsat a vysvětlit pracovní postup
- spolupracovat při tvorbě daného výrobku či výtvarného díla
- kolektivně řešit problém

- rozlišit podstatné a nepodstatné informace
- posoudit konkrétní a abstraktní informace
- sdělovat své názory, poznatky a umět účinně využívat své zkušenosti a dovednosti
- využívat experimentů v praxi

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení a smyslovému vnímání
- chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti člověka v rodině a ve společnosti a vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- zobecňovat a aplikovat poznatky a získané dovednosti v různých oblastech života
- schopnost objevovat, odhalovat a formulovat problém: hledat různé varianty a postupy jeho řešení
- reprodukovat a analyzovat poznatky Žák
- vyslovovat názory na základě zkušenosti, pokusu, informací
- použít získané vědomosti a dovednosti, které vedou ke zvládnutí učiva
- propojovat získané vědomosti a dovednosti mezi jednotlivými předměty, mezipředmětová aplikace
- tolerovat odlišné názory a dokázat o nich diskutovat
- získané vědomosti a dovednosti uplatňovat v praktickém životě
- diskutovat na daný problém, vnáší své názory, myšlenky, postoje
- obhájit svůj názor, předkládá vhodné argumenty
- dané problémy řešit v kolektivu, mít ohleduplný přístup k ostatním účastníkům
- přijímat názory jiných, diskutovat o nich, hledat společné řešení
- obhajovat své myšlenky

Kompetence komunikativní

- stručně, přehledně a objektivně sdělovat (ústně) postup, výtvarnou činnost a výsledek konečného díla
- používat verbálních i neverbálních projevů, schopnost je vysílat i přijímat
- formulovat a vyjadřovat myšlenky
- vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním projevu
- uplatňovat své myšlenky a výtvarnou terminologii
- diskutovat na daný problém, vnáší své názory, postoje
- obhajovat svůj názor
- dovede přijímat a naslouchat názorům ostatních
- pracovat na dané téma, využít všech vědomostí a dovedností

Kompetence sociální a personální

- plní jednoduché úkoly s menším počtem kroků
- po dobu práce udržuje pracovní pořádek
- sleduje práci celé třídy i jednotlivců
- vybere si takové úkoly, které dokáže sám nebo s pomocí skupiny splnit

Kompetence občanská

- vyslechne názory druhých až do konce
- emocím druhých se neposmívá
- chová se tak, aby neomezoval druhé a nepoškozoval prostředí, ve kterém pracuje
- respektuje naše národní tradice
- navštěvuje kulturní události v našem městě

Kompetence pracovní

- vybere z nabídky takové výtvarné prostředky a předměty, které nejlépe odpovídají jeho úkolu
- poznává různé výtvarné techniky
- získává informace o profesích spojených s výtvarným uměním (malíř, sochař, grafik, loutkař, animátor, ilustrátor atd.)
- vhodným způsobem nabídne vlastní služby (např. naučí děti novou výtvarnou techniku, vymyslí si výtvarnou činnost, kterou společně se spolužáky realizuje při hodině výtvarné výchovy apd.)

Klíčové kompetence realizované v předmětu Výtvarná výchova na 2. stupni ZŠ

Umožňují osvojit si strategii učení a získat motivaci je pro celoživotní vzdělávání. Vedou k metodologickému poznávání přírodních zákonitostí prostřednictvím pozorování, experimentu a měření. Umožňují zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu, využívat je k dalšímu učení.

Kompetence k učení

- rozvoj schopnosti abstraktního myšlení
- plánování a rozdělovat informace
- schopnost uložit a aplikovat poznatky
- orientace v dostupných zdrojích informací
- schopnost stanovit postup práce
- popsat a vysvětlit pracovní postup
- spolupracovat při řešení problémů
- kolektivně řešit problém
- rozlišit podstatné a nepodstatné informace
- posoudit konkrétní a abstraktní informace
- sdělovat své názory, poznatky
- podporovat logiku myšlení, určit podstatu děje
- využívání experimentů v praxi

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení
- zobecňovat a aplikovat poznatky v různých oblastech života
- reprodukovat a analyzovat poznatky
- vyhledávat informace vhodné k řešení problémů žáků
- vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti, pokusu, informací
- umět hypotézy ověřit, vyvrátit pomocí příkladů a protikladů
- umět vyhledat informace, které vedou ke zvládnutí učiva
- propojovat získané vědomosti mezi jednotlivými předměty, mezipředmětová aplikace
- tolerovat odlišné názory a dokázat o nich diskutovat
- získané informace uplatňovat v praktickém životě
- diskutovat na daný problém, vnášet své názory, myšlenky, postoje
- obhájit svůj názor, předkládá vhodné argumenty
- stanovit postupy při kontrole - zpětná vazba
- dané problémy řešit v kolektivu, mít ohleduplný přístup k ostatním účastníkům
- přijímat názory jiných, diskutovat o nich, hledat společné řešení
- obhajovat své myšlenky

Kompetence komunikativní

- používat verbální i neverbálních projevů, schopnost je vysílat i přijímat
- formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřovat se výstižně, souvisle, kultivovaně v písemném i ústním projevu
- uplatňovat myšlenky, rozvoj slovní zásoby i pomocí vhodné literatury
- vyjadřování v výtvarné terminologii,
- pojmenovat sled myšlenek, rozumět významu, určit logický sled souvislostí
- zařazovat výtvarné pojmy do vzájemných vztahů
- diskutovat na daný problém, vnášet své názory, myšlenky, postoje
- obhajovat svůj názor, předkládá vhodné argumenty
- dovede přijímat a naslouchat názory ostatních
- uplatňovat výtvarnou symboliku
- orientovat se v písemných textech, grafech, tabulkách
- pracovat s legendou, návodem, pracovním postupem
- vyhledávat neoptimálnější postupy
- orientovat se a dokázat prolínat několika pracovními postupy
- posoudit své výsledky, zdůvodnit postup, přesnost, chybu komentovat
- předávat informace ve skupině, podle možností si uvědomit postavení ve skupině

Kompetence sociální a personální

- dovednost kooperace činnostech
- schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- přijetí nové role v pracovní skupině
- tolerovat odlišné názory a diskutovat o nich
- problémy řešit v kolektivu, mít ohled k ostatním
- přijímat názory jiných, naslouchat názoru druhých
- poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- poznání současných možností rozvoje i zneužití jednotlivých disciplín
- odpovědnost za zachování životního prostředí
- uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti
- respektovat přesvědčení druhých lidí
- vážit si hodnot ostatních
- odmítat hrubé zacházení
- dodržovat normy chování
- dodržovat zákony a společné normy
- chránit svěřený majetek
- poskytovat první pomoc při poranění
- znát zásady poskytování první pomoci
- uvědomovat si své postavení v rámci, školy, třídy, rodiny
- uvědomovat si své začlenění v kolektivu
- rozlišovat situace reálného a nereálného

Kompetence pracovní

- poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti
- používat bezpečně a účinně materiály, nástroje, vybavení
- dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti
- pracovat pečlivě, zodpovědně, dodržovat pracovní návody a postupy
- dodržovat hygienické návyky
- dodržovat všechny bezpečnostní

- vybírat a třídit vhodné zdroje informací
- využívat všech dostupných zdrojů k jejich
- využívat poznatky z jiných oblastí
- aplikovat získané znalosti do reálného života
- aplikovat vzájemné souvislosti, mezipředmětové vztahy
- vyhledávat souvislosti
- analyzovat jevy, posuzovat shodné a rozdílné informace
- vytvářet vlastní hypotézy
- pracovat s odbornými texty
- samostatně pracovat s odborným textem, výukovým programem na PC
- samostatně pracovat s odbornými informacemi
- stanovit pracovní postup a sestavit písemný výstup
- podílet se na jednoduchých projektech

1. ROČNÍK

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
- uplatňuje subjektivní prostředky pro vyjádření své fantazie, představ a osobních zkušeností - náměty ze života dětí, dětského prostředí, dětských činností a oblasti pohádek, říkadel a hádanek - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti - uplatňuje typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, ilustrace textů, volná malba a animovaný film	- Ilustrace říkadla a pohádky - Výtvarné vyprávění – vlastní zážitky žáka - Ze života dětí – postava, dětské hry - Zážitek z vycházky - Malba loutky
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy, objekty), vychází ze svých zkušeností, zážitků a představ - rozpoznává, zkoumá a poznává činnosti., tvary a barvy - vytváří si estetický vztah k věcem denní potřeby - získává základní poznatky o barvách i základní dovednosti v práci s nimi formou skutečné hry - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky (vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových) - seznamuje se s plastickým materiálem - používá prvky vizuálně obrazového vyjádření	- Hra s přírodními strukturami (otiskování, frotáž, dotváření) - Grafický záznam pohybu s kresbou věci denní potřeby - Hra s barvou - Rozfoukávání barev, dotváření tuší - Modelování - Dekoratивní tvarový a barevný rytmus v pásu

– linie, tvary,světlostní a barevné kvality a jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus)	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
- rozlišuje a pojmenovává základní tvary prostorové a plošné a jejich vlastnosti - komunikuje se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se pohybuje (ve škole a mimo školu), vysvětluje výsledky tvorby podle svých schopností a zaměření	Beseda o knížkách, ilustracích a ilustrátorech

2. ROČNÍK

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
- uplatňuje subjektivní prostředky pro vyjádření fantazie, představ a osobních zkušeností – náměty ze života dětí, dětských činností, ze života dospělých a oblasti pohádek, říkadel a hádanek - rozpoznává, zkoumá a poznává blízké i vzdálené věci, tvary a barvy - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - uplatňuje typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, ilustrace textů, volná malba, animovaný film,comics a reklama	Ze života dětí (postava, pohyb lidského těla – koláž) Ze života dospělých Ilustrace pohádky Výtvarné vyprávění (čtený text) Ze života zvířat
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), vychází ze svých zkušeností, zážitků a představ - vytváří si estetický vztah k věcem denní potřeby - získává základní poznatky o barvách i základní dovednosti v práci s nimi formou skutečné hry - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky (vizuálně	Prostorové útvary z přírodního materiálu (shlukování) Poznávání vztahů mezi tvarem předmětu denní potřeby a jeho funkcí Hra s barvou – monotyp, mísení barev Kontrast světlých a tmavých barev Postavy lidí a zvířat jako prostorová ilustrace k pohádce Dekorativní práce, kompozice z geometrických obrazců Dekor řazený do sítě

obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových) - při modelování věcí se názorně seznamuje s jejich funkcí - používá prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus)	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
- rozlišuje a pojmenovává základní tvary prostorové a plošné a jejich vlastnosti - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - komunikuje se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se pohybuje (ve škole a mimo školu), vysvětluje výsledky tvorby podle svých schopností a zaměření	Výt.umění a živ.prostředí

3. ROČNÍK

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
- uplatňuje subjektivní prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – náměty ze života dětí, dětského prostředí, dětských činností, ze života dospělých a oblasti pohádek, říkadel a hádanek - v tvorbě uplatňuje plošné i prostorové uspořádání linie, tvarů, barev, objektů a dalších prvků a jejich kombinace - získává základní poznatky o barvách i základní dovednosti v práci s nimi formou skutečné hry	Ze života dětí Ze života dospělých Ilustrace pohádky Výtvarné vyprávění (motivace – čtený text) Ze života zvířat
ROZVÍJENÍ SMYLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy a objekty) - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky (vizuálně	Morfologická stavba rostlin Otisky listů, řez ovocem Zátiší Stromy-malba, koláž, kresba Vztahů mezi tvarem a funkcí užitkových předmětů (koláž, kresba, malba,...)

obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových) - používá prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru - při modelování věcí se názorně seznamuje s jejich funkcí	Hra s barevnou skvrnou, použití lomených barev, barevný kontrast doplňkových barev, otisk, monotyp Linie – křížení, násobení, zhušťování, zředování Dekoratívni práce
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
- rozlišuje a pojmenovává základní tvary prostorové a plošné a jejich vlastnosti - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření - komunikuje se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se pohybuje (ve škole a mimo školu) - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Modelování postav, zvířat, maketa prostor. prvků z krabiček Beseda o kresbě a grafice

4. ROČNÍK

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
- uplatňuje subjektivní prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby) - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření - rozvíjí smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	Ze života dětí Ze života dospělých (činnosti dospělých) Ilustrace pohádky Výtvarné vyprávění (motivace – čtený text) Ze života zvířat
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
- při vlastních činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - rozvíjí uspořádání objektů do celků	Hra s barvou – barevný kontrast, otiskování přírodnin, morfologické tvary přírodnin Poznávání vztahů mezi tvarem a funkcí užitečných předmětů a technických předmětů Linie – frotáž, lepení barevných nití, kresba

- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření linie a barevné plochy ,v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklé na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Modelování – postavy, zvířata, kachle, maketa prostor. forem
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností , které mají komunikační účinky - ověřuje si osobní postoj v komunikaci – v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje - komunikuje se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se pohybuje (ve škole a mimo školu), vysvětluje výsledky tvorby podle svých schopností a zaměření	Dekoratивní kompozice plochy Výtvarné umění-příroda a sochařství, ilustrátoři-beseda

5. ROČNÍK

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
- uplatňuje subjektivní prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby) - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření - rozvíjí smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	Ze života dětí Ze života dospělých (činnosti dospělých) Ilustrace pohádky Výtvarné vyprávění (motivace – čtený text) Ze života zvířat Zobrazování dopravních prostředků Dekorační látka, návrh na tapetu, na obal CD nebo DVD, na keramický kachel, na šátek,...
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy - při vlastních činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je	Hra s barvou – uplatnění barevného kontrastu, morfologické stavba a vnitřní členění přírodnin, jejich řez, popř. struktura Modelování – postavy, zvířata, kachle, maketa prostor. forem z krabiček

na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - rozvíjí uspořádání objektů do celků - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kreativita	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
- ověřuje si osobní postoj v komunikaci – v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje - komunikuje se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se pohybuje (ve škole a mimo školu) - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností, které mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Výtvarné umění – beseda o malířích, sochařích, užitém umění, o kultuře bydlení, keramice, architektuře,...

6. ROČNÍK

výstupy	učivo
- vybírá a vytváří co nejširší škálu lineárních prvků, vzájemně je kombinuje; uplatňuje je pro vyjádření vjemů, představ a poznatků; získává tak osobité výsledky práce - vybírá a vytváří co nejširší škálu lineárních a tvarových prvků, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků; získává tak osobité výsledky práce - vybírá a vytváří co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků a objemu, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - vybírá a vytváří co nejširší škálu lineárních prvků a zachycení světla, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje	Linie, kresba Tvar, malba, postava Kresba předmětu Kresba, světlo a stín

je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - vybírá a vytváří co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků, objemu světlostních a barevných kvalit, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - vybírá a vytváří co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků, struktury, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ, fantazií a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - vybírá a vytváří co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků, struktury, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy v ploše i prostoru; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - pro osobité vyjádření vybírá a kombinuje prvky metodou využívanou v moderním umění; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - osobitě zaznamenává čas, děj a proměny ve vztazích objektů metodou využívanou v moderním umění; uplatňuje je pro vyjádření představ a zkušeností; získává tak osobité výsledky práce - osobitě zaznamenává podněty získané sluchovými podněty metodou využívanou v moderním umění; uplatňuje je pro vyjádření představ a fantazie; získává tak osobité výsledky práce, kterou představí ostatním spolužákům - popíše hlavní prvky starověkého umění – architektura, malba, užité umění; popisuje obsah několika významných uměleckých děl tohoto období a vychází při tom ze svých poznatků historických souvislostí, zkušeností	Malba, světlo a stín, barevnost Textura, barva, linie, tvar, představa Výroba prostorových objektů Koláž, line, tvar, kombinace prvků Komiks, kresba, linie tvar, časová souslednost Akční malba, hudba Starověké civilizace – Blízký východ, Egypt, Antika
--	--

7. ROČNÍK

výstupy	učivo
- vybírá a vytváří co nejširší škálu lineárních prvků, vzájemně je kombinuje; uplatňuje je pro vyjádření vjemů, představ a poznatků; získává tak osobité výsledky práce - vybírá a vytváří co nejširší škálu lineárních a tvarových prvků, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků; získává tak osobité výsledky práce - vybírá a vytváří co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků a objemu, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - vybírá a vytváří co nejširší škálu lineárních prvků a zachycení světla, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - vybírá a vytváří co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků, objemu světlostních a barevných kvalit, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - vybírá a vytváří co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků, struktury, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ, fantazií a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - vybírá a vytváří co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků, struktury, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy v ploše i prostoru; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; porovnává a hodnotí provedení své práce a práce spolužáků; získává tak osobité výsledky práce - pro osobité vyjádření vybírá a kombinuje prvky metodou využívanou v moderním umění; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak	Linie, kresba Tvar, malba, postava Kresba předmětu Kresba, světlo a stín Malba, světlo a stín, barevnost Textura, barva, linie, tvar, představa Výroba prostorových objektů Koláž, line, tvar, kombinace prvků

vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - osobitě zaznamenává čas, děj a proměny ve vztazích objektů a osob metodou využívanou v moderním umění; uplatňuje je pro vyjádření představ a zkušeností; získává tak osobité výsledky práce - osobitě zaznamenává podněty získané pocity metodou využívanou v moderním umění; uplatňuje je pro vyjádření představ a fantazie; získává tak osobité výsledky práce, kterou představí ostatním spolužákům; porovnává a hodnotí provedení své práce a práce spolužáků; hodnotí dosažení účinku práce na sebe a ostatní - popíše hlavní prvky středověkého umění – architektura, malba, užité umění; popisuje obsah několika významných uměleckých děl tohoto období a vychází při tom ze svých poznatků historických souvislostí, zkušeností	Komiks, kresba, linie tvar, časová souslednost Akční malba, pocity Středověk – románská a gotická architektura
--	---

8. ROČNÍK

výstupy	učivo
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních prvků, vzájemně je kombinuje; uplatňuje je pro vyjádření vjemů, představ a poznatků; získává tak osobité výsledky práce - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních a tvarových prvků, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků; získává tak osobité výsledky práce - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků a objemu, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy pro vyjádření emocí; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních prvků, zachycení světla a prostorové perspektivy, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce	Linie, kresba Tvar, malba, postava Kresba předmětu, vyjádření emocí Kresba, světlo a stín, perspektiva

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků, objemu světlostních a barevných kvalit, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální	Malba, světlo a stín, barevnost
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků, objemu světlostních a barevných kvalit, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy pro zaznamenání pohybu; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální	Malba, světlo a stín, barevnost
zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků, struktury, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ, fantazií a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce	Barva, linie, tvar, pohyb
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků, struktury, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy v ploše i prostoru; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; porovnává a hodnotí provedení své práce a práce spolužáků; získává tak osobité výsledky práce	Výroba prostorových objektů
- pro osobité vyjádření vybírá a kombinuje prvky metodou využívanou v moderním umění; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce	Koláž, line, tvar, kombinace prvků
- osobitě zaznamenává čas, děj a proměny ve vztazích objektů a osob metodou využívanou v moderním umění; uplatňuje je pro vyjádření představ a zkušeností; získává tak osobité výsledky práce	Komiks, kresba, linie tvar, časová souslednost
- osobitě zaznamenává podněty získané pocity metodou využívanou v moderním umění; uplatňuje je pro vyjádření představ a fantazie; získává tak osobité výsledky práce, kterou představí ostatním spolužákům; porovnává a hodnotí provedení své práce a práce spolužáků; hodnotí dosažení účinku práce na sebe a ostatní	Akční malba, nálada
- popíše hlavní prvky novověkého umění –	Novověk – renesance, baroko, klasicismus

architektura, malba, užité umění; popisuje obsah několika významných uměleckých děl tohoto období a vychází při tom ze svých poznatků historických souvislostí, zkušeností - interpretuje obsah renesančního obrazu, vyhledává symboly a interpretuje je s využitím svých poznatků historických souvislostí, zkušeností; dílo hodnotí na základě osobních pocitů, společenských postojů tehdejších i současných	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ, SOCIÁLNÍ A MORÁLNÍ ROZVOJ Kreativita	

9. ROČNÍK

výstupy	učivo
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních prvků, vzájemně je kombinuje; uplatňuje je pro vyjádření vjemů, představ a poznatků; získává tak osobité výsledky práce	Linie, kresba
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních a tvarových prvků, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků; získává tak osobité výsledky práce	Tvar, malba, postava
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků a objemu, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy pro vyjádření emocí; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce	Kresba předmětu, vyjádření emocí
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních prvků, zachycení světla a prostorové perspektivy, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce	Kresba, světlo a stín, perspektiva
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků, objemu světlostních a barevných kvalit, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální	Malba, světlo a stín, barevnost

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků, objemu světlostních a barevných kvalit, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy pro zaznamenání pohybu; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků, struktury, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ, fantazií a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu lineárních, tvarových prvků, struktury, vzájemně je kombinuje a využívá jejich vztahy v ploše i prostoru; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; porovnává a hodnotí provedení své práce a práce spolužáků; získává tak osobité výsledky práce - pro osobité vyjádření vybírá a kombinuje prvky metodou využívanou v moderním umění; uplatňuje je pro vyjádření zkušeností, vjemů, představ a poznatků a zaznamená tak vizuální zkušenosti; získává tak osobité výsledky práce - osobitě zaznamenává čas, děj a proměny ve vztazích objektů a osob metodou využívanou v moderním umění; uplatňuje je pro vyjádření představ a zkušeností; získává tak osobité výsledky práce - osobitě zaznamenává podněty získané pocity metodou využívanou v moderním umění; uplatňuje je pro vyjádření představ a fantazie; získává tak osobité výsledky práce, kterou představí ostatním spolužákům; porovnává a hodnotí provedení své práce a práce spolužáků; hodnotí dosažení účinku práce na sebe a ostatní - pro své práce hledá vhodnou formu prezentace - popíše hlavní prvky moderního umění – architektura, malba, užité umění; popisuje obsah několika významných uměleckých děl tohoto období a vychází při tom ze svých poznatků historických souvislostí, zkušeností	Malba, světlo a stín, barevnost Barva, linie, tvar, pohyb Výroba prostorových objektů Koláž, line, tvar, kombinace prvků Komiks, kresba, linie tvar, časová souslednost Akční malba, nálada Umění 20. století
---	--

- interpretuje obsah moderního obrazu, vyhledává symboly a interpretuje je s využitím svých poznatků historických souvislostí, zkušeností; dílo hodnotí na základě osobních pocitů, společenských postojů tehdejších i současných - hodnotí působení díla ve smyslové rovině, v rovině subjektivní a v rovině sociálního obsahu a účinku, hodnotí symbolický obsah díla	
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

4.8. Člověk a zdraví

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obsah oblasti je vyučován v předmětech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.

- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

4. 8. 1. Výchova ke zdraví

Předmět Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické, a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu a sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Části obsahu vzdělávací oblasti Člověk a zdraví jsou integrovány do vzdělávacích oblastí Člověk a společnost (předmět Výchova k občanství) a Člověk a příroda (předmět Přírodopis). Vzdělávací oblast Člověk a příroda je proto posílena o jednu hodinu, tato dotace je převedena z dotace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Předmět Výchova ke zdraví má časovou dotaci 1 hodinu v 9. ročníku. Výuka probíhá v učebně, PC učebnách a v rámci projektů v objektech mimo školu. Významným faktorem je prostoupení klasického způsobu výuky s výukou pomocí PC programů.

Výchova ke zdraví je úzce spjata s tělesnou výchovou již od prvního ročníku, kde je důležité dodržovat již od raného věku hygienu dětí a dorostu. S tím také souvisí prvouka. Výchova ke zdraví má na II. stupni návaznost na všechny předměty. Výchova ke zdraví neprobíhá jen v hodinách, ale po celý čas, který žáci stráví ve škole.

Ve výuce se využívají všechny dostupné prameny a informace. Majoritním faktorem je znalost, pocit, zkušenost a hlavně rodinné zázemí.

Klíčovým mechanismem je vlastní prožitek, který umožňuje konfrontaci s náhledem na problém, vytváří prostor pro diskuzi, umožní ověření zvoleného postupu, odhalí příčinu chyb, pomůže eliminovat zdroje chyb a zvolit optimální obecně platné řešení.

Při realizaci výuky se klade největší důraz na aplikaci získaných kompetencí. Podstatou je schopnost aplikovat získané v běžném životě, a to včetně potřebných návyků a dovedností v celém spektru možných souvislostí.

Při výuce předmětu se realizují části těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie ve Výchově ke zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení:

- volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků
- vysvětlujeme smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi

- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky – samostatné práce, referáty, práce ve skupinách, projekty v rámci předmětu
- klademe důraz na čtení s porozuměním, učíme žáky orientovat se v různých typech textů i v jiných informačních zdrojích (masmédiu)
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, tabulkám, diagramům
- k získávání a prohlubování znalostí žáků využíváme výukový software a audiovizuální techniku
- vedeme žáky k vlastní organizaci učení, věnujeme pozornost kladení otevřených otázek, povzbuzujeme žáky k jejich dotazům
- vedeme žáky k sebehodnocení a zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání, hodnotíme individuální pokrok v učení jednotlivých žáků
- připravujeme žáky na účast v soutěžích – tématické soutěže aj. tak, aby každý žák mohl zažít úspěch podle svých schopností a zájmů
- umožňujeme žákům uplatnit jejich tvořivost a fantazii nejen při výuce, ale i při školních akcích

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení, hodnotit různá řešení, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor
- problémové úlohy zaměřujeme na praktické situace z každodenního života
- učíme žáky rozpoznat problémové situace ve škole i mimo ni, žáci vědí, že v případě nesnázi se mohou obrátit i na pedagoga (individuální pohovory, třídnické hodiny, konzultace s výchovným poradcem, s preventistou sociálně patologických jevů)
- učíme žáky hledat různé varianty řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- soustavně rozvíjíme slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- utváříme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu; schopnost respektovat při komunikaci druhého
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- dovednost komunikovat rozvíjíme ve výuce i mimo ni – prezentace žákovských prací, referátů ; skupinové prezentace; besedy; spolupráce s různými institucemi
- dovednost komunikovat přes internet považujeme za nezbytnou součást gramotnosti člověka dnešní doby

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě
- rozvíjíme klima přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty mezi žáky navzájem i mezi žáky, učiteli a ostatními zaměstnanci školy
- soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování, vychováváme k úctě k dospělým i starším občanům
- podporujeme u žáků samostatnost, sebedůvěru, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení, cíleně pěstujeme jejich samostatné rozhodování
- učíme žáky respektovat různá sociální postavení jedinců, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám

- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch
- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, učíme je rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce ostatních
- pomáháme žákům-cizincům zapojit se do běžného vzdělávání naší školy

Kompetence občanské:

- žáci mají prostor se podílet na vytváření školního řádu a chodu školy, upevňujeme v žácích potřebu dodržovat daná pravidla jako základ fungování demokratické společnosti
- v hodinách Výchovy ke zdraví žáci nacvičují modelové situace, jak zvládat konflikt, bránit se proti násilí, pomáhat slabšímu, nacvičují jednání v situacích, které ohrožují zdraví nebo život člověka
- respektujeme a vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi žáky
- prostřednictvím projektů a besed s odborníky se snažíme předcházet rizikovému chování dospívajících a vedeme žáky k větší odpovědnosti za vlastní zdraví i způsob života
- prostřednictvím exkurzí, školních výletů, vycházek a následných besed v hodinách žáci získávají pozitivní přístup k uměleckým dílům, kulturnímu a historickému dědictví naší vlasti
- učíme žáky chápat příčiny a následky poškozování životního prostředí, orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody, účastnit se ochrany životního prostředí
- každoročně se uskutečňuje nácvik opuštění školní budovy
- vedeme žáky k otevřené diskusi, k vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za splněný úkol
- vedeme žáky k chování s ohledem na udržitelný rozvoj a k aktivnímu podílu na ochraně životního prostředí

Klíčové kompetence realizované v předmětu Výchova ke zdraví

Umožňují osvojit si strategii učení a získat motivaci je pro celoživotní vzdělávání. Umožňují zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu, využívat je k dalšímu učení.

Kompetence k učení

- vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- projevovat ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledávat a třídit informace na základě jejich pochopení
- operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádět věci do souvislostí
- propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vytvářet komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- posoudit vlastní pokrok a určit překážky či problémy bránící učení
- kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni
- rozpoznat a pochopit problém
- naplánovat způsob řešení problémů a využít k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- samostatně řešit problém, volit vhodné způsoby
- užívat při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřovat prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení
- kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí

- schopnost obhájit a uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí a činy

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchat promluvám cizích lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat
- zapojovat se účinně do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- rozumět různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívat gest
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat účinně ve skupině
- podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- pozitivně ovlivňovat kvalitu práce
- podílet se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívat k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- poskytnout pomoc v případě potřeby nebo když o ni někdo požádá
- přispívat k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- oceňovat zkušenost druhých lidí
- respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém
- ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot
- schopnost vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítat útlak a hrubé zacházení
- uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- být si vědom svých povinností a práv ve škole i mimo ni
- rozhodovat se zodpovědně podle dané situace v krizových situacích ohrožující zdraví
- respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu
- zapojovat se aktivně do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky
- adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci

- chápat podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

9. ROČNÍK**9. ROČNÍK**

výstupy	učivo
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - uplatňuje preventivní osvojené způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc -respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje sociální osvojené dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě nových znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ - vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny -zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity ZDRAVÝ ZPUSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ - zásady zdravého stravování, pitný režim, poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví-kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE - stres a jeho vztah ke zdraví - auto-destruktivní závislosti, psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní

ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, kriminalita mládeže - bezpečné chování a komunikace, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v ohrožení - rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí-klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkony ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ - celostní podpora člověka ve zdraví a nemoci-složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ -utváření vědomí vlastní identity - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování - psychohygiena - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace-respektování sebe sama i druhých, přijímání názorů druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, dopad vlastního jednání a chování
--	---

4. 8. 2. Tělesná výchova

Vzdělávací obor Tělesná výchova je rozdělen do 3 oblastí - činnosti ovlivňující zdraví, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a činnosti podporující pohybové učení.

Předmět má časovou dotaci 2 hodiny v 1. – 9. ročníku.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáku (chůze, běh) k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a zařadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu. Dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonu žáku. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáku a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení. Součástí tělesné výchovy se stávají tělesná cvičení pro posílení a rozvoj svalového aparátu jedince, cviky kompenzující individuální disproporce a cviky vedoucí k uvolnění svalstva po výkonu.

Vzdělávání v této oblasti vede žáky:

- k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- k využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu
- ke kolektivnímu řešení vzniklých herních situací
- k hledání vhodné strategie při snaze dosáhnout vytyčeného cíle
- k dodržování herních pravidel a hře fair play
- k dodržování osobní hygieny

Výchovné a vzdělávací strategie v Tělesné výchově

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení

- volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků v oblasti sportu a zdraví
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky (rozcvičky, předcvičování, ukázky aktivit zájmových sportovních kroužků)
- učíme žáky orientovat se v jednoduchých nákresech cviků, symbolech a znacích
- připravujeme žáky na účast ve sportovních soutěžích tak, aby každý žák mohl zažít úspěch podle svých možností a zájmů
- vysvětlujeme žákům význam tělesné aktivity jako prostředku kompenzace psychického zatížení či vlastního uspokojení
- vedeme žáky k rozpoznávání zdraví prospěšných i zdraví ohrožujících aktivit
- klademe důraz na zodpovědnost žáků za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- učíme žáky využívat cvičení v praktickém životě
- umožňujeme žákům uplatnit jejich tvořivost a fantazii nejen při výuce, ale i při školních a mimoškolních akcích
- vedeme žáky k poznání smyslu a cíle učení, k hodnocení svých výsledků, k diskusi o nich a k jejich porovnání s ostatními

Kompetence k řešení problému

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené dovednosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení, hodnotit různá řešení, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor
- učíme žáky rozpoznat problémové situace ve škole i mimo ni, žáci vědí, že v případě nesnáží se mohou obrátit na pedagoga
- vedeme žáky k hledání různých variant řešení problémů
- připravujeme žáky k řešení herních situací, taktiky hry a k zvládání problémových situací v týmu

Kompetence komunikativní

- soustavně rozvíjíme slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování
- utváříme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu a respektovat při komunikaci druhého
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- vedeme žáky ke sledování sportovního dění ve škole i mimo ni
- učíme žáky postupně používat názvosloví tělesné výchovy
- zaměřujeme pozornost na dodržování pravidel a pokynů, k jednání v duchu fair-play

Kompetence sociální a personální

- podporujeme žákovu sebedůvěru
- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě
- rozvíjíme klima přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty mezi žáky navzájem i mezi žáky, učiteli a ostatními zaměstnanci školy
- soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování, vychováváme k úctě k dospělým i starším občanům
- podporujeme u žáků samostatnost, sebedůvěru, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení, cíleně pěstujeme jejich samostatné rozhodování
- učíme žáky respektovat různá sociální postavení jedinců, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch
- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, učíme je rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce ostatních
- pomáháme žákům-cizincům zapojit se do běžného vzdělávání naší školy

Kompetence občanské

- žáci mají prostor se podílet na vytváření pravidel chování v hodinách tělesné výchovy, dále v nich upevňujeme potřebu dodržovat daná pravidla jako základ fungování demokratické společnosti
- vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- v hodinách tělesné výchovy žáci nacvičují jednání v situacích, které ohrožují zdraví nebo život člověka (1.pomoc..)
- učíme žáky pomáhat ostatním, vcítit se do situace jiných lidí
- učíme žáky stavět se psychickému a fyzickému násilí
- vedeme žáky k uvědomění si zásad bezpečnosti a tím k ochraně zdraví
- podporujeme žáky k otevřené diskusi, k vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k odpovědnosti za splněný úkol

- nabízíme různé volitelné, nepovinné předměty a zájmové útvary, aby se žák mohl vzdělávat v oblasti, která bude prospěšná pro jeho budoucí život a podporujeme tak žáky k dalšímu rozvíjení pracovních kompetencí
- učíme žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska svého zdraví a zdraví druhých

Klíčové kompetence realizované v předmětu Tělesná výchova

Kompetence k učení

- postupně přichází k poznání vlastní fyzické a pohybové výkonnosti, dokáže vhodně vybrat kondiční, posilovací nebo relaxační cviky
- postupně přichází k představě, že tělesná aktivita je mimo jiné prostředek kompenzace psychického zatížení či vlastního uspokojení
- rozpoznává zdraví prospěšné i zdraví ohrožující tělesné aktivity
- uvědomuje si zodpovědnost za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- využívá cvičení i v praktickém životě
- během cvičení postupně využívá nákresů, symbolů a znaků
- snaží se nad získanými dovednostmi přemýšlet a využívat je i do budoucna, poznává smysl a cíl učení, hodnotí své výsledky a je schopen o nich diskutovat a porovnávat je

Kompetence k řešení problémů

- dokáže postupně zvládnout situace v týmu, s pomocí zvládnout taktiku hry
- postupně řeší herní situace a problémy
- podílí se na přípravě vlastních sportovních akcí, plánuje, realizuje a hodnotí je

Kompetence komunikativní

- naslouchá druhým lidem, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolním světem, sleduje sportovní dění ve škole i mimo ni
- komunikuje s ostatními spolužáky jako spoluhráči i soupeři, vytváří tak s ostatními plnohodnotné vztahy
- učí se postupně používat názvosloví tělesné výchovy
- dodržuje pravidla a pokyny a jedná tak v duchu fair-play

Kompetence sociální a personální

- učí se spolupracovat ve skupině a snaží se pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, ohleduplně a s úctou jedná s ostatními, respektuje názory ostatních
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, buduje si svou sebedůvěru

Kompetence občanské

- učí se pomáhat ostatním, je schopen vcítit se do situací jiných lidí, staví se psychickému a fyzickému násilí
- zná pravidla první pomoci
- uvědomuje si zásady bezpečnosti a tím ochraňuje své zdraví
- chápe základní společenské normy a zákony, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- aktivně se zapojuje do sportovních aktivit
- jedná v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- má kladný vztah k práci
- dodržuje vymezená pravidla
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska svého zdraví a zdraví druhých

1. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - správně drží tělo, zvedá zátěž - cvičí průpravná, kompenzační, relaxační cvičení a prakticky jich využívá	- základní pravidla bezp. chování a jednání v prostředí sportoviště - přivolání 1. pomoci - oblečení a obutí na TV, hygienické návyky - zdravotně zaměřené činnosti
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
- napodobuje jednoduché činnosti - překonává rychle, obratně a vytrvale přírodní překážky - správnou technikou hází vrchním obloukem jednoruč - cvičí průpravné cviky pro kotoul vpřed - krátce udrží rovnováhu - orientuje se v terénu - cvičí s míčem odpovídající velikosti a váhy - odráží se a skáče do dálky z místa - podle svých možností rychle a vytrvale běhá - udržuje správný rytmus chůze - přeskakuje švihadlo, podbíhá lano - koordinuje pohyb s hudbou - přihrává míčem (jednoruč, obouruč) - udělá kotoul vpřed s dopomocí - chytí míč a zasáhne cíl - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - odráží se při skoku z místa správnou technikou - hází kriketovým míčkem - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- rytmické a kondiční formy cvičení (lavičky, žebřiny, lana), cvičení s hudbou - A - běh v terénu, překonávání přírodních překážek - SH - házení a chytání míče, nácvik přihrávek nohou i rukou - hod do dálky i na cíl (jednoruč vrchní oblouk) - G - nácvik správného sbalení při kotoulu - příprava odrazu z trampolínky - přechod malé kladinky - T PVP - cvičení v přírodě - chůze - orientační běh (i s malou zátěží) - SH - nácvik přihrávky jednoruč vrchním obloukem, chytání obouruč. - A - skok daleký z místa rychlý běh do 20m, rychlý běh se startem z různých poloh – startovní povely (závodivé hry) - správná chůze, pochod do rytmu - podbíhání lana, přeskoky - přeskoky švihadla snožmo s meziskokem i bez - cvičení s hudbou, nápodoba pohybem, estetický pohyb těla - SH - přihrávky jednoruč i obouruč vrchním obloukem – nácvik - PH - míčové hry - G - kotoul vpřed s dopomocí (na žíněnkách i na koberci) - A - hod na cíl

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - dbá na správné držení těla při pohybových činnostech - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - dodržuje pravidla her a soutěží - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v prostorách zimního stadionu - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - adekvátně reaguje na přestupky proti pravidlům, respektuje opačné pohlaví	- CN - cvičení na nářadí (lavičky, žebřiny, kladinky, žebříky) - A - skok z místa - hod kriketovým míčkem, nácvik hodu do dálky - PH - pohybové hry - SH - sportovní hry - A - atletika - G - gymnastika - T PVP - turistika a pobyt v přírodě - CN - cvičení na nářadí V případě zájmu: Bruslení - vstávání z ledu - rovnovážná cvičení na místě - chůze po ledě - jízda po obou bruslích - přenášení váhy z nohy na nohu - jízda po jedné brusli - nácvik odrazu a skluzu - abeceda bruslení – soubor průpravných cvičení - nácvik bruslařského rytmu - užité bruslení – zastavení - změny směru, obraty - drobné a zábavné hry na ledě, honičky a štafety
--	---

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - pracuje s pravidly hry - dodržuje pravidla fair-play	- základní tělových. pojmy, smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností - příprava a úklid nářadí - SH - nácvik vybíjené (seznámení s jednoduchými pravidly) - závodivé hry v přírodě

2. ROČNÍK**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**

výstupy	učivo
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a	- základní pravidla chování a jednání v

bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	prostředí sportoviště - příprava organismu před pohybovou činností a uklidnění po zátěži
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
- bezpečně se pohybuje v terénu a dokáže odhadnout vzdálenosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - užívá správný rozběh a odraz při skoku do dálky - užívá techniku nízkého startu - pohybem vyjadřuje hudbu - napodobuje jednoduché činnosti - zdokonaluje práci s míčem - užívá techniku kotoulu vpřed - užívá průpravné cviky pro kotoul vzad - zdokonaluje rovnováhu těla - skáče na malé trampolínce - rozvíjí svou obratnost a vytrvalost - skáče přes švihadlo snožmo i jednonož - plavecký výcvik – osvojení plaveckých dovedností – 1. ZŠ	- T PVP - cvičení v přírodě - ošetření drobného poranění v improvizovaných podmínkách - PH - v přírodě - A - běh v terénu, překonávání přírodních překážek. - nízký a polovysoký start s rozběhem - nácvik skoku do dálky. - rychlý běh 50m (nízký start) - G - rytmická chůze, vyjádření hudebních pojmů (tiše, hlasitě, pomalu...) - HT - krok přísunný, poskočný, cval stranou - cvičení na nářadí (lavičky, žebřiny,) - SH - přihrávky jednoruč i obouruč(vrchní oblouk) - obouruč trčením - PH - hry zaměřené na koulení a chytání - G - cvičení na G - koberci. průpravné cviky ke kotoulu vzad a jeho nácvik s dopomocí - chůze po kladince s dopomocí - CN - malá trampolínka - (výskoky s držením, seskoky) - zimní hry v přírodě na sněhu (sáňkování, bobování) - cvičení se švihadly – přeskoky snožmo, jednonož. - přivolání pomoci tonoucím - pravidla bezpečného chování - hygienické návyky - nebezpečí plavání ve volné vodě - přeceňování vlastních sil PH : pohybové hry SH : sportovní hry A : atletika G : gymnastický koberec T PVP : turistika a pobyt v přírodě CN : cvičení na nářadí
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti	V případě zájmu: Bruslení - vstávání z ledu - rovnovážná cvičení na místě - chůze po ledě

jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. - dbá na správné držení těla při pohybových činnostech. - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. - dodržuje pravidla her a soutěží. - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v prostorách zimního stadionu. - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. - adekvátně reaguje na přestupky proti pravidlům, respektuje opačné pohlaví	- jízda po obou bruslích - přenášení váhy z nohy na nohu - jízda po jedné brusli - nácvik odrazu a skluzu - abeceda bruslení – soubor průpravných cvičení - nácvik bruslařského rytmu - užité bruslení – zastavení - změny směru, obraty - drobné a zábavné hry na ledě, honičky a štafety
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
- podle pokynů zaujímá základní cvičební polohy - pracuje s pravidly hry a jejich variacemi, fair-play - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- základní tělových. pojmy, smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností. - SH - přihrávky létajícím talířem - jednoduché hry se základními pravidly

3. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - rozvíjí rychlost, vytrvalost, sílu, pohyblivost a koordinaci pohybu - provádí zdravotně zaměřené činnosti	- základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště - hygiena při TV
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
- užívá rozběhu a odrazu při skoku do dálky - zlepšuje výkony v běhu - zlepšuje svou výkonnost - dribluje na místě i v pohybu - vede míč nohou - napodobuje složitější činnost - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - přihrává různými typy přihrávek v klidu i v pohybu	- A - skok do dálky s rozběhem (měření výkonu). - rychlý běh – 60m (nízký start) - hod kriketovým míčkem na cíl, do dálky - SH - nácvik driblingu na místě i v pohybu L i P rukou. (závodivé hry, slalomové dráhy) - vedení míče nohou - kondiční formy cvičení (lavičky, žebřiny, lano..) - zjednodušená pravidla minifotbalu,

- zpevní tělo pro stoj na rukou - rozvíjí svou obratnost - rozvíjí svůj taneční potenciál - seznamuje se s polkovým krokem - opakovaně přeskakuje přes švihadlo - zdokonaluje rovnováhu těla - hází na cíl a zasahuje jej - zlepšuje svou výkonnost v běhu, hodů i skoku - dodržuje základní pravidla hry - orientuje se v přírodě a bezpečně se pohybuje v terénu	miniházené či minibasketbalu (jednoduchá pravidla) - SH - škola míče – přihrávka jednoruč vrch. obloukem, obouruč trčením (v klidu i v pohybu) - přihrávky nohou - průpravná cvičení pro stoj na rukou - G - cvičení s obručí - přípravná cvičení pro gymnastický odraz z můstku - A - rychlý překážkový běh na 10 – 20 m - HT - základní lidové tance - držení partnera při tanci - umělé tance - cvičení s hudbou – polkový krok - G - cvičení se švihadly – opakované přeskoky jednož, střídmonož, snožmo - chůze po kladince - střelba na branku, koš – míče různých velikostí - A - skok daleký s rozběhem - hod kriketovým míčkem (průpravné cviky k hodů) - rychlý běh 60 m (nízký start) - SH - fotbal, vybíjená,... - T PVP - cvičení v přírodě - běh v terénu, překonávání přírodních překážek - chůze a běh po vyznačené trase (možno i podle mapy) PH : pohybové hry SH : sportovní hry A : atletika G : gymnastický koberec T PVP : turistika a pobyt v přírodě CN : cvičení na nářadí HT : hudba tanec
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
- podle pokynů zaujímá základní cvičební polohy - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- základní tělových. pojmy, smluvené signály, povely, or-ganizace prostoru a činnosti

4. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při TV, zná vhodné oblečení a obutí pro TV - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - uvědomuje si škodlivý vliv kouření, alkoholu a drog na zdraví a pohybovou výkonnost - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - před zátěží se řádně protáhne a rozcvičí, po zátěži se umí zklidnit a vydýchat	- význam pohybu pro zdraví, délka a intenzita cvičení - základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště - první pomoc - organizace prostoru a činností - příprava na zátěž – rozcvička a protažení, vydýchání a uvolnění po zátěži
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
- ovládá jednotlivé části nízkého startu - pojmenuje základní rozdíly mezi rychlým během a vytrvalostním během - správně technicky zvládá rychlý i vytrvalostní běh a skok do dálky - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - správně technicky ovládá kotoul vpřed i vzad do stoje snožmo i roznožmo, dokáže kotouly opakovat a vytvořit z nich krátkou sestavu - ovládá přeskoky přes švihadlo obounož, jednonož i se střídáním noh vpřed i vzad, vytváří krátké sestavy - zvládá průpravné cviky pro přeskok, dostatečně se odrazí na můstku - ovládá techniku přeskoku roznožkou přes kozu našší i nadýl - využívá dostupného náčiní a nářadí při kondičním cvičení - ovládá cvičení pro nácvik stoje na rukou - hází míčem jednoruč i obouruč, chytí míč do	- A - atletické dovednosti - nízký start + rychlý běh na 60m - skok do dálky s rozběhem - běh individuálním tempem po dobu 3–4 min. - G - základy gymnastiky – - kotoul vpřed i vzad do stoje snožmo i roznožmo, opakované kotouly, kotoul na zvýšené podložce - švihadlo – přeskoky vpřed i vzad, typy přeskoků, krátké sestavy - nácvik odrazu na můstku a na trampolíně - G - roznožka přes kozu našší i nadýl se záchranou - kondiční cvičení s lavičkami, obručemi, tyčemi - stoj na rukou – průpravná cvičení - manipulace s míčem - herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře - průpravné hry, míčové hry podle zjednodušených i skutečných pravidel - HT - cvičení na hudbu – polkový a valčíkový krok, zrychlení a zpomalení tempa, vyjádření rytmu pohybem - krok poskočný, přísuný, přeměnný - sáňkování, bobování, cvičení v přírodě
	PH : pohybové hry

koše i do prstů, ovládá různé typy přihrávek (vrchním obloukem, trčením obouruč, obouruč nad hlavou), přihraje spoluhráči do pohybu na krátkou vzdálenost, dribluje s míčem při chůzi i v mírném poklusu - zná základní pravidla pro přehazovanou a vybíjenou, fotbal a dodržuje je při hře, upozorní na porušování pravidel - při hře se aktivně zapojuje do jejího průběhu, spolupracuje se spoluhráči - zvládá základy kroku polky a valčíku - pohybem těla reaguje na tempo hudby, plynule zareaguje na změnu tempa hudby - dodržuje pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě, chová se ohleduplně ke spolužákům i jiným účastníkům pohybu	SH : sportovní hry A : atletika G : gymnastický koberec T PVP : turistika a pobyt v přírodě CN : cvičení na nářadí HT : hudba tanec
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získává potřebné informace - změří si základní pohybové výkony – běh, skok do dálky, hod na cíl a porovná je s předchozími výsledky	- sportovní akce ve škole a v místě bydliště - měření základních pohybových výkonů

5. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - popíše základní pravidla první pomoci - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zorganizuje si cvičební prostor tak, aby ho měl dostatek a aby pro něho byl bezpečný	- význam pohybu pro zdraví, délka a intenzita cvičení. - základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště. - první pomoc - korektivní cvičení - kondiční cvičení - organizace prostoru a činností
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
- ovládá jednotlivé části nízkého startu - správně technicky zvládá rychlý i vytrvalostní běh, hod kriketovým míčkem a skok do dálky - užívá při pohybové činnosti základní	- A - atletické dovednosti - nízký start + rychlý běh na 60m - skok do dálky s rozběhem - hod kriketovým míčkem - běh individuálním tempem po dobu 3–4 min.

osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her - překoná překážky - sestaví jednoduchou dráhu s využitím tělocvičného náradí a náčiní - zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy - vhodně využije svou sílu při přetahování a přetlačování s ostatními členy skupiny - ovládá přeskoky přes švihadlo obounož, jednonož i se střídáním noh vpřed i vzad, vytváří krátké sestavy.. - zvládá odraz a doskok na trampolínu - správně technicky zvládá kotoul vpřed i vzad, vytváří krátké sestavy - ovládá techniku přeskoků skřekem přes kozu - ovládá stoj na rukou s dopomocí, stoj na rukou zakončí kotoulem vpřed - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - udrží rovnováhu, přejde přes celou kladinu, zvládá jednoduché sestavy na kladině - hází míčem jednoruč i obouruč, chytí míč do koše i do prstů, ovládá různé typy přihrávek (vrchním obloukem, trčením obouruč, obouruč nad hlavou), přihraje spoluhráči do pohybu na krátkou vzdálenost, dribluje s míčem na místě i v pohybu, ovládá techniku hodů na koš - vysvětlí základní pravidla pro přehazovanou a vybíjenou, fotbal a dodržuje je při hře - zvládá základy kroku polky a valčíku - pohybem těla reaguje na tempo hudby, plynule zareaguje na změnu tempa hudby - dle svých individuálních možností napodobuje složitější cviky - vysvětlí pravidla pro ochranu přírody, dodržuje pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě, chová se ohleduplně ke spolužákům i jiným účastníkům pohybu	- překážkové dráhy s využitím náradí – švédská bedna, lavičky, žebřiny... - PH - drobné pohybové hry - úpoly – přetlaky a přetahy - G - základy gymnastiky - švihadlo – přeskoky vpřed i vzad, typy přeskoků, krátké sestavy - cvičení na trampolíně - G - kotouly - stoj na rukou, stoj na rukou do kotoulu - přeskok přes kozu – skřeka - chůze po kladině - SH - manipulace s míčem - herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře - průpravné hry, míčové hry podle zjednodušených i skutečných pravidel - HT - cvičení na hudbu – polkový a valčíkový krok, zrychlení a zpomalení tempa, vyjádření rytmu pohybem - sáňkování, bobování, - T PVP - turistika, cvičení v přírodě - příprava turistické trasy pro 1.stupeň PH - pohybové hry SH - sportovní hry A - atletika G - gymnastika T PVP - turistika a pobyt v přírodě CN - cvičení na náradí
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
- zhodnotí význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých	- sportovní akce ve škole a v místě bydliště - měření základních pohybových výkonů

národů a národností - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získává potřebné informace - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - jedná v duchu fair play a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- nenáročné pohybové aktivity
---	-------------------------------

6. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu - předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. - před sportovní činností zařadí vhodné rozvíčovací cviky - usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti v souladu s individuálními předpoklady - zvládá osvojované pohybové dovednosti - aplikuje je v podmínkách soutěže i při rekreačních činnostech - vhodně zařazuje cviky do denního programu dle osobní potřeby	Bezpečnost a hygiena cvičení Význam pohybu pro zdraví - příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech - bezpečná příprava a ukládání náradí
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
- vytrvá v sprintu a běhu na vzdálenost a čas - zvládá techniku pohybu a rytmu při hudbě - řídí se pravidly vybraných sportovních her - řídí se podle základních pravidel a technik jednotlivých atletických disciplín - zvládá techniku hodů granátem vrchním obloukem - posoudí provedení hodů granátem, označí příčinu nedostatku ve svém výkonu - vytrvá v sprintu a běhu na vzdálenost a čas - zvládá techniku skoku dalekého - dokáže délku rozběhu přizpůsobit odrazu - zvládá techniku hodů kriketovým míčkem	Pořadová cvičení Průpravné míčové hry – fotbal, florbal, vybíjená, přehazovaná, sálová kopaná, basketbal, ringo, badminton Atletika – běh, sprint Aerobic – cvičení s hudbou (dívky) Atletika Technika běhu – koordinace pohybu Startovní pozice, nízký a vysoký start Rozvoj rychlosti, vytrvalosti síly a obratnosti Nácvik techniky vybraných atletických disciplín Hod granátem (chlapci) Běh na 400m Vytrvalostní běh Skok daleký – skok do písku Sprint na 60 m

vrchním obloukem - posoudí provedení hodů kriketovým míčkem, označí příčinu nedostatku ve svém výkonu - zvládá techniku skoku vysokého - zvládá techniku cvičení se švihadlem - vysvětlí pravidla baseballu a fotbalu, aplikuje je v samotné hře - vyhodnotí situaci na hřišti k zvolení správné taktiky - aplikuje jednoduché herní kombinace do samotné hry - aplikuje naučené druhy přihrávek při hře - orientuje se k rozdělení herních úloh - řídí se pravidly vybraných sportovních her - ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech - využívá vhodnou taktiku a dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva - dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření - vysvětlí pravidla vybíjené, přehazované, sálové kopané a volejbalu, aplikuje je v samotné hře - ovládá různé druhy přihrávek a jejich zpracování - aplikuje ve hře různé druhy zakončení dle situace na hřišti - aplikuje jednoduché herní kombinace do samotné hry - zvládá techniku cvičení s medicinbalem - zvládá techniku cvičení na kruzích, jednoduché cviky - zvládá techniku posilování na žebřinách - zvládá techniku cvičení na gymballech - zvládá techniku cvičení systémem sed a leh na vymezený čas - překoná překážky - sestaví jednoduchou dráhu s využitím tělocvičného nářadí a náčiní - zvládá techniku skoku z místa - správně technicky zvládá kotoul vpřed i vzad (i do roznožení) - vytváří krátké sestavy - dodržuje pokyny k vlastnímu provedení	Běh na 800 m Hod kriketovým míčkem (dívky) Skok vysoký – nácvik skoku Švihadlo – cvičení se švihadlem Baseball – pravidla baseballu – házení, chytání, odpal Fotbal – pravidla fotbalu – pokutový kop, obrana, útok - přihrávka do volného prostoru Pohybové hry s míčem Vybíjená – pravidla vybíjené – jednoduché herní kombinace Přehazovaná – pravidla přehazované – nácvik házení a chytání Sálová kopaná - pravidla sálové kopané – přihrávka do běhu – slalom mezi kužely – obrana, útok Medicinbal – cvičení s medicinbalem – hod do dálky v sedu, ve stoje Gymnastika – rozvoj síly a obratnosti Kruhy – houpání Kruhy – seskok zákmitem Žebřiny – posilování na žebřinách Cvičení na gymballech (dívky) Sklapovačky – sed a leh (čas 1 minuta) Překážková dráha Skok z místa Gymnastické disciplíny Akrobacie – kotouly vpřed a vzad Akrobacie – sestava s využitím uvedených cviků Šplh na tyči Přeskok – roznožka přes kozu
--	---

pohybové činnosti - udrží rovnováhu - posoudí provedení gymnastických cviků, označí příčinu nedostatků ve svém výkonu - šplhá správnou technikou na čas, vyšplhá s přírazem o tyči - zvládá techniku přeskočení (překoná kozu roznožkou) - zvládá techniku skoku přes švédskou bednu - vysvětlí pravidla florbalu - zvládá přihrávku po zemi - ovládá zakončení střelou - rozlišuje rozdíly mezi obrannými a útočnými fázemi hry - vysvětlí pravidla badmintonu - při hře používá pravidla basketbalu - rozliší jednotlivé druhy přihrávek a dovede je aplikovat ve hře - dokáže provést dvojtakt zakončený střelbou na koš, trestní hod a trojkový pokus - zvládá dribling s basketbalovým míčem, slalom, jednoruč, střídavě - cvičí dle ústních pokynů	Skok přes švédskou bednu Florbal – pravidla florbalu – průpravná cvičení Badminton – pravidla badmintonu – průpravná cvičení Basketbal – pravidla basketbalu – cvičení s míčem – přihrávka obouruč
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
- zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit. - užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků. - používá obecné názvosloví pořadových cvičení, pohybů paží a celého těla. - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Sportovní akce ve škole a v místě bydliště Měření základních pohybových výkonů Organizace prostoru a pohybových činností

7. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu	Bezpečnost a hygiena cvičení Význam pohybu pro zdraví

- předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. - před sportovní činností zařadí vhodné rozvíčovací cviky - usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti v souladu s individuálními předpoklady - zvládá osvojované pohybové dovednosti - aplikuje je v podmínkách soutěže i při rekreačních činnostech - vhodně zařazuje cviky do denního programu dle osobní potřeby	- příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech - bezpečná příprava a ukládání náradí
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
- hraje vybrané sportovní hry a řídí se jejich pravidly - vytrvá v sprintu a běhu na vzdálenost a čas - zvládá techniku pohybu a rytmu při hudbě - řídí se podle základních pravidel a technik jednotlivých atletických disciplín - zvládá cviky atletické abecedy - zvládá techniku hodů granátem vrchním obloukem - posoudí provedení hodů granátem, označí příčinu nedostatku ve svém výkonu - vytrvá v sprintu a běhu na vzdálenost a čas - překonává při běhu přírodní i umělé překážky - zvládá techniku skoku dalekého - dokáže délku rozběhu přizpůsobit odrazu - vytrvá v sprintu a běhu na vzdálenost a čas - zvládá techniku hodů kriketovým míčkem vrchním obloukem - posoudí provedení hodů kriketovým míčkem, označí příčinu nedostatku ve svém výkonu - zvládá techniku skoku vysokého - zvládá techniku cvičení se švihadlem - řídí se pravidly vybraných sportovních her - vysvětlí pravidla baseballu a fotbalu, aplikuje je v samotné hře - vyhodnotí situaci na hřišti k zvolení správné taktiky - aplikuje jednoduché herní kombinace do samotné hry	Pořadová cvičení Průpravné míčové hry – fotbal, florbal, vybíjená, přehazovaná, sálová kopaná, basketbal, volejbal, ringo, badminton Atletika – běh, sprint Aerobic – cvičení s hudbou (dívky) Atletika Technika běhu – koordinace pohybu Rozvoj rychlosti, vytrvalosti síly a obratnosti Nácvik techniky vybraných atletických disciplín Hod granátem (chlapci) Běh na 400m Vytrvalostní běh Skok daleký – skok do písku Sprint na 60 m Běh na 800 m Hod kriketovým míčkem (dívky) Skok vysoký – nácvik skoku Švihadlo – cvičení se švihadlem Baseball – pravidla baseballu – házení, chytání, odpal Fotbal – pravidla fotbalu – pokutový kop, obrana, útok

- aplikuje naučené druhy přihrávek při hře - orientuje se k rozdělení herních úloh - řídí se pravidly vybraných sportovních her - ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech - využívá vhodnou taktiku a dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva - dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření - vysvětlí pravidla vybíjené, přehazované, sálové kopané a volejbalu, aplikuje je v samotné hře - ovládá různé druhy přihrávek a jejich zpracování - aplikuje ve hře různé druhy zakončení dle situace na hřišti - aplikuje jednoduché herní kombinace do samotné hry - zvládá techniku cvičení s medicinbalem - vysvětlí pravidla volejbalu - zvládá hod vrchním obloukem přes celé hřiště volejbalovým míčem - vysvětlí pravidla přehazované, hra podle volejbalových pravidel - zvládá techniku cvičení na kruzích, jednoduché cviky - zvládá techniku posilování na žebřinách - zvládá techniku cvičení na gymballech - zvládá techniku cvičení systémem sed a leh na vymezený čas - překoná překážky - sestaví jednoduchou dráhu s využitím tělocvičného náradí a náčiní - zacvičí jednoduchou sestavu s využitím gymnastických prvků - zvládá techniku skoku z místa - správně technicky zvládá kotoul vpřed i vzad (i do roznožení), stoj na rukou - vytváří krátké sestavy - dodržuje pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - udrží rovnováhu - posoudí provedení gymnastických cviků, označí příčinu nedostatků ve svém výkonu - šplhá správnou technikou na čas, vyšplhá s přírazem o tyči	- přihrávka do volného prostoru - Pohybové hry s míčem - Vybíjená - pravidla vybíjené - jednoduché herní kombinace - Přehazovaná - pravidla přehazované - chytání a házení - Sálová kopaná - pravidla sálové kopané - přihrávka do běhu - slalom mezi kužely - obrana, útok - Medicinbal - cvičení s medicinbalem - hod do dálky v sedu, ve stoje - Volejbal - pravidla volejbalu - podání spodem - přihrávky a hra - Gymnastika – rozvoj síly a obratnosti - Kruhy – houpání - Kruhy – seskok zákmitem, kotoul vpřed a vzad - Žebřiny – posilování na žebřinách - Cvičení na gymballech (dívky) - Sed leh (čas 1 minuta) - Překážková dráha - Skok z místa, dvojskok - Gymnastické disciplíny - Akrobacie – kotouly před a vzad, stoj na rukou - Akrobacie – sestava s využitím uvedených cviků, váha předklonu - Šplh na tyči - Přeskok – roznožka přes kozu - Skok přes švédskou bednu
--	--

- zvládá techniku přeskočení (překoná kozu roznožkou) - zvládá techniku skoku přes švédskou bednu - vysvětlí pravidla florbalu - zvládá přihrávku po zemi - ovládá zakončení střelou - rozlišuje rozdíly mezi obrannými a útočnými fázemi hry - vysvětlí pravidla badmintonu - při hře používá pravidla basketbalu, aplikuje vhodné obranné pohyby při bránění protihráče a zvládá přihrávku do běhu - ovládá přihrávky vrchem, o zem, trčením vpřed - rozliší jednotlivé druhy přihrávek a dovede je aplikovat ve hře - zvládá jednoduché herní kombinace - dokáže provést dvojtakt zakončený střelbou na koš, trestní hod, trojkový pokus a zakončí útok střelou z místa - zvládá dribling s basketbalovým míčem, slalom, jednoruč, střídavě - cvičí dle ústních pokynů	Florbal – pravidla florbalu – průpravná cvičení Badminton – pravidla badmintonu – nácvik hry Basketbal – pravidla basketbalu, dribling – cvičení s míčem, obranný pohyb – přihrávka obouruč, střelba po dvojtaktu, střelba z místa
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
- zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit. - užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků. - používá obecné názvosloví pořadových cvičení, pohybů paží a celého těla. - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Sportovní akce ve škole a v místě bydliště Měření základních pohybových výkonů Organizace prostoru a pohybových činností

8. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu - předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. - před sportovní činností zařadí vhodné	Bezpečnost a hygiena cvičení Význam pohybu pro zdraví - příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla

rozcvičovací cviky - usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti v souladu s individuálními předpoklady - zvládá osvojované pohybové dovednosti - aplikuje je v podmínkách soutěže i při rekreačních činnostech - vhodně zařazuje cviky do denního programu dle osobní potřeby - popíše vliv návykových látek a látek s anabolií na zdraví jedince - vysvětlí rizika ovlivnění sportovních výkonů zakázanými látkami	- hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech - bezpečná příprava a ukládání náradí
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
- užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků - ovládá názvosloví pořadových cvičení, pohybů paží a celého těla, naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - hraje vybrané sportovní hry a řídí se jejich pravidly - vytrvá v sprintu a běhu na vzdálenost a čas - zvládá techniku pohybu a rytmu při hudbě - řídí se podle základních pravidel a technik jednotlivých atletických disciplín - zvládá techniku hodů granátem vrchním obloukem, posoudí provedení hodů granátem, označí příčinu nedostatku ve svém výkonu - vytrvá v sprintu a běhu na vzdálenost a čas, rozvrhne síly pro vytrvalostní běh - zvládá techniku skoku dalekého - dokáže délku rozběhu přizpůsobit odrazu - cvičí dle ústních pokynů - ve štafetě zvládá předávku vrchem a spodem - zvládá techniku hodů kriketovým míčkem vrchním obloukem - posoudí provedení hodů kriketovým míčkem, označí příčinu nedostatku ve svém výkonu - zvládá techniku vrhu koulí (bez otočky) - zvládá techniku skoku vysokého - zvládá techniku cvičení se švihadlem - vysvětlí pravidla softballu a fotbalu, aplikuje	Pořadová cvičení Průpravné míčové hry – fotbal, florbal, vybíjená, přehazovaná, sálová kopaná, basketbal, volejbal, ringo, softball, házená, netradiční sporty Atletika – běh, sprint Aerobic – cvičení s hudbou (dívky) Atletika Technika běhu – koordinace pohybu Rozvoj rychlosti, vytrvalosti síly a obratnosti Nácvik techniky vybraných atletických disciplín Hod granátem (chlapci) Běh na 400m Vytrvalostní běh Skok daleký – skok do písku Sprint na 60 a 100 m Běh na 1000 m Štafetový běh 4x100m Hod kriketovým míčkem (dívky) Skok vysoký – nácvik skoku Vrh koulí Švihadlo – cvičení se švihadlem Softball

je v samotné hře - odpálí softbalový míček po nadhozu spodem, chytne míček do rukavice, zpracuje a přihráje spoluhráči - při hře používá základní pravidla pro softball - při hře používá pravidla sportovních her - ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech - dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření - řídí se pravidly vybraných sportovních her - ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech - využívá vhodnou taktiku a dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva - dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření - vysvětlí pravidla vybíjené, přehazované, sálové kopané a volejbalu, aplikuje je v samotné hře, rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - ovládá různé druhy přihrávek a jejich zpracování - aplikuje ve hře různé druhy zakončení dle situace na hřišti - aplikuje jednoduché herní kombinace do samotné hry - zvládá techniku cvičení s medicinbalem - vysvětlí pravidla volejbalu - zvládá hod vrchním obloukem přes celé hřiště volejbalovým míčem - vysvětlí základní pravidla házené - zvládá přihrávky a trojtakt se střelbou do brány - zná pravidla vybraného netradičního sportu a řídí se jimi - zná herní strategie a ovládá dovednosti potřebné pro realizaci netradičního sportu - zvládá techniku cvičení na kruzích, jednoduché cviky - zvládá techniku posilování na žebřinách - zvládá techniku cvičení na gymballech - zvládá techniku cvičení systémem sed a leh na vymezený čas	- základní pravidla, taktika - házení, chytání, outy Fotbal - pravidla fotbalu - pokutový kop, obrana, útok - přihrávka do volného prostoru Pohybové hry s míčem Vybíjená - pravidla vybíjené - jednoduché herní kombinace Přehazovaná - pravidla přehazované - nácvik házení a chytání Sálová kopaná - pravidla sálové kopané - přihrávka do běhu - slalom mezi kužely - obrana, útok Medicinbal - cvičení s medicinbalem - hod do dálky v sedě, ve stoje Volejbal - pravidla volejbalu - podání spodem - přihrávky, hra Házená - základní pravidla házené - přihrávky - trojtakt Netradiční sporty (Omnikin, aj.) Gymnastika – rozvoj síly a obratnosti Kruhy – houpání, houpání s hmitem Kruhy – seskok zákmitem Žebřiny – posilování na žebřinách Cvičení na gymballech (dívky) Sed a leh (čas 1 minuta)
---	--

- překoná překážky - sestaví jednoduchou dráhu s využitím tělocvičného nářadí a náčiní - zvládá techniku skoku z místa - správně technicky zvládá kotoul vpřed i vzad (i do roznožení), stoj na rukou, přemet stranou - zacvičí jednoduchou sestavu s využitím gymnast. prvků, kotoulů - dodržuje pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - udrží rovnováhu - posoudí provedení gymnastických cviků, označí příčinu nedostatků ve svém výkonu - šplhá správnou technikou na čas, vyšplhá s přírazem o tyči - zvládá techniku přeskočení (překoná kozu roznožkou) - zvládá techniku skoku přes švédskou bednu - vysvětlí pravidla florbalu - zvládá přihrávku po zemi - ovládá rozmanité druhy zakončení (střela švihem, příklepem, klička) - při hře používá pravidla basketbalu - rozliší jednotlivé druhy přihrávek a dovede je aplikovat ve hře - dokáže provést dvojtakt zakončený střelbou na koš, trestní hod a trojkový pokus, uplatňuje získané dovednosti ve hře - zvládá dribling s basketbalovým míčem, slalom, jednoruč, střídavě - navrhne úpravy pravidel pro tělocvičnu, navrhne a aplikuje ve hře domluvenou taktiku	Kruhový trénink Překážková dráha Skok z místa, trojskok Gymnastické disciplíny Akrobacie – kotouly vpřed a vzad, stoj na rukou, přemet stranou (hvězda) Akrobacie – sestava s využitím uvedených cviků, váha předklonu Šplh na tyči Přeskok – roznožka přes kozu Skok přes švédskou bednu Florbal – pravidla florbalu – průpravná cvičení Basketbal – pravidla basketbalu – cvičení s míčem – přihrávka obouruč – přihrávka obouruč
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
- usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností - používá obecné názvosloví pořadových cvičení, pohybů paží a celého těla. - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka,	Sportovní akce ve škole a v místě bydliště Měření základních pohybových výkonů Organizace prostoru a pohybových činností

organizátora	
--------------	--

9. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu - předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. - rozcvičuje se před sportovním výkonem - usiluje zlepšování své tělesné zdatnosti v souladu s individuálními předpoklady - zvládá osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je v podmínkách soutěže i při rekreačních činnostech - volí vhodný sportovní program v závislosti na aktuálním stavu prostředí	Bezpečnost a hygiena cvičení Význam pohybu pro zdraví - příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech - bezpečná příprava a ukládání náradí
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
- užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků - ovládá názvosloví pořadových cvičení, pohybů paží a celého těla - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - vytrvá v sprintu a běhu na vzdálenost a čas - zvládá techniku pohybu a rytmu při hudbě - řídí se podle základních pravidel a technik jednotlivých atletických disciplín - zvládá techniku hodů granátem vrchním obloukem - posoudí provedení hodů granátem, označí příčinu nedostatku ve svém výkonu - vytrvá v sprintu a běhu na vzdálenost a čas - ve štafetě zvládá předávku vrchem a spodem - zvládá techniku skoku dalekého - dokáže délku rozběhu přizpůsobit odrazu - cvičí dle ústních pokynů - vytrvá v sprintu a běhu na vzdálenost a čas - rozvrhne vhodně síly na dlouhé trati - využije výbušné síly ve sprintu na krátkou trať - zvládá předávku vrchem a spodem v běhu	Pořadová cvičení Průpravné míčové hry – fotbal, florbal, vybíjená, přehazovaná, sálová kopaná, basketbal, volejbal, ringo, softball, házená, netradiční sporty Atletika – běh, sprint Aerobic – cvičení s hudbou (dívky) Atletika Technika běhu – koordinace pohybu Rozvoj rychlosti, vytrvalosti síly a obratnosti Nácvik techniky vybraných atletických disciplín Hod granátem (chlapci) Běh na 400m Vytrvalostní běh Skok daleký – skok do písku Sprint na 60 a 100 m Běh na 1500 m Štafetový běh 4x200m Hod kriketovým míčkem (dívky) Vrh koulí Skok vysoký – nácvik skoku Švihadlo – cvičení se švihadlem

- zvládá techniku hodu kriketovým míčkem vrchním obloukem - posoudí provedení hodu kriketovým míčkem, označí příčinu nedostatku ve svém výkonu - zvládá techniku vrhu koulí - správně zvládá techniku skoku vysokého - zvládá techniku cvičení se švihadlem - vysvětlí pravidla fotbalu, aplikuje je v samotné hře - vyhodnotí situaci na hřišti k zvolení správné taktiky - orientuje se k rozdělení herních úloh - řídí se pravidly vybraných sportovních her - ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech - využívá vhodnou taktiku a dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva - dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření - vysvětlí pravidla vybíjené, přehazované, sálové kopané a volejbalu, aplikuje je v samotné hře - ovládá různé druhy přihrávek a jejich zpracování - aplikuje ve hře různé druhy zakončení dle situace na hřišti - aplikuje jednoduché herní kombinace do samotné hry - zvládá techniku cvičení s medicinbalem - vysvětlí pravidla volejbalu - zvládá hod vrchním obloukem celé hřiště volejbalovým míčem - při hře používá zónové a osobní obrany, volí vhodnou taktiku strategii - vysvětlí základní pravidla házené - zvládá přihrávky a trojtakt se střelbou do brány - zná pravidla vybraného netradičního sportu a řídí se jimi - zná herní strategie a ovládá dovednosti potřebné pro realizaci netradičního sportu - zvládá techniku cvičení na kruzích, jednoduché cviky - zvládá techniku posilování na žebřinách - zvládá techniku cvičení na gymballech	Fotbal – pravidla fotbalu – pokutový kop, obrana, útok – přihrávka do volného prostoru Pohybové hry s míčem Vybíjená – pravidla vybíjené – jednoduché herní kombinace Přehazovaná – pravidla přehazované – nácvik házení a chytání Sálová kopaná – pravidla sálové kopané – přihrávka do běhu – slalom mezi kužely – obrana, útok Medicinbal – cvičení s medicinbalem Medicinbal – hod do dálky v sedu, ve stoje Volejbal – pravidla volejbalu – podání spodem Softbal – odpal a chytání míčku Házená - základní pravidla házené - přihrávky - trojtakt Netradiční sporty (Omnikin, aj.) Gymnastika – rozvoj síly a obratnosti Kruhy – houpání, houpání s hmitem Kruhy – seskok zákmitem Žebřiny – posilování na žebřinách
---	---

- zvládá techniku cvičení systémem sed a leh na vymezený čas - překoná překážky - sestaví jednoduchou dráhu s využitím tělocvičného náradí a náčiní - zvládá techniku skoku z místa - správně technicky zvládá kotoul vpřed i vzad (i do roznožení), stoj na rukou, přemet stranou - vytváří krátké sestavy - zacvičí jednoduchou sestavu s využitím gymnast. prvků, kotoulů - dodržuje pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - udrží rovnováhu - posoudí provedení gymnastických cviků, označí příčinu nedostatků ve svém výkonu - šplhá správnou technikou na čas, vyšplhá s přírazem o tyči - zvládá techniku přeskoku (překoná kozu roznožkou) - zvládá techniku skoku přes švédskou bednu - vysvětlí pravidla florbalu - zvládá přihrávku po zemi - ovládá rozmanité druhy zakončení (střela švihem, příklepem, klička) - rozlišuje rozdíly mezi obrannými a útočnými fázemi hry - při hře používá pravidla basketbalu - rozliší jednotlivé druhy přihrávek a dovede je aplikovat ve hře - dokáže provést dvojtakt zakončený střelbou na koš, trestní hod a trojkový pokus - zvládá dribling s basketbalovým míčem, slalom, jednoruč, střídavě - cvičí dle ústních pokynů	Cvičení na gymballech (dívky) Sklapovačky – sed a leh (čas 1 minuta) Kruhový trénink Překážková dráha Skok z místa Gymnastické disciplíny Akrobacie – kotouly vpřed a vzad, stoj na rukou, přemet stranou (hvězda) Akrobacie – sestava s využitím uvedených cviků Šplh na tyči Přeskok – roznožka přes kozu Skok přes švédskou bednu Florbal – pravidla florbalu – průpravná cvičení Basketbal – pravidla basketbalu – cvičení s míčem – přihrávka obouruč
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
- usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností - zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit - používá obecné názvosloví pořadových cvičení, pohybů paží a celého těla. - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich	Sportovní akce ve škole a v místě bydliště Měření základních pohybových výkonů Organizace prostoru a pohybových činností Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympijské hry

prezentaci - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony - eviduje je a vyhodnotí - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - aplikuje znalosti pravidel her a soutěží při rozhodčí činnosti - podílí se na organizaci turnajů , závodů nebo různých jiných sportovních akcí v rámci školy	
---	--

4.9. Člověk a svět práce

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání předmětem pracovní činnosti a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

4. 9. 1. Pracovní činnosti

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na prvním stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů. V každém ročníku prvního stupně je realizován jednou hodinou týdně.

Část obsahu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce na 2. stupni je integrována do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Tato oblast je proto posílena o dvě hodiny, tato dotace je převedena z dotace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Naše škola vyučuje tematické okruhy Pěstitelské práce, chovatelství a Svět práce. Okruh Pěstitelské práce je realizován předmětem Pracovní činnosti v 7. ročníku. Okruh Svět práce je integrován do předmětu Výchova k občanství v 8. a 9. ročníku.

Vzdělávací obsah je určen všem žákům (chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Při výuce jednotlivých okruhů využíváme kmenové třídy, školní dílnu, učebny informatiky, cvičnou kuchyň a školní pozemek.

Výchovné a vzdělávací strategie v Pracovních činnostech

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí v rámci předmětu.

Kompetence k učení:

- volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků
- vysvětlujeme smysl a cíl učení na praktických příkladech blízkých žákovi
- podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky – manuální práce, samostatné práce, referáty, práce ve skupinách, projekty
- vedeme žáky k dovednostnímu učení, k pochopení vlastností různých materiálů a propojování znalostí a jejich aplikaci při práci
- seznamujeme žáky se zásadami zdravé výživy a zdravého životního stylu
- klademe důraz na čtení s porozuměním, učíme žáky orientovat se v různých typech textů, technických výkresech i v jiných informačních zdrojích
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, tabulkám, diagramům
- k získávání a prohlubování znalostí žáků využíváme výukový software a audiovizuální techniku
- vedeme žáky k vlastní organizaci učení, věnujeme pozornost kladení otevřených otázek, povzbuzujeme žáky k jejich dotazům
- vedeme žáky k sebehodnocení a zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání, hodnotíme individuální pokrok v učení jednotlivých žáků
- umožňujeme žákům uplatnit jejich tvořivost a fantazii nejen při výuce, ale i při školních a mimoškolních akcích

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení a pracovní postupy, hodnotit různá řešení a pracovní postupy, diskutovat o možnostech řešení, činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit svůj názor a práci
- učíme žáky myslet kreativně a tak lépe zvládat problémy při práci

- problémové úlohy zaměřujeme na praktické situace z každodenního života
- učíme žáky rozpoznat problémové situace ve škole i mimo ni, žáci vědí, že v případě nesnáží se mohou obrátit i na pedagoga
- učíme žáky hledat různé varianty řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- soustavně rozvíjíme slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu s ohledem na odbornost předmětu a využívání odborné terminologie
- vedeme žáky k výstižnému popisu pracovních úkonů, pomoci spolužákovi vhodnou radou
- utváříme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání, prosbu; schopnost respektovat při komunikaci druhého
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- dovednost komunikovat rozvíjíme ve výuce i mimo ni – prezentace žákovských prací, referátů ; skupinové prezentace; besedy; spolupráce s místními podniky

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě
- rozvíjíme klima přátelských vztahů, vzájemného respektu a úcty mezi žáky navzájem i mezi žáky, učiteli a ostatními zaměstnanci školy
- soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování, vychováváme k úctě k dospělým i starším občanům
- podporujeme u žáků samostatnost, sebedůvěru, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení, cíleně pěstujeme jejich samostatné rozhodování
- učíme žáky respektovat různá sociální postavení jedinců, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem a jejich práci
- vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch
- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci, učíme je rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce ostatních

Kompetence občanské:

- žáci mají prostor se podílet na vytváření pravidel v hodině, upevňujeme v žácích potřebu dodržovat daná pravidla jako základ fungování demokratické společnosti
- v hodinách si žáci nacvičují modelové situace, jak zvládat konflikt, pomáhat slabšímu, nacvičují jednání v situacích, které ohrožují zdraví nebo život člověka
- respektujeme a vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi žáky
- prostřednictvím exkurzí a následných besed v hodinách žáci získávají pozitivní přístup k různým typům zaměstnání
- učíme žáky chápat příčiny a následky poškozování životního prostředí, orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody, účastnit se ochrany životního prostředí
- vedeme žáky k otevřené diskusi, k vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k odpovědnosti za splnění úkol, za průběh pracovní činnosti, za odvedení práce v nejvyšší možné kvalitě, za úklid pracovního místa a pomůcek po skončení práce
- nabízíme různé typy pracovních činností, aby se žák mohl vzdělávat v oblasti, která bude prospěšná pro jeho budoucí život a podporujeme tak žáky k dalšímu rozvíjení pracovních kompetencí v oblastech základních praktických činností s různým materiálem, jednoduchých pěstitelských činností, základních činností v domácnosti
- vedeme žáky k osvojení jednoduchých pracovních postupů potřebných pro běžný život

- připravujeme žáky na to, aby si svou činnost zvládli naplánovat a organizovat
- vedeme žáky k uvědomělému, správnému, bezpečnému a hospodárnému používání nástrojů a materiálů
- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti a hygieny při práci
- volba oborů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je zaměřena na konkrétní pracovní činnosti, žák získává praktické dovednosti pro další období života
- zařazujeme vhodně do výuky problematiku volby povolání v průběhu celé školní docházky
- výuka je doplňována o odborné přednášky a exkurze do místních podniků
- organizujeme návštěvy a besedy s pracovníky Úřadu práce v Chomutově
- vedeme žáky k chápání práce jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- vedeme žáky k chování s ohledem na udržitelný rozvoj a k aktivnímu podílu na ochraně životního prostředí

Klíčové kompetence realizované v předmětu Pracovní činnosti

Kompetence k učení

- rozvoj logického myšlení řešením problémových úkolů
- schopnost uložit a aplikovat poznatky
- orientace v dostupných zdrojích informací
- schopnost stanovit postup práce
- popsat a vysvětlit pracovní postup
- spolupracovat při řešení problémů
- sdělovat své názory, poznatky

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- zobecňovat a aplikovat poznatky v různých oblastech života
- vyhledat informace, které vedou ke zvládnutí učiva
- propojovat získané vědomosti mezi jednotlivými předměty
- tolerovat odlišné názory a dokázat o nich diskutovat
- získané informace uplatňovat v praktickém životě
- diskutovat na daný problém, vnášet své názory, myšlenky, postoje
- obhájit svůj názor vhodnými argumenty

Kompetence komunikativní

- používat verbálních i neverbálních projevů
- formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřování v technické terminologii
- diskutovat na daný problém, vnášet své názory, myšlenky, postoje
- obhajovat svůj názor vhodnými argumenty
- přijímat a naslouchat názory ostatních
- posoudit své výsledky, zdůvodnit postup, přesnost, chybu komentovat

Kompetence sociální a personální

- kooperace v činnostech
- spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- přijetí role v pracovní skupině
- tolerovat odlišné názory a diskutovat o nich
- problémy řešit v kolektivu, mít ohled k ostatním

- přijímat názory jiných, naslouchat názoru druhých
- poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- odpovědnost za zachování životního prostředí
- uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti
- vážit si hodnot ostatních
- odmítat hrubé zacházení
- dodržovat normy chování
- chránit svěřený majetek
- poskytovat první pomoc při poranění
- znát zásady poskytování první pomoci

Kompetence pracovní

- poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti
- používat bezpečně a účinně materiály, nástroje, vybavení
- dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti
- pracovat pečlivě, zodpovědně, dodržovat pracovní návody a postupy
- dodržovat hygienické návyky
- dodržovat bezpečnost práce
- využívat poznatky z jiných oblastí
- aplikovat získané znalosti do reálného života
- aplikovat vzájemné souvislosti, mezipředmětové vztahy
- vyhledávat souvislosti
- stanovit pracovní postup
- podílet se na jednoduchých projektech

1. ROČNÍK

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z papíru, přírodnin, plastelíny a textilu - ověřuje si jednoduchými pokusy vlastnosti materiálů - popíše funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - postupuje podle jednoduchého slovního návodu a praktické ukázky učitele - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje pravidla bezpečnosti při zacházení s různým materiálem, nástroji a pomůckami - nahlásí úraz	Papír - stříhání, vystřihování, překládání, skládání, nalepování, slepování, trhání, mačkání, obkreslování tvaru podle šablony Plastelína - hnětení na podložce a v dlaních - válení, stlačování, ubírání, ohýbání, dělení na části Textil - stříhání, nalepování, polepování Jiný drobný materiál - spojování propichováním, navlékáním, lepením, svazováním - stříhání, nalepování, ohýbání
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
- pracuje s jednoduchou stavebnicí z plastu - zvládá elementární dovednosti a činnosti při	Stavebnice - sestavování modelů

práci se stavebnicí - popíše vlastnosti plastu a srovnává s jinými materiály - sestaví jednoduchý model podle předlohy, vlastní představy, vzorového modelu	- práce s předlohou a jednoduchým návodem
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
- pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu - provádí pozorování přírody - zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - zaznamenává počasí pomocí značek - připraví půdu do nádob na setí - zaznamená růst jednoduchou kresbou	Základní podmínky pro pěstování rostlin - zalévání, kypření, otírání listů, odstraňování odumřelých částí - půda a její zpracování - výživa rostlin Pozorování změn v přírodě - roční období - počasí Pěstování rostlin ze semen - příprava půdy do nádob - setí - průběžné ošetřování - záznam růstu
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
- připraví stůl na jednoduché každodenní stolování - dodržuje zásady slušného stolování - zvládá sebeobsluhu při jídle - dodržuje zásady hygieny při stolování	Úprava stolu a pravidla správného stolování - jednoduché prostírání - uspořádání a rozmístění nádobí a příborů pro stolování - odkládání příboru během jídla a po jídle - chování u stolu

2. ROČNÍK

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z papíru, kartonu, přírodnin, modelovací hmoty a textilu - porovná jednoduchými pokusy vlastnosti materiálů - popíše funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - pracuje podle slovního návodu učitele - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje bezpečnost a zásady hygieny práce - podle svých schopností zajistí nebo poskytne první pomoc	Papír - stříhání, vystřihování, překládání, skládání, nalepování, slepování, trhání, mačkání, obkreslování tvaru podle šablony, sešívání, proplétání Modelovací hmota - hnětení na podložce a v dlaních, válení, stlačování, ubírání, přidávání, stáčení, ohýbání, dělení na části Textil - lepení, nalepování, polepování, stříhání, odměřování a oddělování nití, navlékání do jehly, uzlík, šití předního stehu, přišívání dvoudírkových knoflíků

	Drobný materiál - spojování propichováním, navlékáním, provlékáním, lepením, svazováním, stříhání, nalepování, ohýbání
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
- zvládá základní dovednosti při práci se stavebnicemi - sestaví jednoduchý model podle předlohy - popíše postup práce dle jednoduchého návodu, náčrtku - popíše vlastnosti plastu a porovná s jiným materiálem	Stavebnice - sestavování modelů podle předlohy, vlastní představy, vzorového výrobku
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
- vysvětlí základy péče o pokojové rostliny - připraví půdu do nádob na setí - pečuje o nenáročné rostliny - popíše jednoduché pěstitelské činnosti - zaznamená pokus jednoduchou kresbou - zhodnotí výsledky pozorování - zaznamenává počasí, porovnává změny	Základní podmínky pro pěstování rostlin - zalévání, kypření, otírání listů, odstraňování odumřelých částí, přihnojování, omývání misek Pozorování změn v přírodě - charakteristika ročních období - změny počasí Pěstování rostlin ze semen - rychlení rostlin teplem - jednoduchý nákres a popis - příprava půdy do nádob, setí, průběžné ošetřování - záznam růstu
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
- připraví stůl pro návštěvu nebo oslavu člena rodiny - popíše uchovávání a skladování a nákup potravin - pojmenuje pomůcky a nástroje, vysvětlí jejich funkci a použití - připraví jednoduché občerstvení - dodržuje zásady hygieny při stolování - osvojuje si pravidla společenského chování	Úprava stolu a pravidla správného stolování - uspořádání a rozmístění nádobí a příborů - aranžování ozdobných prvků - jednoduché občerstvení Potraviny - uchovávání ovoce, zeleniny a pečiva

formou hry	
------------	--

3. ROČNÍK

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z papíru, kartonu, přírodnin, modelovací hmoty, těsta a textilu - ověřuje si jednoduchými pokusy vlastnosti materiálů - popíše vlastnosti zkoumaných materiálů - vyhledá a určí nejvhodnější materiál pro daný výrobek - popíše funkci a využití pracovních pomůcek - pracuje podle slovního návodu a předlohy - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Papír - stříhání, vystřihování, překládání, skládání, nalepování, slepování, trhání, mačkání, obkreslování tvaru podle šablony, odměřování podle šablony, propichování, sešívání, proplétání, ořezávání, vytrhávání, řezání papíru v ohybu, spojování kartonu nebo lepenky textilem, prostorové tvarování Modelovací hmota - hnětení na podložce a v dlaních, válení, stlačování, ubírání, přidávání, ohýbání, krájení, dělení na části, spojování, vtlačování tvořítek Textil - lepení, nalepování, polepování, stříhání, šití předního a zadního stehu, přišívání knoflíků, zarovnání tkaniny, třepení okraje tkaniny, obkreslování šablony Přírodniny - spojování propichováním, navlékáním, lepením, svazováním, stříhání, nalepování, ohýbání, aranžování, dotváření a opracování
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
- pracuje se stavebnicí - popíše postup práce - sestaví jednoduché papírové modely podle předlohy, vlastní představy - popisuje vlastnosti různých materiálů - dodržuje pravidla bezpečnosti při zacházení s různým materiálem, nástroji a pomůckami - poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice - sestavování modelů podle předlohy - měření, nařezávání, kartonu Papír - tvoření hran u různých druhů papírů a kartonů
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
- zaznamenává změny v přírodě - vysvětlí podobnosti a rozdílnosti rostlin - zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny - popíše možnosti přihnojení - zvládá jednoduché ošetřování rostlin během pěstování	Základní podmínky pro pěstování rostlin - zalévání, kypření, otírání listů, odstraňování odumřelých částí, přihnojování, omývání misek, příprava půdy pro přesazování rostlin, rozmnožování rostlin stonkovými a listovými řízků Pozorování změn v přírodě

	- pěstování rostlin ze semen - pozorování růstu v závislosti na světelných podmínkách - pozorování květů , listů a podzemních částí rostlin
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
- připraví tabuli pro spolužáky - nachystá jednoduchý studený pokrm podle slovního nebo písemného návodu - volí správné nástroje a pomůcky dle prováděné činnosti - popíše správné uchovávání a skladování potravin - dodržuje zásady slušného stolování - dodržuje zásady hygieny při stolování	- Úprava stolu a pravidla správného stolování - uspořádání a rozmístění nádobí a příborů - aranžování ozdobných prvků a pochutin - příprava pomazánek, krájení chlebičkové večky, mazání, zdobení, nakupování

4. ROČNÍK

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce - popíše zásady první pomoci - poskytne první pomoc při úrazu	Papír - stříhání, vystřihování, překládání, skládání, nalepování, slepování, trhání, mačkání, obkreslování tvaru podle šablony, odměřování podle šablony, propichování, sešívání, proplétání, ořezávání, vytrhávání, řezání papíru v přeložení, spojování kartonu nebo lepenky textilem, prostorové tvarování Modelovací hmota - hnětení na podložce a v dlaních, válení, stlačování, ubírání, přidávání, ohýbání, krájení, dělení na části, spojování, vtlačování tvořítek, vaření Textil - lepení, nalepování, polepování, stříhání, odměřování a oddělování nití, navlékání do jehly, dělení uzlíků, šití předního a zadního stehu, přišívání knoflíků, zarovnávání tkaniny podle vytažené nitě, třepení okraje tkaniny, obkreslování šablony, vyšívání Přírodniny a jiný drobný materiál - spojování propichováním, navlékáním, provlékáním, lepením, svazováním, stříhání, nalepování, aranžování, dotváření a opracování, tvarování ohýbáním, kroucením, stáčením do spirály, vrtání

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
- pracuje s kovovou nebo plastovou konstrukční stavebnicí - provádí jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice - názvy jednotlivých součástí stavebnice - zakreslení v předloze, náčrtu - slovní návod, vzor Papír - sestavování modelů - práce s jednoduchým návodem, nákresem
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
- popíše jednoduché pěstitelské činnosti - s drobnou pomocí učitele vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelské činnosti správné nástroje, pomůcky a nářadí - vytvoří jednoduchou vazbu květin, aranžmá - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu	Pěstování rostlin - pozorování růstu v závislosti na světelných a teplotních podmínkách - přihnojování, kypření, zalévání - průběžné sledování - záznam pozorování - jednoduchá vazba, aranžování
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně studený pokrm - pamatuje si a používá pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje pravidla při obsluze hostů - dbá na čistotu a pořádek pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - ošetří drobné poranění	Kuchyně - základní vybavení - základy první pomoci - bezpečnost a hygiena provozu kuchyně Potraviny - výběr a nákup - skladování - sestavování jídelníčku Příprava pokrmů - orientace v receptu - nakupování potravin - zpracování surovin

5. ROČNÍK

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - popíše na základě jednoduchých pokusů vlastnosti používaných materiálů - volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje	Papír a karton - stříhání, vystřihování, překládání, skládání, slepování, trhání, mačkání, obkreslování tvaru podle šablony, odměřování, propichování, sešívání, proplétání, ořezávání, vytrhávání, řezání papíru v přeložení, spojování kartonu

vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	nebo lepenky textílem, prostorové tvarování, vyřezávání tvarů, děrování, vytváření prostorových konstrukcí Modelovací hmota - hnětení na podložce a v dlaních, válení, stlačování, ubírání, přidávání, ohýbání, krájení, dělení na části, spojování, vykrajování pomocí vykrajovátek, příprava sádry, odlévání sádrových odlitků Textil - lepení, nalepování, polepování, stříhání, odměřování a oddělování nití, navlékání do jehly, děláni uzlíku, šití předního a zadního stehu, přišívání knoflíků, zarovnávání tkaniny, třepení okraje tkaniny, obkreslování šablony - praktické použití textilií Přírodniny a další drobný materiál - spojování propichováním, navlékáním, provlékáním, lepením, svazováním, stříhání, nalepování, aranžování, dotváření a opracování, tvarování ohýbáním, kroucení, stáčení do spirály, vrtáním
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice - sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti - samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - zvolí vhodný postup pro pěstování daných rostlin - vhodně upraví rostlinu, květinu - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu	Základní podmínky pro pěstování rostlin - pěstování rostlin ze semen - průběžné sledování rostlin - řez a stříhání rostlin - úprava květin do váz Pokojové rostliny - pěstování pokojových rostlin - základy ošetřování pokojových rostlin

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - navrhne a samostatně připraví různé možnosti studeného občerstvení - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	- orientace v receptu - základní vybavení kuchyně - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování - technika v kuchyni - čistota a úklid pracovních ploch

7. ROČNÍK

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	
výstupy	učivo
- vyjmenuje složky půdy - vyjmenuje základní typy půd a popíše vhodnost pro pěstování rostlin - zvládá jednoduché ruční pracovní postupy při zpracování půdy - provádí údržbu základních pracovních nástrojů - popíše možnosti hnojení a přihnojení - popíše základní škůdce a choroby - popíše možnosti ochrany půdy - dodržuje pracovní postupy, zásady hygieny a bezpečnosti práce	Základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování - výživa rostlin - ochrana rostlin a půdy
- pozná a zařadí do skupin základní druhy zeleniny - popíše způsoby výsevu či výsadby, pěstování a sklizně u základních druhů zeleniny - zvolí vhodný postup pro pěstování základních druhů zeleniny - zvládá jednoduché ošetřování zeleniny během pěstování	Zelenina - osivo a sadba - výpěstky - podmínky a zásady pěstování - pěstování vybraných druhů zeleniny
- pozná a zařadí do skupin základní druhy ovocných rostlin - popíše způsoby výsevu či výsadby, pěstování a sklizně u základních druhů ovoce - zvolí vhodný postup pro pěstování základních druhů ovoce - zvládá jednoduché ošetřování ovocných rostlin během pěstování - popíše způsoby skladování a zpracování	Ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin - způsoby pěstování - uskladnění a zpracování ovoce Rostliny jako drogy a jejich zneužívání - alergie

252

4.10. Další vzdělávací a volitelné předměty

Volitelné předměty jsou nabízeny žákům od 6. ročníku. Žáci si vybírají ty předměty, které nejlépe vyhovují jejich studijním předpokladům a zaměření. Třídy jsou na volitelné předměty rozděleny do dvou a více skupin, aby se výuka v těchto předmětech co nejvíce individualizovala.

Hodinová dotace je následující: 6. ročník - 1 hodina, 7. ročník - 2 hodiny, 8. ročník - 2 hodiny.

V 6. ročníku všichni žáci absolvují předmět Mediální výchova..

4. 10. 1. Sportovní hry

Předmět rozšiřuje výuku Tělesné výchovy a bude nabídnut žákům v 6.- 8. ročníku v dotaci 1 h týdně.

6. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - odhadne úroveň svých pohybových schopností a usiluje o jejich zlepšování v průběhu školního roku. - chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem, - usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti, v souladu s individuálními předpoklady - zvládá osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je v podmínkách soutěže i při rekreačních činnostech - aplikuje základní pravidla a techniky jednotlivých sportovní her - zvládá odehrát a chytit ringo kroužek přes síť, nahrát spoluhráči - aplikuje taktické poznatky v samotné hře - volí takovou taktiku, která je, vzhledem k situaci na hřišti, tou nejlepší - dokáže vést basketbalový míč za pomoci driblinku jednoruč - vysvětlí zjednodušená pravidla basketbalu - rozliší jednotlivé druhy přihrávek a dovede je aplikovat ve hře - dokáže provést dvojtakt zakončený střelbou na koš - vysvětlí pravidla florbalu - zvládá přihrávku po zemi, vzduchem a jejich zpracování - ovládá rozmanité druhy zakončení (střela švihem, příklepem, klička) - rozlišuje rozdíly mezi obranými a útočnými fázemi hry - uplatňuje své poznatky v samotné hře a volí nejvhodnější variantu hry - vysvětlí pravidla sálové kopané a aplikuje je v samotné hře - ovládá různé druhy přihrávek a jejich zpracování - aplikuje ve hře různé druhy zakončení dle situace na hřišti	Bezpečnost a hygiena cvičení Sportovní hry – vybíjená - házení ,chytání - hod jednoruč vrchním obloukem - hod jednoruč spodním obloukem - hod obouruč - přihrávka, střela, úhyb - pravidla vybíjené na velkém hřišti - taktická stránka vybíjené Sportovní hry – ringo - ringo jako průprava pro volejbal - zjednodušená pravidla ringa - házení ringo kroužku L/P - chytání ringo kroužku L/P - nácvik podání přes síť - hra se zjednodušenými pravidly Sportovní hry – basketbal - základny pohybu s míčem a bez míče - driblink jednoruč, střídavě, vedle těla, před tělem. - přihrávka jednoruč vrchem - přihrávka obouruč - přihrávka jednoruč o zem - přihrávka obouruč o zem - přihrávka trčením vpřed - zjednodušená pravidla basketbalu - obranná činnost jednotlivce 1x1 - střelba na koš - dvojtakt - hra s malým míčem Sportovní hry – florbal - pravidla florbalu - přihrávka po zemi, přihrávka vzduchem, přihrávky ve dvojicích, v kombinaci s více hráči. - zpracování přihrávky po zemi, letící vzduchem - střela švihem, příklepem, umístění střely - situace jeden na jednoho - dva na jednoho - samostatný nájezd - hra brankáře Sportovní hry – sálová kopaná

	- pravidla sálové kopané - přihrávka stojícímu spoluhráči, přihrávka do běhu, přihrávka do volného prostoru, uvolnění se s míčem jeden na jednoho – přihrávka / střela - slalom mezi kužely - standardní situace – rozehra na krátko, přímý kop - zpracování přihrávky nohou, hrudí, hlavou - pokutový kop - hra 3+1
--	--

7. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - odhadne úroveň svých pohybových schopností a usiluje o jejich zlepšování v průběhu školního roku. - chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem, - usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti, v souladu s individuálními předpoklady - zvládá osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je v podmínkách soutěže i při rekreačních činnostech - aplikuje základní pravidla a techniky jednotlivých sportovní her	Bezpečnost a hygiena cvičení
- seznámí se se základními pravidly basketbalu - učí se základní techniku driblinku v chůzi a v pohybu - dokáže vést basketbalový míč za pomoci driblinku jednoruč (obě strany) - vysvětlí zjednodušená pravidla basketbalu - rozliší jednotlivé druhy přihrávek a dovede je aplikovat ve hře - dokáže provést dvojtakt zakončený střelbou na koš - aplikuje naučené druhy přihrávek při hře - vyhodnotí situaci na hřišti k zvolení správné taktiky - orientuje se v rozdělení herních úloh	Sportovní hry – Basketbal - pravidla basketbalu - průpravné hry - pohyb s míčem a bez míče - driblink jednoruč, střídavě vedle těla, před tělem - přihrávka jednoruč vrchem - přihrávka obouruč - přihrávka jednoruč o zem - přihrávka obouruč o zem - přihrávka trčením vpřed - obranná činnost jednotlivce 1x1 - střelba na koš - dvojtakt - osobní obrana - hra a zápis výsledků
- seznámí se se základními pravidly volejbalu - učí základy zpracování míče spodem a vrchem	Sportovní hry – Volejbal - pravidla volejbalu - průpravné hry

- rozvíjí si pohyb za míčem a jeho zpracování dle pravidel - učí se podání spodem a seznamuje se s podáním vrchem - vysvětlí zjednodušená pravidla volejbalu - aplikuje naučené druhy zpracování míče - vyhodnotí situaci na hřišti k zvolení správné taktiky - orientuje se v rozdělení herních úloh	- pohyb za míčem - zpracování míče spodem - zpracování míče vrchem - podání spodem - seznámení s podáním vrchem - aplikace herních pozic - hra a zápis výsledků
- seznámí se se základními pravidly hry Kinball - učí základy zpracování míče spodem a vrchem - učí se obranné a útočné postavení - učí se možnosti odpalu míče - rozvíjí si pohyb za míčem a jeho zpracování dle pravidel - vysvětlí pravidla Kinballu - aplikuje naučené druhy zpracování míče - vyhodnotí situaci na hřišti k zvolení správné taktiky - orientuje se v rozdělení herních úloh	Sportovní hry – Kinball - pravidla Kinballu - průpravné hry - odbití míče - útočné postavení - obranné postavení - zpracování míče (kooperace) - rozvoj strategie hry - aplikace herních pozic - hra a zápis výsledků
- seznámí se se základními pravidly florbalu - učí se přihrávku po zemi a její zpracování - učí se zpracovat míček po přihrávce - rozlišuje rozdíly mezi obrannými a útočnými fázemi hry - uplatňuje své poznatky v samotné hře a volí nejvhodnější variantu hry - rozhoduje jednoduchý turnaj - aplikuje jednoduché herní kombinace do samotné hry	Sportovní hry – Florbal - pravidla florbalu - průpravné hry - vedení florbalového míčku - přihrávky po zemi - zpracování přihrávky po zemi - situace jeden na jednoho - dva na jednoho - hra brankáře - jednoduché herní kombinace - hra a zápis výsledků
- seznámí se se základními pravidly hry Frisbee - učí se techniku přihrávky frisbee - učí se techniku zpracování frisbee - seznamuje se s technikami výhozu frisbee na různé vzdálenosti - zdokonaluje si herní dovednosti - zdokonaluje si přesnost výhozu - zdokonaluje si pohyb za frisbee - aplikuje jednoduché herní kombinace do samotné hry - orientuje se v herních situacích	Sportovní hry – Frisbee - pravidla frisbee - technika výhozu - technika zpracování přihrávky - výhozy na různé vzdálenosti - jednoduché herní kombinace - průpravné hry - hra a zápis výsledků

8. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - odhadne úroveň svých pohybových schopností a usiluje o jejich zlepšování v průběhu školního roku. - chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem, - usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti, v souladu s individuálními předpoklady - zvládá osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je v podmínkách soutěže i při rekreačních činnostech - používá základní pravidla a techniky jednotlivých sportovní her - dokáže vést basketbalový míč za pomoci driblinku jednoruč - při hře používá pravidla basketbalu a streetballu - rozliší jednotlivé druhy přihrávek a dovede je aplikovat ve hře - dokáže provést dvojtakt zakončený střelbou na koš, trestní hod a trojkový pokus - zvládá jednoduché herní kombinace - uplatňuje znalosti pravidel při samotné hře - vysvětlí pravidla florbalu - zvládá přihrávku po zemi, vzduchem a jejich zpracování - ovládá rozmanité druhy zakončení (střela švihem, příklepem, klička) - rozlišuje rozdíly mezi obranými a útočnými fázemi hry - uplatňuje své poznatky v samotné hře a volí nejvhodnější variantu hry - navrhne vhodný systém turnaje a objasní jeho pravidla - rozhoduje jednoduchý turnaj - aplikuje jednoduché herní kombinace do samotné hry - vysvětlí pravidla sálové kopané a aplikuje je v samotné hře - ovládá různé druhy přihrávek a jejich zpracování - aplikuje ve hře různé druhy zakončení dle situace na hřišti - rozhoduje jednoduchý turnaj	Bezpečnost a hygiena cvičení Sportovní hry – basketbal - pravidla basketbalu - pohyb s míčem a bez míče - driblink jednoruč, střídavě, vedle těla, před tělem. - přihrávka jednoruč vrchem - přihrávka obouruč - přihrávka jednoruč o zem - přihrávka obouruč o zem - přihrávka trčením vpřed - obranná činnost jednotlivce 1x1 - střelba na koš - dvojtakt - střelba trestných hodů - střelba za 3 body - osobní obrana - zónová obrana - nácvik jednoduchých herních kombinací – hod' a běž, clona - hra 4x4 - streetball Sportovní hry – florbal - pravidla florbalu - přihrávka po zemi, přihrávka vzduchem, přihrávky ve dvojicích, v kombinaci s více hráči. - zpracování přihrávky po zemi, letící vzduchem - střela švihem, příklepem, umístnění střely - situace jeden na jednoho - dva na jednoho - samostatný nájezd - hra brankáře - jednoduché herní kombinace - přesilová hra - organizace turnaje a jeho rozhodování Sportovní hry – sálová kopaná - pravidla sálové kopané - přihrávka stojícímu spoluhráči, přihrávka do běhu, přihrávka do volného prostoru, uvolnění se s míčem jeden na jednoho – přihrávka / střela - slalom mezi kužely - standardní situace – rozehra na krátko, přímý kop - zpracování přihrávky nohou, hrudí, hlavou

- aplikuje jednoduché herní kombinace do samotné hry - vysvětlí pravidla basebalu - aplikuje naučené druhy přihrávek při hře - vyhodnotí situaci na hřišti k zvolení správné taktiky - orientuje se v rozdělení herních úloh	- pokutový kop - jednoduché herní kombinace více hráčů - rozdělení úloh v družstvu (obrana, útok) - organizace turnaje a jeho rozhodování - hra 3+1 Sportovní hry – baseball Stručná pravidla basebalu - rozdělení herních úloh - házení a chytání - odpal - odpal - ulívka - outování pálkaře - outování běžce - strategie při hře - hra
--	--

Předmět rozšiřuje výuku Českého jazyka a bude nabídnut žákům v 6. - 8. ročníku v dotaci 1 h týdně.

[illegible]

s učitelem nebo spolužákem si vybírá knihy a texty, které mu přinášejí zážitek z četby - vytrvá při čtení delších textů (20-30 min.), čte s porozuměním - vede si záznamy o četbě - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, respektuje názory ostatních - graficky znázorní hlavní postavu - vytvoří plakát ke knize - využívá různé grafické organizéry k vizualizaci (znázornění) čteného nebo systematizaci hlavních myšlenek, - převypráví děj, popíše prostředí, charakterizuje hl. hrdinu - na základě přečteného textu vyslovuje své domněnky ohledně děje a jednání postav - pracuje tvořivě s liter. textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - odliší podstatné informace od ostatních - vyjadřuje své pocity a dojmy z přečteného, propojuje je se svými vlastními životními a čtenářskými zkušenostmi - pravidelně reflektuje průběh svého čtení a vývoj čtenářství, stanovuje si čtenářské cíle - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - tvořivě pracuje s literárním textem, vytváří vlastní texty a výtvarný doprovod k lit. textům - formuluje ústně i písemně hl. myšlenky textu, dojmy ze své četby - hodnotí literární dílo, porovnává filmové zpracování s literární předlohou	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Čtenářská dílna (pravidla, program, význam) Podvojný deník Metoda „Pětílístek“ Moje čtenářství- zhodnocení za 1. pol., vývoj, předsevzetí Tvůrčí psaní Porozumění textu Vlastní čtenářství, porovnání s předchozím obdobím
---	--

8. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- zvládá pravopis vyjmenovaných slov, podstatných a přídavných jmen - zvládá syntaktický pravopis v jednoduché větě a podřadném souvětí - rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov - chápe význam běžně používaných cizích slov - vyhledává ve slovníku SJČ, cizích slov, pravopisných pravidlech, internetové jazykové příručce - skloňuje správně jména cizího původu	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Pravopis Tvarosloví Význam slova Skladba

- určuje podmět, přísudek ve větách - určuje rozvíjející větné členy - určuje vedlejší věty: - podmětné – předmětné - přívlastkové - doplňkové – přísudkové - přísluvečné - určuje významové poměry mezi členy několikanásobného větného členu a vedlejšími větami - určuje významové poměry mezi hlavními větami - graficky znázorní složitější souvětí - vytrvá při samostatném čtení delších textů (20-30 min.), čte s porozuměním - vede si podvojný deník - orientačně se seznámí s lit. žánry (návštěva knihovny) - připraví a s oporou o text přednese referát o přečtené knize - přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, respektuje názory ostatních - je připraven své prožitky z četby sdílet s dalšími čtenáři - volně reprodukuje text - napíše dopis spolužákovi-postava, kterou nesnáším - pracuje tvořivě s liter. textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - tvořivě pracuje s literárním textem, vytváří vlastní texty a výtvarný doprovod k lit. textům - formuluje ústně i písemně hl. myšlenky textu, dojmy ze své četby - hodnotí literární dílo, srovnává s filmovým zpracováním	KOMUNIKAČNÍ, SLOHOVÁ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA Podpora čtenářské gramotnosti Pravidla diskuse Tvůrčí psaní Metoda „Kostka“
---	---

4. 10. 3. Cvičení z matematiky

Předmět rozšiřuje výuku Matematiky a bude nabídnut žákům v 6. - 8. ročníku v dotaci 1 h týdně.

6. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- porovnává a zaokrouhluje přirozená čísla - provádí výpočty s přirozenými čísly - řeší slov. úloh vedoucích na jeden až dva početní výkony s přirozenými čísly - sčítá zlomky se stejným jmenovatelem - převádí jednotky délky a obsahu - sestrojí úsečky dané délky - narýsuje trojúhelník, čtverec a obdélník s danými rozměry - narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - změří rozměry a vypočítá obvod rovinného obrazce - vypočítá obsah obdélníka a čtverce - sestrojí síť kvádra a krychle - vypočítá povrch kvádra a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn - vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obvodů a obsahů obdélníků a čtverce	Opakování učiva z 1.-5.roč. - přirozená čísla - zaokrouhlování, - sčítání, odčítání - násobení, dělení - zlomky - porovnávání zlomků - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem - převody jednotek délky a obsahu - konstrukce trojúhelníku, čtverce, obdélníku, kružnice - obvod rovinného obrazce - obsah čtverce a obdélníku - povrch kvádra a krychle
- zaokrouhlí desetinná čísla na daný řád - násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000 - písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla - převádí jednotky délky, hmotnosti a objemu - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly	Desetinná čísla - početní operace - převody jednotek délky, hmotnosti a objemu
- narýsuje úhel dané velikosti - změří velikost úhlu pomocí úhloměru - odhaduje velikost úhlu - přenesse daný úhel - porovná velikosti dvou úhlů - graficky sčítá a odčítá úhly, násobí úhel přirozeným číslem - početně sčítá a odčítá úhly, násobí úhel přirozeným číslem	Úhel - přenášení úhlů - měření úhlů - porovnávání úhlů - konstrukce úhlů pomocí kružítka - početní operace s úhly - grafické sčítání a odčítání úhlů, násobení úhlu přirozeným číslem - osa úhlu
- sestrojí osu daného úhlu - určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné - sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti - určí osy souměrnosti osově souměrného	Osová souměrnost

obrazce - provede rozklad přirozeného čísla na součin prvočísel - určí největší společný dělitel 2 až 3 přirozených čísel - určí nejmenší společný násobek 2 až 3 přirozených čísel - zkrátí zadaný zlomek na základní tvar - vyřeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího spol. násobku 2 až 3 přirozených čísel nebo největšího společného dělitele 2 až 3 přirozených čísel - sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku - sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku - sestrojí střední příčky trojúhelníku - sestrojí obraz kváдру, krychle ve volném rovnoběžném promítání - sestrojí síť krychle a kváдру - vypočítá objem a povrch kváдру a krychle - převádí jednotky objemu - řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kváдру a krychle - aplikuje poznatky při řešení matematických hádanek a hlavolamů - aplikuje poznatky při řešení úloh z matematických soutěží	Dělitelnost přirozených čísel - rozklad čísla na součin prvočísel - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel - krácení zlomků - slovní úlohy Trojúhelník - kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku - těžnice a těžiště trojúhelníka - výšky trojúhelníka - střední příčky Krychle a kvádr - obraz krychle a kváдру ve volném rovnoběžném promítání - povrch kváдру a krychle - jednotky objemu Matematické hlavolamy a hádanky Úlohy z matematických soutěží - MO, Pythagoriáda, Klokán
---	--

7. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- zobrazí zlomek na číselné ose - porovná dva zlomky - zkrátí daný zlomek na základní tvar - určí společného jmenovatele dvou, tří zlomků - převede zlomek na desetinné číslo a naopak - sčítá a odčítá zlomky - násobí zlomky - dělí dva zlomky - převede smíšené číslo na jednoduchý zlomek - určí převrácené číslo ke zlomku - vyřeší slovní úlohy se zákl. operacemi na zlomky	Zlomky - zobrazování na číselné ose - krácení zlomků, rozšiřování zlomků, rovnost zlomků - vyjádření zlomků des. číslem - porovnávání zlomků - početní operace se zlomky - smíšená čísla

- určí shodné útvary - užívá věty o shodnosti troj.: sss, sus, usu - sestrojí trojúhelník zadaný :sss, sus, usu - sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti - určí střed středové souměrného obrazce	Shodnost, středová souměrnost - věty o shodnosti trojúhelníků - konstrukce trojúhelníků, - středová souměrnost - středově souměrné útvary
- určí opačné číslo k danému číslu - zobrazí celé nebo racionální číslo na číselné ose - porovná dvě celá nebo racionální čísla - sčítá a odečítá dvě celá čísla - násobí a dělí dvě celá čísla - sčítá a odečítá dvě racionální čísla - násobí a dělí dvě racionální čísla - řeší slovní úlohy na užití celých a racionálních čísel	Celá a racionální čísla - navzájem opačná čísla - porovnávání - početní operace - slovní úlohy
- zvětší (zmenší) danou hodnotu v poměru - vyřeší úlohy z praxe s využitím měřítka - rozdělí celek v poměru - vyřeší úlohy z praxe na poměr - zapíše tabulku pro přímou a nepřímou úměrnost - určí úměrnost - narýsuje graf přímé a nepřímé úměrnosti - vyřeší slovní úlohy na přímou a nepřímou úměrnost - vyřeší slovní úlohy na trojčlenku	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - zvětšování a zmenšování čísla v daném poměru - měřítko - dělení celku na části v daném poměru - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost
- narýsuje rovnoběžník - vypočítá obvod a obsah rovnoběžníků - narýsuje lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníků	Čtyřúhelníky - obvod a obsah rovnoběžníka - konstrukce rovnoběžníka - obvod a obsah lichoběžníka - konstrukce lichoběžníka
- určí kolik procent je daná část z celku - určí jak velkou část celku tvoří daný počet procent - určí celek z dané části, z daného počtu procent - vyřeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procent. části a celku - vyřeší jednoduché úlohy na výpočet úroků	Procenta, úroky - výpočet procentové části - výpočet základu - výpočet počtu procent - úrok - procenta v úlohách z praxe
- sestrojí síť hranolu - vypočítá povrch a objem hranolu	Hranoly - síť hranolu - povrch a objem hranolu
- aplikuje poznatky při řešení matematických	Matematické hlavolamy a hádanky

hádanek a hlavolamů - aplikuje poznatky při řešení úloh z matematických soutěží	Úlohy z matematických soutěží - MO, Pythagoriáda, Klokán
--	--

8. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- s pomocí tabulek určí druhou mocninu nebo odmocninu daného čísla	Druhá mocnina a odmocnina - určování podle tabulek - vlastnosti
- vyřeší úlohy využitím Pythagorovy věty - vyřeší úlohy využitím obrácené Pythagorovy věty	Pythagorova věta - užití Pythagorovy věty - užití věty obrácené k Pyth. větě
- určí třetí mocninu pomocí tabulek - provádí základní početní operace s mocninami - zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti	Mocniny s přirozeným mocnitelem - určování třetí mocniny pomocí tabulek - početní operace s mocninami - zápis čísel v des. soustavě
- určí vzájemnou polohu 2 kružnic, kružnice a přímky - sestrojí tečnu v daném bodu kružnice a z daného bodu vně kružnice - užívá Thaletovu větu při řešení úloh - vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice - vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice	Kruh, kružnice - vzájemná poloha s přímkou - vzájemná poloha dvou kružnic (kruhů) - Thaletova věta + užití - obvod kruhu, délka kružnice - obsah kruhu
- vypočítá hodnotu daného číselného výrazu - sčítá, odčítá a násobí výrazy - upraví výraz vytknutím před závorku - použije vzorce ke zjednodušení výrazů	Výrazy - číselné výrazy - početní operace s výrazy - vzorce pro úpravu výrazů
- sestrojí síť válce - vypočítá objem a povrch válce - vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům objemu a povrchu válce	Válec - síť válce - povrch a objem válce
- vyřeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provede zkoušku správnosti svého řešení - vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce - vyřeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic	Lineární rovnice - ekv. úpravy rovnic - rovnice se zlomky - slovní úlohy - vyjádření neznámé ze vzorce
- používá základní pravidla přesného rýsování - sestrojí osu úsečky, osu úhlu	Konstrukční úlohy - množiny všech bodů dané vlastnosti

- sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti - sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky - aplikuje poznatky při řešení matematických hádanek a hlavolamů - aplikuje poznatky při řešení úloh z matematických soutěží	- jednoduché konstrukce - konstrukční úlohy Matematické hlavolamy a hádanky Úlohy z matematických soutěží - MO, Pythagoriáda, Klokán
--	--

4. 10. 4. Mediální výchova

V současné době stál více stoupá vliv masových médií na život jednotlivce i společnosti. Sdělení, jež nám tato média nabízejí, mají velmi nestejnorodý charakter. Vyznačují se velmi svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářena s různými záměry. Cílem mediální výchovy je, aby žáci získali schopnost správně vyhodnocovat mediální sdělení z hlediska jejich záměru vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost), tedy řečeno jinými slovy naučit děti „žít s médii“ – osvojit si mediální gramotnost.

Každý žák vždy absolvuje předmět v průběhu 6. ročníku v dotaci 1 h týdně. V případě většího počtu žáků ve třídách bude třída rozdělena na 2 skupiny, jedna Mediální výchovu absolvuje v 1. pololetí a druhá v 2. pololetí. Předmět realizuje průřezové téma Mediální výchova.

6. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- vysvětlí významy slova médium v různých oblastech - rozliší různé druhy médií - popíše změny, které přinesl rozvoj médií - popíše vliv médií na život jedince a společnosti - určí hodnotící prostředky ve zpravodajství - vysvětlí, proč zpravodajství není úplným odrazem reality - popíše, podle jakých kritérií jsou vybírány zprávy do zpravodajství - vysvětlí funkci titulků - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích - popíše důvody, proč se reality show vysílá - určí prvky zábavy ve zpravodajství - vyjmenuje základní rozdíly mezi komunikací internetovou a tvář v tvář - popíše důvody, které vedou k tomu, jak časopisy vypadají - popíše význam reklamy pro výrobce - popíše, jak souvisí cílová skupina určitého pořadu se zařazováním reklamy - vysvětlí, proč jsou informace o sledovanosti důležité pro média a jak je získávají - objasní hlavní funkce reklamy - popíše základní typy reklamy - identifikuje přesvědčovací techniky - popíše vliv reklamních sloganů na zapamatování si produktů - kriticky přistupuje k reklamním sloganům	ČLOVĚK A SPOLEČNOST INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE ČLOVĚK A JEHO SVĚT Média - co je médium - média v našich životech - vliv médií JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE ČLOVĚK A SPOLEČNOST Zpravodajství - hodnotící prvky - tvorba titulků - zpravodajské hodnoty JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE ČLOVĚK A JEHO SVĚT Média a zábava - reality show - zábavné zprávy - komunikace přes internet - časopisy pro mládež JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE ČLOVĚK A SPOLEČNOST ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE Marketing a média - citáty - výběr pořadů televizních stanic - měření sledovanosti Reklama - co je reklama - přesvědčovací techniky - reklamní slogany

4. 10. 5. Seminář z přírodopisu

Předmět rozšiřuje výuku Přírodopisu a bude nabídnut žákům v 6. - 8. ročníku v dotaci 1 h týdně.

6. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- vysvětlí pojem životní prostředí - vyjmenuje a charakterizuje složky životního prostředí - popíše stav životního prostředí v obci a okolí - navrhne řešení problémů životního prostředí v obci a okolí - vyjmenuje a charakterizuje typy odpadků z domácností - popíše možnosti třídění odpadků z domácností - popíše způsoby recyklace odpadků z domácností - navrhne možnosti řešení otázky nakládání s odpady	Vztah člověka k prostředí Pojem životní prostředí Složky životního prostředí Stav životního prostředí v obci a okolí Odpadky - typy - možnosti třídění - způsoby recyklace
- nakreslí jednoduché schéma rostlinné buňky a vysvětlí funkci jednotlivých částí - pracuje s lupou a mikroskopem, připraví mikroskopický preparát - vysvětlí princip fotosyntézy a dýchání - odebírá vzorky řas z místních zdrojů - připraví mikroskopický preparát z odebraných vzorků - určí jednotlivé řasy z místních zdrojů	Biologie nižších rostlin Rostlinná buňka Orgány a jejich funkce Fotosyntéza, dýchání Řasy v našem okolí - jednobuněčné a vícebuněčné
- popíše a nakreslí stavbu těla plísni - objasní význam plísni - popíše a nakreslí stavbu těla vyšších hub - vysvětlí význam hub v ekosystému - pozná nejznámější druhy hub - uvede příklady využití hub a plísni	Biologie hub Plísně - popis stavby těla - význam pro člověka Vyšší houby - popis stavby těla - zástupci - využití
- rozliší orgány vyšších rostlin - určí typ kořene, stonku, listu, květe, semene, plodu - popíše stavbu a funkci kořene, stonku, listu, květe, semene, plodu - popíše využití kořene, stonku, listu, květe, semene, plodu	Hospodářské využití rostlinných orgánů Určování typů kořene, stonku, listu, květe, semene, plodu Stavba kořene, stonku, listu, květe, semene, plodu Využití typů kořene, stonku, listu, květe, semene, plodu
- popíše stavbu mechorostů - určí několik druhů mechu - vysvětlí jejich význam v ekosystému	Mechorosty Popis stavby těla a vývoje mechorostů Význam mechorostů v ekosystému

- popíše stavbu kaprad'orostů - určí několik druhů kaprad'orostů - vysvětlí jejich význam v ekosystému	Kaprad'orosty Popis stavby těla kaprad'orostů Význam kaprad'orostů v ekosystému
- popíše stavbu těla nahosemenných rostlin - určí několik druhů jehličnanů - vysvětlí význam jehličnanů v ekosystémech - vysvětlí hospodářský význam jehličnanů	Nahosemenné rostliny Popis stavby těla Hospodářsky významné druhy nahosemenných rostlin Význam jehličnanů v ekosystému
- objasní pojem krytosemenná, dvouděložná a jednoděložná rostlina - rozliší jednoděložné a dvouděložné rostliny - charakterizuje nejdůležitější řády dvouděložných a jednoděložných rostlin a pozná jejich zástupce - vysvětlí význam krytosemenných rostlin v ekosystémech - vysvětlí hospodářský význam krytosemenných rostlin	Krytosemenné rostliny Základní charakteristika skupiny Určování významných druhů Význam krytosemenných rostlin v ekosystému
- nakreslí jednoduché schéma vývoje rostlin pomocí odborné literatury - popíše podobnosti vývojově blízkých skupin - charakterizuje příčiny vývoje rostlin	Vývoj rostlin - shrnutí vývoje rostlin na Zemi

7. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- vysvětlí pojem ekologie, ekosystém, nika, predátor, konzument, reducent, producent, symbióza, parazitizmus - vyjmenuje a charakterizuje typy ekosystémů na Zemi - charakterizuje vztahy v ekosystému - schématicky nakreslí potravní pyramidu a vysvětlí vztahy mezi jejími částmi - nakreslí jednoduchý potravní řetězec zahrnující několik složek ekosystému	Ekosystémy Pojmy Typy ekosystémů Vztahy v ekosystému Potravní pyramida a potravní řetězec
- vyjmenuje typické zástupce rostlin a živočichů ekosystému sladkých vod a stručně je charakterizuje - nakreslí a popíše jednoduchý potravní řetězec ekosystému sladkých vod - vysvětlí význam tohoto ekosystému pro naši planetu	Ekosystém sladkých vod - zástupci rostlin a živočichů - typický potravní řetězec - význam ekosystému
- vyjmenuje typické zástupce rostlin a živočichů ekosystému lesa a stručně je	Ekosystém lesa - zástupci rostlin a živočichů

charakterizuje - určí základní stopy lesní zvěře - nakreslí a popíše jednoduchý potravní řetězec ekosystému lesa - vysvětlí význam tohoto ekosystému pro naši planetu	- typický potravní řetězec - význam ekosystému
- vyjmenuje typické zástupce rostlin a živočichů ekosystému lidských obydlí a jejich okolí a stručně je charakterizuje - diskutuje o vlivu člověka na život živočichů - nakreslí a popíše jednoduchý potravní řetězec ekosystému lidských obydlí a jejich okolí - vysvětlí význam tohoto ekosystému pro naši planetu	Ekosystém lidských obydlí a jejich okolí - zástupci rostlin a živočichů - typický potravní řetězec - význam ekosystému
- popíše přezimování rostlin - charakterizuje jednotlivé typy přezimování zvířat	Přezimování zvířat a rostlin - přezimování rostlin - typy přezimování živočichů
- určí nejznámější místní zástupce ptáků - stručně charakterizuje nejznámější místní zástupce ptáků	Ptáci našeho kraje - nejznámější místní zástupci
- vyjmenuje typické zástupce rostlin a živočichů ekosystému louky a zahrady a stručně je charakterizuje - nakreslí a popíše jednoduchý potravní řetězec ekosystému louky a zahrady - vysvětlí význam tohoto ekosystému pro naši planetu	Ekosystém louky a zahrady - zástupci rostlin a živočichů - typický potravní řetězec - význam ekosystému

8. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- uvede příklady názorů na vznik člověka - charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka – Ramapiték, Australopiték, člověk zručný, vzpřímený, rozumný a současný a vyhledá informace o etapách vývoje člověka - vysvětlí důvody a příčiny vzniku lidských plemen - na mapě světa ukáže rozšíření člověka po zeměkouli - popíše, charakterizuje a pozoruje základní tkáň lidského těla - popíše a určí stavbu lebky, trupu, horní končetiny, dolní končetiny - uvede příklady jednoduchých cviků	Biologie člověka Původ a vývoj člověka Charakteristika nejdůležitějších předků člověka Lidská plemena Tkáň lidského těla Základní rozdělení a charakteristika Soustava opěrná Kosti lebky, trupu, horní končetiny, dolní končetiny Základy první pomoci při zlomeninách Soustava pohybová Svaly hlavy a krku, trupu, horní končetiny, dolní končetiny

chránících páteř - poskytne první pomoc v případě zlomenin - pojmenuje a určí nejdůležitější svaly hlavy a krku, trupu, horní končetiny, dolní končetiny - vysvětlí funkci nejdůležitějších svalů hlavy a krku, trupu, horní končetiny, dolní končetiny - uvede příklady jednoduchých cviků proti únavě svalů - popíše stavbu oběhové soustavy - popíše a objasní funkci srdce, objasní funkci sleziny - popíše složení krve a charakterizuje jednotlivé složky - uvede příklady jednoduchých cviků podporujících oběhovou soustavu - poskytne první pomoc v případě krvácení a zástavy srdce - popíše stavbu horních a dolních dýchacích cest, plic - poskytne první pomoc v případě zástavy dechu - popíše stavbu trávicí soustavy - vysvětlí postup trávení potravy - charakterizuje jednotlivé složky potravy a jejich potřebnost v organismu - orientuje se v zásadách zdravé výživy a aplikuje je v jídelníčku - poskytne první pomoc v případě zvracení a poškození vnitřních orgánů - popíše stavbu nervové soustavy - vysvětlí podstatu působení hormonů - uvede příklady hormonů, jejich působení a zdroj - popíše stavbu smyslových orgánů – oko, sluchověrovňovážné ústrojí, čichové buňky, chuťové buňky - poskytne první pomoc v případě poškození smyslových orgánů - vysvětlí fungování nepodmíněného reflexu - vysvětlí vznik a fungování podmíněného reflexu - odliší od sebe podmíněný a nepodmíněný reflex - popíše stavbu kůže - poskytne první pomoc v případě popálenin - popíše stavbu vylučovací soustavy - popíše stavbu a funkci pohlavních orgánů muže a ženy - popíše vývoj plodu během těhotenství a zásady správné životosprávy těhotné	Soustava oběhová Stavba oběhové soustavy Srdce, slezina Krev - složení a význam Zásady první pomoci při otevřeném i vnitřním krvácení Soustava dýchací Stavba horních a dolních dýchacích cest, plice Soustava trávicí Stavba trávicí soustavy Přeměna látek a energií Zásady zdravé výživy Soustava nervová Stavba nervové soustavy Žlázy s vnitřní sekrecí Smyslové orgány Popis a funkce Nemoci a vady nervové soustavy Vyšší nervová činnost Nepodmíněný reflex Podmíněný reflex Soustava kožní Stavba kožní soustavy Soustava vylučovací Stavba vylučovací soustavy Soustava pohlavní Funkce a stavba mužských a ženských pohlavních orgánů Těhotenství a vývoj jedince Vývoj zárodku a plodu Porod Růst jedince Obecná biologie a genetika Základy genetiky Funkce DNA Zákony dědičnosti
---	--

- popíše fáze porodu a poporodního období - vyjmenuje a charakterizuje vývojová období života člověka a popíše vývojové zvláštnosti při růstu jedince - objasní pojmy DNA, chromozóm, proměnlivost, gen, alela - aplikuje princip přenosu dědičných vlastností na základě Mendlových zákonů - uvede příklady genetického působení v oblasti šlechtitelství a chovatelství - objasní klady a zápory manipulace s geny	
---	--

4. 10. 6. Praktické činnosti

Předmět rozšiřuje výuku Pracovních činností a bude nabídnut žákům v 6. - 8. ročníku v dotaci 1 h týdně.

Rozdělení na ročníky je změněno na rozdělení na období, aby žáci, kteří si tento volitelný předmět zvolí, postupně procházeli jednotlivými obdobími a nedošlo k jejich přeskokování v případě, že v některém ročníku nebude vyučován. Jedno období odpovídá jednomu školnímu roku.

1. OBDOBÍ	
výstupy	učivo
- popíše a aplikuje pravidla technického rýsování - vypracuje jednoduchý náčrt - narýsuje jednoduchý výkres - rovné a šikmé hrany - čte jednoduchý technický výkres - rovné a šikmé hrany - napíše jednoduchý postup práce a doplní ho názornými náčrty - vyjmenuje základní vlastnosti dřeva - rozhodne se pro vhodnost použití dřevěných materiálů - popíše těžbu a zpracování dřeva - určí základní nástroje pro ruční obrábění dřeva - pracuje s nástroji a nářadím v souladu s hygienou práce - ovládá základy měření a orýsování, upínání, řezání, rašplování, broušení, spojování - dodržuje technologickou kázeň - poskytne první pomoc při úrazu	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Technické kreslení - pravidla technického rýsování - náčrt, výkres - zobrazování v 2D - rovné a šikmé hrany - jednoduchý postup práce Dřevo - vlastnosti a užití dřeva - těžba a zpracování dřeva - nástroje a nářadí pro ruční obrábění dřeva - výrobní postupy - měření a orýsování, upínání, řezání, rašplování, broušení, spojování - první pomoc - základy

2. OBDOBÍ	
výstupy	učivo
- narýsuje jednoduchý výkres - oblouky a kružnice - čte jednoduchý technický výkres - oblouky a kružnice - napíše jednoduchý postup práce a doplní ho názornými náčrty - určí základní nástroje pro strojní obrábění dřeva - pracuje s nástroji a nářadím v souladu s hygienou práce - ovládá základy vrtání, dlabání, hoblování,	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Technické kreslení - zobrazování v 2D - oblouky, kružnice - jednoduchý postup práce Dřevo - nástroje a nářadí pro strojní obrábění dřeva - výrobní postupy - vrtání, dlabání, hoblování, povrchové úpravy - první pomoc - základy

povrchových úprav - dodržuje technologickou kázeň - poskytne první pomoc při úrazu	
--	--

3. OBDOBÍ	
výstupy	učivo
- narýsuje jednoduchý výkres - řez, průřez - čte jednoduchý technický výkres - řez, průřez - napíše jednoduchý postup práce a doplní ho názornými náčrtý - popíše možnosti spojování dřeva - rozhodne se pro vhodný způsob spojení dřeva podle typu výrobku - popíše různé druhy povrchové úpravy dřeva - rozhodne se pro vhodný způsob povrchové úpravy dřeva - vyjmenuje základní vlastnosti kovů - rozhodne se pro vhodnost použití kovů - určí základní nástroje pro ruční obrábění kovů - pracuje s nástroji a nářadím v souladu s hygienou práce - ovládá základy měření a orýsování, rovnání, ohýbání, stříhání, řezání, pilování, vrtání, spojování - dodržuje technologickou kázeň	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Technické kreslení - zobrazování ve 3D - řez, průřez - jednoduchý postup práce Dřevo - možnosti spojování - povrchová úprava Kovy - vlastnosti a užití kovů - nástroje a nářadí pro ruční obrábění kovů - výrobní postupy - měření a orýsování, rovnání, ohýbání, stříhání, řezání, pilování, vrtání, spojování

4. 10. 7 . Rýsování

Rýsování je předmět, kterým si žáci osvojí základy rýsování. Jedná se hlavně o kvalitu rýsování, udržování rýsovacího nářadí, čistoty rýsování, Jeho výuka může probíhat v 7. nebo 8. ročníku. Dotace je 2 h týdně v jednom pololetí nebo 1 h týdně po celý rok.

7. NEBO 8. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- umí zacházet s pomůckami na rýsování, ví, jaké pomůcky používat - správně volí a používá různé druhy čar, zná podle normy jejich tloušťku, délku čar a jejich druhy - zapisuje údaje pomocí technického písma – kolmého - rýsuje kolmé a rovnoběžné čáry, obdélníky, čtverce a mnohoúhelníky - používá základní geometrické konstrukce - napojuje oblouky - dělí úsečky a úhly - připevňuje výkresové listy na rýsovací desku - používá příložník - rýsuje popisové pole, rámec výkresu, rýsuje v měřítku - aplikuje znalosti při vytvoření 2 rysů (parkety a dlažbu) na užití druhů čar	Základy rýsování
- ovládá a používá pravidla kótování plochých součástí - zná různé druhy kótování - sestrojuje a umí okótovat různé druhy plochých součástí - aplikuje znalosti o kótování při tvorbě 2 rysů, kde kótuje ploché součástky	Technické výkresy
- zobrazuje krychli a kvádr – pohled: zdola, zprava, náhled i podhled	Zobrazování prostorových útvarů do roviny – promítání. Volné rovnoběžné promítání.
- vytváří sdružené průměty hranolů	Zobrazování prostorových útvarů do roviny – promítání. Pravoúhlé promítání na 2 vzájemně kolmé průmětny. (výběrové rozšiřující učivo)

4. 10. 8. Příprava pokrmů

Předmět rozšiřuje výuku Pracovních činností, Přírodopisu a Výchovy ke zdraví. Jeho výuka může probíhat v 7. nebo 8. ročníku. Dotace je 2h týdně v jednom pololetí nebo 1 h týdně po celý rok. Žáci se seznámí s technologiemi výroby pokrmů, etikou stolování a hygienou v kuchyni. Důraz bude kladen především na praktické dovednosti.

7. NEBO 8. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	- kuchyně: základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - alternativní způsoby výživy - potraviny: výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - úprava stolu a stolování, jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině - nákup a skladování potravin - studená kuchyně /pomazánky, zeleninové a ovocné saláty, těstovinové saláty/ - tepelná úprava pokrmů: jednoduché pokrmy tepelnou úpravou /polévky, hlavní pokrmy, moučníky, nápoje, saláty, přílohy/ - potraviny živočišného původu a jejich zpracování /maso, masné výrobky, mléko, mléčné výrobky, vejce/ - potraviny rostlinného původu /obiloviny, luštěniny, zelenina, brambory, ovoce/ - pochutiny /koření, houby, speciální pochutiny/

4. 10. 9 Seminář z matematiky a fyziky

- tento předmět rozšiřuje nabídku dalších vzdělávacích a volitelných předmětů, dotace je 1 hodina v 7. a 8. ročníku

7. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- vypočítá zadaný příklad s přirozenými čísly - je schopný zaokrouhlit výsledek na celá čísla - zobrazí výsledek na číselné ose - porovná dvě přirozená čísla - zná pořadí úkonů u každé slovní úlohy - je schopen spočítat jednoduchou slovní úlohu	<u>Přirozená čísla - procvičování</u> Co reprezentují přirozená čísla a jejich umístění na číselné ose Základní operace s přirozenými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení) Provádění základních výpočtů Zaokrouhlení na celá čísla Základní operace s přirozenými čísly Provádění základních výpočtů Správný postup řešení slovní úlohy Řešení jednoduchých slovních úloh s přirozenými čísly
- vypočítá zadaný příklad s desetinnými čísly - je schopný zaokrouhlit výsledek na desetiny a setiny - zobrazí výsledek s des. číslem na číselné ose - je schopen sečíst, odečíst, vynásobit či vydělit jakékoli desetinné či přirozené číslo - umí se orientovat v předponách fyzikálních jednotek (m, c, d, da, h, k)	<u>Desetinná čísla - procvičování</u> Základní operace s desetinnými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení) Zaokrouhlování desetinných čísel Základní operace s desetinnými čísly Provádění základních výpočtů Předpony fyzikálních jednotek
- dokáže správně posunout desetinnou čárku u jakéhokoli čísla, je li číslo děleno nebo násobeno 10,100,1000,,, atd - zná postup, jak se převádí fyzikální jednotky pomocí tabulky - prakticky dokáže převést jakoukoli hodnotu jednotky na hodnotu jednotky jiné	<u>Převody fyzikálních jednotek - procvičování</u> Posun desetinné čárky při násobení 10, 100, 1000 atd Posun desetinné čárky při dělení 10, 100, 1000 atd Postup převodu jakékoli fyzikální jednotky na jinou Výpočty převodů fyzikálních jednotek Zopakování znalosti výpočtů s přirozenými a desetinnými čísly a procvičování konkrétních fyzikálních převodů
- vyřeší z hlavy jednoduché výpočty, které jsou potřeba pro urychlení výpočtů v příkladech složitějších	<u>Procvičování základních výpočtů z hlavy</u> Návik výpočtů z hlavy pro zrychlení základních jednoduchých výpočtů velká násobilka – rozklad součet a rozdíl – postupné sčítání či odčítání s přechodem přes desítku rozvoj logiky

- na základě znalostí provede rozbor úlohy a pokusí se jí náčrtem zobrazit (pokud lze) - na základě znalostí převodů jednotek převede jednotky na jednotky základní - nalezne potřebný vzorec pro výpočet - provede výpočet a výsledek uvede ve správných jednotkách	<u>Procvičování řešení slovních úloh (matematických a fyzikálních)</u> s využitím rozboru, náčrtku, výběru vzorce a správného výpočtu včetně převodu jednotek
- aplikuje poznatky při řešení jednoduchých matematických a fyzikálních hádanek, rébusů a příkladů	<u>Procvičování malé násobilky, násobení a dělení 10, 100, 1000</u> jednoduché příklady na podporu logiky

8. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- vypočítá zadaný příklad s desetinnými čísly - je schopen zaokrouhlit výsledek na desetiny a setiny	<u>Desetinná čísla - procvičování</u> Základní operace s desetinnými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení)
- zobrazí výsledek s des. číslem na číselné ose - je schopen sečíst, odečíst, vynásobit či vydělit jakékoli desetinné či přirozené číslo - umí se orientovat v předponách fyzikálních jednotek (m, c, d, da, h, k)	<u>Základní operace s reálnými čísly</u> Provádění základních výpočtů Předpony fyzikálních jednotek
- dokáže správně posunout desetinnou čárku u jakéhokoli čísla, je-li číslo děleno nebo násobeno 10, 100, 1000, ..., atd - zná postup, jak se převádí fyzikální jednotky pomocí tabulky	<u>Převody fyzikálních jednotek - procvičování</u> Posun desetinné čárky při násobení 10, 100, 1000 atd Posun desetinné čárky při dělení 10, 100, 1000 atd Postup převodu jakékoli fyzikální jednotky na jinou
- vyřeší z hlavy jednoduché výpočty, které jsou potřeba pro urychlení výpočtů v příkladech složitějších	<u>Celá čísla - Procvičování základních výpočtů z hlavy</u> Nácvik výpočtů z hlavy pro zrychlení základních jednoduchých výpočtů velká násobilka – rozklad součet a rozdíl – postupné sčítání či odčítání s přechodem přes desítku rozvoj logiky
- chápe rozdíl mezi číslem a proměnnou - umí rozlišit závislou proměnnou od nezávislé	<u>Číslo, proměnná závislá a nezávislá</u>
- na jednoduchých úlohách dokáže přiřadit a	<u>Procvičování řešení slovních úloh</u>

279

4.10.10. Konverzace v anglickém jazyce

- tento předmět rozšiřuje nabídku dalších vzdělávacích a volitelných předmětů, dotace je 1 hodina v 7. nebo 8. ročníku

7. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - žák mluví o osvojovaných tématech - žák vypráví o svátcích, které slaví během roku - žák je schopen popsat lidi kolem sebe - žák hovoří o škole, o školních předmětech a sdělí svůj názor na to, co by případně ve škole chtěl změnit. - žák popíše, jaké je počasí, popíše přírodní katastrofy - žák konverzuje na téma ekologie - žák přeloží obsah jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - žák hovoří o tom, jak by přežil na pustém ostrově, zároveň klade otázky druhým a zjišťuje, jak by přežili ostatní - žák hovoří o pomoci druhým lidem - žák dokáže požádat o radu či o pomoc v cizí zemi - žák vypráví o jídle a pití a zamýšlí se, jaké jídlo a pití je pro zdraví prospěšné - žák je schopen objednat si jídlo v restauraci - žák hovoří o nakupování potravin v obchodě, zná fráze pro to, aby si zvládl nakoupit základní potraviny - žák hovoří o kontroverzních tématech a zamýšlí se nad nimi - žák vypráví o internetu a počítačích, o různých vynálezech a nových (i starých) technologiích - žák je schopen popsat své město a cestu do určitého bodu - žák hovoří o tom, kde by jednou chtěl žít, hovoří i o zajímavých městech ve světě, která bych chtěl případně navštívit - žák vypráví o tom, jak by poradil nebo pomohl druhému člověku v nouzi - žák hovoří o tom, co ho motivuje k určitým činnostem, co naopak ne.	Témata ke konverzaci: - Svátky během roku - Popis lidí, popis kamarádů - Co tě ve škole baví, školní předměty - Školní systém - co bys změnil, co se ti naopak líbí. - Počasí - Přírodní katastrofy (může být přírodní katastrofa vyvolána člověkem?) - Ekologie - Přežití na pustém ostrově - Pomoc druhým lidem - Žádost o pomoc/radu v cizí zemi - Jídlo a pití - Zdravá výživa - Objednávka v restauraci - Nákup potravin - Kontroverzní témata (např.: vegetariánství, veganství) - Internet a počítače - Vynálezy a technologie - Město (Popis města, ve kterém bydlíš. Popis cesty do určitého místa ve městě.) - Kde si myslíš, že jednou budeš žít? Kde bys chtěl žít? - Zajímavá města ve světě. - Jak poradit/pomoci druhému člověku v nouzi. - Přesvědčování a povzbuzování - Motivace - Na čem v životě doopravdy záleží? - Co je štěstí? - Prázdniny (Jaké máš plány na dva měsíce prázdnin? Máš nějakou vysněnou dovolenou v zahraničí nebo v ČR?) - Jaké místo v ČR bys ukázal tvému zahraničnímu kamarádovi? - Domluva v zahraničí: jak si objednat jídlo, jak vyměnit pokoj v hotelu, jak požádat o pomoc, jak se zeptat na cestu atd...

- žák hovoří o tom, na čem jemu samotnému v životě záleží a porovnává své názory s názory ostatních - žák je schopen popsat, co pro něj znamená štěstí, jak se štěstí dá dosáhnout, jak si štěstí udržet - žák vypráví o tom, co bude dělat o prázdninách - žák je schopen popsat místo v ČR, které by ukázal svému kamarádovi - žák se dokáže pomocí základních frází domluvit v zahraničí (při objednávce jídla, při žádosti o pomoc, při hledání správné cesty atd...)	
---	--

8. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - žák mluví o osvojovaných tématech - žák je schopen popsat lidi kolem sebe, je schopen popsat místo, ve kterém žije a dokáže hovořit o svých volnočasových aktivitách - žák hovoří o škole, o školních předmětech a sdělí svůj názor na to, co by případně ve škole chtěl změnit - žák je schopen vyhledat i podat informace o zdravém životním stylu - žák konverzuje na témata spojená s jídlem a nakupováním, a na téma <i>fair trade</i>. - žák přeloží obsah jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - žák umí popsat, jak vypadá náš okolní vesmír a dokáže o něm v několika větech pohovořit - žák hovoří o dopravě v ČR a ve světě. - žák dokáže požádat o radu či o pomoc v cizí zemi - žák vypráví o Vánocích a o tom, jaké dárky kupuje rodině, svým bližním, a případně jaké zvyky v rodině o Vánocích dodržují. - žák je schopen krátce pohovořit o daném filmu nebo seriálu a vysvětlit, o čem je. - žák hovoří o předsevzetích, které si buď obecně dávají lidé kolem něj, nebo které si dává sám - žák popíše přírodní katastrofy, které zná a	Témata ke konverzaci: - Popis členů rodiny, popis kamarádů - Bydlení, volnočasové aktivity - Proč je dobré se učit (?) - Téma podzimu - Zdraví a zdravý životní styl - Jídlo a stravování - Ochody a nakupování (s tím související téma „fair trade“) (Využití budoucích časů „be going to / will“ k rozpravě o tom, jak bude vypadat nakupování budoucnosti a jídlo budoucnosti) - Vesmír - Doprava - Žádost o pomoc/radu v cizí zemi (Využití budoucích časů „be going to / will“ k rozpravě o tom, jak bude vypadat „doprava budoucnosti“) - Vánoce - Jak nakupuješ dárky? - Vánoční zvyky - Filmy a seriály - Nový rok, předsevzetí - Téma zimy - Přírodní katastrofy (může být přírodní katastrofa vyvolána člověkem?) - Velká Británie - Kde si myslíš, že jednou budeš žít? Kde bys chtěl žít? - Zajímavá města ve světě. - Kriminalita

sdělí, jak se před nimi může člověk chránit - žák hovoří o tom, kde by jednou chtěl žít, hovoří i o zajímavých městech ve světě, která by chtěl případně navštívit - žák je schopen vyhledat a popsat, jaká je kriminalita v ČR ve srovnání s anglicky mluvícími zeměmi. - žák popisuje jednotlivé nemoci a úrazy a dokáže říci, jak jim případně předcházet - žák hovoří o tom, na čem jemu samotnému v životě záleží a porovnává své názory s názory ostatních - žák je schopen popsat, co pro něj znamená štěstí, jak se štěstí dá dosáhnout, jak si štěstí udržet - žák vypráví o tom, co bude dělat o prázdninách - žák se dokáže pomocí základních frází domluvit v zahraničí (při objednávce jídla, při žádosti o pomoc, při hledání správné cesty atd...)	(Využití minulých časů k rozpravě o tom, jak probíhaly přírodní katastrofy) - Téma jara - Nemoci a úrazy - Na čem v životě doopravdy záleží? - Co je štěstí? (Využití předpřítomného času k rozpravě o tom, s jakými nemocemi a úrazy se žák ve svém životě setkal + využití sloves have to, should) - Prázdniny - Domluva v zahraničí: jak si objednat jídlo, jak vyměnit pokoj v hotelu, jak požádat o pomoc, jak se zeptat na cestu atd... - Téma léta
--	--

4.10.11. Environmentální výchova

- tento předmět rozšiřuje nabídku dalších vzdělávacích a volitelných předmětů, dotace je 1 hodina v 7. nebo 8. ročníku

7. NEBO 8. ROČNÍK	
výstupy	učivo
-vysvětlí a rozebere, co říkají údaje na cedulce oblečení -dokáže schematicky znázornit fáze životního cyklu oblečení -navrhne recyklovaný výrobek -uvede příklad, jak může výroba oblečení, móda a kosmetika ovlivnit život zvířat, naše zdraví i životní prostředí - nalezne informace o složení kosmetických výrobků -orientuje se v termínech EKO,BIO -posoudí výhody a nevýhody jejich nákupu, výroby -vyhledá některá hnutí a organizace zabývající se touto tematikou - popíše způsob zacházení s potravinami a vodou, navrhne způsob zamezení plýtvání -zaujme stanovisko k životu hospodářských zvířat v chovu a velkochovu -navrhne kodex chování člověka k hospodářským zvířatům a možnosti chovu -srovná pro a proti pití balené a kohoutkové vody -dokáže správně třídit odpad -vnímá odpady jako druhotné suroviny -popíše možné nakládání s odpady -zmapuje situaci ohledně třídění odpadů doma, ve škole i svém městě -zmapuje provoz domácnosti a školy z hlediska dopadů na životní prostředí -navrhne opatření vedoucí ke snížení těchto dopadů -posoudí náročnost a reálnost opatření -vysvětlí základní pojmy - porovná své potřeby s potřebami přírody a najde jejich propojení -orientuje se v aktuální ekologické situaci a změnách, které v ekologii proběhly -posoudí, jak tyto změny ovlivní jeho život -zjistí, které změny dělala generace rodičů a co přinesly -navrhne, které změny by udělal rád sám	Módní průmysl, kosmetika a drogerie Potraviny a voda Odpady Ekologická zátěž Krajina, příroda, člověk Budoucnost životního prostředí

5. Školní projekty

Projekt ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání „ bystrý a zvědavý“

Název: „ Postavme si dům“

Ročník: 6., 7., 8., 9.

Termín: květen - červen

Zařazeno k předmětu: Matematika

Cíle: Projekt bude žáky provázet celou školní docházkou. Cílem je postupně zakoupení pozemku, výpočet výměry, ceny, oplocení pozemku,... postavení domu(spíše se bude jednat pouze o jednotlivé části domu, př. vymalování místností). Závěr bude pro žáky 9.ročníku zajistit a spočítat financování pomocí hypotéky či úvěru.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu

společné práce

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Průřezová témata:

Osobnostní, sociální a morální rozvoj

1. Rozvoj schopností poznávání

- cvičení smyslového vnímání
- pozornosti a soustředění
- cvičení dovedností zapamatování
- řešení problémů
- dovedností pro učení a studium

2. Poznávání lidí

- vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
- rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
- chyby při poznávání lidí

3. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích
- zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
- problémy v seberegulaci

4. Sebepoznání a sebepojetí

- já jako zdroj informací o sobě
- druzí jako zdroj informací o mně
- co o sobě vím a co ne
- můj vztah ke mně samé/mu; moje učení
- moje vztahy k druhým lidem
- zdravé a vyrovnané sebepojetí

5. Seberegulace a sebeorganizace

- cvičení sebekontroly
- sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání
- vůle
- organizace vlastního času
- plánování učení a studia
- stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

6. Psychohygienu

- dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

7. Kreativita

- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)
- tvořivost v mezilidských vztazích

8. Mezilidské vztahy

- péče o dobré vztahy
- chování podporující dobré vztahy
- respektování, podpora, pomoc
- vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

9. Komunikace

- komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)
- efektivní strategie: asertivní komunikace

10. Kooperace a kompetice

- rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)
- rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)
- rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

11. Hodnoty, postoje, praktická etika

- analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí
- vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.
- pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)
- dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích

- sociální dovednosti pro předcházení stresům v všedního dne mezilidských vztazích
- dobrá organizace času
- dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.)
- hledání pomoci při potížích

Mezipředmětové vztahy: Pracovní činnosti: 6. a 7. ročník - PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - Technické kreslení

Rozsah a místo realizace: 3 hodiny v hodinách matematiky, respektive počítačová učebna.

Harmonogram: 6. ročník: květen - červen
7. ročník: květen - červen
8. ročník: květen - červen
9. ročník: květen - červen

Stručný obsah a metody: Projekt bude provázet žáky po celou školní docházku. Postupně zakreslí pozemek, spočítají jeho cenu, cenu za oplocení. Dále zakreslí ve zvoleném měřítku dům (resp. přízemí), dále bazén altán,... . Zjistí cenu za napuštění bazénu a jak dlouho se bude napouštět. Zjistí obsahy jednotlivých staveb a zahrady, případně osetí apod. V plánu domu zakreslí rozvržení místností a zjistí cenu za vymalování a položení podlahových krytin. V poslední fázi zjistí ceny nemovitostí a pozemků, z toho následně odvodí přibližnou cenu svého domu a vypočítá na kolik by ho tento dům vyšel s hypotékou nebo půjčkou a jaká by byla měsíční splátka a kalkulaci zda je to pro průměrnou rodinu únosné.

Pomůcky: Psací a rýsovací náčiní, tabulky, internet, kalkulačka.

Zadání pro žáky: 6. ročník: Vytvoř plán pozemku s rozměry, který chceš zakoupit. Zjistí cenu, kterou za něj zaplatíš i s jeho oplocením.
7. ročník: Zakresli do plánu pozemku dům, který budeš stavět v udaném měřítku, naplánuj bazén, případně altán,...Zjistí, kolik bude stát napuštění tvého bazénu a jak dlouho ho budeš napouštět (vypočti podle průtoku vody v domácnosti), kolik metrů čtverečních má tvá zahrada, kolik dům, kolik bude stát osetí zahrady apod.
8. ročník: Do tvého plánu zakresli rozvržení místností v přízemí a zjistí plochu jednotlivých místností. Zjistí kolik by tě stálo vymalování celého přízemí a položení krytin na podlahu.
9. ročník: Zjistí jaká je cena podobných rodinných domů a cena pozemků, přidej již ceny vypočítané. Urči celkovou cenu. Zjistí, pokud budeš dům kupovat na půjčku nebo na hypotéku, kolik by jsi zaplatil, měsíční splátku a kalkulaci zda je to pro průměrnou rodinu únosné.

Projekt ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání „ bystrý a zvědavý“

Název: Jak se nám tu roste

Ročník: 6. ročník

Termín: Duben

Zařazeno k předmětu: Přírodopis

Cíle: - žáci najdou a zpracují informace o životních nárocích jehličnatých stromů
- žáci srovnají a vyhodnotí, jak odpovídají životní podmínky stromu jeho přirozenému prostředí

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje je do širších celků a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní jevy
- samostatně pozoruje a získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá problémovou situaci, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy; užívá při řešení problémů logické a empirické postupy
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně se spolužáky na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druhí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně
- respektuje, chrání a oceňuje naše přírodní dědictví
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na

kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Průřezová témata:

Osobnostní, sociální a morální rozvoj

1. Rozvoj schopností poznávání

- cvičení smyslového vnímání
- pozornosti a soustředění
- cvičení dovedností zapamatování
- řešení problémů
- dovedností pro učení a studium

2. Poznávání lidí

- vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
- rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech

3. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- dovedností pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích
- zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů
- problémy v seberegulaci

4. Sebepoznání a sebepojetí

- moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)
- moje vztahy k druhým lidem
- zdravé a vyrovnané sebepojetí

5. Seberegulace a sebeorganizace

- sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání
- organizace vlastního času
- plánování učení a studia
- stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

6. Psychohygienu

- sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
- dobrá organizace času
- hledání pomoci při potížích

7. Kreativita

- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)

8. Mezilidské vztahy

- chování podporující dobré vztahy
- respektování, podpora, pomoc
- vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

Mezipředmětové vztahy:

Přírodopis - 6. ročník - Obecná biologie

Přírodopis - 6. ročník - Biologie vyšších rostlin

Rozsah a místo realizace:

3 hodiny přírodopisu, okolí bydliště

9. Komunikace

- cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání
- dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)
- dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů)
- komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování)
- efektivní strategie: asertivní komunikace
- otevřená a pozitivní komunikace
- pravda, lež a předstírání v komunikaci

10. Kooperace a kompetice

- rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky)
- rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)
- rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

11. Hodnoty, postoje, praktická etika

- analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí
- vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

- les
- lidské sídlo – město – vesnice
- kulturní krajina

Základní podmínky života

- voda
- ovzduší
- půda

Vztah člověka k prostředí

- naše obec

Harmonogram:

1. hodina - vytvoření skupin, zadání úkolů
Samostatný průzkum v okolí bydliště
2. hodina - vyhledávání a zpracování informací
Samostatné srovnávání informací, dokončení prezentace
3. hodina - prezentace práce spolužákům

Stručný obsah a metody:

1. hodina - vytvoření skupin nejlépe po 3 - 4 žácích
 - zadání úkolu - v okolí bydliště si vybrat jehličnatý strom
 - popsat jeho stav a okolí včetně schématické mapky
2. hodina - vyhledávání a zpracování informací z dostupných zdrojů o přirozeném prostředí vybraného jehličnatého stromu
3. hodina - prezentace a obhajoba práce spolužákům

Pomůcky:

- odborná literatura

Zadání pro žáky:

- vyberte si ve svém okolí jehličnatý strom
- zdokumentujte stav tohoto stromu (popis, náčrtek nebo fotografie) včetně jeho okolí - nakreslete jednoduchou mapku okolí vašeho stromu
- v odborné literatuře najděte, jaké je přirozené prostředí vašeho stromu a z literatury získejte náčrtek přirozené podoby vašeho stromu
- srovnajte přirozené a skutečné životní prostředí vašeho stromu a také jeho vzhled
- seznamte s výsledky vaší práce spolužáky - forma plakátu, prezentace

**Projekt ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání
„ bystrý a zvědavý“**

Název: VODA

Ročník: 8. – 9.

Termín: Dva roky

Zařazeno k předmětu: Chemie

Cíle:

- vyjmenuje biologické procesy při nichž je voda nezbytnou podmínkou
- vnímá vodu jako podmínku pro život na Zemi
- vyjmenuje několik oblastí tvorby člověka, při nichž je třeba voda
- najde (ve výrobním procesu, zemědělství...) činnosti, při níž je třeba voda
- vytváří a upevňuje si vztah k životnímu prostředí a chování ve smyslu trvale udržitelného způsobu života
- popíše problematiku dostatku pitné a užitkové vody v globálním měřítku

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytuje

- pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Průřezová témata:

Osobnostní, sociální a morální rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání
- Kreativita
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občan, občanská společnost a stát
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy – vodní zdroje, moře, tropický les
- Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, ekosystémy
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství, doprava, průmysl
- Vztah člověka k prostředí – přírodní zdroje, ochrana životního prostředí, zdraví

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - reklama
- stavba mediálních sdělení – referát, článek
- tvorba mediálního sdělení – referát, článek
- práce v realizačním týmu – prezentace

Mezipředmětové vztahy:

Zeměpis 8	- Vodstvo ČR - Úmoří, řeky - Vodní nádrže (jezera, rybníky, přehrady) - Podzemní vody - Znečišťování vody
Zeměpis 9	- Hospodářství ČR – průmysl
Přírodopis 6,7	- Vodní ekosystémy - Určování rostlin a živočichů
Přírodopis 8	- Voda jako součást lidského těla
Přírodopis 9	- Podzemní voda, ekologie
Výchova k občanství 6	- Lázeňství v našem regionu - Voda jako lék

Výtvarná výchova	- Prostorový objekt
Hudební výchova	- Voda v hudbě
Český jazyk a literatura	- Antireklama – prodej balené vody
Výchova ke zdraví	- Vhodné nápoje
Tělesná výchova	- Pitný režim

Rozsah a místo realizace:

V hodinách chemie, areál školy a okolí, Úpravna vody Hradiště, ČOV Klášterec, Papírna Perštejn, popřípadě další průmyslové závody v okolí

Harmonogram:

8. ročník

Téma voda, vzduch

Chemický prvek, halogeny, úprava vody

Nekovy, vlastnosti kyslíku, ozonizace vody

9. ročník

Chemické výpočty,

Redoxní reakce, výroba kovů,

Sacharidy, fotosyntéza, zpracování dřeva

Chemie a průmysl,

8. – 9. Ročník

V případě možnosti exkurze: úpravna vody Hradiště, ČOV Klášterec, Papírna Perštejn, popřípadě další průmyslové závody v okolí

Stručný obsah a metody:

1. V určeném období žáci zpracují zadané téma formou skupinové práce – 2-6 členné skupiny
2. Výstup z exkurzí bude zpracován formou prezentace, projektu nebo pracovního listu

Pomůcky:

PC - internet - Wikipedie, publikace a učebnice, pracovní listy.....

Zadání pro žáky:

8. ročník - září - prosinec

1. Na základě vlastních zjištění z exkurze, internetu, publikací vyhledat základní procesy ČOV a úpravny pitné vody.
2. Vyhledat informace o pitné vodě v domácnosti (cena, spotřeba, kolik vody k jakému procesu potřebujeme).
3. Navrhnout řešení, jak šetřit doma pitnou vodu.
4. Zpracovat informace ve skupinách do pracovních listů
5. Prezentovat výsledky a návrhy řešení ze skupinové práce.

9. ročník - duben - červen

1. Na základě vlastních zjištění z exkurze, internetu, publikací – najít ve skupinách zdroje možného znečištění vody (biotechnologické procesy, průmyslové závody, doprava, zemědělství, domácnosti, nezodpovědné chování člověka).
2. Vyhledat, čím je znečištění nebezpečné a škodlivé a jaké má dopady pro ŽP.
3. Navrhnout možné řešení, jak zabránit nebo omezit znečišťování vody.
4. Vypracovat ve skupinách projekt o vybraném zdroji znečištění, jeho dopadech a možnosti jeho omezení.
5. Prezentovat problém a návrhy řešení ze skupinového projektu.

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Kritéria hodnocení jsou uvedena v příloze č. 1 – Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

7. Přílohy

7.1. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Základní škola, Klášterec nad Ohří, Školní 519, okres Chomutov	
17. ŠKOLNÍ ŘÁD, PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	
Č.j.: 400 /2021/ZŠŠKOLKLA/Ř	17/2021
Vypracoval:	Ing. Monika Bártová, ředitelka školy
Schválil:	Ing. Monika Bártová, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne	31. srpna 2021
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1. září 2021
Školská rada schválila dne:	31. srpna 2021
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici.

Směrnice je součástí školního řádu školy, podle § 30 odst. (2) školského zákona. Směrnice je umístěna na webových stránkách školy a na přístupném místě ve škole podle § 30 školského zákona, prokazatelným způsobem s ním byli seznámeni zaměstnanci, žáci školy a byli informováni o jeho vydání a obsahu zákonní zástupci žáků.

OBSAH

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení,

III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,

IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení, zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace,

V. Způsob hodnocení žáků cizinců

VI. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

VII. Hodnocení nadaných žáků

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Zásady

- 1.1 Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci žáků byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
- 1.2 Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- 1.3 Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
- 1.4 Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
- 1.5 U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy se souhlasem školské rady o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 1.6 Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
- 1.7 Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
- 1.8 Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.
- 1.9 Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- 1.10 Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a

předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

- 1.11 Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- 1.12 Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
- 1.13 V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
- 1.14 Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.

2. Výchovná opatření

- 2.1 Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

- 2.2 Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- 2.3 Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
- napomenutí třídního učitele,
 - důtku třídního učitele,
 - důtku ředitele školy.
- 2.4 Při opakovaném nebo velmi závažném porušení školního řádu bude chování hodnoceno stupněm 2 nebo 3 z chování.
- 2.5 Škola neprodleně oznámí uložení opatření k posílení kázně a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci a zaznamená je do dokumentace školy.
- 2.6 Za závažné porušení školního řádu se považuje šikanování, hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky vůči spolužákům i pracovníkům školy, používání nelegálního softwaru, porušování autorského práva, neomluvená absence, dlouhodobě trvající nepřipravenost na vyučování, vnášení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v objektu školy a při akcích pořádaných školou.
- 2.7 Za závažné porušení školního řádu lze uložit mimo již uvedená výchovná opatření a hodnocení chování stupněm 2 nebo 3 i tato opatření:
- převedení do jiné třídy
 - podmíněné vyloučení a vyloučení v případě, že žák plní školní docházku již 10. rokem
- 2.8 V mimořádných případech se užijí další opatření
- škola doporučí odborné vyšetření
 - škola doporučí zákonným zástupcům dobrovolné umístění do pobytového oddělení SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný pobyt žáka v místně příslušném diagnostickém ústavu
 - škola podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dětí k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu
 - ředitel školy podá trestní oznámení Policii ČR
- 2.9 Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka, který splnil povinnou školní docházku, ze školy a vyloučení žáka ze školy. Ředitel školy nebo školského zařízení může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy nebo školského zařízení zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených tímto školním

řádem, může ředitel školy nebo školského zařízení rozhodnout o jeho vyloučení. O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu. O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější

- 2.10 Zvláště hrubé **opakované** slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení **nebo vůči ostatním žákům se považují za zvláště závažné** zaviněné porušení povinností stanovených školním řádem.
- 2.11 Dopustí-li se žák jednání podle předchozího odstavce, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.

3. Pravidla pro sebehodnocení žáků

- 3.1 Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
- 3.2 Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
- 3.3 Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozborem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- 3.4 Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
- co se mu daří
 - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
 - jak bude pokračovat dál
- 3.5 Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- 3.6 Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
- 3.7 Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

4. Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

4.1 Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré,
- 2 - uspokojivé,
- 3 - neuspokojivé.

4.2 Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel školního řádu.

4.3 Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

4.4 Pravidla chování žáků upravuje školní řád.

5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem

5.1 Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 - výborný,
- 2 - chvalitebný,
- 3 - dobrý,
- 4 - dostatečný,
- 5 - nedostatečný.

- 5.2 Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- 5.3 Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
- a. prospěl (a) s vyznamenáním,
 - b. prospěl (a),
 - c. neprospěl (a)
 - d. nehodnocen (a).

5.4 Žák je hodnocen stupněm

- i) prospěl (a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky,
- ii) prospěl (a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- iii) neprospěl (a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
- iv) nehodnocen (a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

5.5 Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

5.6 Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a Školním vzdělávacím programem.

6. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

- 6.1 Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:
 - předměty s převahou teoretického zaměření,
 - předměty s převahou praktických činností a
 - předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.
- 6.2 Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

7. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

- 7.1 Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika.
- 7.2 Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky ŠVP hodnotí:
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
 - schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
 - kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
 - aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
 - přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
 - kvalita výsledků činností,
 - osvojení účinných metod samostatného studia.
- 7.3 Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky,

grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

8. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

- 8.1 Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.
- 8.2 Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:
- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
 - osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
 - využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
 - aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
 - kvalita výsledků činností,
 - organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
 - dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
 - hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
 - obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.
- 8.3 Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň I (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje

pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

9. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

- 9.1 Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.
- 9.2 Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.
- 9.3 Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky Školního vzdělávacího programu (ŠVP) hodnotí:
- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
 - osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
 - poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
 - kvalita projevu,
 - vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
 - estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
 - v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.
- 9.4 Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků ŠVP je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků ŠVP. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

10. Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

- 10.1 Slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- 10.2 Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- 10.3 Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- 10.4 U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 10.5 Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.
- 10.6 Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení

4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

- 10.7 Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

11. Opravné zkoušky

- 11.1 Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- 11.2 Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- 11.3 Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- 11.4 V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

12. Odlišnosti pro komisionální přezkoušení a pro opravné zkoušky

- 12.1 Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- 12.2 Komise je tříčlenná a tvoří ji:
- a. předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b. zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c. přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- 12.3 Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením, nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- 12.4 O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

- 12.5 Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- 12.6 Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- 12.7 Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
- 12.8 V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22.

IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

13. Získávání podkladů pro hodnocení

- 13.1 Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- 13.2 Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- 13.3 Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
- 13.4 Podklady pro hodnocení a klasifikaci při distančním vzdělávání získávají vyučující zejména: analýzou výsledků odevzdaných prací žáků, různými druhy online nebo offline zkoušení, pozitivní zhodnocení míry zapojení žáka do vzdělávání. Hodnocení nebude využito jako forma nátlaku při nedostatečném zapojení žáka do vzdělávacích aktivit distančního vzdělávání.
- 13.5 Hodnocení a klasifikace žáků probíhá rovnoměrně rozloženě do celého klasifikačního období (pololetí), v předmětech s dotací dvě a více hodin týdně minimálně v průměru jednou za 14 dnů.
- 13.6 Žák druhého až devátého ročníku základní školy musí mít z každého předmětu s jednohodinovou časovou týdenní dotací alespoň dvě známky za každé čtvrtletí, s dvouhodinovou časovou dotací alespoň čtyři známky za každé čtvrtletí, z každého předmětu s větší časovou dotací než dvě hodiny týdně musí mít žák alespoň osm známek. Mimo předměty výchovně vzdělávací musí být alespoň jedna známka z toho

alespoň jednu za ústní zkoušení. Hodnocení žáků s vysokou absencí v předmětu bude řešeno individuálně, minimálním podkladem pro hodnocení v pololetí jsou dvě známky v předmětu.

- 13.7 Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.
- 13.8 Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
- 13.9 Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do čtrnácti dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky, notýsku a elektronické žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Zápis do elektronické žákovské knížky musí být proveden do čtrnácti dnů od klasifikace žáka.
- 13.10 Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Archivace čtvrtletních prací a laboratorních prací je stanovena na čtyři roky od vyhotovení, ostatní písemné práce do 30.10. následujícího školního roku. Archivaci zajišťuje příslušný vyučující.
- 13.11 O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než dvacet pět minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- 13.12 Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- 13.13 Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
- 13.14 Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkúšuje.
- 13.15 Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za

příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

- 13.16 Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.
- 13.17 Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číselní výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
- 13.18 Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.
- 13.19 Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.
- 13.20 V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
- 13.21 Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.
- 13.22 Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
- 13.23 Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

14. Odlišnosti pro individuální vzdělávání

Pokud je ve třídě školy vzděláván individuálně integrovaný žák, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.

15. Získávání podkladů pro hodnocení – zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí

- 15.1 Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen "zkoušející škola"). Zkouška se koná:
 - ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
 - v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
 - na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- 15.2 Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.
- 15.3 Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
- 15.4 Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
- 15.5 Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka."
- 15.6 Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

- 15.7 Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
- 15.8 Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
- 15.9 Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.
- 15.10 Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle § 18c, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.
- 15.11 Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.
- 15.12 Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
- 15.13 Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže
 - a. ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1 a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo
 - b. žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle § 18 odst. 1 a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodnotil.
- 15.14 Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.
- 15.15 Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Hodnocení ze vzdělávacího obsahu

podle § 18 odst. 1 vyhlášky se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 v souladu s vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

- 15.16 Pokračuje-li žák, kterému ředitel kmenové školy vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.
- 15.17 Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.
- 15.18 Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 až 18b z jiných než touto vyhláškou stanovených důvodů, zařazuje ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

V. Způsob hodnocení žáků cizinců

- 16.1 Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku se postupuje podle § 51 až 53 školského zákona a § 14 až 17 vyhlášky, tj. postupuje se stejně jako u žáků – občanů ČR s výjimkou § 15 odst. 6 vyhlášky 48/2005 Sb., o základním vzdělávání:
- 16.2 Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.
- 16.3 Žák - občan Slovenské republiky – má právo při plnění studijních povinností používat, s výjimkou českého jazyka a literatury, slovenský jazyk.
- 16.4 Škola nemá povinnost žáka - cizince doučovat českému jazyku.
- 16.5 Na konci 1. pololetí nemusí být žák - cizinec hodnocen na vysvědčení, a to ani v náhradním termínu. Pokud by žák ale nebyl hodnocen na vysvědčení na konci 2. pololetí, znamenalo by to, že musí opakovat ročník.

VI. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- 17.1 Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských přepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým

sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

- 17.2 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
- 17.3 Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení zprávy školského poradenského zařízení, je v konkrétním IVP žáka a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy. Vyučující volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
- 17.4 U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 17.5 Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tento žák po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě odborného vyšetření.
- 17.6 Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- 17.7 Klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,
- 17.8 Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
- 17.9 V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
- 17.10 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.
- 17.11 Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- 17.12 Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

VII. Hodnocení nadaných žáků

- 18.1 Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
- 18.2 Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

19. Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zástupce ředitele školy a výchovný poradce.
2. O kontrolách provádí písemné záznamy
3. Zrušuje se předchozí znění této směrnice č. j.:17 / 2020 ze dne 9. října 2020. Uložení směrnice v archivu školy se řídí spisovým řádem školy.
4. Směrnice nabývá účinnosti dnem 1. září 2021
5. Žáci školy jsou s touto směrnicí seznamováni třídními učiteli první dny školního roku, popřípadě v prvních dnech platnosti během třídnických hodin nebo prostřednictvím elektronické žákovské knížky, seznámení je zaznamenáno v třídních knihách.
6. Zákonní zástupci žáků jsou informováni o vydání směrnice školy informací v průběhu třídních schůzek na začátku školního roku, popřípadě prostřednictvím elektronické žákovské knížky, řád je pro ně zpřístupněn v kanceláři školy, na webových stránkách školy a chodbách školy.

V Klášterci nad Ohří 30. srpna 2021

Ing. Monika Bártová
ředitelka školy

7.2. Čtenářská dílna od 1. 9. 2023

Předmět je zařazen do Oblasti Jazyk a jazyková komunikace a zaměřen na rozvoj čtenářské gramotnosti žáků. Jeho náplní je čtení přiměřených textů různých literárních žánrů a aktivity spojené s literaturou. Každý žák absolvuje předmět v průběhu 4. ročníku v dotaci 1 h týdně.

4. ROČNÍK	
výstupy	učivo
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, odpovídá na otázky z přečteného textu - rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů - zaznamená čtenářské reakce – postavy, vztahy, příjemné či nepříjemné zážitky, stručný děj, popis prostředí, nové informace, vtipné situace, konflikty - hodnotí děj knihy a chování jednotlivých postav - rozlišuje podstatné a okrajové informace ve vhodném textu a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností a tvoří vlastní text - adekvátně navazuje na text čteného textu - žáci vytvoří: osnovu příběhu; dopisy autorovy či hlavnímu hrdinovi; referáty o knize; SMS autorovi či hrdinům; ilustrace k příběhu; reklama knihy; dramatizace textu; předpovídání dalšího děje - žák vybírá pro ostatní žáky zajímavé pasáže, které pak hodnotí v rámci třídy či menších skupin - hodnotí text z hlediska vlastních pocitů, text se mi líbil/nelíbil, protože...	Texty adekvátní výběru a vhodnosti věkové kategorie Rozličné druhy literárních žánrů

7.3. Učební plán od 1. 9. 2023**3.1. Celkový****1. stupeň**

	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	42+10	42
Český jazyk a literatura	33+9	33
Anglický jazyk	9	9
Čtenářská dílna	0+1	-
Matematika a její aplikace	20+4	20
Matematika	20+4	20
Informatika	2	2
Informatika	2	2
Člověk a jeho svět	11+2	11
Prvouka	5+1	-
Vlastivěda	3+1	-
Přírodověda	3	-
Umění a kultura	12	12
Hudební výchova	5	-
Výtvarná výchova	7	-
Člověk a zdraví	10	10
Tělesná výchova	10	10
Člověk a svět práce	5	5
Pracovní činnosti	5	5

2. stupeň

	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	33+3	33
Český jazyk a literatura	15+3	15
Anglický jazyk	12	12
Další cizí jazyk	6	6
Matematika a její aplikace	15+3	15
Matematika	15+3	15
Informatika	4	4
Informatika	4	-
Člověk a společnost	12	12
Dějepis	8	-
Výchova k občanství	4	-
Člověk a příroda	21+6	20
Fyzika	6+2	-
Chemie	3+1	-
Přírodopis	7+1	-
Zeměpis	5+2	-
Umění a kultura	9+1	9
Hudební výchova	2	-
Výtvarná výchova	7+1	-
Člověk a zdraví	9	9
Výchova ke zdraví	1	-
Tělesná výchova	8	-
Člověk a svět práce	1	1
Pracovní činnosti	1	-
Další vzdělávací a volitelné předměty	0+5	-
Sportovní hry	-	-
Seminář z českého jazyka	-	-
Cvičení z matematiky	-	-
Mediální výchova	-	-
Seminář z přírodopisu	-	-
Praktické činnosti	-	-
Rýsování	-	-
Příprava pokrmů	-	-
Seminář z matematiky a fyziky	-	-
Konverzace v anglickém jazyce	-	-
Environmentální výchova	-	-

3.2. Ročníkový**1. stupeň**

	1	2	3	4	5	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						42+10	42
Český jazyk a literatura	7+3	7+3	7+2	6	6+1	33+9	33
Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	9
Čtenářská dílna	-	-	-	0+1	-	0+1	-
Matematika a její aplikace						20+4	20
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4	20
Informatika						2	2
Informatika	-	-	-	1	1	2	2
Člověk a jeho svět						11+2	11
Prvouka	2	2	1+1	-	-	5+1	-
Vlastivěda	-	-	-	1+1	2	3+1	-
Přírodověda	-	-	-	1	2	3	-
Umění a kultura						12	12
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	-
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	-
Člověk a zdraví						10	10
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce						5	5
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-
CELKEM ZÁKLADNÍ	18	18	20	22	24	102	102
CELKEM DISPONIBILNÍ	3	4	4	3	2	16	16
CELKEM V ROČNÍKU	21	22	24	25	26	118	118

2. stupeň

	6	7	8	9	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace					33+3	33
Český jazyk a literatura	3+1	4+1	4	4+1	15+3	15
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12
Další cizí jazyk	-	-	3	3	6	6
Matematika a její aplikace					15+3	15
Matematika	4+1	3+1	4+1	4	15+3	15
Informatika					4	4
Informatika	1	1	1	1	4	-
Člověk a společnost					12	12
Dějepis	2	2	2	2	8	-
Výchova k občanství	1	1	1	1	4	-
Člověk a příroda					21+6	21
Fyzika	1+1	1+1	2	2	6+2	-
Chemie	-	-	2	1+1	3+1	-
Přírodopis	2	2	1+1	2	7+1	-
Zeměpis	1+1	1+1	1	2	5+2	-
Umění a kultura					9+1	9
Hudební výchova	1	1	-	-	2	-
Výtvarná výchova	2	2	1+1	2	7+1	-
Člověk a zdraví					9	9
Výchova ke zdraví	-	-	-	1	1	-
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	-
Člověk a svět práce					1	1
Pracovní činnosti	-	1	-	-	1	-
Další vzdělávací a volitelné předměty	0+1	0+2	0+2	-	0+5	-
Sportovní hry	0+1	0+1	0+1	-	-	-
Seminář z českého jazyka	0+1	0+1	0+1	-	-	-
Cvičení z matematiky	0+1	0+1	0+1	-	-	-
Mediální výchova	0+1	-	-	-	-	-
Seminář z přírodopisu	0+1	0+1	0+1	-	-	-
Praktické činnosti	0+1	0+1	0+1	-	-	-
Rýsování	-	0+1	0+1	-	-	-
Příprava pokrmů	-	0+1	0+1	-	-	-
Seminář z matematiky a fyziky	-	0+1	0+1	-	-	-
Konverzace v anglickém jazyce	-	0+1	0+1	-	-	-
Environmentální výchova	-	0+1	0+1			
CELKEM ZÁKLADNÍ	23	24	27	30	104	104
CELKEM DISPONIBILNÍ	5	6	5	2	18	18
CELKEM V ROČNÍKU	28	30	32	32	122	122

3.3 Poznámky k učebnímu plánu

1. stupeň

Na 1. stupni jsme posílili disponibilními hodinami hodinovou dotaci těchto předmětů :

- ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace předmět Český jazyk a literatura o devět hodin z disponibilní časové dotace (tři hodiny v 1. a 2. ročníku, dvě hodiny ve 3. a jednu hodinu v 5. ročníku), jednu hodinu z disponibilní dotace pak má předmět Čtenářská dílna ve 4. ročníku
- ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace předmět Matematika o čtyři hodiny z disponibilní časové dotace (jednu hodinu ve 2. až 5. ročníku)
- ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět předměty Prvouka ve 3. ročníku a Vlastivěda ve 4. ročníku o jednu hodinu z disponibilní časové dotace
- první cizí jazyk se vyučuje od 3. ročníku a tímto jazykem je pro všechny žáky pouze Anglický jazyk

Žádné předměty 1. stupně nejsou vzájemně integrovány, ale učivo je v rámci předmětů jednotlivých oblastí sladěno a vzájemně na sebe navazuje. Průřezová témata jsou integrována do předmětů a nevyučují se samostatně

2. stupeň

Na 2. stupni jsme posílili disponibilními hodinami hodinovou dotaci těchto předmětů:

- ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace předmět Český jazyk a literatura o tři hodiny z disponibilní časové dotace (jednu hodinu v 6., 8. a 9. ročníku)
- ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace předmět Matematika o tři hodiny z disponibilní časové dotace (jednu hodinu v 6. až 8. ročníku)
- ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda o šest hodin z disponibilní časové dotace – v předmětu Fyzika o jednu hodinu v 6. a 7. ročníku, v předmětu Přírodopis o jednu hodinu v 8. ročníku, v předmětu Chemie o jednu hodinu v 9. ročníku a v předmětu Zeměpis o jednu hodinu v 6. a 7. ročníku.

Další cizí jazyk bude vyučován v 8. a 9. ročníku, žáci si budou volit dle aktuální nabídky školy.

Další vzdělávací a volitelné předměty jsou dotovány z disponibilní časové dotace - jednu hodinu v 6. ročníku, dvě hodiny v 7. ročníku a dvě hodiny v 8. ročníku. Žáci si v uvedené časové dotaci volí předměty dle nabídky. V 6. ročníku všichni žáci absolvují předmět Mediální výchova.

Část obsahu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je integrován do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Tato vzdělávací oblast je proto posílena o dvě hodiny, tato dotace je převedena z dotace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Naše škola vyučuje tematické okruhy Pěstitelské práce, chovatelství a Svět práce. Okruh Pěstitelské práce je realizován předmětem Pracovní činnosti v 7. ročníku. Okruh Svět práce je integrován do předmětu Výchova k občanství v 8. a 9. ročníku.

Části obsahu vzdělávací oblasti Člověk a zdraví jsou integrovány do vzdělávacích oblastí Člověk a společnost a Člověk a příroda. Vzdělávací oblast Člověk a příroda je proto posílena o jednu hodinu, tato dotace je převedena z dotace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Učivo v rámci předmětů jednotlivých oblastí je sladěno a vzájemně na sebe navazuje. Průřezová témata jsou integrována do předmětů a nevyučují se samostatně. Pouze průřezové téma Mediální výchova je realizováno v průběhu 6. ročníku předmětem Mediální výchova (vždy absolvují všichni žáci 6. ročníků).